

ЗВІТ

**РЕКТОРА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ГУБЕРСЬКОГО ЛЕОНІДА ВАСИЛЬОВИЧА

2015

ВСТУП

Київський національний університет імені Тараса Шевченка – багатогалузевий класичний університет дослідницького типу, основними завданнями якого є освітня, науково-дослідницька та інноваційна діяльність. Від часу заснування Університету в його стінах підготовлені десятки поколінь учених, дипломатів, педагогів, журналістів, політиків і громадських діячів, митців і літераторів, управлінців і виробників, які були й залишаються гордістю України. Завданням Університету на найближчу перспективу є рівноправне входження до європейського та світового освітнього й наукового простору.

У 2015/16 навчальному році освітній процес в Університеті забезпечують:

- **14 факультетів** – географічний; економічний; інформаційних технологій; історичний; кібернетики; механіко-математичний; психології; радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем; соціології; фізичний; філософський; хімічний; юридичний; факультет військової підготовки ВІКНУ;

- **7 навчальних інститутів** – високих технологій; журналістики; міжнародних відносин; філології; військовий; управління державної охорони України; післядипломної освіти;

- **навчально-науковий центр "Інститут біології";**

- **навчально-науковий інститут "Інститут геології";**

- **2 коледжі** – геолого-розвідувальних технологій та оптико-механічний;

- **підготовче відділення й підготовче відділення із навчання іноземних громадян;**

- **Український фізико-математичний ліцей.**

Станом на 1 грудня 2015 року за всіма освітніми, освітньо-професійними і освітньо-науковими рівнями вищої освіти (**5-7** рівні Національної рамки кваліфікацій) в Університеті навчалось майже **27,5** тис. осіб:

- **1 104** – за рівнем молодшого спеціаліста;

- **1 7071** – за рівнем (ступенем) бакалавра;

- **1 948** – за рівнем спеціаліста (разом із другою вищою освітою);

- **5 991** – за рівнем (ступенем) магістра;

- **1 382** – в аспірантурі.

Станом на 1 вересня 2015 року Університетом було ліцензовано:

- підготовку фахівців **5 рівня** Національної рамки кваліфікацій (НРК) за освітньо-кваліфікаційним рівнем **молодшого спеціаліста: 14** спеціальностей із **9** галузей знань, що становить **5 %** спеціальностей із загальної кількості спеціальностей підготовки молодших спеціалістів за Переліком, що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 839 від 20.06.07 (зі змінами), при цьому за **10** спеціальностями підготовка ліцензована й за заочною формою навчання;

- підготовку фахівців **6 рівня** НРК за освітнім рівнем (ступенем) **бакалавра: 57** напрямів із **23** галузей знань, що становить **27 %** напрямів і **48 %** галузей знань із Переліку, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 1719 від 13.12.06 (зі змінами), при цьому за **25** напрямками підготовка ліцензована й за заочною формою навчання;

- підготовку професіоналів **7 рівня** НРК за освітньо-кваліфікаційним рівнем **спеціаліста** (останній прийом – 2016 року, останній випуск – 2017 року): усього **62** спеціальностей (із них **53** – за денною та **25** – за заочною формою навчання) із **13** галузей знань, що становить **13 %** спеціальностей із загальної кількості спеціальностей підготовки спеціалістів за Переліком, що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 787 від 27.08.10 (зі змінами);

- підготовку професіоналів **7 рівня** НРК за освітнім рівнем (ступенем) **магістра: 102** спеціальності (без урахування мов) із **21** галузі знань, що становить **19 %** спеціальностей із загальної кількості спеціальностей підготовки магістрів за Переліком, що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 787 від 27.08.10 (зі змінами), при цьому за **41** спеціальністю підготовка ліцензована й за заочною формою навчання;

- підготовку професіоналів **8-9 рівнів** НРК за освітньо-науковим рівнем (ступенем) **кандидата наук** і науковим рівнем (ступенем) **доктора наук – 166** спеціальностей.

Із 1 вересня 2015 року набув чинності новий, єдиний для всіх рівнів вищої освіти, Перелік спеціальностей підготовки (затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 266 від 29.04.15), в якому відбулося суттєве укрупнення галузей знань (їх кількість зменшилась із 48 до 27) і спеціальностей (із 529 – до 114). Після затвердження 11 грудня 2015 року МОН України Акту узгодження переліку спеціальностей і ліцензованого обсягу Київського національного університету імені Тараса Шевченка наш Університет має ліцензію на підготовку:

- за **14** спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня **молодшого спеціаліста** (**15 %** від загальної кількості) із ліцензованим обсягом: **760** осіб за денною формою навчання й **355** – за заочною (останній прийом – 2016 року, останній випуск – 2020 року);

- за **43** спеціальностями освітнього рівня (ступеня) **бакалавра** (**38 %** від загальної кількості) із ліцензованим обсягом: **7 170** осіб за денною формою навчання та **2 535** – за заочною;

- за **30** спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня **спеціаліста** (**26 %** від загальної кількості) із ліцензованим обсягом: **1 800** осіб за денною формою навчання та **2100** – за заочною;

- за **40** спеціальностями освітнього рівня (ступеня) **магістра** (**35 %** від загальної кількості) із ліцензованим обсягом: **5 625** осіб за денною формою навчання та **1725** – за заочною.

Оскільки ліцензовані в Університеті спеціальності (усіх освітніх рівнів (ступенів) і освітньо-кваліфікаційних рівнів) належать до **23** із **27** затверджених в Україні галузей знань, то безспірним є твердження про те, що Київський національний університет імені Тараса Шевченка надає найширший перелік кваліфікацій серед ВНЗ України.

ПЕРЕЛІК ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ, ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ ЯКИХ
В УНІВЕРСИТЕТІ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИМИ І ОСВІТНИМИ РІВНЯМИ (СТУПЕНЯМИ)
МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА, СПЕЦІАЛІСТА, БАКАЛАВРА ТА МАГІСТРА

- Освіта
- Культура і мистецтво
- Гуманітарні науки
- Соціальні та поведінкові науки
- Журналістика
- Управління та адміністрування
- Право
- Біологія
- Природничі науки
- Математика та статистика
- Інформаційні технології
- Механічна інженерія
- Автоматизація та приладобудування
- Хімічна та біоінженерія
- Електроніка та телекомунікації
- Виробництво та технології
- Архітектура та будівництво
- Аграрні науки та продовольство
- Охорона здоров'я
- Соціальна робота
- Сфера обслуговування
- Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
- Транспорт

Київський національний університет імені Тараса Шевченка вже вчетверте бере участь у світовому рейтингу ТОП-500 найкращих університетів, який укладає компанія **QS** (Велика Британія), і вкотре став найбільш високореєтинговим ВНЗ України, зберігши позицію **421-430**. За показником співвідношення кількості студентів на одного викладача у звітному році університет посів **131** місце.

У регіональному рейтингу **QS University Rankings: EECA** (Східна Європа та Центральна Азія), що проводився вперше, університет посів **39** позицію.

Уперше взявши участь у рейтингу **The Times Higher Education World University Rankings** 2015-2016 років, університет увійшов до групи **601-800**. За показником співвідношення кількості студентів до викладачів університет увійшов до списку ТОП-100 кращих університетів світу за версією THE World University Rankings, посівши **74** місце.

Таким чином, незалежні міжнародні рейтинги засвідчують високий рівень якості освіти, досліджень та інновацій в нашому університеті.

1. ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У звітному році було розпочато запровадження норм нового Закону України "Про вищу освіту", зокрема:

- розроблено наскрізний (для всіх спеціальностей) перелік загальних компетентностей випускників КНУ імені Тараса Шевченка за рівнями (ступенями) бакалавра та магістра і визначено переліки обов'язкових та/або рекомендованих (у т. ч. факультативних) дисциплін для забезпечення їх формування: "Вступ до університетських студій", "Українська та зарубіжна культура", "Філософія", "Соціально-політичні студії", "Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності", "Іноземна мова", "Науковий образ світу", "Основи екології", "Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності", "Професійна та корпоративна етика" тощо;
- у навчальних планах, запроваджених із 1 вересня 2015 року, скасовано поняття нормативних дисциплін і передбачено можливість обрання студентом навчальних дисциплін в обсязі, не менш як 25 % від навчального плану;
- 2015 року було розроблено й затверджено нову форму дипломів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, які отримали всі випускники 2015 року;
- усі випускники Університету 2015 року отримали додатки до диплому європейського зразка;
- навчальне навантаження науково-педагогічних працівників на 2015/16 навчальний рік сформовано в обсязі не більш як 600 годин;
- університет розпочав розробку необхідних документів для започаткування, починаючи із 2016/17 навчального року, підготовки студентів за освітніми програмами в межах нових укрупнених спеціальностей.

Суттєвими будуть зміни в освітній діяльності Університету й нинішнього навчального року, адже нагальним завданнями є:

- розробка програм підготовки за новими спеціальностями;
- розробка процедур визнання результатів навчання, здобутих поза освітнім процесом формальної освіти;
- запровадження системи соціологічних опитувань як одного із ключових інструментів оцінки якості освітнього процесу та університетського життя в цілому, а також оцінки якості роботи викладачів;
- збільшення частки дослідницької складової в освітніх програмах магістрів, формування в них здатності створювати нові знання;
- створення прозорих процедур реалізації студентом права визначати вибірково складову своєї програми підготовки.

Особливу увагу варто звернути на такі зовнішні чинники та вжити заходів з мінімізації їх впливу на діяльність Університету:

- негативні тенденції розвитку економіки;

- зростання доступності якісної вищої освіти за межами України;
- докорінна зміна порядку розміщення державного замовлення за освітнім рівнем (ступенем) бакалавра;
- надмірна пропозиція та недобросовісна конкуренція на ринку освітніх послуг на території України;
- розробка та запровадження в Україні нових стандартів вищої освіти, а також нових порядків процедур ліцензування та акредитації.

Короткий звіт щодо стану справ в освітній і методичній діяльності Університету, з урахуванням першочергових завдань наведено нижче.

1.1. Контингент студентів

Розширення переліку освітніх програм, у тому числі у сфері інформаційних технологій та англомовних, запровадження підготовки за скороченими програмами (бакалаврів – на основі молодших спеціалістів, магістрів – на основі спеціалістів), зменшення обсягів відрахування, зростання обсягів набору курсантів, а також інші заходи із проф-орієнтації дозволили Університету за звітний період не тільки утримати кількість сукупного контингенту студентів і курсантів за рівнями бакалавра, спеціаліста та магістра, але й дещо наростити її. Щоправда, слід визнати, що зростання контингенту бакалаврів денної форми навчання пов'язане також із тим, що у 2015 році відбувся випуск студентів набору 2011/12 навчального року, одного із найменших за останні вісім років.

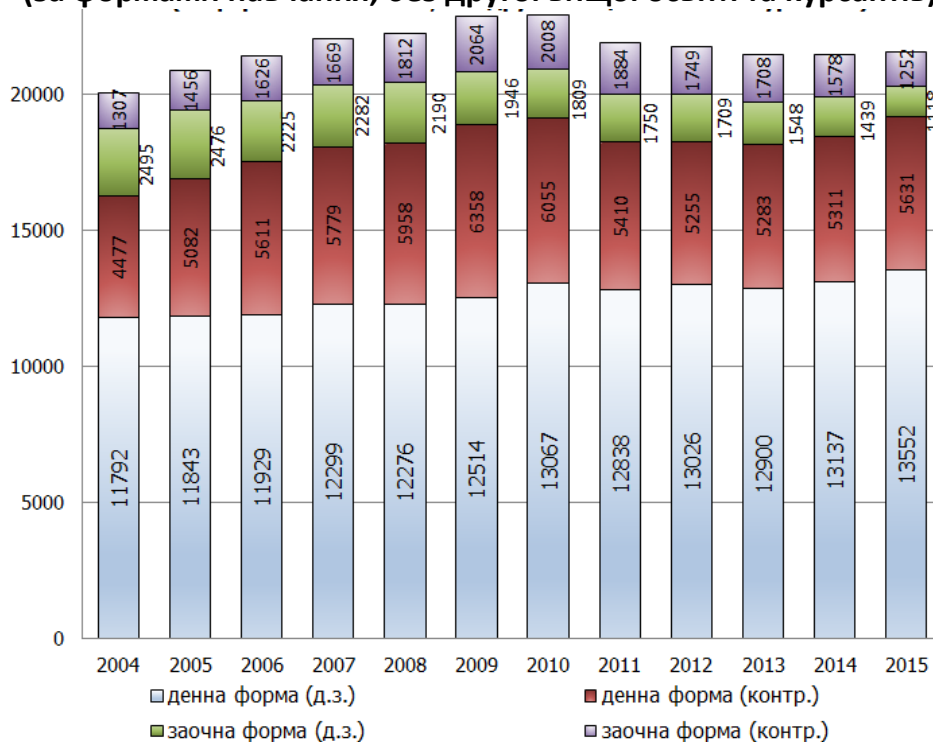
Таблиця 1.1

ДИНАМІКА ЗМІНИ СУКУПНОГО КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ ОСВІТНІХ ТА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РІВНІВ БАКАЛАВРА, СПЕЦІАЛІСТА І МАГІСТРА (2008-2015 роки)

Період, навчальні роки	Сукупний контингент		У тому числі:	
	усього	у тому числі, іноземних громадян	за державним замовленням	за контрактом
2008/09	24096	466	14773	9323
2009/10	25856	560	15239	10617
2010/11	25931	393	15527	10404
2011/12	25054	389	15303	9751
2012/13	24893	538	15312	9581
2013/14	24444	709	14986	9458
2014/15	24611	951	15196	9415
на 01.11.15	25010	971	15352	9658

Станом на **1 листопада 2015 року** в інститутах і на факультетах університету загалом **навчалось** (без молодших спеціалістів) **25010** студентів і курсантів, із них **971** особа – іноземні громадяни (станом на 01.11.14 – **24611** і **951**, відповідно). За кошти державного бюджету здобувають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста і магістра – **15352** студенти та курсанти (2014 року – **15196**), а за кошти фізичних та юридичних осіб – **9658** студентів (2014 року – **9415**), у т. ч. **1826** осіб здобувають другу вищу освіту (2014 року – **1619**).

УСЬОГО НАВЧАЄТЬСЯ СТУДЕНТІВ – ГРОМАДЯН УКРАЇНИ
(за формами навчання, без другої вищої освіти та курсантів)

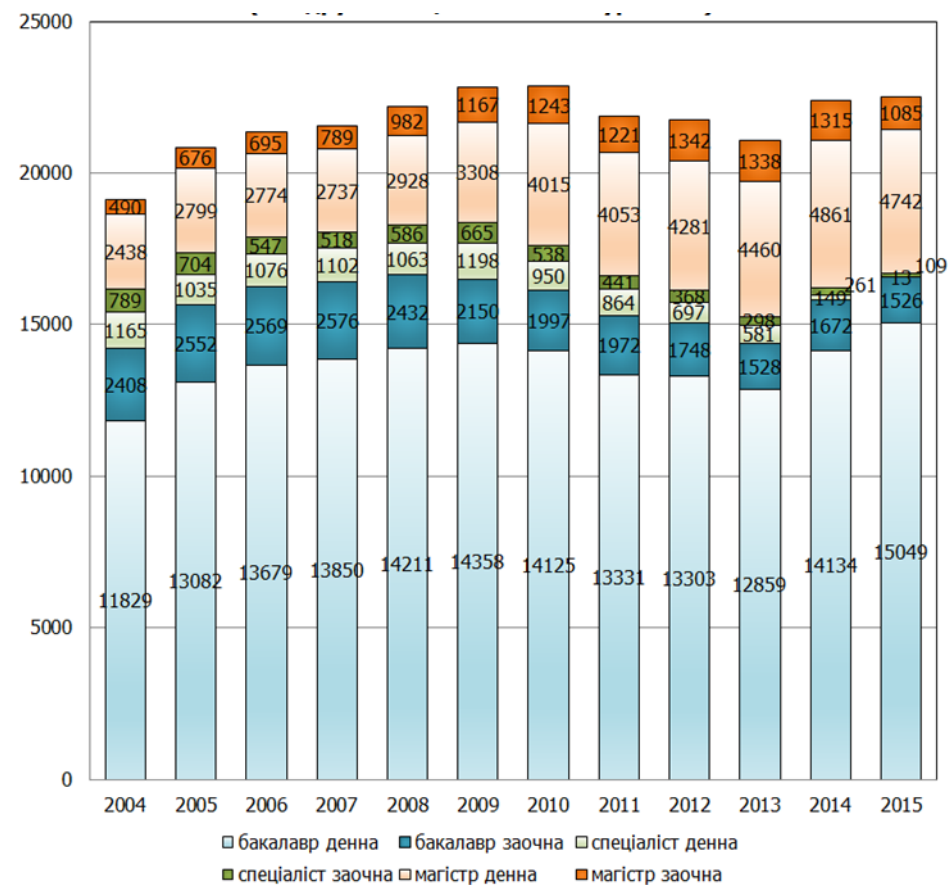
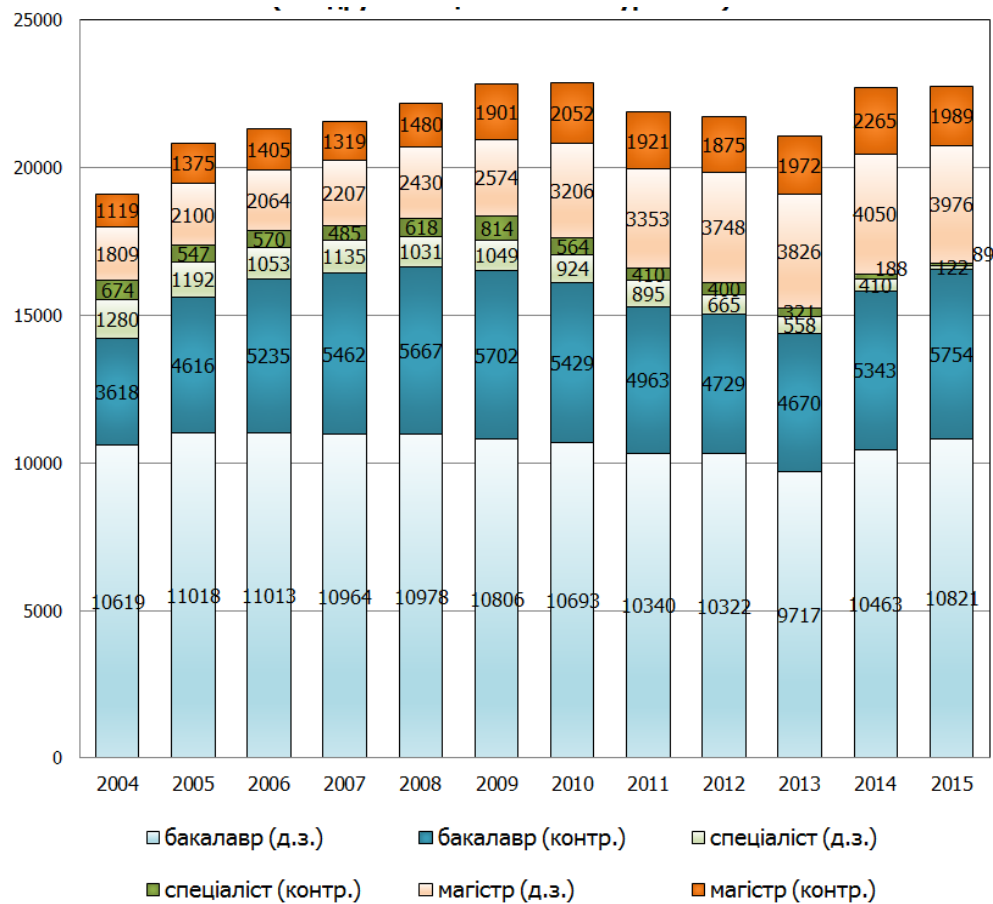
Загальною тенденцією є збільшення кількості студентів денної форми навчання та скорочення кількості студентів, які навчаються на заочній формі.

За 2015 рік, так само як у попередні роки, Університет послідовно проводив політику щодо пріоритетності набору на навчання за освітніми рівнями бакалавра та магістра, одним із наслідків чого стало поступове скорочення кількості студентів, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста: за 2014 рік їх кількість за денною формою навчання скоротилася в чотири рази, а у 2015 році – ще в 10 разів. Уперше за кілька років дещо зменшилась кількість студентів магістратури, що навчаються як за державним замовленням, так і на умовах контракту.

Порівняно із 2014 роком, більш ніж **подвоїлася** кількість студентів на факультеті інформаційних технологій, значне **зростання** контингенту відбулось також в інституті високих технологій (на **16 %**), інституті післядипломної освіти (на **11 %**), військовому інституті (на **10 %**) та на факультеті психології (понад **4 %**). Натомість **зменшилася** кількість студентів на географічному факультеті (на **9,8 %**), фізичному (на **6,5 %**) і філософському (на **5,3 %**) факультетах, а також у ННІ "Ін-т геології", на механіко-математичному, історичному, економічному, юридичному факультетах і на факультеті кібернетики. Ці зменшення факультетами/інститутами не прогнозувалися, розрахунки зайнятості викладачів здійснювались на них за більш оптимістичними прогнозами.

Діаграма 1.2

УСЬОГО НАВЧАЄТЬСЯ СТУДЕНТІВ ЗА ПРОГРАМАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА, СПЕЦІАЛІСТА І МАГІСТРА:
за кошти державного замовлення
та на контракті (без другої вищої освіти)

Таблиця 1.2

КІЛЬКІСТЬ СТУДЕНТІВ І КУРСАНТІВ СТАНОМ НА 01.12.15 (без ОКР "Молодший спеціаліст")

Факультет/Інститут	Громадян України	Іноземних громадян	Денна форма навчання (громадяни України та іноземні громадяни)								Заочна форма навчання (громадяни України та іноземні громадяни)								Громадян України на 1.12.14
			бакалавр		спеціаліст		магістр		разом		бакалавр		спеціаліст		магістр		разом		
			д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	
ННЦ "Ін-т біології"	1232	18	664	94	0	0	239	9	903	103	46	132	0	31	0	35	46	198	1198
Військовий ін-т	660	0	407	0	0	0	138	0	545	0	89	0	0	0	26	0	115	0	600
Ін-т високих технологій	180	0	82	1	0	0	88	9	170	10	0	0	0	0	0	0	0	0	155
Географічний ф-т	1055	27	536	201	10	3	169	46	715	250	59	42	0	14	0	2	59	58	1169
ННІ "Ін-т геології"	466	13	303	22	0	0	91	6	394	28	40	8	8	1	0	0	48	9	497
Економічний ф-т	2104	172	743	762	0	0	250	169	993	931	48	120	0	0	32	152	80	272	2117
Ін-т журналістики	1363	21	455	545	0	0	182	32	637	577	58	50	0	0	6	56	64	106	1325
Ф-т інформ. технологій	399	2	202	138	0	0	22	30	224	168	0	0	0	0	0	9	0	9	170
Історичний ф-т	907	5	521	70	0	0	152	15	673	85	111	24	0	0	8	11	119	35	924
Ф-т кібернетики	963	12	617	98	0	0	183	38	800	136	23	8	0	0	0	8	23	16	979
Механ.-мат. ф-т	738	13	481	22	0	0	154	46	635	68	30	11	0	0	0	7	30	18	777
Ін-т між нар. відносин	2051	133	700	853	0	0	277	323	977	1176	0	0	0	0	0	31	0	31	2017
Ін-т післядипл. освіти	1774	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1826	0	0	0	1826	1595
Ф-т психології	778	10	386	182	0	0	139	25	525	207	0	0	0	0	34	22	34	22	747
Ф-т радіофізики, електрон. та комп'ют. систем	772	1	572	28	0	0	153	20	725	48	0	0	0	0	0	0	0	0	774
Ф-т соціології	358	2	248	41	0	0	68	3	316	44	0	0	0	0	0	0	0	0	347
Фізичний ф-т	652	4	462	8	0	0	181	5	643	13	0	0	0	0	0	0	0	0	697
Ін-т філології	3056	184	1668	664	0	0	579	94	2247	758	168	11	0	0	40	16	208	27	2962
Філософський ф-т	1137	52	463	231	0	0	111	83	574	314	100	52	0	0	16	133	116	185	1200
Хімічний ф-т	480	2	357	4	0	0	120	1	477	5	0	0	0	0	0	0	0	0	475
Юридичний ф-т	2853	248	586	1039	0	0	331	270	917	1309	92	293	15	40	164	271	271	604	2866
Ін-т упр-ня держохорони	61	0	0	0	0	0	29	0	29	0	0	0	0	0	20	12	20	0	69
Усього по Університету	25010		10453	5003	10	3	3642	1224	14119	6230	864	751	23	1912	346	765	1233	3428	24611
із них: громадяни України	24039		10433	4531	10	3	3654	1097	14097	5631	864	528	23	1860	346	690	1233	3078	23660
іноземні громадяни		971	20	472	0	0	2	127	22	599	0	223	0	52	0	75	0	350	951

*Інформація про студентів-іноземців подана за даними підготовчого відділення для навчання іноземних громадян

1.1.1. Поновлення та відрахування

Контингент студентів залежить не тільки від академічної політики факультетів та інститутів, а й від інших – зовнішніх і внутрішніх – чинників. Найпотужнішим зовнішнім, специфічним для 2014 і 2015 років, чинником впливу на кількість студентів (у т. ч., іноземних) в Університеті стали агресія Росії у Криму та на Донбасі. Київський національний університет імені Тараса Шевченка активно долучився до усунення катастрофічних наслідків, які мали агресивні дії Росії для можливостей здобувати вищу освіту студентами – громадянами України та зарубіжних держав, що навчалися у вищих закладах освіти АР Крим, Донецької і Луганської областей, і взяв участь у забезпеченні їх права на здобуття якісної вищої освіти. Ці події мали своїми наслідками також відрахування (за власним бажанням) певної кількості студентів – громадян Азербайджану, Вірменії, Туркменістану й Росії, а також студентів, чії родини проживають в Криму.

Основними внутрішніми чинниками є:

- переведення студентів, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, на вакантні місця державного замовлення;
- відрахування, переважно, за академічну неуспішність і невиконання умов контракту.

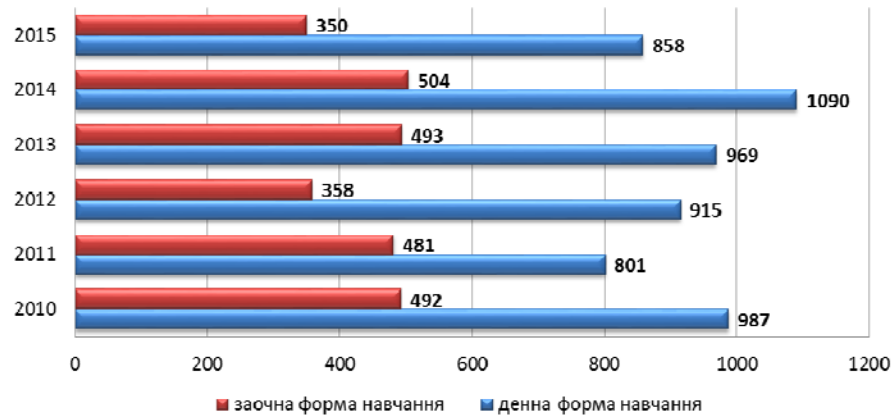
За 2015 рік із числа студентів, які навчались за кошти фізичних та юридичних осіб, **на вакантні місця державного замовлення було переведено 321 особу** (із числа найкращих за рейтингом за відповідним напрямом/спеціальністю, а також тих, хто потребував соціального захисту), що на **22** особи більше, ніж минулого року. Із числа переведених **287** осіб навчалось за денною формою навчання (**5,7 %** від середньорічного контингенту контрактників) та **34** особи – за заочною (**1,1 %** від середньорічного контингенту студентів, що навчаються на умовах контракту). Найбільшу кількість студентів на навчання за державним замовленням було переведено до інституту філології – **59** осіб, на економічний (**30**) та юридичний (**26**) факультети, до інститутів міжнародних відносин і журналістики (по **25** осіб), до ННЦ "Інститут біології" і на факультеті кібернетики (по **21** особі). Якщо оцінювати кількість переведених на навчання за державним замовленням щодо кількості контрактників, то інститут філології (переведено **11 %** від середньорічного контингенту студентів-контрактників) посідає лише **7-8** місце в університеті, лідерами ж є хімічний факультет (переведено майже **40 %** контрактників), ННЦ "Інститут біології" (**27**), фізичний факультет (**25**), інститут високих технологій (**23**), факультет соціології та історичний факультет (приблизно по **18 %** від середньорічної кількості студентів, що навчались на умовах контракту).

2015 року зі складу студентів університету відраховано **1208** студентів, що на **386** осіб менше, ніж 2014 року (**1594**): кількість відрахувань із денної форми зменши-

лася на **238** осіб, кількість відрхованих із заочної форми навчання **зменшилася** на **154** особи. Зменшення кількості відрхувань відбулося як із контингенту студентів, що навчаються за кошти державного бюджету, так і з контингенту студентів, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб.

Діаграма 1.3

ПОКАЗНИКИ ВІДРАХУВАННЯ СТУДЕНТІВ У 2010–2015 РОКАХ

Із числа студентів **денної форми навчання**, які навчалися за кошти **державного бюджету**, було відрховано **427 осіб**, що становить **3,1 %** від контингенту (2014 року – **565 осіб**, або **4,1 %**). Порівняно із 2014 роком, зменшилась кількість відрхваних **студентів-контрактників** денної форми навчання: **431 особа**, або **7,7 %** від кількості відрхваних (2014 року – **525 осіб**, або **9,1 %**).

Основними причинами відрхування студентів-бюджетників денної форми навчання традиційно залишились:

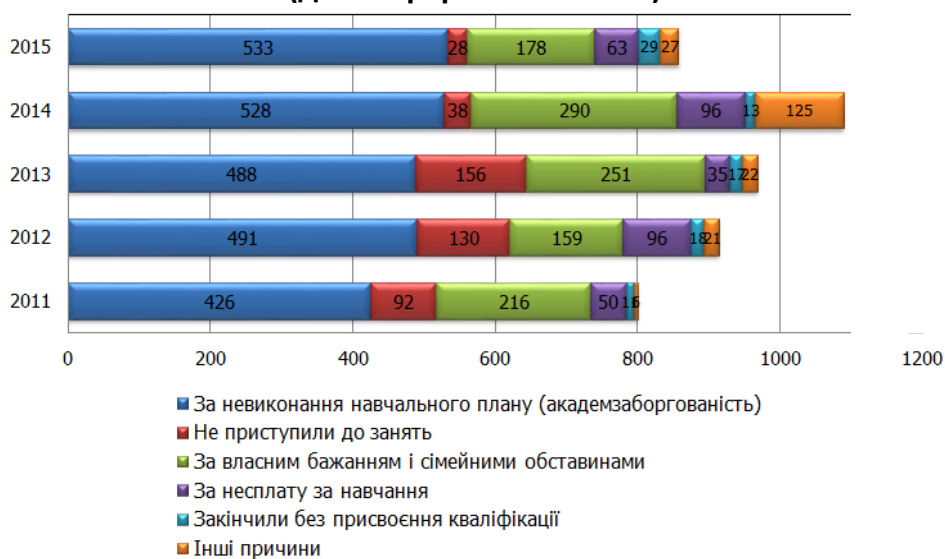
- "невиконання навчального плану" – **273 особи**, **63,9 %** від кількості відрхваних (2014 року – **263 осіб**, **46,6 %**);
- "власне бажання" – **106 осіб**, **24,8 %** від кількості відрхваних (2014 року – **169 осіб**, **29,9 %**).

Основними причинами відрхування студентів-контрактників денної форми навчання є:

- "невиконання навчального плану" – **260 осіб**, **60,3 %** від кількості відрхваних (2014 року – **265 осіб**, **50,3 %**);
- "власне бажання" – **72 особи**, **16,7 %** від кількості відрхваних (2014 року – **121 особа**, **23 %**);
- "несплата" – **63 особи**, **14,6 %** від кількості відрхваних (2014 року – **96 осіб**, **18,3 %**).

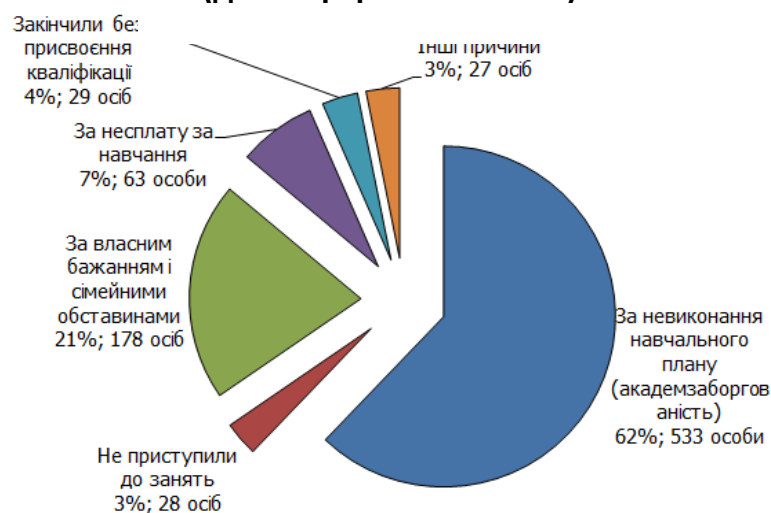
Діаграма 1.4

ОСНОВНІ ПРИЧИНІ ВІДРАХУВАННЯ СТУДЕНТІВ У 2011-2015 РОКАХ (денна форма навчання)

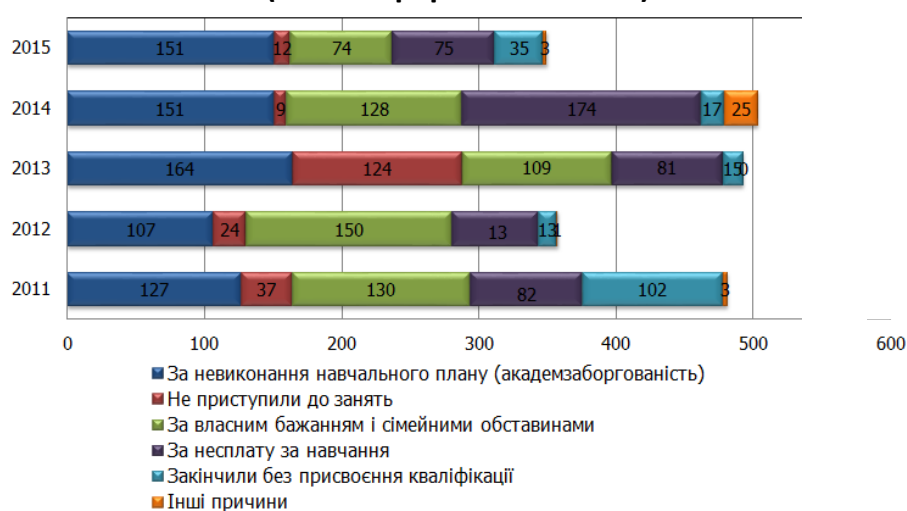
Діаграма 1.5

ОСНОВНІ ПРИЧИНІ ВІДРАХУВАННЯ СТУДЕНТІВ У 2015 РОЦІ (денна форма навчання)

Діаграма 1.6

ОСНОВНІ ПРИЧИНІ ВІДРАХУВАННЯ СТУДЕНТІВ У 2011-2015 РОКАХ (заочна форма навчання)

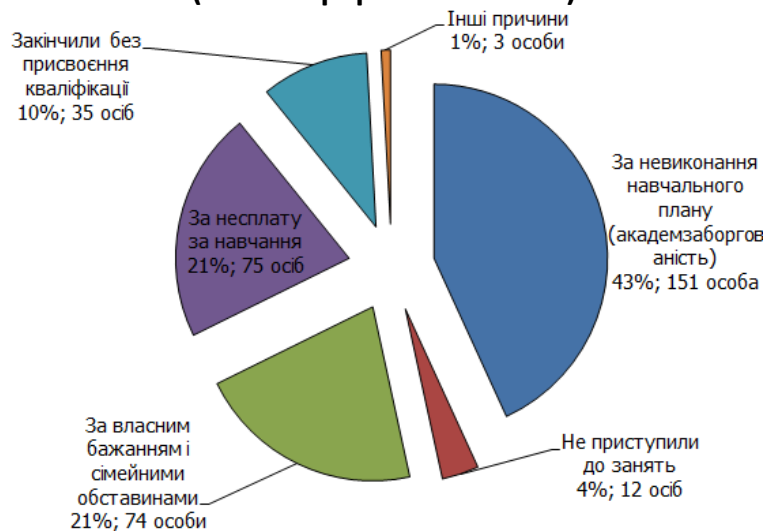

За **заочною формою** навчання також **зменшилась** як кількість відрхованих студентів-бюджетників – **77 осіб, 6%** від контингенту (2014 року, відповідно, **115 осіб, 7,5 %**), так і кількість студентів-контрактників – **273 особи, 8,7 %** від контингенту (2014 року, відповідно, **389 осіб, 11,5 %**).

Діаграма 1.7

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВІДРАХУВАННЯ СТУДЕНТІВ У 2015 РОЦІ

(заочна форма навчання)

Суттєво **зросла** кількість студентів-бюджетників **заочної** форми навчання, відрхованих за невиконання навчального плану – **54 особи, 70,1 %** від кількості відрхованих (2014 року, відповідно, **45 осіб, 39,1 %**). Натомість зменшилась кількість студентів-бюджетників, відрхованих за власним бажанням – **11 осіб, 14,3 %** від кількості відрхованих (2014 року, відповідно, **32 особи, 27,8 %**).

Основними причинами відрхування студентів-контрактників заочної форми навчання є:

- "невиконання навчального плану" – **97 осіб, 35,5 %** від кількості відрхованих (2014 року – **106 осіб, 27,3 %**);
- "несплата за навчання" – **75 осіб, 27,5 %** від кількості відрхованих (2014 року – **174 особи, 44,7 %**);
- "власне бажання" – **63 особи, 23,1 %** від кількості відрхованих (2014 року – **96 осіб, 24,7 %**).

1.1.2. Коледжі Університету

Вищу освіту за програмами підготовки **молодших спеціалістів** у коледжах станом на 1 грудня 2015 р. здобувають **1104** студенти (станом на 01.11.14 – **1291** студент). При цьому, якщо контингент студентів **оптико-механічного коледжу** стабільний уже впродовж трьох років (у 2015 році навчається **555** осіб, 2014 – **546** осіб, 2013 – **554**),

то коледж геолого-розвідувальних технологій знов втратив значну кількість студентів – наразі у ньому навчається **549** осіб (2014 року навчалось **745** осіб, 2013 року – **901** особа). І якщо зменшення, порівняно із минулим роком, контингенту студентів за державним замовленням спостерігається в обох коледжах (оптико-механічний із **434** до **412** осіб, геологорозвідувальних технологій – із **514** до **425** осіб), то кількість студентів, які навчаються на умовах контракту, в оптико-механічному коледжі зроста майже на 30 % (із **112** до **143** осіб), а у коледжі геолого-розвідувальних технологій – зменшилась практично вдвічі (із **231** до **124** осіб). Таким чином, на жаль, можна знову констатувати провал профорієнтаційної кампанії у коледжі геологорозвідувальних технологій і виникнення реальної загрози благополуччю його трудового колективу.

Таблиця 1.3

КІЛЬКІСТЬ СТУДЕНТІВ ЗА ОКР МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ СТАНОМ НА 01.11.2015

Коледж	Разом	Всього за д.з.	Всього за контр.	Форма навчання					
				денна			заочна		
				всього	д.з.	контр.	всього	д.з.	контр.
Оптико-механічний	555	412	143	535	392	143	20	20	
Геолого-розвідувальних технологій	549	425	124	468	375	93	81	50	31
Всього	1104	837	267	1003	767	236	101	70	31

1.1.3. Підготовче відділення

На підготовчому відділенні упродовж 2014/15 навчального року навчалось **915** слухачів (на **16 %** більше, ніж попереднього року), із яких до вступу на ОС бакалавра готувалося **744** особи (із них **43** – на основі ОКР молодшого спеціаліста), а **138** – готувалися до вступу на ОКР молодшого спеціаліста. Ще **33** особи були слухачами літньої школи, на якій готувалися до вступу на ОС бакалавра у 2016 році.

Із числа слухачів, які готувалися до вступу на ОС бакалавра, до вищих навчальних закладів освіти України вступило понад **89 %** (**82** особи не вступили до ВНЗ, або інформація про них відсутня), при цьому **418** осіб вступили до нашого Університету. Із числа слухачів, які готувалися до вступу на ОКР молодшого спеціаліста, до коледжів Університету вступило **110** осіб (**73** – до оптико-механічного коледжу і **37** – до коледжу геологорозвідувальних технологій), ще **13** вступили до інших ВНЗ.

Підготовчим відділенням було організовано та проведено **25** освітньо-наукових, інформаційних і виховних заходів, а також взято участь у **42** Ярмарках професій Київської області. Профорієнтаційними заходами охоплено понад **11000** школярів із **280** шкіл Київського регіону.

Очікується, що у поточному році кількість слухачів ще зросте, оскільки вже станом на 01.01.16 кількість громадян України, які навчаються на підготовчому відділенні

ні, становить понад **700** осіб. Тим часом продовжується набір на курси для фізико-математичних ліцеїв і коледжів. Крім того, будуть здійснені набори на тижневий лекторій (березень), до літньої школи (червень) і на двотижневі курси перед вступними випробуваннями для абітурієнтів коледжів (у липні).

1.1.4. Підготовче відділення для навчання іноземних громадян

У 2014/15 навчальному році на підготовчому відділенні для навчання іноземних громадян доуніверситетську мовну підготовку (з метою забезпечення успішного навчання на основних факультетах КНУ імені Тараса Шевченка та в інших вищих навчальних закладах України) пройшов **101** іноземний громадянин із **22** країн світу (КНР, Південна Корея, Ірак, Іран, Марокко, Сирія, Туреччина, Гана, Сенегал, Афганістан, Екваторіальна Гвінея, Мексика, Німеччина, Нідерланди, Нігерія, Росія, Туреччина, Узбекистан, Франція, Швейцарія, Японія), що менше, порівняно із 2013/14 навчальним роком (**168** осіб із **25** країн). Основною причиною зменшення кількості студентів і слухачів є політичні події в Україні на початку 2014 р., анексія Криму та військові дії у зоні АТО. Навчання іноземних громадян та осіб без громадянства відбувалося за напрямками підготовки: гуманітарний, економічний, інженерно-технічний, медико-біологічний. Основна увага приділялася мовній підготовці іноземних громадян, їх адаптації у новому мовному середовищі.

У 2015 р. вперше запроваджено навчання у **літній школі** (курсах), в якій іноземні громадяни вивчали українську (російську) мови та країнознавство. Протягом липня–серпня 2015 р. літню школу закінчили **23** слухачі із Канади, Великої Британії, Франції, Японії, Туреччини, Ізраїлю, Ірану. У 2014/15 навчальному році було розроблено нові навчальні плани з підготовки іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади України з урахуванням нових вимог Міністерства освіти і науки України, із диференціацією навчальних планів за напрямками підготовки та термінами навчання (8 місяців, 1 рік, 1.5 року). У квітні 2015 р. було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію: "Актуальні проблеми викладання іноземних мов (української, російської, англійської, китайської, турецької) у вищих навчальних закладах".

Станом на 1 грудня 2015 р. на доуніверситетську підготовку зараховано **100** слухачів, очікується прибуття ще **50** іноземних громадян (на 8-місячні курси).

Крім того, співробітниками підготовчого відділення для навчання іноземних громадян здійснюється прийом документів, вирішення міграційних питань, візова підтримка, організація вступних іспитів, супровід процесу навчання всіх іноземних студентів і слухачів Університету.

1.1.5. Переведення студентів з інших вищих навчальних закладів

У 2015 році контингент університету значно поповнився за рахунок переведених студентів, які влилися до складу факультетів та інститутів із вищих навчальних закладів, розташованих на території Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, Луганської і Донецької областей. Проведення антитерористичної операції на деяких територіях Луганської і Донецької областей, окупація АР Крим російськими загарбниками, підштовхнуло студентів, незадоволених організацією навчального процесу у ВНЗ, які фактично вийшли з-під контролю МОНУ, а деякі наказами Міністерства були переміщені до інших регіонів України, до реалізації права на академічну мобільність та переведення до нашого Університету. Слід зазначити, що наприкінці 2014 року Розпорядженням Кабінету Міністрів України №1210-р від 05.12.14 було дозволено переведення студентів із вищих закладів освіти Луганської і Донецької областей, розташованих на території, непідконтрольній українській владі, де навчальний припинився взагалі, або не був організований належним чином. При переведенні зберігалися форма навчання, джерело фінансування, а також умови оплати, відповідно до договору на отримання освітніх послуг, укладеного із попереднім навчальним закладом. У цілому за період з січня по червень 2015 року зі Східного регіону до університету було переведено **113** студентів на денну форми навчання (із них **81** – зі збереженням бюджетних місць і **32** – за кошти фізичних осіб зі збереженням умов оплати договору про отримання освітніх послуг, укладеного із попереднім закладом освіти) та **4** особи – на заочну форми навчання (**3** з яких – навчаються на умовах контракту).

Таблиця 1.4

КІЛЬКІСТЬ СТУДЕНТІВ, ПЕРЕВЕДЕНИХ ІЗ ВИЩИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДОНЕЦЬКОЇ І ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ ДО СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Факультет/інститут/коледж	Денна форма навч.		Заочна форма навч.		Усього
	держ. зам.	контракт	держ. зам.	контракт	
Факультет кібернетики	21	1	0	0	22
Юридичний факультет	6	13	1	1	21
Економічний факультет	15	4	0	1	20
Інститут філології	11	3	0	0	14
Інститут журналістики	2	4	0	1	7
Коледж геологорозв. технологій	5	1	0	0	6
ННЦ "Інститут біології"	5	0	0	0	5
Хімічний факультет	5	0	0	0	5
Факультет психології	1	3	0	0	4
Ф-т радіоліз., електр. та комп'ют. систем	4	0	0	0	4
Історичний факультет	3	0	0	0	3
Інститут міжнародних відносин	1	1	0	0	2
Філософський факультет	0	2	0	0	2
Механіко-математичний факультет	1	0	0	0	1
Оптико-механічний коледж	1	0	0	0	1
Разом	81	32	1	3	117

Упродовж 2015 року тривало переведення студентів з Кримського півострову, для яких МОНУ продовжило терміни переведення до 1 травня 2015 року, відповідно до "Тимчасового порядку переведення на навчання студентів, аспірантів і докторантів з вищих навчальних закладів і наукових установ, розташованих на тимчасово окупованій території України". За цей період контингент студентів поповнився на **10** осіб (із них **9** студентів переведено на денну форму навчання, **1** – поновлений на заочну форму навчання).

Під час роботи приймальної комісії, у період з липня по серпень 2015 року, було прийнято понад **220** заяв (**170** – на денну форму навчання та **50** – на заочну) від осіб, що забажали перевестися/поновитися з початку 2015/16 навчального року до відповідних факультетів, коледжів та інститутів Університету. Приймальна комісія розглянула всі заяви та, відповідно до "Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих навчальних закладів", ухвалила переведення **117** заявників. Також було ухвалено рішення щодо переведення/поновлення **52** іноземних громадян, які влилися до контингентів відповідних факультетів та інститутів університету.

Крім того, відбулися переведення студентів університету з однієї форми навчання на іншу: **65** студентів денної форми навчання змінили форму навчання на заочну (із них **3** – іноземні громадяни), **17** студентів заочної форми навчання перейшли на денну. За рішенням Приймальної комісії **39** особам дозволено зміна напряму підготовки/спеціальності (із них **7** – іноземні громадяни).

1.2. Прийом на навчання

Вступна кампанія 2015 р. проводилася на підставі Умов прийому до вищих навчальних закладів України, затверджених МОН України, Правил прийому до університету та інших чинних нормативно-правових документів. З метою поліпшення якісного складу абітурієнтів, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу керівництвом університету, приймальною комісією, факультетами та інститутами протягом року проведена значна та різнопланова робота.

ОКР бакалавр. Від абітурієнтів було подано **36 860** заяв на денну форму навчання (2014 року – **42 935**), на заочну – **318** (2013 року – **683**). Середній конкурс заяв до університету за денною формою навчання становив **14,7** заяв на місце (2014 року цей показник перевищував **16** заяв на місце), а за заочною формою навчання становив **4,5** заяви на місце (2014 – **4,1** заяви на місце).

Таблиця 1.5

КІЛЬКІСТЬ ЗАЯВ, ПОДАНИХ ДО УНІВЕРСИТЕТУ У 2008–2015 РОКАХ

Форма навчання	Р о к и							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Денна	13498	23774	21549	21896	33604	37225	42935	36860
Заочна	540	832	756	732	644	690	683	318
Всього	14038	24606	22305	22628	34248	37915	43618	37178

Найвищі конкурси були на факультеті інформаційних технологій (напряв "Програмна інженерія"), до ННЦ Інститут біології (напрями "Лабораторна діагностика", "Біотехнологія"), на економічному факультеті ("Маркетинг", "Міжнародна економіка", "Менеджмент"), на географічному факультеті ("Туризм"), в інституті філології (спеціалізації "Англійська мова і література та переклад", "Переклад з англійської мови"), в інституті журналістики (напряв "Реклама та зв'язки з громадськістю).

Таблиця 1.6

СЕРЕДНІЙ КОНКУРС ПО УНІВЕРСИТЕТУ У 2008–2015 РОКАХ (заяв на місце)

Форма навчання	Р о к и							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Денна	5,30	9,58	9,3	9,9	14,1	15,3	16,04	14,67
Заочна	1,75	3,18	3,22	3,8	3,4	2,9	4,09	4,48
Всього	4,92	8,97	8,8	8,98	13,35	14,14	15,34	14,39

Таблиця 1.7

НАЙВИЩІ КОНКУРСИ В УНІВЕРСИТЕТІ В 2015 РОЦІ

Напряв	План	Заяв	Конкурс (заяв на місце)
Програмна інженерія	15	936	62,4
Лабораторна діагностика	5	310	62,0
Маркетинг	10	601	60,1
Англійська мова і література та переклад	18	1081	60,1
Міжнародна економіка	25	1402	56,1
Реклама та зв'язки з громадськістю	15	832	55,5
Переклад з англійської мови	18	806	44,8
Біотехнологія	15	668	44,5
Менеджмент	20	819	40,9

На місця державного замовлення було зараховано **2584** особи, із них **2508** – на денну та **76** – на заочну форму навчання.

На контрактну форму навчання зараховано **1373** осіб, із них **1268** – на денну та **105** – на заочну форму навчання.

Відповідно до частини 12 статті 7 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" вступники 2015 року, які прибули з Автономної Республіки Крим до нашого Університету здобувати вищу освіту за різними освітніми рівнями, отримали можливість реалізувати своє право на отримання вищої освіти за рахунок державного бюджету. Тому рішенням Конкурсної комісії МОН України (наказ МОН № 1183 від 17.11.15) державне замовлення на підготовку фахівців освітніх рівнів бакалавра та магістра, доведене до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2015 році, було збільшено на **19** місць (**18** – за денною формою навчання, **1** – за заочною).

ОКР спеціаліст і ОР магістр. У звітному році зменшилась кількість бажаючих вступати на навчання для здобуття кваліфікацій **ОКР спеціаліста** та ступеня **магістра**.

Однією із причин стало суттєве збільшення кількості українських студентів, які після отримання диплому бакалавра виїжджають (переважно до європейських країн) для здобуття ступеню магістра в зарубіжних університетах.

У 2015 році від вступників на ОКР магістр було подано **4 667** заяв, із них **3 840** – на **денну** форму навчання та **827** – на **заочну**.

Для вступу на навчання за ОКР спеціаліст (без урахування осіб, які здобувають другу вищу освіту) було подано **681** заяву, із них **17** – на **денну** форму навчання та **664** – на **заочну**.

За державним замовленням зараховано:

- за ОКР спеціаліста – **33** особи, із них **10** – на **денну** та **23** – на **заочну** форму навчання.

- за ОР магістра – **1 774** особи, із них **1 651** – на **денну** та **123** – на **заочну** форму навчання.

За кошти фізичних та юридичних осіб зараховано:

- за ОКР спеціаліста зараховано **89** осіб, із них – **3** – на **денну** та **86** – на **заочну** форму навчання. Крім того, на навчання за програмами другої вищої освіти прийнято **561** особу (у т. ч. **37** іноземних громадян);

- за ОР магістра зараховано **838** осіб, із них **525** – на **денну** та **313** – на **заочну** форму навчання.

Ураховуючи зростання відкритості європейських університетів для української молоді після набуття чинності угоди про асоціацію з ЄС, тенденції щодо виїзду для здобуття вищої освіти за межі України щороку посилюватимуться, особливо для здобуття кваліфікацій другого (магістр) і третього (доктор філософії) циклів вищої освіти. Тож, якщо **факультети та інститути негайно не розпочнуть роботу із підготовки до акредитації своїх програм в європейських акредитаційних агенціях** (без якої неможливе входження до європейського простору вищої освіти як рівноправного учасника), то за кілька років ми можемо опинитися в ситуації, за якої будемо змушені боротися за роль постачальника талановитої молоді до вступу у магістратури університетів інших країн.

1.2.1. Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за рівнями молодшого спеціаліста та бакалавра

Попри явний прогрес у питанні залучення до навчання в Університеті випускників інших вищих закладів світу й достатньо давно поставлену мету переходу до навчання переважно за освітнім рівнем магістра та освітньо-науковим рівнем доктора філософії, наразі для нас є критично важливою профорієнтація студентів, які навчаються за нижчими рівнями (молодший спеціаліст, бакалавр) та їх довіра до якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

За результатами цього річної вступної кампанії до Університету, переважно на програми зі скороченим терміном підготовки (трирічні – за денною та чотирирічні – за заочною формою навчання) вступила майже половина випускників денної форми навчання коледжів Університету (у звітному році – **88** осіб на **денну** форму навчання та **40** осіб – на **заочну**). Це, зважаючи на переважно професійну спрямованість програм підготовки за рівнем молодшого спеціаліста, є досить високим показником. Майже повне ігнорування можливостей навчання в університеті випускниками заочної форми навчання коледжів насправді не є чимось дуже дивним – за цією формою навчаються переважно люди, які вже працюють за фахом і бажають поліпшити можливості свого кар'єрного зростання на робочому місці.

Серед випускників бакалаврату продовжили навчання в Університеті **74,5 %**, із них змінило свій факультет/інститут при вступі на навчання за наступним рівнем майже **2 %**. На навчання за державним замовленням вступило **71 %** тих, хто навчався за державним замовленням у бакалавраті, і **17,1 %** тих, хто навчався за кошти фізичних та юридичних осіб. І навпаки – за контрактом продовжило навчання **9,28 %** тих, хто навчався за кошти держбюджету, а також **45,85 %** тих, хто й у бакалавраті навчався на умовах контракту.

Випускники бакалаврату денної форми навчання частіше вступають на навчання до магістратури – **78 %** із числа тих, хто навчався за кошти державного бюджету (практично тотожно показникам минулого року) і **67 %** – із тих, хто навчався за контрактом (на **7 %** менше, ніж торік), а випускники бакалаврату заочної форми навчання приблизно із однаковою частотою обирають освітній рівень магістра та освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Порівняно з минулим роком, кількість тих, хто обрав рівень спеціаліста, зменшилась на **4-6 %** серед тих, хто навчався на денній формі навчання (диференціація залежно від форми оплати), та на **8-13 %** – серед тих, хто навчався на заочній формі навчання.

Як і за попередні роки, **зросла частка випускників бакалаврату заочної форми навчання**, які, відповідно до звітів факультетів та інститутів, припинили навчання в університеті – **60,63 %** (**52 %** у 2014/15 н.р. та понад **38 %** – у 2013/14 н.р.).

Найбільший рівень втрат студентів, які навчалися за заочною формою навчання, спостерігається за напрямками: історія (**73 %** – бюджет, **75 %** – контракт), економіка підприємства (**85 %** – бюджет, **87 %** – контракт), географія (**100 %** – контракт), туризм (**89 %** – бюджет, **75 %** – контракт), математика (**91 %** – бюджет, **80 %** – контракт), філософія (**78 %** – бюджет, **100 %** – контракт), інформатика (**100 %** – контракт), журналістика (**100 %** контракт). За денною формою навчання найбільший відсоток бакалаврів, які не

вступали на наступні освітньо-кваліфікаційні рівні, зафіксований за напрямками: культурологія (46 % – бюджет), журналістика (44 % – бюджет), реклама і зв'язки з громадськістю (53 % – бюджет, 83 % – контракт), видавнича справа та редагування (66 % – бюджет), філологія (41 % – бюджет, 59 % – контракт), туризм (53 % – контракт), психологія (58 % – контракт), хімія (66 % – контракт), міжнародні відносини (54 % – контракт).

Залишається тільки сподіватися, що всі випускники бакалаврату, які не вступили на наступний рівень навчання в університеті, набули професійних компетенцій в обсязі, достатньому для працевлаштування за фахом, або продовжили навчання в магістратурі інших престижних університетів. У будь-якому разі випускові кафедри мають уважно вивчити це питання.

1.2.2. Прийом на навчання іноземних громадян

Залучення іноземних громадян на навчання до ВНЗ є однією із ключових тенденцій розвитку освіти кожної країни. У звітному році продовжувалась реалізація комплексу заходів, спрямованих на закріплення позицій Університету на регіональному ринку освітніх послуг і зростання частки студентів – іноземних громадян серед наших студентів.

У 2015 році до Університету зараховано **305** іноземних громадян із **36** країн, що на **24** особи більше, ніж у минулому році. Найбільшу кількість іноземних громадян зараховано на **юридичний, економічний і філософський** факультети, а також до **інститутів міжнародних відносин, філології та післядипломної освіти**. Можна зазначити, що вибору іноземними громадянами Університету як місця свого навчання має сприяли: зростання пізнаваності Університету завдяки участі у світових рейтингах, визнання виданих Університетом дипломів при зарахуванні на навчання за наступним освітнім рівнем більшістю європейських університетів та низка інших чинників.

Найбільше іноземців вступили на навчання з Азербайджану – **177** осіб (на **82** особи більше, ніж минулого року, із них **64** – на економічний факультет, **43** – на юридичний, **29** – на програми другої вищої освіти), із Китаю – **19** осіб (**17** – вступило до інституту філології), із Грузії – **19** осіб (**13** вступили до інституту міжнародних відносин, а **4** – на філософський факультет), із Росії – **17** осіб (удвічі менше, ніж торік, із них **7** – до інституту міжнародних відносин, **3** – на юридичний факультет), із Туркменістану – **13** осіб (по **5** – до інституту філології та до інституту міжнародних відносин). Перелік країн, з яких приїждять іноземні громадяни на навчання до Університету, поповнився такими країнами, як Алжир, Гвінея, Ізраїль, Канада, Марокко, Перу, Німеччина, Польща, Республіка Корея, Сирія, Велика Британія, Чорногорія.

**ПРИЙОМ НА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У 2015 РОЦІ
(у розрізі факультетів)**

Факультет / Інститут	Мова навчання																		Разом іноземних громадян
	українська						російська						англійська						
	денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			
	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	
Юридичний факультет	22		5	30		13													70
Економічний факультет	12		4	49															65
Інститут міжнародних відносин	20		6			5									14				45
Інститут філології	21		2						12						2				37
Друга вища освіта					35														35
Філософський факультет	1		4	2		4							15						26
Факультет психології	2		4																6
Географічний факультет	2		1	1															4
Інститут журналістики	2		1	1															4
ННІ "Інститут геології"	2								1										3
ННЦ "Інститут біології"	1			2															3
Факультет радіофізики, електрон. та комп'ют. систем	2																		2
Фізичний факультет	2																		2
Факультет кібернетики	1																		1
Мех.-матем. факультет	1																		1
Факультет соціології															1				1
Історичний факультет																			0
Факультет інформ. технологій																			0
Хімічний факультет																			0
Інститут високих технологій																			0
Всього по університету поступило у 2015 році	91	0	27	85	35	22	0	0	13	0	0	15	0	0	17	0	0	0	305

Порівняно із 2014 роком, змінилась структура зарахування: за освітнім рівнем бакалавра вступило на **20** осіб більше, ніж 2014 року, за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста – на **18** осіб більше, ніж торік, а от за освітнім рівнем магістра кількість вступників зменшилась на **14** осіб.

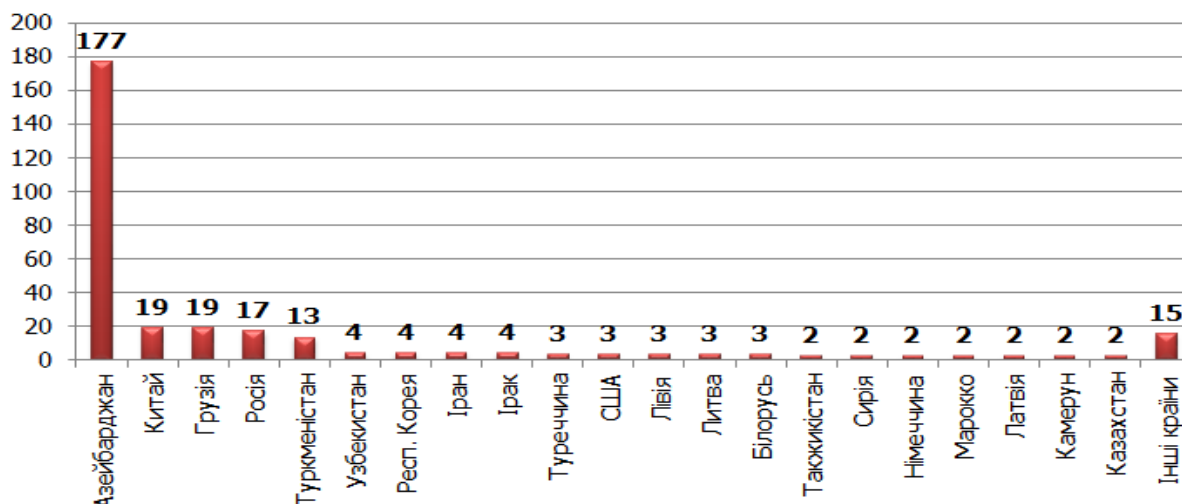
Більше **73 %** (2014 року – **87 %**) іноземних громадян вступили на навчання для здобуття дипломів бакалавра за **15 напрямками** (на **2** напрями більше, ніж торік): фінанси і кредит (**60** осіб), правознавство (**52**), філологія (**21**), міжнародні відносини, міжнародне право, міжнародні економічні відносини та міжнародний бізнес (**20**). Ще за **8** напрямками було зараховано **23** особи, а на **42** напрями підготовки не зараховано жодного студента-іноземця.

ПРИЙОМ НА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У 2015 РОЦІ
(у розрізі напрямів/спеціальностей)

Напрямок/спеціальність	Мова навчання																		Разом іноземних громадян
	українська						російська						англійська						
	денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			
	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	
Правознавство	22		5	30	14	13													84
Фінанси і кредит	11		3	49	5														68
Міжнародне право	6		2		12	3									2				23
Філологія	21																		21
Мова і література			2						12						2				16
Державна служба			4									11							15
Міжнародні відносини	5		1												6				12
Міжнародний бізнес	2		2		1	2									4				11
Політологія				2		4						4							10
Міжнар. екон. відносини	6		1												1				8
Психологія	2		4		2														8
Геологія	2								1										3
Міжнародна інформація	1				1										1				3
Біологія	1			2															3
Журналістика			1	1															2
Туризм	2																		2
Фізика	2																		2
Інформатика	1																		1
Туризмознавство			1																1
Економічна кібернетика	1																		1
Комп'ютерні науки	1																		1
Міжнародна економіка			1																1
Філософія	1																		1
Географія				1															1
Кіно-, телемистецтво	1																		1
Математика	1																		1
Програмна інженерія	1																		1
Реклама і зв'язки з громадськістю	1																		1
Соціологія															1				1
Всього по університету	91	0	27	85	35	22	0	0	13	0	0	15	0	0	17	0	0	0	305

Збільшилась кількість іноземців, які вступили на освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста (друга вища освіта). **35** іноземців зараховані на навчання за **6 спеціальностями**: правознавство (**14** осіб), міжнародне право (**12**), фінанси і кредит (**5**), психологія (**2**), міжнародна інформація та міжнародний бізнес (по **1** особі).

ПРИЙОМ НА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН (у розрізі країн)

Водночас зменшилась кількість іноземців, які вступили до магістратури. До магістратури зараховано **94** студенти лише за **16** спеціальностями: правознавство (**18** осіб), мова і література (**16**), державна служба (**15**), політологія (**8**), міжнародний бізнес (**8**), міжнародні відносини (**7**), міжнародне право (**7**), психологія (**4**), фінанси і кредит (**3**), міжнародні економічні відносини (**2**), соціологія, міжнародна інформація, журналістика, міжнародна економіка, геологія, туризмознавство (по **1** особі). Не виявилось зацікавлених у вступі на магістерські програми факультету інформаційних технологій, історичного факультету, факультету радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем, факультету кібернетики, механіко-математичного факультету, фізичного факультету, хімічного факультету, ННЦ "Інститут біології" та інституту високих технологій.

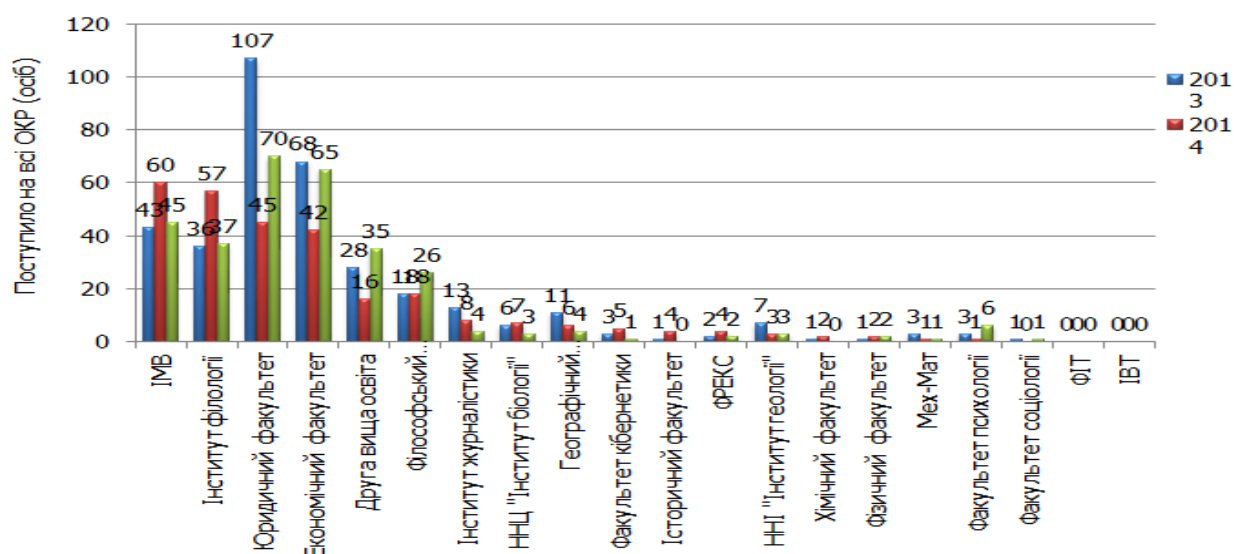
За останні роки кількість студентів, які обрали мовою навчання українську (за всіма рівнями), помітно зросла – до **260** осіб (на **149** осіб більше, ніж торік), що становить **85,24 %** від зарахованих іноземців. Кількість набору іноземців на навчання за англomовними магістерськими програмами, навпаки, зменшилась з **26** до **17** осіб. Упродовж останніх трьох років спостерігається тенденція до значного зменшення кількості іноземних громадян, які обрали своєю мовою навчання російську: від **254** осіб у 2013 році до **28** – у 2015 (на **226** осіб).

На жаль, мусимо констатувати, що залишились неподоланими **зазначені ще в 2014 році недоліки**: 1) розтягнутий у часі (до листопада включно) період зарахування іноземних громадян; 2) формування малочисельних груп при навчанні російською мовою; 3) практично індивідуалізована підготовка студентів за англomовними програмами; 4) відсутність координації дій кафедр Університету у забезпеченні викладання "наскрізних" дисциплін студентам різних факультетів/інститутів.

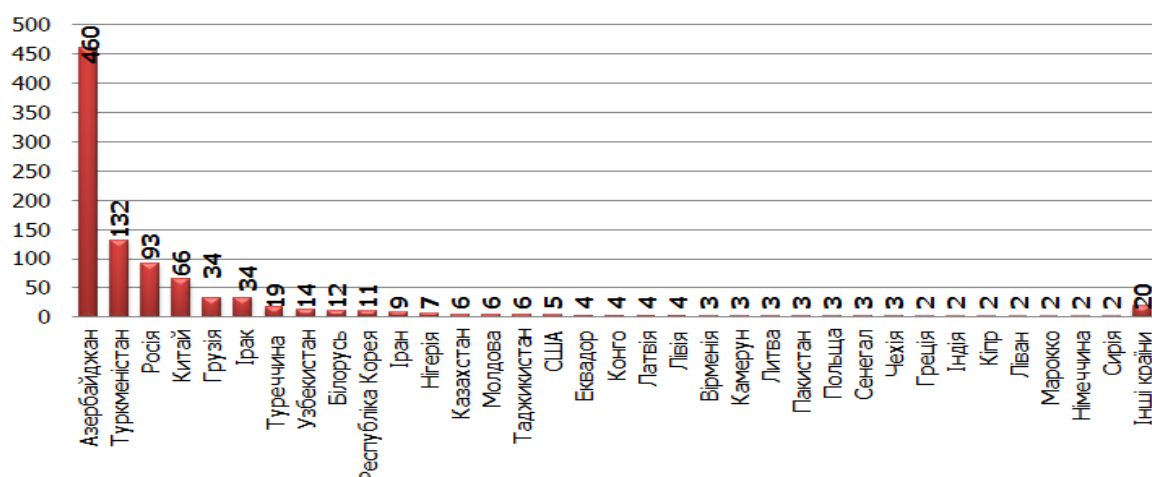
Діаграма 1.9

ПОРІВНЯННЯ ПОКАЗНИКІВ ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У 2013, 2014 І 2015 РОКАХ

Діаграма 1.10

КОНТИНГЕНТ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У 2015/16 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ (у розрізі країн)

Як і в 2104 році, загальна кількість іноземних студентів збільшується. У **2015 році** кількість іноземних громадян зросла до **971** особи, що становить майже **4 %** від загальної кількості студентів).

Студенти із числа іноземних громадян навчаються на всіх факультетах та майже у всіх інститутах університету (за винятком, із зрозумілих причин Військового інституту та інституту управління державної охорони). Водночас, у жодному разі в нас немає підстав для самозаспокоєння: як і в минулих роках, понад **75 %** іноземців навчаються у чотирьох структурних підрозділах, – на юридичному факультеті (**25,5 %**), в інституті філології (**18,8**), на економічному факультеті (майже **14,7**), в інституті міжнародних відносин (**13,8 %**). Порівняно із минулим роком, зменшилась кількість іноземних студентів в інституті філології на **30** осіб та збільшилась на **31** особу – на економічному факультеті. На жаль, попит іноземних громадян на освітні послуги природничих факу-

льтетів все ще залишається мізерним. У зв'язку із цим вражає практично "нульова активність" випускових кафедр природничих, математичних, інженерних, інформаційно-комунікативних напрямів у започаткуванні програм подвійного дипломування із європейськими вищими навчальними закладами, без чого їхні можливості сформувати повноцінні й привабливі для закордонного абітурієнта англомовні програми підготовки є суто теоретичними. Керівництво відповідних факультетів має зрозуміти, що їхня стратегія виживання має неодмінно включати формування англомовних програм підготовки та програм подвійного дипломування!

1.3. Розробка, запровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців

У звітний період факультетами та інститутами університету продовжувалася робота із запровадження нових напрямів і спеціальностей. Отримано нову ліцензію на підготовку бакалаврів з телекомунікацій, ліцензовано нові магістерські програми з культурології, соціальної педагогіки, педагогіки вищої школи, консолідованої інформації. Університет отримав ліцензію для проведення діяльності з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою офіцерів запасу (**1600** осіб).

Збільшено ліцензований обсяг підготовки:

- за напрямами ОР бакалавра – "Кіно- і телемистецтво" (з **30** до **60** осіб), "Комп'ютерна інженерія" (з **50** до **100**), "Політологія" (з **150** до **175**), "Програмна інженерія" (із **40** до **200**) та "Психологія" (з **140** до **200** осіб);
- за спеціальностями ОР магістра – "Психологія" (зі **140** до **250** осіб), "Соціальна робота" (з **25** до **60**), "Управління проектами" (ліцензовано заочну форму навчання в обсязі **50** осіб), "Фінанси і кредит" (зі **100** до **200** осіб).

Здійснено перерозподіл ліцензованого обсягу з підготовки спеціалістів і магістрів шляхом збільшення обсягу підготовки магістрів і, відповідно, зменшення обсягу підготовки спеціалістів зі спеціальності "Математика".

Потреби у збільшенні ліцензованих обсягів були зумовлені як необхідністю забезпечення планів розвитку факультетів та інститутів (створення нових спеціалізацій, набір за однією спеціальністю на різні факультети), так і значним збільшенням обсягів підготовки фахівців у Військовому інституті на замовлення Міністерства оборони України.

Уперше пройшли акредитаційну експертизу та отримали акредитаційні сертифікати такі спеціальності університетської підготовки:

- на першому рівні (ступені) вищої освіти (бакалаврському) – "Культурологія", "Соціальна педагогіка";
- на другому рівні (ступені) вищої освіти (магістерському) – "Геоінформаційні системи і технології", "Геоморфологія та палеогеографія", "Лабораторна діагностика біологічних систем", "Імунологія", "Цитологія та гістологія", "Геоінформатика", "Фізика наносистем", "Комп'ютерна механіка", "Комп'ютерні системи та мережі" і "Медична фізика".

Імплементація закону України "Про вищу освіту" передбачає не тільки трансформацію наявної ліцензії до затвердженого Кабінетом Міністрів України у 2015 році нового Переліку галузей знань і спеціальностей, перший крок до чого було вже зроблено було раніше (11.12.15) Університет отримав від МОН України Акт узгодження переліку спеціальностей і ліцензованого обсягу, після чого вже має відбутися переоформлення ліцензії), але й перехід до підготовки фахівців з вищою освітою за ініційованими в Університеті програмами, із наступною акредитацією освітніх програм у Національному Агентстві із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО).

Такий порядок, ураховуючи також той факт, що нові стандарти вищої освіти розроблятимуться за широкими спеціальностями та не міститимуть переліків навчальних дисциплін, надає Університету раніше нечувані можливості до оперативного конструювання та запровадження освітніх програм, однак він же покладає на Університет додаткову відповідальність – **усі фінансові ризики, наповнюваність програм студентами, потенційні проблеми працевлаштування випускників, можливість проходження цими програмами акредитації в Україні (в НАЗЯВО за досі ще невідомим правилами) та за кордоном, а відтак і визнання виданих Університетом дипломів, стають винятково зоною відповідальності Університету та всіх дотичних до формування й реалізації освітніх програм співробітників!** Нагальними кроками, без яких вирішення цих завдань є сумнівним, мають стати:

- **розробка** (з урахуванням сучасних тенденцій, наявних ресурсів і досягнутого в Університеті рівня культури якості) та **затвердження Порядку** формування освітніх програм, який би визначав **вимоги щодо їх відкриття** (проектування й експертиза результатів навчання за освітніми програмами, проектування навчальних заходів і траєкторій навчання, визначення засобів діагностики та вимог до процедур оцінювання – визначення порогових рівнів і диференціація оцінок, валідація процедур оцінювання, розробка навчальних планів тощо), **критерії успішності та порядок закриття**;

- включення до нового Положення про організацію освітнього процесу регуляторів моніторингу освітніх програм та комплексу **процедур оцінювання діяльності учасників освітньої діяльності**;

- установа **відповідальності ініціаторів і провайдерів освітніх програм за їх результати**;

- створення **системи ефективного управління освітніми програмами**, яка забезпечить, зокрема, автоматичне формування звітів самооцінки за освітніми програмами, без яких проходження акредитації в європейських інституціях є неможливим;

- здійснення **пілотного проекту** щодо проходження процесу **акредитації однієї (або кількох) із освітніх програм Університету в акредитованих в Європейському просторі вищої освіти акредитаційних агенціях**.

Дещо в цьому напрямку зроблено вже в останні місяці – після березневого Україно-німецького форуму на рівні керівництва Університету:

- започатковано інтенсивний діалог з питань акредитації із Інститутом акредитації, сертифікації і забезпечення якості освіти ACQUIN (Байрон, Німеччина), членами якого є понад 120 ВНЗ Німеччини, Австрії, Швеції, Угорщини та США;

- із Університетом міста Констанц започатковано ініційований Науково-методичним центром організації навчального процесу та підтриманий Конференцією ректорів Німеччини спільний проект "Забезпечення якості вищої освіти та розробка освітніх програм". До роботи за цим проектом залучені науково-методичні комісії і заступники деканів/директорів із навчальної роботи практично всіх структурних підрозділів Університету, а його перші результати обговорено на зустрічі керівництва Співки ректорів ВНЗ України та Конференції ректорів Німеччини.

Крім того, у питаннях конструювання освітніх програм Університет, в особі Науково-методичного центру організації освітнього процесу, уже тривалий час здійснює плідну співпрацю із Європейським Фондом Освіти (ETF), підтримка якого при започаткуванні процедур акредитації в європейських акредитаційних агенціях буде дуже важливою.

Університет, як визнаний лідер вищої освіти України, має **негайно та активно долучитися до роботи** новостворюваної **Науково-Методичної Ради МОН України** та її **науково-методичних комісій/підкомісій** (за спеціальностями) – напевно чи прийнятно, якщо стандарти освітньої діяльності та вищої освіти будуть створені без урахування досвіду Університету із підготовки фахівців і забезпечення якості вищої освіти.

Доки не запрацювало НАЗЯВО, у поточному навчальному році чергова та первинна акредитація спеціальностей підготовки молодших спеціалістів, напрямів підготовки бакалаврів, спеціальностей підготовки спеціалістів, магістрів (за напрямками і спеціальностями Переліків 2006, 2007 і 2010 років) здійснюватиметься ще Міністерством науки і освіти України. Тож Університетом підготовлені справи з акредитації спеціальностей підготовки молодших спеціалістів ("Буріння свердловин", "Діловодство", "Експлуатація і ремонт геофізичної апаратури і обладнання", "Пошук та розвідка геологічними методами", "Пошук та розвідка геофізичними методами", "Пошук та розвідка гідрогеологічними та інженерно-геологічними методами", "Прикладна екологія"), бакалаврів ("Країнознавство", "Статистика", "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування"), магістрів ("Управління проектами"). Також в рамках існуючої в Університеті системи, на початку 2015/16 навчального року відбулося затвердження 47 паспортів спеціалізацій, найбільшу кількість яких було сформовано на історичному (21) та фізичному (17) факультетах, а також на факультеті кібернетики, в інституті міжнародних відносин та інституті управління державної охорони України.

1.4. Підвищення якості методичного забезпечення навчального процесу

У звітному періоді діяльність Науково-методичної ради Університету та науково-методичних комісій факультетів/інститутів була переважно зосереджена на адаптації внутрішньоуніверситетських методичних документів до вимог Закону "Про вищу освіту" та нового Статуту Університету. Багато із розроблених раніше документів уже

змінено, інші, серед яких такі, як "Положення про науково-методичну раду Університету" та "Положення про науково-методичний центр організації навчального процесу", – передані на затвердження до Вченої Ради Університету, ще низка документів ("Про порядок оцінювання знань студентів", "Про формування освітніх програм", "Про порядок реалізації студентом свого права на вибір навчальних дисциплін" тощо) перебувають на заключних стадіях розробки.

Колосальний обсяг роботи було виконано науково-методичними комісіями факультетів та інститутів із розробки нових навчальних планів і внесення змін до чинних навчальних планів – у звітному році створено нові навчальні плани за всіма напрямками та спеціальностями. Усі ті плани, за якими розпочалося навчання вступників 2015 року, повною мірою враховують вимоги Закону "Про вищу освіту" про забезпечення вільного вибору студентом навчальних дисциплін, щодо присвоєння академічних і професійних кваліфікацій, щодо зростання ролі практичної підготовки й самостійної роботи студента. Структурні зміни в навчальних планах, перехід до розробки програм на компетентнісній основі дозволили позбутися невиправданого подрібнення навчальних дисциплін і забезпечити академічну складову мобільності студентів.

Оголошене торік створення персональних кабінетів студента в інформаційній системі Університету реалізовано, як і персональні кабінети викладачів в ІС "Тритон", їх функціонал постійно розширюється. Окремо слід відзначити роль інформаційно-обчислювального центру, який продовжує працювати над створенням умов для автоматизації процесу навчання, запису та трансляції відеолекцій провідних викладачів нашого університету.

Здійснюється все необхідне для запровадження сучасних інформаційних технологій до навчального процесу, а саме:

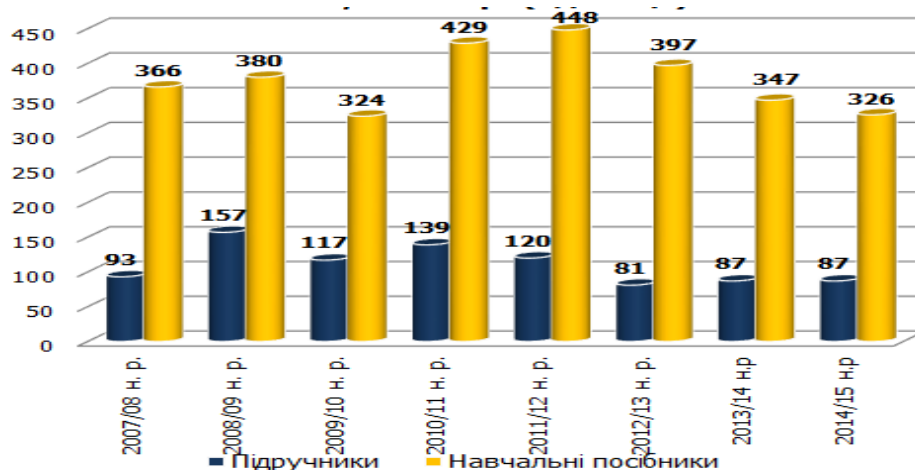
- створено репозитарій електронних документів із підтримкою його роботи фахівцями наукової бібліотеки імені М. Максимовича;
- розроблено власне програмне забезпечення, що дозволяє викладачу університету створювати курси дистанційного навчання без необхідності вивчення складного програмного інструментарію інших виробників;
- розроблено та реалізовано нові форми самостійної перевірки знань;
- визначено спеціальності, з яких доцільно почати впровадження комп'ютерної системи організації самостійної роботи студентів в університеті;
- вивчено стан матеріально-технічної бази факультетів та інститутів.
- досліджено сучасні програмні інструментарії для підтримки дистанційного навчання студентів;
- вивчено досвід роботи інших класичних університетів.

Якість навчального процесу значним чином залежить від забезпечення навчальних дисциплін навчально-методичними матеріалами, які мають бути доступними студентам як у друкованому, так й електронному вигляді. Особливо це актуально, коли значна частина навчального часу відводиться на самостійне вивчення. Викладач, уже починаючи із бакалаврату, на лекціях має викладати матеріал, який є новітнім, від-

повідляє вимогам часу та якого, відповідно, у підручниках ще немає, привчаючи студента до пошуку, творчого підбору матеріалу на самостійного його опрацювання. Самі ж підручники, посібники, навчально-методичні комплекси мають бути легко доступними для студента. Крім того, якість, фаховість, відповідність найсучаснішим вимогам теорії і практики світової науки, повноту інформації, методологічний і методичний інструментарій мають повною мірою забезпечувати друковані та електронні видання саме Університету.

Діаграма 1.11

**КІЛЬКІСТЬ ПІДРУЧНИКІВ І НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ,
ОПУБЛІКОВАНИХ У ПЕРІОД З 2007/08 ПО 2014/15 НАВЧАЛЬНИЙ РІК (одиниць)**

За 2014/15 навчальний рік співробітниками Університету опубліковано **87** підручників і **326** навчальних посібників сукупним обсягом **5 438** друкованих аркушів, а також **656** найменувань інших навчально-методичних матеріалів обсягом понад **1161** друкованих аркушів.

Серед факультетів та інститутів ця робота здійснюється із різною інтенсивністю: публікується від майже **6,2** д.а. підручників і посібників на одного штатного науково-педагогічного працівника на факультеті інформаційних технологій до **0,4** д.а. на одного штатного викладача в інституті високих технологій. На факультетах інформаційних технологій і радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем друкується за рік понад одного підручника чи посібника на кожних **3** викладачів, натомість за той самий період на фізичному факультеті та в ННЦ "Інститут біології", згідно з їх власними звітами, було опубліковано не більш як по одному підручнику/посібнику на кожних **25** викладачів.

Сумарні показники випуску навчально-методичної літератури є досить сталими та мало відрізняються від минулорічних, хоча й відбулося деяке скорочення в обсягах видань. Одночасно позитивним є той факт, що зростає кількість навчально-методичних матеріалів, розміщених на сайті факультетів та інститутів – **36** підручників (на **70 %** більше, ніж торік) і **403** навчальних посібники (**втричі** більше, ніж у минулому році). Бажано зберегти таку тенденцію на майбутній період, особливо з урахуванням переходу на нові навчальні програми, появу нових навчальних курсів, що потребує оперативного оновлення великих обсягів навчально-методичного забезпечення навчального процесу.

Таблиця 1.10

ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ, ВИДАНІ ТА РОЗМІЩЕНІ НА САЙТАХ У 2014/2015 навчальному році

Факультет/інститут	Підручники		Посібники		Інші навч.-метод. матеріали		Кількість навчально-методичних матеріалів, розміщених на сайтах			
	Кількість	Обсяг (д/а)	Кількість	Обсяг (д/а)	Кількість	Обсяг (д/а)	підручники	навчальні посібники	програми і навч.-метод. комплекси	інші навчально-методичні матеріали
ННЦ "Інститут біології"	1	14	3	49	5	33	2	4	22	6
Інститут високих технологій	0	0	1	8	1	3	0	0	0	0
Географічний факультет	7	132	20	271	17	59	5	5	3	4
ННІ "Інститут геології"	2	50	10	165	4	95	1	2	0	0
Інститут державної охорони	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Економічний факультет	11	317	33	366	37	120	2	2	51	11
Інститут журналістики	1	10	10	69	7	23	3	52	314	18
Історичний факультет	1	44	7	95	17	54	0	0	61	0
Факультет кібернетики	1	23	15	143	0	0	0	0	0	3
Механіко-математичний ф-т	3	75	16	132	12	55	4	255	0	1
Інститут міжнародних відносин	7	192	19	86	234	215	0	0	94	39
Підготовче відділення	0	0	1	12	133	63	0	0	48	0
Факультет психології	1	26	9	67	5	33	0	0	0	0
Ф-т радіофізики, електр. та к.с.	7	253	27	181	4	22	1	11	0	2
Факультет соціології	1	39	2	63	6	20	0	0	40	0
Фізичний факультет	0	0	4	54	5	15	6	7	0	0
Інститут філології	24	409	101	1096	37	77	5	25	27	47
Філософський факультет	7	155	7	77	58	193	0	0	18	4
Хімічний факультет	3	91	12	117	1	2	0	2	4	0
Юридичний факультет	7	171	17	184	64	35	7	36	141	22
Ф-т інформаційних технологій	3	98	5	38	7	25	0	2	11	9
Підг. від-ня для іноземних гр.	0	0	7	66	2	18	0	0	0	0
Всього по університету	87	2099	326	3340	656	1161	36	403	834	166

1.5. Посилення практичної підготовки студентів

Проходження студентами практики передбачає практично будь-яка програма підготовки фахівців із вищою освітою; немає в світі успішних університетів, які не включали би практику як обов'язкову складову підготовки спеціалістів різних рівнів. Адже саме під час проходження практики студент закріплює здобуті знання та навички, отримуючи практичний досвід роботи у реальних умовах.

Студент може мати досконалі теоретичні знання, але не знаходити правильних рішень в умовах того чи іншого виробництва, при проведенні досліджень поза межами навчального закладу. Саме тому, щоб студент міг випробувати свої реальні здатності до роботи за обраним фахом, йому необхідна практика під час навчання. У провідних Європейських університетах практика під час бакалаврату триває зазвичай не менш як 8 тижнів, а найчастіше – весь семестр, і може бути замінена (для окремих студентів, а не для потоку в цілому) дослідницьким стажуванням, участю в науковому проекті, поглибленими курсами – і все це найчастіше в рамках програм академічної мобільності.

У 2014/15 навчальному році у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка різними видами практик було охоплено:

- навчальні практики – **2 532** студентів, середня тривалість практик – **15** днів (зросла на **20 %**);

- педагогічна та педагогічна асистентська практика в освітніх закладах України та загальноосвітніх школах Києва, ліцеях – **627** студентів (**втричі** більше, ніж минулого року) історичного, хімічного, філософського, факультетів кібернетики та психології, механіко-математичного факультету, а також студентів інституту філології, середня тривалість практики – 6 тижнів (скоротилась на **15 %**);

- асистентська практика – **1653** осіб, середня тривалість – **30** днів (не змінилась);

- виробничі практики – **9453** особи (на **13 %** менше, ніж торік, найменше за 5 років).

Згідно з рекомендаціями Європейського Фонду Освіти, обсяги **фахової практики** доцільно встановлювати на рівні 20-25% усього навчального часу, і для багатьох спеціальностей в нашому Університеті саме такими вони були 20-30 років тому. Однак, згортання реального виробництва в більшості галузей, з одного боку, і гонитва за педагогічним навантаженням – з іншого, поступово призвели до заміни виробничих практик практикою на кафедрі, а то й до її заміни лекційними чи семінарськими курсами, що є абсолютно неадекватною заміною.

Менш кардинальними були зміни у **навчальних практиках**, однак вони переслідують зовсім інші цілі (порівняно з виробничими). Навчальна практика поглиблює та закріплює теоретичні знання студентів, виробляє навички практичної і дослідницької роботи, ознайомлює із сучасним обладнанням; вона проходить зазвичай у лабораторіях, на навчальних полігонах та в інших навчально-допоміжних підрозділах вищих навчальних закладів (спортивно-оздоровчий табір, заповідник). Навчальна практика проводиться різними формами: екскурсія на підприємство чи в установу, самостійне вивчення їх діяльності шляхом спостереження чи бесід із працівниками, навіть практична робота на виробництві. Але, у будь-якому разі, під час навчальної практики студент не виконує самостійно повного циклу робіт на робочому місці й не може повноцінно перевірити свою готовність до роботи, отримати власне уявлення про вимоги роботодавців до кваліфікації працівників та якості їх роботи.

Для кращої організації виробничої практики у багатьох структурних підрозділах у цьому році були організовані екскурсії на підприємства, під час яких спеціалісти-виробничники читали лекції з питань, які стосуються специфіки виробництва та нових досягнень. Однак, слід зазначити, що система договорів із базами практик все ще перебуває в "зародковому" стані – разові договори на 1-2 особи у звітному році становили майже **75 %** від загального числа, і це при тому, що кількість договорів зменшилась майже на **25 %**. Особливо високий відсоток персональних направлень на практику (без попередніх угод) на факультетах психології і кібернетики, економічному факультеті та в інституті журналістики. На жаль, лише **12 %** (у півтора рази менше ніж торік) студентів (переважно з ННЦ "Інститут біології", історичного, хімічного, фізичного, географічного та економічного факультетів, факультету соціології, інститутів журналістики, військового та управління державної охорони України) проходило виробничу практику за довготерміновими (**2 і більше років**) угодами Університету із установами, підприємствами та організаціями різних форм власності.

На жаль, як і минулого року, дуже обмеженою залишається географія місць проходження практики – лише **20 %** студентів виїхало за межі Київської області, що **не відповідає ролі Університету як загальнонаціонального центру підготовки висококваліфікованих кадрів**.

Найбільша частка студентів проходить практику в організаціях-нерезидентах на економічному та географічному факультетах, в інститутах міжнародних відносин і філології.

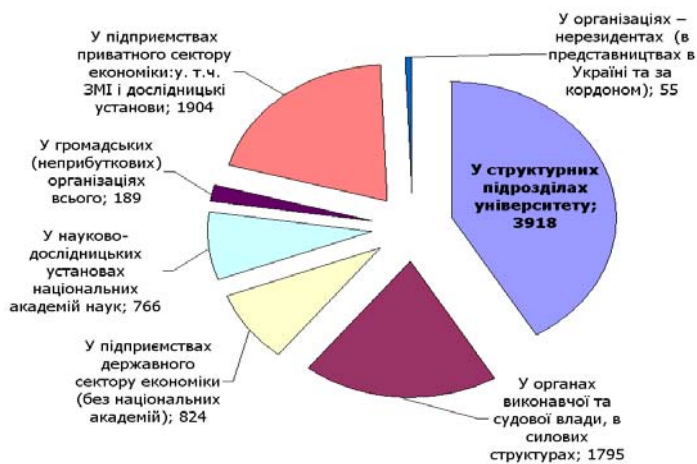
Залишається дуже високим відсоток студентів, які проходять практику в структурних підрозділах університету – майже **41 % (3 918 осіб)**, що лише на **3 %** менше, ніж торік. Про невисоку ефективність таких практик, під час яких студент не отримує досвіду з-поза меж університету, залишається невідомим із вимогами ринку праці, йшлося вже багато. Однак, на жаль, і досі понад дві третини студентів хімічного, фізичного та економічного факультетів, факультетів інформаційних технологій, радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, соціології та кібернетики, інституту філології проходять виробничу практику в межах університету.

Питання залучення роботодавців до практичної підготовки наших студентів у цих структурних підрозділах стоїть мабуть найгостріше.

Ще раз наголосимо, **выпускні кафедри**, які є найбільш зацікавленими у підвищенні здатності своїх студентів до працевлаштування, мають і **самі виявити більше активності, урахувати нарешті результати соціологічних опитувань**, які щорічно підтверджують незадоволення студентів якістю практичної підготовки, і **переконати керівництво своїх факультетів/інститутів щодо необхідності зміни якісного наповнення виробничої практики**.

Діаграма 1.12

МІСЦЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ (кількість студентів)

Таблиця 1.11

ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ У 2014/15 Н.Р. (за рівнями)

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Всього студентів проходило практику	У тому числі, жінок	У тому числі у Київському регіоні (Київ та область)	Із них									Проходили практику на підставі довгострокових (термін – 2 і більше років) договорів
				у структурних підрозділах Університету	В органах виконавчої та судової влади, у силових структурах	У підприємствах державного сектору економіки (без національних академій)	У науково-дослідницьких установах національних академій наук	У громадських (неприбуткових) організаціях, усього	ЗМІ	дослідницькі приватні установи	інші приватні підприємства та установи	В організаціях – нерезидентах (в представництвах в Україні та за кордоном)	
Молодший спеціаліст	471	90	421	79	9	152	0	0	0	2	229	0	397
		19%	89%	17%	2%	32%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	49%	0,0%	84%
Бакалавр	4986	3413	3880	1771	1393	450	373	103	295	8	577	16	1644
		68%	78%	36%	28%	9%	7%	2%	6%	0%	12%	0%	33%
Спеціаліст	395	167	230	42	5	211	3	1	0	0	133	0	82
		42%	58%	11%	1%	53%	1%	0,3%	0,0%	0,0%	34%	0%	21%
Магістр	3601	2249	3014	2026	388	11	390	85	0	83	579	39	2302
		62%	84%	56%	11%	0%	11%	2%	0,0%	2%	16%	1%	64%
Всього	9453	5919	7545	3918	1795	824	766	189	295	93	1518	55	4425
		63%	80%	41%	19%	9%	8%	2%	3%	1%	16%	1%	47%

Таблиця 1.12

ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ У 2014/2015 Н.Р. (ЗА ПІДРОЗДІЛАМИ)

Структурний підрозділ	Всього студентів проходило практику	У т.ч.:		Із них, %:							Зокрема проходили практику на підставі договорів тривалістю рік і більше, %
		жінок, %	у Київському регіоні (Київ та область), %	у структурних підрозділах Університету, %	В органах виконавчої та судової влади, силових структурах	У підприємствах держ. сектору економіки (без нац. академії)	У наук.-дослідних установах Національних академії наук	У громадських (неприбуткових) організаціях, усього	У підприємствах приватного сектору, у т.ч. ЗМІ і дослідницькі	В організаціях- нерезидентах: представництва в Україні та за кордоном	
ННЦ "Інститут біології"	1065	74	54	58	0	4	36	0	2	0	36
ННІ "Інститут геології"	144	40	88	15	1	31	21	0	30	1	83
Ф-т психології	345	79	95	23	1	0	27	8	41	0	92
Історичний ф-т	150	53	35	0	0	96	4	0	0	0	100
Ф-т кібернетики	385	25	91	65	1	1	5	0	29	0	35
Ін-т високих технологій	46	26	65	0	0	35	65	0	0	0	35
Мех.-мат. ф-т	135	43	27	58	0	2	4	0	36	0	13
Філософський ф-т	382	64	100	21	52	0	26	0	0	0	
Хімічний ф-т	208	61	0	94	0	0	6	0	0	0	6
Фізичний ф-т	114	24	100	82	0	0	18	0	0	0	18
Ф-т соціології	153	78	100	74	2	0	2	1	21	0	21
Географічний ф-т	312	63	93	9	3	33	13	7	33	2	98
Юридичний ф-т	1727	66	68	1	74	3	0	0	22	0	74
Ін-т міжнародних відносин	1177	65	93	51	16	2	0	3	28	1	1
Ін-т філології	873	89	100	88	0	1	0	9	0	1	12
Ф-т радіоліз., електр. та к.с.	183	15	100	93	0	1	6	0	1	0	7
Ін-т журналістики	927	83	90	43	6	4	0	1	47	0	94
Ф-т інформац. технологій	23	39	100	100	0	0	0	0	0	0	0
Економічний факультет	388	61	98	78	1	0	0	2	12	7	16
Військовий інститут	198	18	32	6	0	94	0	0	0	0	94
Ін-т держ. охорони України	47	13	100	0	100	0	0	0	0	0	100
Коледж геологорозв. техн.	213	18	77	1	4	20	0	0	75	0	100
Оптико-механічний коледж	258	20	100	30	0	46	0	0	24	0	71
Всього	9453	63	80	41	19	9	8	2	20	1	47

1.6. ОЦІНКА ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Наявність внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти нині є вимогою закону, а її дієвість є основним чинником, який визначає можливість ВНЗ результативно пройти процедури зовнішньої акредитації.

Нашому Університету належить перший в Україні досвід зі створення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. Ми останні сім років послідовно та наполегливо нарощуємо зусилля для підтримки своєї конкурентоспроможності не тільки всередині країни, але й у Європейському просторі вищої освіти. 2011 року Університет, користуючись значно вищим рівнем реальної автономії, ніж більшість вищих навчальних закладів України, розробив і прийняв "Програму заходів із забезпечення якості освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка".

Виняткова увага Університету до питань забезпечення якості пов'язана із тим, що щонайменше **дві третини із 10-12 головних чинників**, які, за оцінками провідних дослідників, визначають глобальний рівень конкурентоспроможності університетів, прямо залежать від функціонування внутрішньої системи забезпечення якості. В основу розробки були покладені "Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти" (2006), процедурні вимоги та оціночні критерії Європейської Асоціації із забезпечення якості вищої освіти, Європейської Асоціації Університетів, Європейської Асоціації вищих навчальних закладів, індикатори загальноновизнаних рейтингів, досвід окремих європейських університетів тощо. Основні положення прийнятої програми пізніше були відображені та розвинені у "Програмі розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2014-2020 роки" (2013) і "Концепції освітньої діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка" (2014).

Усі перелічені документи вказують, яким чином наш Університет відповідає на ключові питання стандартів із забезпечення якості:

- 1) заходи, спрямовані на вдосконалення навчальних програм;
- 2) заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до розвитку культури якості;
- 3) заходи, спрямовані на вдосконалення методів викладання та підвищення рівня об'єктивності оцінювання;
- 4) політика Університету щодо формування контингенту студентів;
- 5) налагодження зворотних зв'язків між учасниками навчального процесу;
- 6) самооцінка ефективності діяльності із забезпечення якості;
- 7) заходи, спрямовані на розширення присутності Університету в національних і міжнародних програмах підготовки фахівців з вищою освітою.

У звітному році в Університеті традиційно здійснювались наступні заходи з оцінювання та контролю:

1) вхідні контрольні роботи з іноземних мов і фахових профільних дисциплін на першому курсі;

2) поточні та підсумкові (семестрові) оцінювання знань студентів, відповідно до навчальних планів і робочих програм;

3) контрольні роботи із контролю залишкових знань, здійснювані при підготовці акредитаційної справи та на вимогу державної інспекції навчальних закладів;

4) ректорські контрольні роботи, які можна умовно поділити на три групи:

- контроль залишкових знань із дисциплін циклу соціально-гуманітарної та економічної підготовки;

- дослідження формування у студентів наскрізних компетентностей (методологічна культура, політична культура, політологічна компетентність, управлінські навички та компетентності, комунікативні компетентності);

- дослідження рівня набуття студентами базових фахових компетентностей;

5) підсумкове оцінювання випускників на екзаменах (донедавна – державних) і захисті кваліфікаційних робіт.

Крім того, уже звичним для більшості заступників деканів/директорів із навчальної роботи став моніторинг результатів оцінювання окремими викладачами. Чергову оцінку ефективності запроваджених норм здійснено при підведенні підсумків зимової сесії 2015/16 навчального року.

Про підсумки. Традиційно відзначається низька інформативність різноманітних (ректорських, ініційованих ДІНЗ, на задоволення ліцензійних та акредитаційних вимог МОН України) контрольних робіт із визначення рівня залишкових знань. Причину було ідентифіковано торік і, на жаль, жодних засобів подолати її не віднайдено: у пересічного студента немає жодної мотивації до демонстрації свого реального рівня знань на таких контрольних роботах. Не мають реальної зацікавленості в об'єктивному зрізі знань у цих випадках (на відміну від вступного контролю) і викладачі. Знов ж таки, в Університеті по суті не має жодних, крім морального заохочення або засудження викладача, засобів реагування на встановлення факту якісного чи неякісного оцінювання, надто низьких залишкових знань тощо.

Тим часом, за **результатами** минулорічних зимової і літньої сесій навчальні здобутки студентів університету традиційно утримуються на високому рівні, якісна (на "4" і "5") та абсолютна (без "2") успішність загалом по Університету становлять:

денна форма:

- за рівнем молодшого спеціаліста – 28,7 % і 88,4 % (у 2014 – 32,3 % і 90,6 %, а у 2013 р. – 30,7 % і 91,5 %);

- за рівнем бакалавра – 50,1 % і 89,3 % (у 2014 – 53,1 % і 92,1 %, а у 2013 р. – 57,2% і 93,5 %);

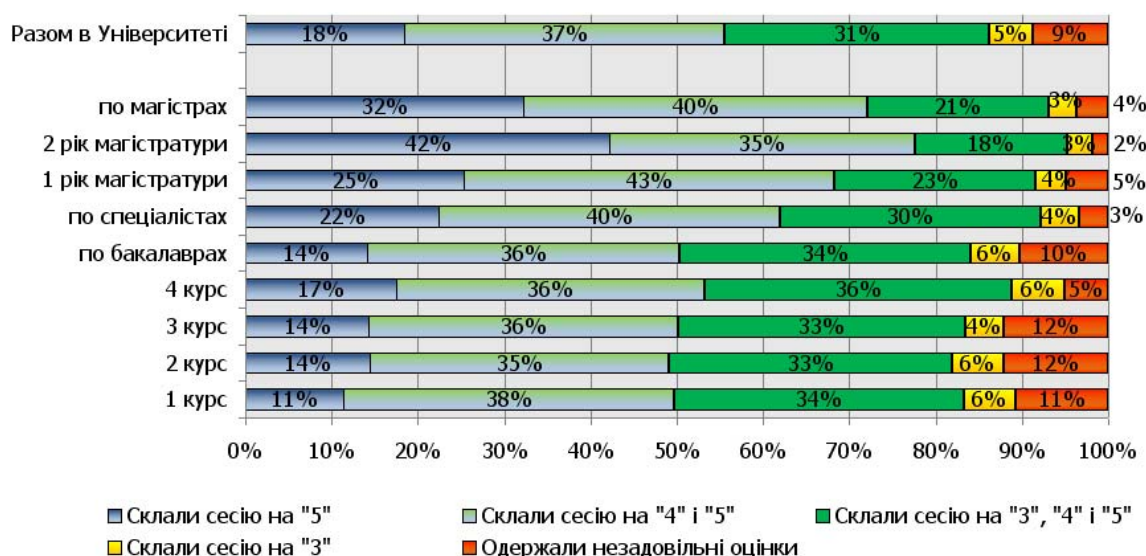
- за рівнем спеціаліста – 61,9 % і 96,6 % (у 2014 – 60,4 % і 93,2 %, а у 2013 р. – 70,8 % і 96,2 %);

• за рівнем магістра – 71,4 % і 95,4 % (у 2014 – 74,9 % і 96,2%, а у 2013 р. – 79,2% і 97,3 %);

Очевидним є щорічне зниження якісної та абсолютної успішності за рівнями молодшого спеціаліста, бакалавра та магістра, натомість ці показники зросли за рівнем спеціаліста, що важко зрозуміти, ураховуючи зниження конкурсу за цим рівнем.

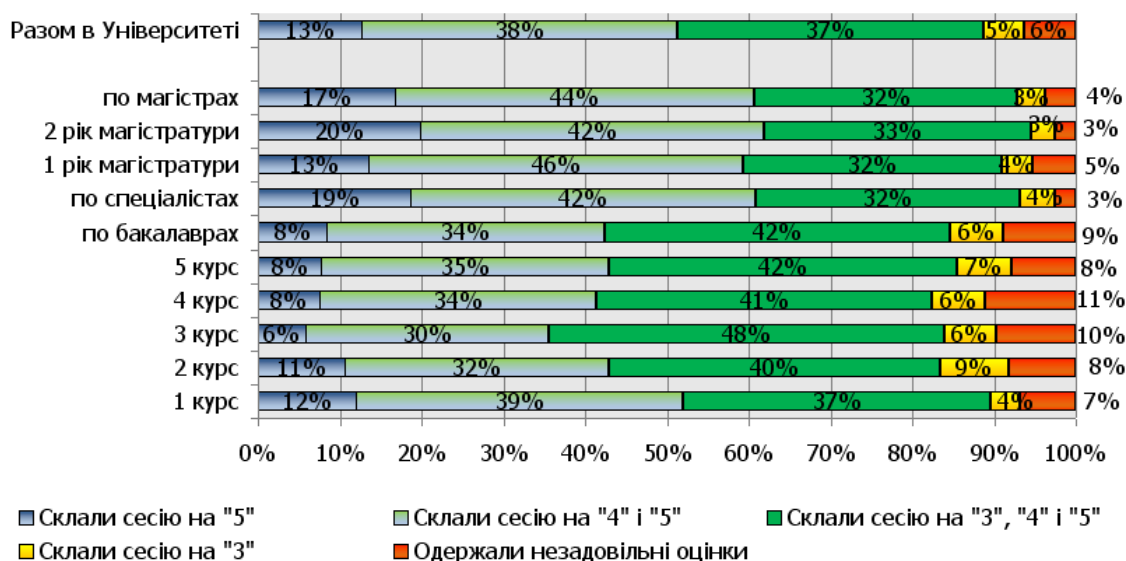
Діаграма 1.13

ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЗА КУРСАМИ

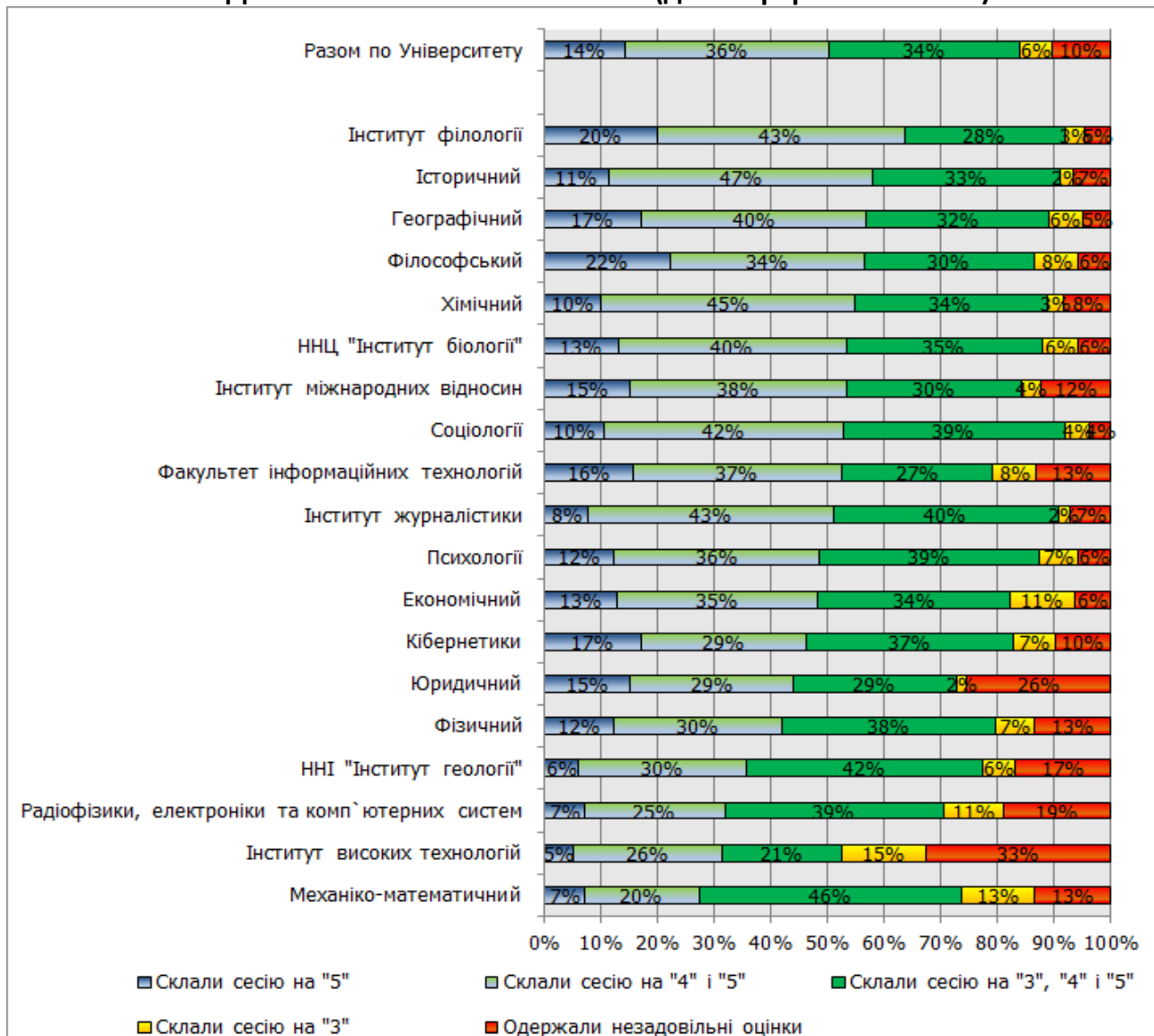
Діаграма 1.14

ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЗА КУРСАМИ

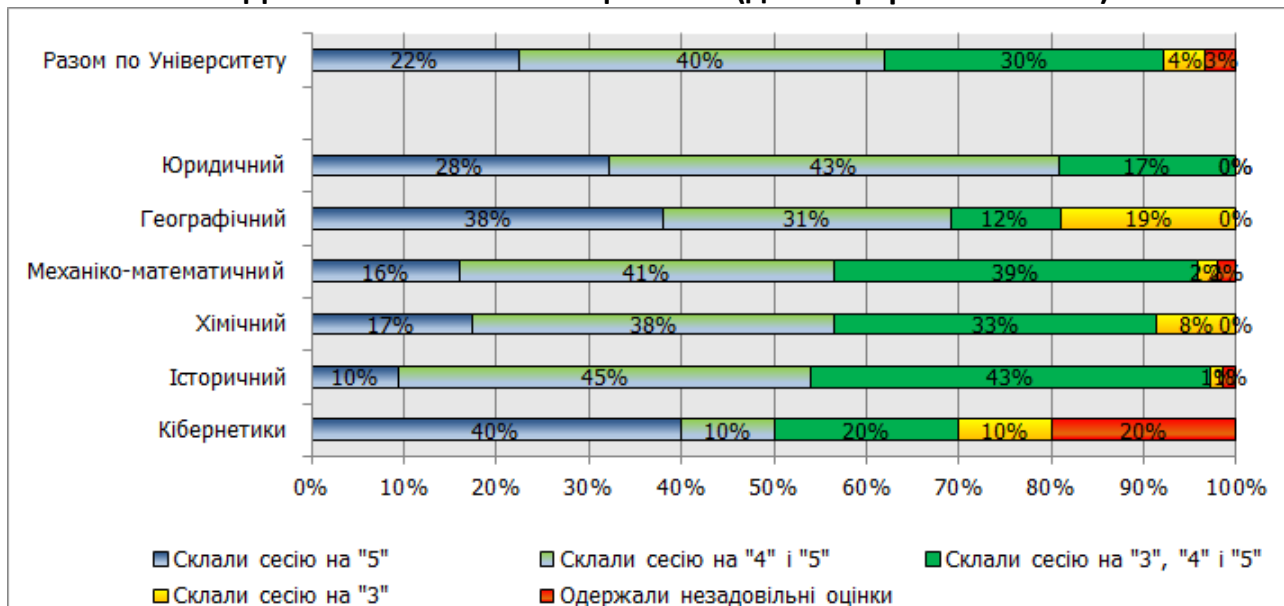
Діаграма 1.15

**ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/2015 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
СТУДЕНТІВ ЗА РІВНЕМ БАКАЛАВРА (денна форма навчання)**

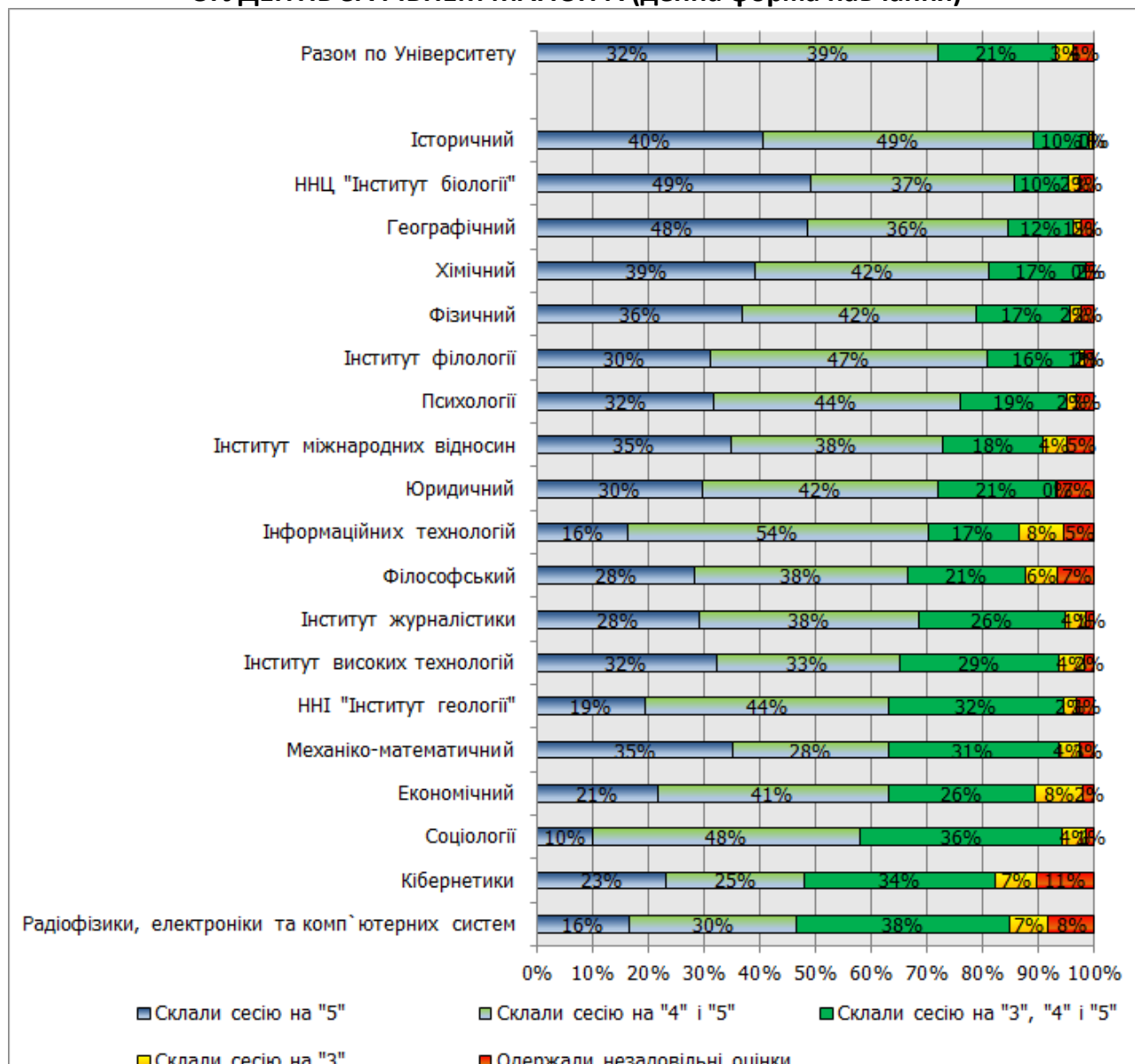
Діаграма 1.16

**ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/2015 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
СТУДЕНТІВ ЗА РІВНЕМ СПЕЦІАЛІСТА (денна форма навчання)**

**ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/2015 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
СТУДЕНТІВ ЗА РІВНЕМ МАГІСТРА (денна форма навчання)**

заочна форма:

- за рівнем молодшого спеціаліста – 45,5 % і 99 % (2014 року – 26,8 % і 96,2%, а 2013 – 28,5% і 95,5%);
- за рівнем бакалавра – 41,9% і 90,1% (2014 року – 41,3 % і 89,9 %, а 2013 – 34,4 % і 88,7 %);
- за рівнем спеціаліста – 60,7 % і 97,3 % (2014 року – 56,6 % і 96,4 %, а 2013 року – 58,1 % і 95,5 %);
- за рівнем магістра – 60,4 % і 95,7 % (2014 року – 59,6 % і 95,6 %, а 2013 – 57,2 % і 95,9 %).

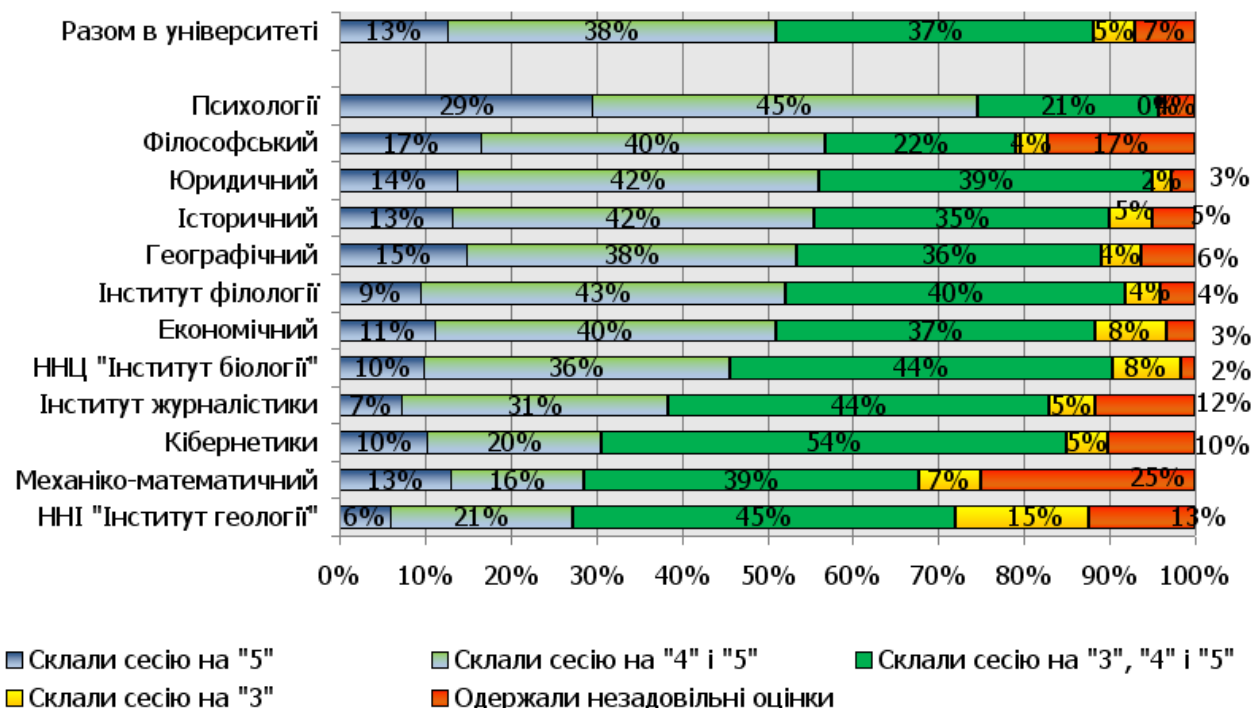
Зростання якісної успішності студентів заочної форми навчання практично за всіма рівнями (показники абсолютної залишаються відносно стабільними) виглядає дещо дивним на фоні зниження цього самого показника за денною формою навчання

(і зниження конкурсів на заочну форму навчання загалом). Найімовірнішим сценарієм є, на жаль, загальне зниження вимогливості викладачів при оцінюванні студентів заочної форми навчання (аномально висока якісна успішність за рівнем спеціаліста теж є побіжним доказом цього).

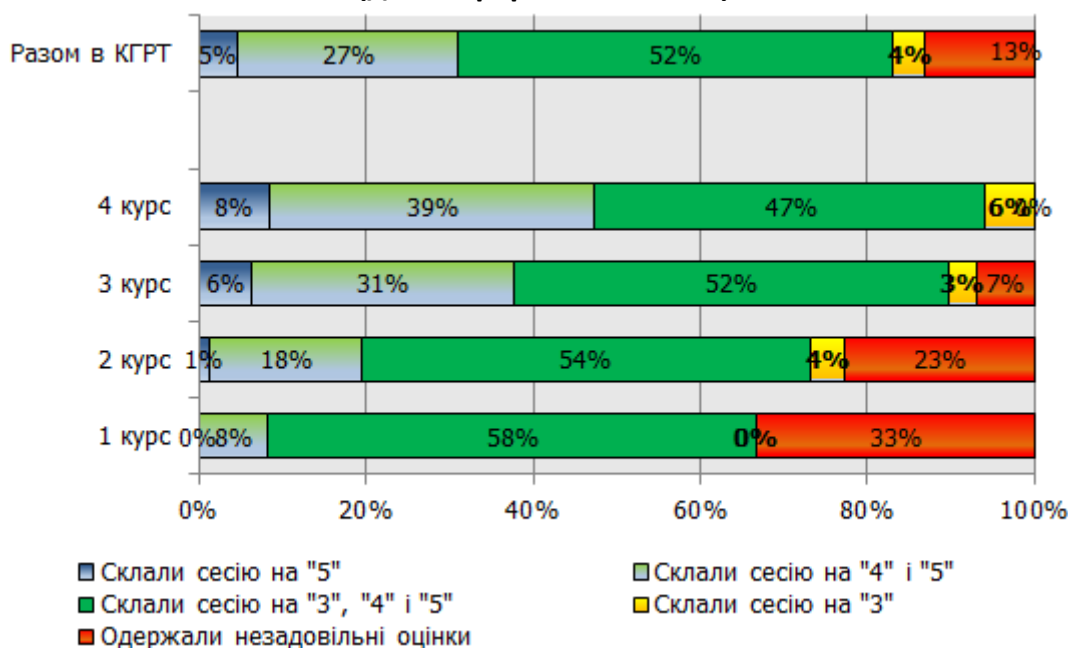
Діаграма 1.18

ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ЗА ПІДРОЗДІЛАМИ (заочна форма навчання)

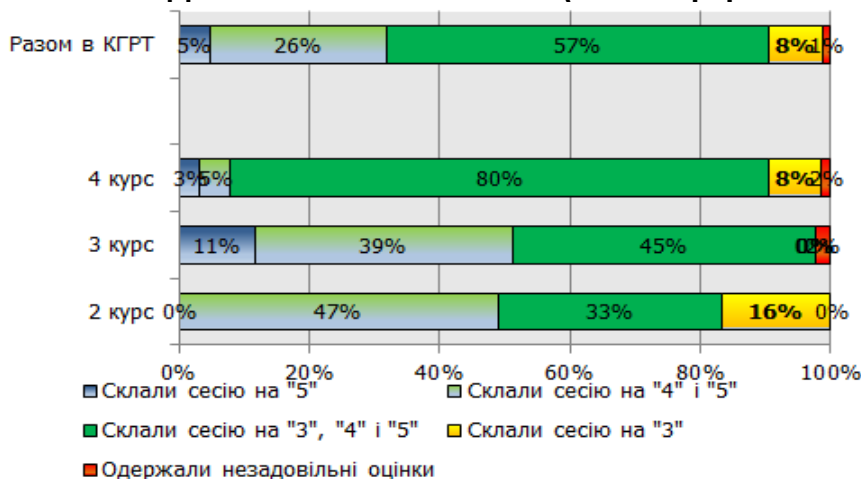
Діаграма 1.19

ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/20 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ ГЕОЛОГО-РОЗВІДУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (денна форма навчання)

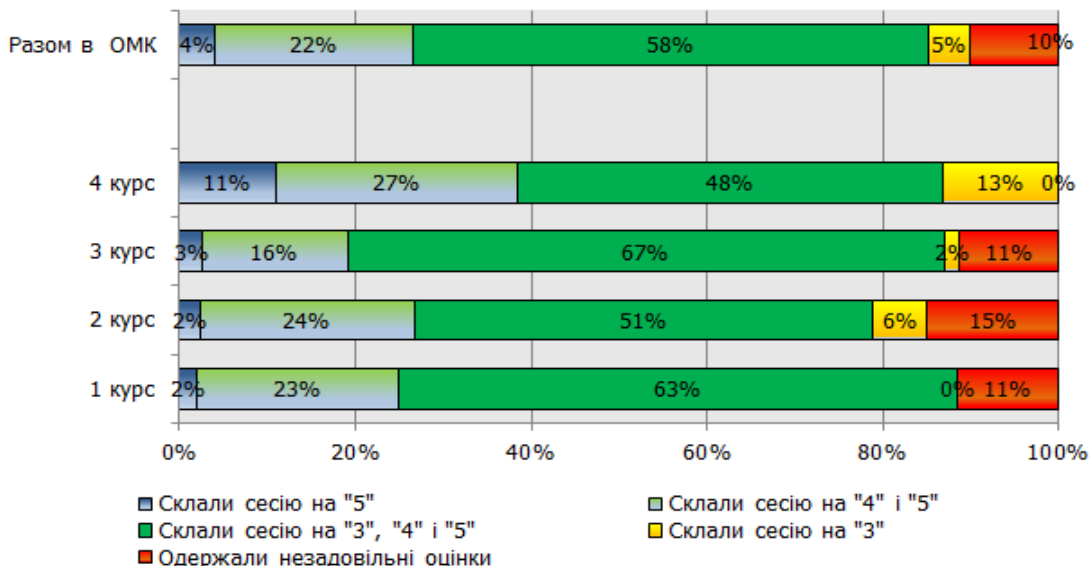
Діаграма 1.20

ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ ГЕОЛОГО-РОЗВІДУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (заочна форма навчання)

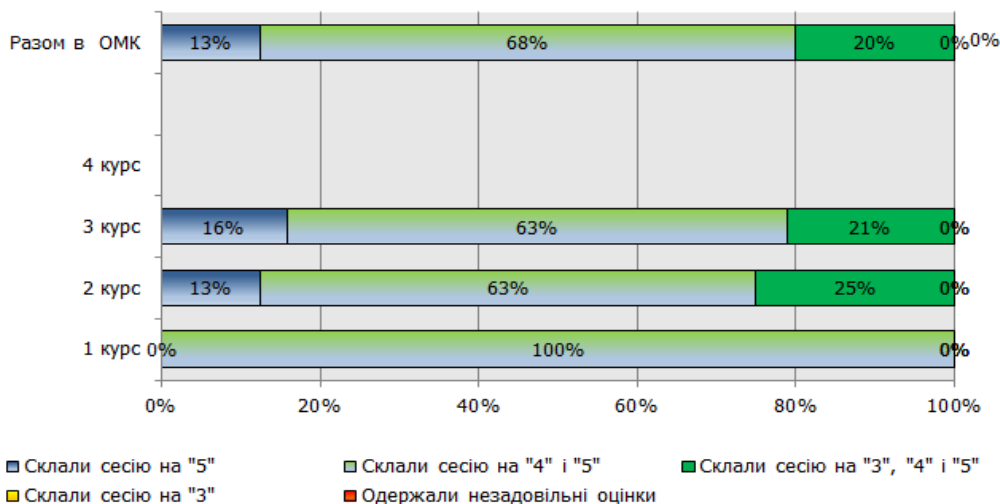
Діаграма 1.21

ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ СТУДЕНТІВ ОПТИКО-МЕХАНІЧНОГО КОЛЕДЖУ (денна форма навчання)

Діаграма 1.22

ЗВЕДЕНІ ДАНІ УСПІШНОСТІ У 2014/2015 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ СТУДЕНТІВ ОПТИКО-МЕХАНІЧНОГО КОЛЕДЖУ (денна форма навчання)

Аналіз зведених даних щодо успішності студентів різних освітніх рівнів дозволяє встановити як певні загальні риси, так і особливості, властиві окремим факультетам/інститутам чи їх групам. Раніше вже було зазначено дві суперечливі тенденції: зниження якісної та абсолютної успішності за денною формою навчання (яка простежується майже у всіх структурних підрозділах) та зростання якісної успішності у студентів заочної форми навчання. Тривожно високою залишається успішність за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста – вона вкотре значуще перевищує середній показник 4 курсу бакалаврату за попередній рік (для заочної – перевищує показник 5 курсу бакалаврату); ураховуючи ж, що на навчання за рівнем спеціаліста вступають випускники бакалаврату з посередніми оцінками, пояснити цей факт інакше, ніж зниженням порогу оцінок викладачами не можна.

Якщо винести за рамки загального розгляду рівень молодшого спеціаліста (контингент студентів якого формується під дією дещо відмінних чинників), то у 2014/15 навчальному році найгірший рівень успішності під час зимової сесії демонстрували студенти 2 курсу, а літньої – 2 і 3 курсів. Успішність студентів набору 2011 року, нарікання на який тривали всі останні роки, хоч і виявилась вищою, ніж на молодших курсах, однак є найнижчою серед 4 курсів за останні 5 років (уперше успішність літньої сесії випускового курсу виявилась на рівні успішності зимової сесії). Цілком імовірно, що у 2015/16 навчальному році на факультетах та в інститутах виникнуть певні труднощі із навчанням студентів рівня спеціаліст та першого року магістратури, левову частку яких становлять студенти випуску 2015 року.

Таблиця 1.13

**РЕЗУЛЬТАТИ ЗИМОВОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ 2014/15 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ
ЗА КУРСАМИ (денна форма навчання)**

Курс (рівень)	Усього студентів на початок сесії	Усього допущено до екзаменів	Не з'явилися	Склали сесію з усіх предметів навчального плану				Одержали незадовільні оцінки	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
				на 5	на 4 і 5	на 3, 4 і 5	тільки на 3			
по 1 курсах	3827	3806	105	434	1521	1229	304	332	91	51
по 2 курсах	3782	3749	104	553	1362	1190	292	355	90	51
по 3 курсах	3488	3430	109	571	1242	1109	198	312	90	52
по 4 курсах	2629	2605	86	448	928	833	144	241	90	53
по бакалаврах	13726	13590	404	2006	5053	4361	938	1240	90	52
по спеціалістах	147	146	1	27	55	44	12	9	94	56
по 1 курсу магістратури	2500	2489	77	614	1105	551	81	119	94	69
по 2 курсу магістратури	2151	2143	48	637	868	462	84	68	96	70
по магістрах	4651	4632	125	1251	1973	1013	165	187	95	70
Разом в Університеті	18524	18368	530	3284	7081	5418	1115	1436	92	56

Традиційно за рівнем **бакалавра** не фіксується суттєвих відмінностей успішності студентів, які навчаються за кошти державного замовлення та за кошти фізичних й юридичних осіб, натомість у звітному році на 5-10 % знизились показники успішності студентів, які оплачують своє навчання, що, ймовірно, зумовлено погіршенням матері-

ального стану родин студентів і, як наслідок, зростанням частки часу, яку ці студенти витрачають не на навчання, а на роботу, переважно на умовах часткової зайнятості.

Знову, як і торік, мусимо констатувати суттєві відмінності показників успішності на різних факультетах. За денною формою навчання, наприклад, серед **бакалаврів** кількість відмінників на факультетах і в інститутах відрізняється в три-чотири рази – від **5 %** в інституті високих технологій і **5,9 %** – в ННІ "Інститут геології" до **17,2 %** на географічному факультеті та **22 %** – на філософському. У два та більше разів відрізняється й якісна успішність: від **26,8-31,8 %** на механіко-математичному факультетів, в інституті високих технологій і факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем до **56,7-62,3 %** на географічному та історичному факультетах, а також в інституті філології. Ще більша контрастність бакалавратів різних факультетів спостерігається за кількістю студентів, які отримали незадовільні оцінки: від **3,7-5,1 %** в інституті філології, на факультетах соціології і географічному до **18,9-32,7 %** на факультетах радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, юридичному та в інституті високих технологій.

У минулому році суттєві відмінності в оцінюванні були спостережені й за рівнем **магістра** (денна форма навчання). Наприклад, частка відмінників у магістратурі факультетів соціології, інформаційних технологій, радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем становить від **10 %** до **16 %**, проте на хімічному, історичному та географічному факультетах і в ННЦ "Інститут біології" відмінником є майже кожен другий студент (від **39-40 %** до **48-49 %**). Якщо на факультетах соціології, кібернетики, радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем щонайменше одну трійку отримує два студенти із п'яти (**41-45 %**), то в ННЦ "Інститут біології", на історичному та географічному факультетах – лише кожен дев'ятий студент (**11-13 %**). Незадовільні оцінки отримують **7-11 %** магістрантів юридичного та філософського факультетів, факультетів радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем і кібернетики, і менш як **2 %** студентів цього самого рівня – на факультетах соціології і хімічному, в інститутах журналістики та філології, а на історичному факультеті незадовільних оцінок у магістратурі, схоже, не ставлять взагалі (**0,3 %**).

Уже навіть наведених прикладів достатньо для того, аби відкинути традиційне пояснення такої відмінності в оцінках поділом на гуманітарні й природничо-інженерні спеціальності. Очевидним є те, що практично в кожному структурному підрозділі сформувалася власна культура оцінювання знань студентів, і шкали оцінок в межах єдиного Київського національного університету імені Тараса Шевченка насправді суттєво різняться.

Таблиця 1.14

**РЕЗУЛЬТАТИ ЛІТНЬОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ 2014/15 навчального року
ЗА КУРСАМИ (денна форма навчання)**

Курс (рівень)	Усього студентів на початок сесії	Усього допущено до екзаменів	Не з'явилися	Склали сесію з усіх предметів навчального плану				Одержали незадо- вільні оцінки	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
				на 5	на 4 і 5	на 3, 4 і 5	тільки на 3			
по 1 курсах	3738	3684	125	417	1381	1308	153	472	87	48
по 2 курсах	3741	3689	159	517	1235	1254	161	551	85	47
по 3 курсах	3476	3389	178	403	1230	1179	108	518	85	47
по 4 курсах	2613	2588	12	458	924	1017	169	25	99	53
по бакалаврах	13568	13350	474	1795	4770	4758	591	1566	88	49
по спеціалістах	144	143	0	38	60	44	1	1	99	68
по 1 курсу магістратури	2441	2418	95	620	990	579	90	124	94	66
по 2 курсу магістратури	1602	1598	9	866	476	219	27	10	99	84
по магістрах	4043	4016	104	1486	1466	798	117	134	96	73
Разом в Університеті	17755	17509	578	3319	6296	5600	709	1701	90	54

Таблиця 1.15

**РЕЗУЛЬТАТИ ЗИМОВОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ 2014/15 навчального року
ЗА ПІДРОЗДІЛАМИ (денна форма навчання)**

Факультет/інститут	Усього студентів на початок сесії	Усього допущено до екзаменів	Не з'явилися	Склали сесію з усіх предметів навчального плану				Одержали незадо- вільні оцінки	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
				на 5	на 4 і 5	на 3, 4 і 5	тільки на 3			
Інститут філології	2717	2665	78	610	1170	614	85	108	93	67
Хімічний	474	453	11	68	244	114	12	32	93	66
Історичний	724	715	8	113	365	206	23	17	98	66
Географічний	974	974	44	224	371	289	47	43	96	61
ННЦ "Інститут біології"	954	951	43	203	361	274	66	50	95	59
Філософський	840	840	38	183	310	210	79	53	93	59
Ін-т міжнародних відносин	1965	1964	51	378	742	573	60	199	89	57
Інститут журналістики	1145	1133	20	133	517	384	37	61	94	57
Ін-т високих технологій	154	154	7	40	47	37	20	10	94	56
Юридичний	2051	2051	61	430	715	510	43	351	83	56
Інформаційних технологій	169	169	7	23	71	44	16	15	91	56
Економічний	1828	1800	40	269	731	511	220	87	95	55
Соціології	340	334	0	31	152	131	18	8	98	54
Психології	688	688	17	111	258	224	60	35	96	54
Фізичний	697	696	3	114	234	204	61	78	88	50
Кібернетики	929	924	25	180	277	301	66	101	89	49
ННІ "Інститут геології"	395	388	15	34	141	158	18	44	89	44
Радіофізики, електро. та комп. систем	768	767	46	68	206	296	73	123	84	36
Механіко-математичн.	712	702	16	72	169	338	111	21	97	34
Разом в Університеті	18524	18199	523	3261	7010	5374	1099	1421	92	56

**РЕЗУЛЬТАТИ ЛІТНЬОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ 2014/15 навчального року
ЗА ПІДРОЗДІЛАМИ (денна форма навчання)**

Факультет/інститут	Усього студентів на початок сесії	Усього допущено до екзаменів	Не з'явилися	Склали сесію з усіх предметів навчального плану				Одержали незадовільні оцінки	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
				на 5	на 4 і 5	на 3, 4 і 5	тільки на 3			
Географічний	997	996	51	284	386	234	51	41	96	67
ННЦ "Інститут біології"	939	938	37	234	379	251	33	42	96	65
Інститут філології	2390	2340	49	471	1014	661	64	91	94	63
Історичний	721	709	14	141	313	206	5	56	92	63
Інт міжнародних відносин	1872	1872	49	400	720	468	82	200	89	60
Філософський	829	829	33	208	276	257	40	48	94	58
Хімічний	474	458	4	99	171	166	5	30	94	57
Психології	693	692	27	118	267	253	18	37	95	56
Фізичний	674	669	4	150	220	224	14	61	91	55
Соціології	336	333	2	39	141	131	11	14	96	54
Інформаційних технологій	165	165	3	29	59	41	10	26	84	53
Ін-т високих технологій	151	151	7	31	47	43	4	26	83	52
Інститут журналістики	1129	1113	39	137	444	451	17	77	93	51
Економічний	1810	1785	66	265	604	653	162	107	94	48
Юридичний	2060	2059	61	353	628	586	14	479	77	48
Кібернетики	821	813	23	142	217	323	61	70	91	44
Механіко-математичний	695	638	53	130	148	265	31	121	83	40
ННІ "Інститут геології"	331	301	25	29	97	131	17	57	83	38
Радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	668	648	31	59	165	256	70	118	82	34
Разом в Університеті	18524	18199	523	3261	7010	5374	1099	1421	92	56

За такої диференціації у підходах до оцінювання збереження норми про певний (будь-який) рівень порогового балу для розподілу будь-яких ресурсів – включно із призначенням стипендії – буде апіорі несправедливим щодо студентів, наприклад механіко-математичного факультету, ННІ "Інститут геології", факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, і при цьому Університет продовжуватиме нести ніким не компенсовані значні перевитрати стипендіального фонду за рахунок тих структурних підрозділів, на яких 80-90 студентів мають середній бал більше 4,0. Можливо варто, за прикладом багатьох європейських університетів, перейти до укладання рейтингових списків у межах спеціальності або програми й таким чином визначати успішних студентів?

1.6.1. Підсумкова (державна) атестація студентів

Підсумкова (раніше – державна) атестація студентів здійснюється екзаменаційними комісіями після завершення навчання на відповідному рівні вищої освіти з метою встановлення фактичної відповідності рівня досягнутих випускником результатів навчання вимогам освітнього стандарту та програми підготовки. Екзаменаційні комісії

здійснюють перевірку рівня науково-теоретичної і практичної підготовки випускників, вирішують питання про присвоєння їм відповідного ступеню (академічної кваліфікації), видачі документу про освіту. Екзаменаційні комісії можуть також, у встановленому порядку, розглядати питання про присвоєння випускникам професійних кваліфікацій, якщо їх присвоєння не регулюється окремими нормативними документами.

У 2014/15 навчальному році було сформовано **220** екзаменаційних комісій. Головами комісій було призначено провідних фахівців у відповідних галузях (із НАН України, галузевих інститутів, виробничих організацій), які не брали участі у підготовці випускників, що мало забезпечити об'єктивність оцінювання кваліфікаційних робіт і знань студентів. Із цієї самою метою при призначенні голів ЕК не залучалися навіть дуже авторитетні фахівці, які вже перед тим три роки поспіль брали участь у роботі державних екзаменаційних комісій. До головування в екзаменаційних комісіях, зокрема були залучені: **21** академік і член-кореспондент НАН України, **98** професорів, **30** доцентів, **12** старших наукових співробітників із визнаних наукових установ.

Для виконання обов'язків членів екзаменаційних комісій було залучено **917** осіб, **32** з яких – були представниками потенційних роботодавців, ще **885** – співробітниками Університету, зокрема: **159** завідувачів кафедр, **180** професорів, **424** доценти. Із числа членів ЕК науковий ступінь доктора наук мали **294** особи, ступінь кандидата наук – **502** особи. Учене звання професора мали **274** члени ЕК, учені звання доцента – **443**.

У 2015 році, після закінчення відповідного циклу навчання, щодо **7 184** студентів (на **15** менше, ніж у 2014 році) за результатами підсумкової атестації екзаменаційними комісіями було прийнято рішення про здобуття ними вищої освіти та присудження відповідної кваліфікації. Уперше у цьому році випускникам було видано дипломи за зразком, що розроблений в Університеті, а випускники освітніх рівнів бакалавра та магістра отримали також Додаток до диплома про вищу освіту європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT).

У звітному році здобули:

- кваліфікацію молодшого спеціаліста – **377** випускників (**19** – із відзнакою)
- базову вищу освіту та отримали диплом бакалавра – **3068** випускників (**489** – із відзнакою);
- здобули повну вищу освіту та отримали диплом спеціаліста – **950** випускників (із них **85** – із відзнакою);
- здобули повну вищу освіту та отримали диплом магістра – **2789** випускників (із них **778** – із відзнакою).

Випуски скоротилися за всіма рівнями:

- за рівнем молодшого спеціаліста – на **75** осіб (на **17 %**);
- за рівнем бакалавра – на **586** осіб (на **16 %**);
- за рівнем спеціаліста – на **525** осіб (на **36 %**);
- за рівнем магістра – на **81** особу (на **3 %**).

Критичні зауваження минулого року щодо оцінювання на екзаменаційних комісіях та присвоєння дипломів із відзнакою, на жаль, можна практично повністю повторити. Ситуація дещо виправляється, але кардинально не змінюється – екзаменаційні комісії продовжують щедро виставляти випускникам відмінні оцінки й видавати дипломи із відзнакою. Сумарна кількість дипломів із відзнакою у спеціалістів і магістрів на **75 %** перевищує кількість дипломів із відзнакою у бакалаврів.

Найчастіше дипломи з відзнакою отримують:

- бакалаври факультету психології та інституту філології (по **28 %**);
- спеціалісти військового інституту (**34 %**), факультету психології (**28 %**) та інституту філології (**28 %**);
- магістри ННЦ "Інститут біології" (**54 %**), факультету психології (**53 %**), географічного факультету та факультету кібернетики (по **42 %**), інституту філології (**41 %**).

Названі вище показники є дивовижними, вони просто неприйнятні. Небезпека такого стану речей роз'яснювалась уже неодноразово. Необхідно відповідальніше підходити до оцінювання студентів ОКР спеціаліст і магістр як під час навчання, так і на ЕК, слід також підвищити відповідальність кафедр за надання рекомендацій щодо дипломів із відзнакою.

Таблиця 1.17

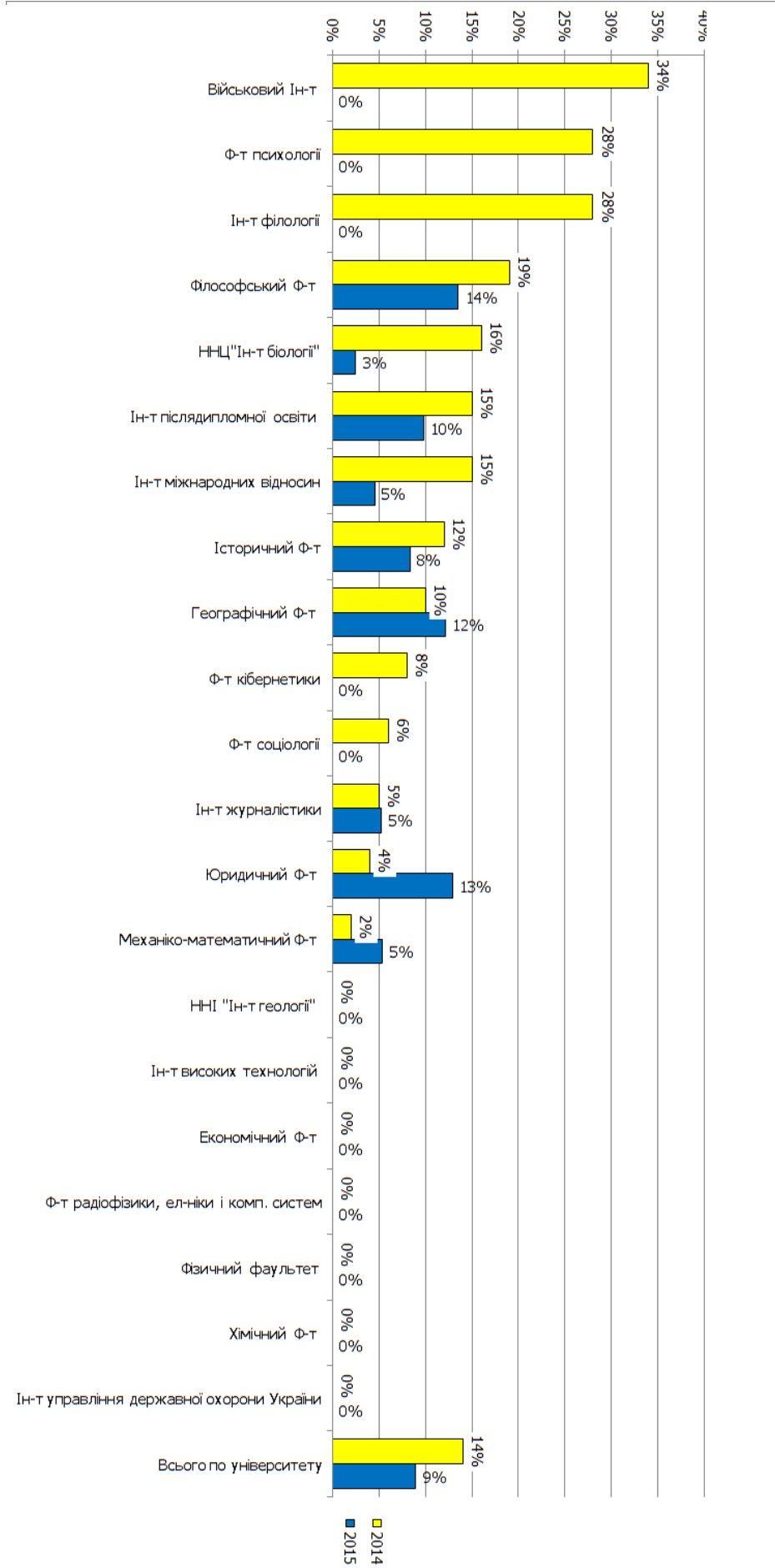
ПОКАЗНИКИ ВИПУСКУ ФАХІВЦІВ У 2015 РОЦІ (ДЕННА ФОРМА)

Факультети та інститути	Всього студентів на випускному курсі	Всього випускників	Отримали диплом					
			Бакалавра		Спеціаліста		Магістра	
			загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
ННЦ "Ін-т біології"	257	257	128	21	0	0	128	79
Військовий ін-т	140	140	140	14	0	0	0	0
Ін-т високих технологій	46	46	0	0	0	0	44	14
Ін-т управління держ. охорони України	13	13	0	0	0	0	13	1
Географічний ф-т	303	300	147	29	19	6	134	62
ННІ "Ін-т геології"	93	93	39	0	0	0	54	14
Економічний ф-т	465	463	237	43	0	0	226	59
Ін-т журналістики	291	275	164	17	0	0	111	21
Історичний ф-т	209	209	96	15	36	4	77	28
Ф-т кібернетики	241	241	136	22	5	0	100	29
Механіко-математичний ф-т	223	223	112	7	21	1	90	23
Ін-т міжнародних відносин	492	492	304	69	0	0	188	57
Ф-т психології	116	112	71	18	0	0	41	13
Ф-т радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем	198	195	129	6	0	0	66	12
Ф-т соціології	72	72	42	6	0	0	30	3
Фізичний ф-т	200	196	97	7	0	0	99	24
Ін-т філології	661	657	382	108	0	0	275	116
Філософський ф-т	202	202	110	24	0	0	92	27
Хімічний ф-т	152	151	75	5	12	0	64	30
Юридичний ф-т	597	594	307	66	47	10	240	80
Усього в Університеті	4971	4931	2716	477	140	21	2072	692

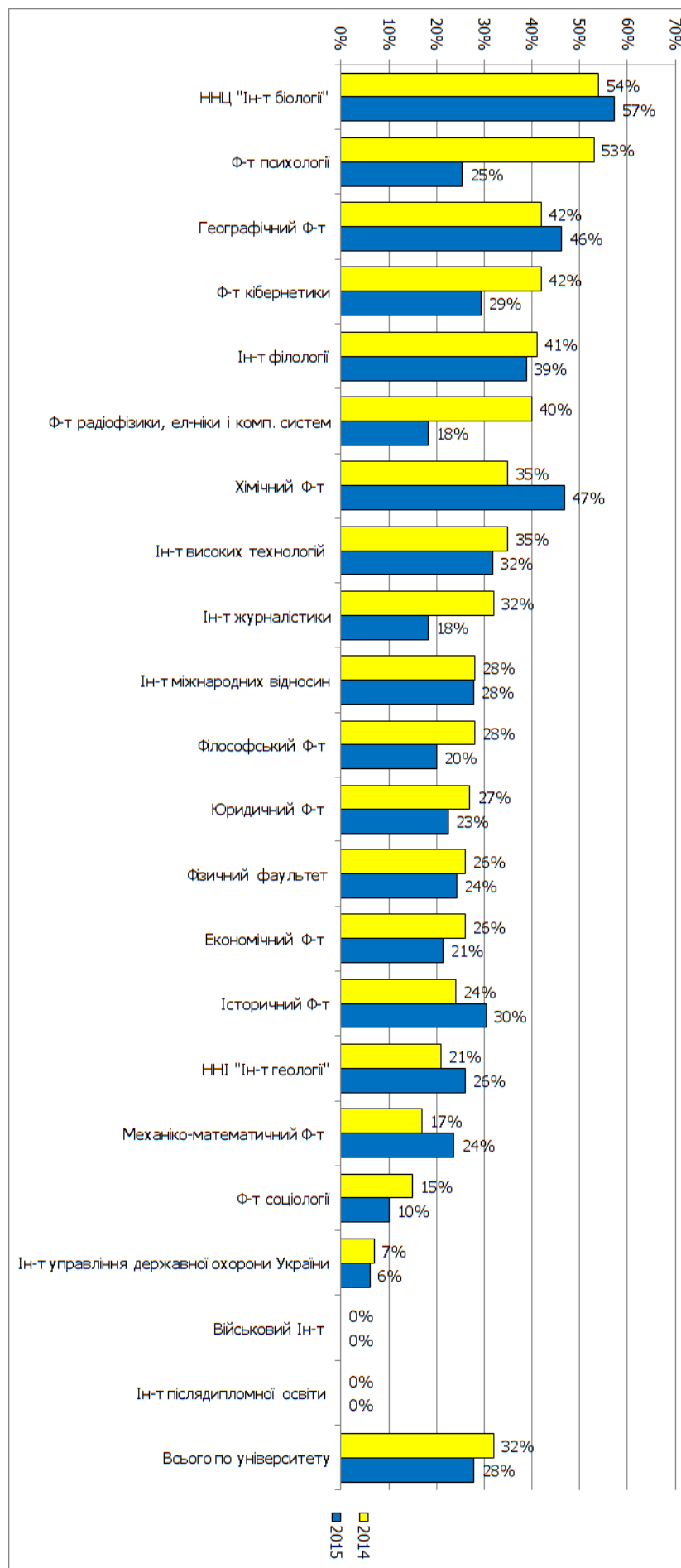
Діаграма 1.23

**ЧАСТКА ВИПУСКНИКІВ ДЕННОЇ І ЗАЧОНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ ОКР СПЕЦІАЛІСТ,
ЯКІ ОТРИМАЛИ ДИПЛОМ ІЗ ВІДЗНАКОМОЮ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ, %**

Діаграма 1.24

ЧАСТКА ВИПУСКНИКІВ ДЕННОЇ І ЗАЧОНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ ОКР МАГІСТР,
ЯКІ ОТРИМАЛИ ДИПЛОМ ІЗ ВІДЗНАКОМОЮ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ, %

Таблиця 1.18

ПОКАЗНИКИ ВИПУСКУ ФАХІВЦІВ У 2015 РОЦІ (ЗАОЧНА ФОРМА)

Факультети та інститути	Всього студентів на вступному курсі	Всього випускників	Отримали диплом					
			Бакалавра		Спеціаліста		Магістра	
			загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
ННЦ "Ін-т біології"	98	97	41	0	40	1	15	3
Військовий Ін-т	5	4	0	0	0	0	4	0
Географічний Ф-т	86	83	36	0	47	2	0	0
ННІ "Ін-т геології"	46	46	23	0	23	0	0	0
Економічний ф-т	199	194	23	3	0	0	173	26
Ін-т журналістики	61	61	21	1	19	1	21	3
Історичний ф-т	53	53	26	2	12	0	15	0
Механіко-математичний Ф-т	45	45	22	0	16	1	7	0
Ін-т міжнародних відносин	114	112	0	0	88	4	24	2
Ін-т післядипломної освіти	459	459	0	0	459	45	0	0
Ф-т психологи	14	14	0	0	0	0	14	1
Ін-т управління держ. охорони України	54	54	0	0	0	0	53	3
Ф-т кібернетики	20	20	14	0	0	0	6	2
Ін-т філології	65	65	34	1	0	0	31	3
Філософський Ф-т	177	177	43	4	37	5	97	11
Юридичний Ф-т	403	395	69	1	69	5	257	32
Всього по Університету	1899	1879	352	12	810	64	717	86

Таблиця 1.19

ПОКАЗНИКИ ВИПУСКУ ФАХІВЦІВ У 2015 РОЦІ
(за денною та заочною формою разом)

Факультети та інститути	Всього студентів на вступному курсі	Всього випускників	Отримали диплом					
			бакалавра		спеціаліста		магістра	
			загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
ННЦ "Ін-т біології"	355	352	169	21	40	1	143	82
Військовий Ін-т	145	144	140	14	0	0	4	0
Ін-т високих технологій	46	44	0	0	0	0	44	14
Ін-т управління держ. охорони	67	66	0	0	0	0	66	4
Географічний ф-т	389	383	183	29	66	8	134	62
ННІ "Ін-т геології"	139	139	62	0	23	0	54	14
Економічний ф-т	664	659	260	46	0	0	399	85
Ін-т журналістики	352	336	185	18	19	1	132	24
Історичний ф-т	247	262	122	17	48	4	92	28
Ф-т кібернетики	261	261	150	22	5	0	106	31
Механіко-математичний ф-т	268	268	134	7	37	2	97	23
Ін-т міжнародних відносин	606	604	304	69	88	4	212	59
Ін-т післядипломної освіти	459	459	0	0	459	45	0	0
Ф-т психології	130	126	71	18	0	0	55	14
Ф-т радіоф., електр. і ком. сист	198	195	129	6	0	0	66	12
Ф-т соціології	72	72	42	6	0	0	30	3
Фізичний ф-т	200	196	97	7	0	0	99	24
Ін-т філології	726	722	416	109	0	0	306	119
Філософський ф-т	379	379	153	28	37	5	189	38
Хімічний ф-т	152	151	75	5	12	0	64	30
Юридичний ф-т	1000	989	376	67	116	15	497	112
Усього по Університету	6855	6807	3068	489	950	85	2789	778

Таблиця 1.20

ПОРІВНЯННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИПУСКУ ФАХІВЦІВ У 2011–2015 РОКАХ

Факультет / Інститут	Роки														
	2011			2012			2013			2014			2015		
	Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом із відзнакою		Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом із відзнакою		Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом із відзнакою		Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом із відзнакою		Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом із відзнакою	
		осіб	%		осіб	%		осіб	%		осіб	%		осіб	%
ННЦ "Ін-т біології"	547	181	33	510	162	32	463	128	28	431	117	27	352	104	30
Військовий Ін-т	221	27	12	90	28	31	145	42	29	113	38	34	144	14	10
Ін-т управління державної охорони України										28	2	7	66	4	6
Ін-т високих технологій	0	0	0	21	11	52	43	17	40	51	18	35	44	14	32
Географічний ф-т	564	155	27	574	111	19	524	99	19	489	110	22	383	99	26
ННІ "Ін-т геології"	201	30	15	212	23	11	184	26	14	189	19	10	139	14	10
Економічний ф-т	830	175	21	783	165	21	797	195	24	632	138	22	659	131	20
Ін-т журналістики	499	155	31	447	123	28	411	82	20	423	87	21	352	43	12
Історичний ф-т	377	123	33	362	113	31	352	82	23	343	59	17	262	49	19
Ф-т кібернетики	364	84	23	371	85	23	320	65	20	282	70	25	261	53	20
Механіко-математ. ф-т	273	38	14	300	42	14	288	32	11	274	23	8	268	32	12
Ін-т міжнародних відн-н	833	209	25	895	145	16	790	183	23	759	178	23	604	132	22
Ін-т післядипл. освіти	416	134	32	262	82	31	445	63	14	509	75	15	459	45	10
Ф-т психології	193	63	33	187	77	41	217	72	33	220	84	38	126	32	25
Ф-т радіоліз., електроніки і комп. систем	190	20	11	203	34	17	217	29	13	245	42	17	195	18	9
Ф-т соціології	86	21	24	114	40	35	106	10	9	111	12	11	72	9	13
Фізичний ф-т	219	36	16	244	40	16	234	42	18	229	43	19	196	31	16
Ін-т філології	1064	297	28	1071	314	29	953	248	26	939	309	33	722	228	32
Філософський ф-т	352	84	24	300	60	20	339	99	29	380	84	22	379	71	19
Хімічний ф-т	151	57	38	153	39	25	171	37	22	155	23	15	151	35	23
Юридичний ф-т	1225	489	40	1208	351	29	1249	294	24	1197	273	23	989	194	20
Разом по Університету	8605	2378	28	8307	2045	25	8248	1845	22	7999	1804	23	6807	1352	20

ПОКАЗНИКИ ВИПУСКУ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ У 2015 РОЦІ
(за денною та заочною формою разом)

Коледжі	Всього студентів на випускному курсі	Всього випускників	Отримали диплом молодшого спеціаліста					
			Всього		за денною формою навчання		за заочною формою навчання	
			загальна кіль- кість дипломів	у т.ч. з відзнакою	загальна кіль- кість дипломів	у т.ч. з відзнакою	загальна кіль- кість дипломів	у т.ч. з відзнакою
Геологорозвід. технологій	247	247	241	16	173	13	68	3
Оптико-механічний	136	136	136	3	126	3	10	0
Усього	383	383	377	19	299	16	78	3

Окремо виділимо найбільш "видатні" результати роботи випускових кафедр і ЕК щодо присвоєння дипломів із відзнакою:

Таблиця 1.22

ПРИСВОЄННЯ ДИПЛОМІВ ІЗ ВІДЗНАКОЮ ВИПУСКНИКАМ УНІВЕРСИТЕТУ
ЗА РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ОКРЕМИХ ДЕК У 2015 РОЦІ
(за денною та заочною формою разом)

Напрямок, спеціальність	Дипломів із відзнакою	
	денної ф.н.	заочної ф.н.
ОКР Бакалавр, середній показник по університету:	17,6	3,0
міжнародні відносини	38,1	
переклад (із зазначенням мови)	37,9	
українська мова і література (східна) та переклад	37,2	
системний аналіз	35,7	
мова і література (західні) та переклад	35,1	
мова і література (слов'янська, українська)	32,0	
психологія	25,4	
географія	25,3	
економіка підприємства		13,0
філософія		13,0
українська мова і література, фольклористика		10,0
ОКР Спеціаліст, середній показник по університету:	15,0	8,0
землеустрій та кадастр	50,0	
правознавство	21,3	
міжнародна інформація		25,0
філософія		22,0
картографія		20,0
фінанси і кредит (ІПО)		19,0
біохімія		13,0
ОКР Магістр, середній показник по університету:	33,4	12,0
цитологія та гістологія	100,0	
зоологія	83,3	
біохімія	74,2	50,0
мікробіологія	70,0	
геоморфологія та палеогеографія	68,8	
археологія	66,7	
лазерна та оптоелектронна техніка	66,7	
метеорологія	60,0	

системи і методи прийняття рішень	64,3	
фізіологія людини і тварини	63,6	
переклад	63,3	
економічна і соціальна географія	61,1	
вірусологія	55,6	
географія рекреації та туризму	53,3	
ботаніка	50,0	
імунологія	50,0	
лабораторна діагностика біологічних систем	50,0	
генетика	50,0	
літературна творчість, українська мова і література	50,0	
гідрологія	50,0	
геофізика	50,0	
інформатика		33,0
філософія		31,0
фінанси і кредит		21,0
банківська справа		21,0
біологія		20,0
міжнародні економічні відносини		20,0

Можливо все ж варто, враховуючи зростання відповідальності Університету за якість підготовки, реалізовувати минулорічні пропозиції щодо забезпечення об'єктивності оцінювання – сформувати (за рахунок фонду заробітної плати факультетів/інститутів!!!) дійсно незалежні склади екзаменаційних комісій, яким і доручити підсумкову атестацію, повністю усунувши випускові кафедри!

1.7. Випуск фахівців – виконання державного замовлення

На жаль, у звітному році Університет знову не виконав план випуску фахівців за державним замовленням у розрізі напрямів і спеціальностей:

Таблиця 1.23

ВІДХИЛЕННЯ ВІД ПЛАНУ ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ З ВИПУСКУ ФАХІВЦІВ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Показники випуску	О К Р					
	бакалавр		спеціаліст		магістр	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
План	2061	190	101	119	1603	164
Факт	2042	190	100	119	1588	153
Відхилення від плану держзамовлення за напрямами/спеціальностями						
Перевиконання		1				1
Недовиконання	19	1	1		15	12

Загальний "недовипуск" фахівців становить **48 осіб (50 осіб у 2014 р.)**. Серед них **21 особа (43,8 %)** – відрховані через академічну неуспішність або невиконання навчального плану; **17 осіб (35,4 %)** відрховані як такі, що повністю виконали теоретичний і практичний курс навчання, але не склали державний іспит або/та не захистили кваліфікаційну роботу; **3 особи (6,3 %)** – грубі помилки при формуванні пропозицій

плану випуску. Помилки при плануванні було допущено філософським факультетом, факультетом радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, інститутом філології.

"Перевиконання" плану пояснюється винятково помилками при плануванні.

На жаль, компенсувати недовиконання плану випуску за рахунок переведення студентів контрактної форми на бюджетну у більшості випадках було неможливо через відсутність на відповідних напрямках (спеціальностях) студентів-контрактників.

1.8. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Створений у грудні 2015 року, Відділ академічної мобільності проводив свою діяльність відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 579 "Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність" від 12.08.15. Упродовж цього періоду було **розроблено і затверджено перелік і форми документів для участі в програмах академічної мобільності для всіх учасників академічної мобільності Університету.**

Розроблено та затверджено перелік і форми необхідних документів для іноземних учасників академічної мобільності і для внутрішньої мобільності.

Порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка викладено у відповідному **Положенні**, розробленому спільно з Відділом міжнародного співробітництва. Положення встановлює **порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Університету** на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних вищих навчальних закладів/ наукових установ в Університеті.

Розроблено Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, яке регламентує порядок перезарахування результатів навчання за умови використання інших кредитних систем на основі здійснення експертного оцінювання і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій Учасника. Відповідно до Положення встановлено, що визнанню кредитів і результатів навчання для цілей мобільності сприяють **документи**, які містять інформацію про досягнуті результати навчання, на основі чого Університет приймає рішення про їх визнання та пере зарахування.

Наразі ведеться робота із забезпечення дисциплін, які вивчатимуть в Університеті іноземні учасники освітнього процесу, каталогів курсів українською та іноземними мовами (зокрема, англійською). НМЦОНП розроблено й подано на затвердження до Міністерства освіти і науки України **форму двомовної** (українсько-англійської) **Академічної довідки**, а Відділом академічної мобільності розроблено **форму двомовного** (українсько-англійського) *Сертифікату про практику/стажування*.

У Положенні зазначено, що на кожному факультеті/в інституті рішенням вченої ради відповідної структури та наказом ректора **призначається координатор академічної мобільності** – відповідальна особа із числа науково-педагогічних працівників. Із

цією метою у грудні 2015 року було **призначено координаторів академічної мобільності на кожному факультеті/в інституті, розроблено форму звітності для них.**

Протягом березня–квітня 2016 року Відділ академічної мобільності проведе **планові тренінгово-інформаційні години у всіх структурних підрозділах Університету** для координаторів академічної мобільності, завідувачів кафедр, викладачів та адміністративного персоналу, які займаються питаннями мобільності учасників освітнього процесу. Заходи сприятимуть роз'ясненню всіх питань і аспектів академічної мобільності в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, у тому числі, допомоги у пошуку програм для усіх учасників освітнього процесу, правильного оформленні й подачі документів, визнанні результатів навчання.

Фахівцями відділу проводиться активна робота, спрямована на **допомогу у підборі програм академічної мобільності**, відповідно до запитів учасників освітнього процесу. Усі можливості академічних обмінів представлено на сайті відділу та в соціальних мережах, інформація систематично оновлюється, відповідно до появи нових можливостей. **Налагоджено співпрацю із факультетами/інститутами та представниками їх студентського самоврядування**, що сприяє швидкому поширенню інформації про програми академічної мобільності у студентському та викладацькому середовищах.

Удосконалено систему консультування учасників мобільності, яка включає й консультації он-лайн. Надається допомога не лише у заповненні та подачі документів для поїздок, а й у написанні мотиваційних, рекомендаційних листів, CV у форматі EUROPASS, отриманні сертифікатів про підтвердження мовного рівня тощо.

Започатковано систему т'юторства академічної мобільності, спрямовану на підтримку й допомогу студентів, аспірантів та "пост доків", які їдуть на навчання/стажування за кордон. Наразі організовано роботу із учасниками програм Німеччини та Польщі: 2KNU_Mobility: Tutoring in Germany", "KNU_Mobility: Tutoring in Poland". Консультування проводять магістранти та аспіранти Університету, які протягом тривалого періоду перебувають на навчанні/стажуванні у певній країні та обізнані з особливостями її освітньої системи та специфіку життя.

Розроблено пам'ятки та рекомендації для учасників академічної мобільності, спрямовані на допомогу в оформленні документів і подоланні труднощів навчання за кордоном. Досягнення наших студентів і професорсько-викладацького складу, статистика поїздок постійно висвітлюються на сайті Університету та в соціальних мережах.

Створено офіційний сайт Відділу, який систематично оновлюється. На ньому викладено актуальну для учасників академічної мобільності інформацію про можливості та програми мобільності: відомості про щорічні гранти, урядові стипендії Франції (Campusfrance) для навчання на різноманітних магістерських і PhD-програмах, на проведення наукових досліджень в рамках фінансування короткострокових стажувань, про стипендії на навчання, стажування та наукові дослідження в Німеччині (програма DAAD), грантові програми урядів різних країн (урядів Румунії, Швейцарії, Фінляндії, КНР, Словацької Республіки тощо), гранти різних фондів, пропозиції навчання, стажування, проведення досліджень для PhD/Post-Doc-учасників.

Започатковано роботу англomовного міжнародного інтердисциплінарного Дискусійного клубу "Academic Mastership", що дає можливість не лише обговорити досягнення та виклики академічної мобільності з іноземними гостями, представниками міністерств і відомств України, дотичними до сфери мобільності, студентами, а й удосконалити навички спілкування англійською мовою, поділитися досвідом.

Налагоджено тісну співпрацю із Управлінням міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Міністерства освіти і науки України, Відділом координації міжнародних заходів та комунікацій Міністерства фінансів України, офісами Еразмус+ та Фулбрайта в Україні, міжнародною організацією AIESEC та ін.

1.9. Нормування робочого часу викладачів, планування та виконання навчального навантаження

Кількість посад науково-педагогічних працівників в Університеті визначається контингентом студентів із урахуванням галузевої специфіки, форми навчання, освітніх, освітньо-професійних і освітньо-наукових (раніше освітньо-кваліфікаційних) рівнів.

Середній рівень навчального навантаження викладачів залежить не тільки від контингенту студентів, але й від структури навчальних планів, розподілу студентів між напрямками/спеціальностями, потоками, групами, спеціалізаціями та підгрупами, а також від можливості об'єднання студентів різних спеціальностей і факультетів у великі потоки для опанування наскрізних (загальних) компетентностей. Саме останній чинник, а також наявність аудиторій-амфітеатрів (на 500-1000 осіб), є однією із головних переваг "кампусного" підходу до організації освітнього процесу.

Якщо орієнтуватися лише на контингент студентів, то з урахуванням динаміки зміни контингенту студентів та викладачів у 2014/15 навчальному році навчальне навантаження викладачів Університету мало би бути найменшим за останні 10 років і становити не більш як **82 %** від того, що було у 2004 році, і дорівнювати не більш як **560 год.** загального навантаження і **380 год.** – аудиторного. Насправді ж їх рівень становив, відповідно, **884 і 426 год.** (за фактом виконання).

Серед основних причин цього:

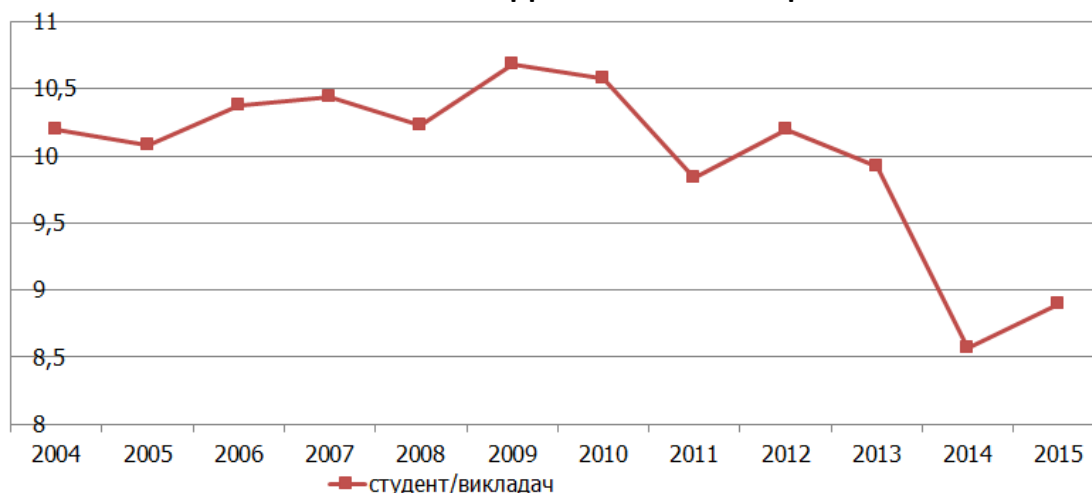
- надмірне аудиторне навантаження студента: оптимальним співвідношенням годин самостійної роботи студента у світі вважається 3-4 : 1 за рівнем бакалавра, 5-6 : 1 – за рівнем магістра і 10-15 : 1 за рівнем доктора філософії (за мистецькими програмами ці співвідношення можуть зростати до рівня 20-30 : 1 уже на рівні бакалаврату), у нас же до минулого навчального року включно кафедри заявляли про неможливість забезпечити якість навчання, якщо співвідношення перевищувало 1 : 1;

- надмірна (щодо відповідних рівнів за галузями) частка семінарських/практичних/лабораторних занять, які частково заміщують самостійну дослідницьку роботу студентів;

- недостатній попит на програми підготовки (малочисельні потоки);
- надмірна кількість спеціалізацій (малочисельні групи та підгрупи) тощо.

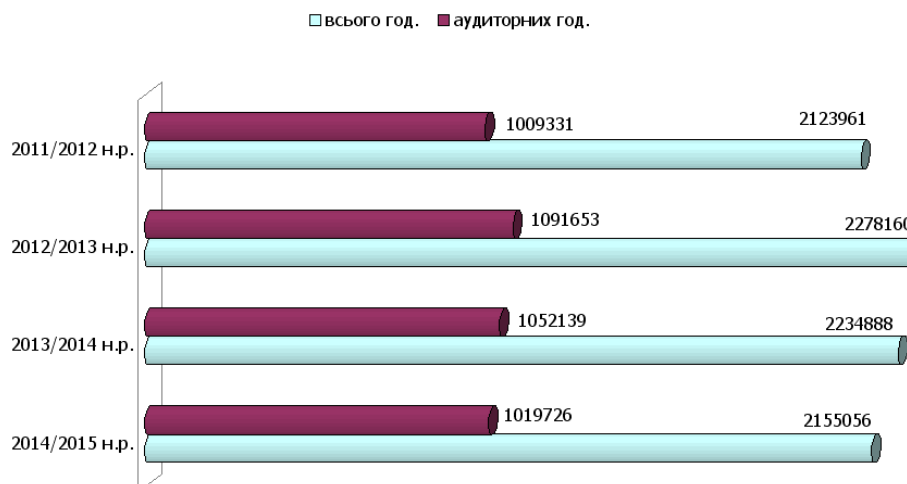
Діаграма 1.25

ЗМІНИ СПІВВІДНОШЕННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ ТА КІЛЬКОСТІ СТАВОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Діаграма 1.26

ДИНАМІКА ПЕДАГОГІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ У 2011-2015 НАВЧАЛЬНИХ РОКАХ (виконання)

На жаль, факультети та інститути часто не бажають розуміти, що наслідком виділення нової освітньої програми/спеціалізації, на яку не прийшли нові студенти, може бути тільки зростання навантаження, а ось підставою для виділення додаткових ставок це не виступає. У минулому році середня величина **лекційного потоку** (і на нормативні дисципліни, і на дисципліни спеціалізації) в Університеті становила 42 особи (максимум – 166 осіб), семінарської групи – 20 осіб, групи на практичні заняття – 12 осіб. При цьому традиційні претензії на адресу природничих факультетів є перебільшеними – результати розрахунків залишаються практично тими самими, якщо включати дані тільки за сімома найбільшими підрозділами, в яких навчаються 2/3 студентів: інститути філології, міжнародних відносин і журналістики, факультети – юридичний, економічний, філософський і географічний. Жоден викладач не заперечуватиме потреби робити навіть дуже маленькі групи та потоки на окремих дисциплінах, але це має компенсуватися зменшенням частки навчальних занять або збільшенням потоків на інших дисциплінах. **Без докорінної зміни пріоритетів на факультетах і в інститу-**

тах щодо організації освітнього процесу – зрушень на краще, у тому числі можливості введення для викладачів додаткової оплати за окремі види роботи (напр., викладання англійською мовою), не відбудеться.

1.9.1. Виконання навантаження у 2014/15 навчальному році

У 2014/15 навчальному році факультети та інститути Університету звітували про виконання **2 155 056** год. навчального навантаження (із них штатними науково-педагогічними працівниками – **2 062 713** год.), що на 79 832 год. менше, ніж у попередньому навчальному році. Зокрема, аудиторного навантаження було виконано **1 019 126** год. (у т. ч. штатними науково-педагогічними працівниками – **956 633** год.). Порівняно із затвердженим планом загалом по університету недовиконано **21 927** год. (**10 809** аудиторних год.). Штатними науково-педагогічними працівниками перевиконано **9 630** год. навчального навантаження, при цьому недовиконано **1 982** год. аудиторного навантаження. Таке перевиконання спричинене перерозподілом навчального навантаження впродовж навчального року в основному через незарахування науково-педагогічних працівників на умовах погодинної оплати.

Найбільше недовиконання навчального навантаження було зафіксовано

- на юридичному факультеті – **7187** год. (аудиторних – **176** год.),
- в інституті міжнародних відносин – **7095** год. (аудиторних – **3741** год.),
- в інституті філології – **1731** год. (**1670** год.),
- на філософському факультеті – **1301** год. (аудиторних – **566** год.),
- в інституті журналістики – **1294** год. (**102** год.).

У 2014/15 навчальному році середнє навантаження на одного штатного викладача (на 100 % ставки) становило **870** год., у т. ч. аудиторне – **411** год., що відповідає показникам попередніх років (у 2013/14 навчальному році – **869** і **406** год., у 2012/13 н. р. – **884** і **396** год., відповідно). Практично не змінилося й середнє навантаження на одну штатну одиницю – **884** год. навчального навантаження, у т. ч. **426** аудиторного (у 2013/14 н. р. воно становило **880** год. навчального навантаження, у т. ч. **419** год. аудиторного, у 2012/13 н. р. – **895** і **413** год., відповідно).

Найбільше середнє аудиторне навантаження на одну штатну одиницю було зафіксоване в ННЦ "Інститут біології" (кафедра біохімії – **613** год.), на філософському (кафедра логіки – **582** год.) і фізичному (кафедра ядерної фізики – **578** год.) факультетах та в інституті журналістики (кафедра кіно- і телемистецтва – **577** год.), найменше – на факультеті інформаційних технологій (кафедра технологій управління – **272** год.) та на історичному факультеті (кафедра архівознавства та спеціальних галузей історичної науки – **277** год.).

**СЕРЕДНЄ НАВАНТАЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ (факт)**

Факультет /інститут /коледж / ліцей	Середнє навантаження на 1 шт. од. (з урахуванням погод. КНУ)		Середнє навантаження 1 штатного викладача (100 % ставки)	
	всього	у т.ч. аудиторне	всього	у т.ч. аудиторне
ННЦ "Інститут біології"	1012	454	923	392
Інститут високих технологій	711	328	683	305
Географічний факультет	1025	441	1005	422
ННІ "Інститут геології"	1023	444	950	393
Економічний факультет	897	391	888	377
Інститут журналістики	805	384	798	378
Ф-т інформаційних технологій	537	319	534	319
Історичний ф-т	985	391	984	389
Ф-т кібернетики	804	402	785	386
Мех.-математичний ф-т	920	423	893	402
Ін-т міжнародних відносин	929	442	945	440
Ф-т психології	927	359	887	344
Ф-т радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	891	470	878	458
Ф-т соціології	907	358	886	346
Фізичний ф-т	861	438	804	391
Ін-т філології	836	451	833	446
Філософський ф-т	1070	431	1063	421
Хімічний ф-т	849	450	815	419
Юридичний ф-т	831	369	826	359
Підготовче відділення	688	543	680	512
Підгот. від. для навчання іноз. громадян	719	609	719	609
К-ра фіз. виховання та спорту	739	604	739	604
Всього	884	426	870	411

Найбільше середнє аудиторне навантаження на одного штатного науково-педагогічного працівника у звітному році було виконане на філософському факультеті (кафедра логіки – **561** год.) та в інституті журналістики (кафедра кіно- і телемистецтва – **561** год.), найменше аудиторне навантаження було зафіксоване на факультеті інформаційних технологій (кафедра технологій управління – **269** год.) та на історичному факультеті (кафедра архівознавства та спеціальних галузей історичної науки – **268** год.).

Порівняно із 2013/14 навчальним роком диспропорції при плануванні навантаження збільшилися – найбільша різниця між мінімально і максимально навантаженими кафедрами у 2014/15 навчальному році становила **202–267** год. (у попередньому навчальному році – **165–235** год.). Найбільші диспропорції при плануванні аудиторного навантаження на одного штатного науково-педагогічного працівника зафіксовані в інституті журналістики (різниця **267** год.), на філософському (**235**), історичному (**226**) і фізичному (**202** год.) факультетах. Найбільш рівномірно аудиторне навантаження між кафедрами розподілено на факультетах психології, соціології і в інституті високих технологій.

Порівняно з 2013/14 навчальним роком у 2014/15 навчальному році суттєво зросло середнє аудиторне навантаження викладачів кафедри іноземних мов інституту журналістики (на **149** годин), водночас на **45** годин зменшилося середнє навантаження на кафедрі іноземних мов економічного факультету.

Продовжуються заходи із залучення до викладання іноземних викладачів. Крім інституту філології, на якому традиційно працює значний контингент викладачів – носіїв мови (переважно східні та слов'янські мови), у 2014/15 навчальних роках до навчального процесу було залучено ще **13** науково-педагогічних працівників із числа громадян Німеччини, Австрії, Італії, Норвегії, Іспанії, Франції, Бельгії і США. Вони працювали на економічному (**5** осіб), юридичному (**4**) факультетах, в інститутах міжнародних відносин, журналістики, геології та військовому (по **1** особі). У цілому ними було виконано **1681** год. навчального навантаження (у т.ч. **282** год. – лекцій, **115** год. – семінарських занять та **1072** год. – практичних). Використовувались різноманітні форми зарахування, залежно від обсягів навантаження та режиму перебування в Україні: зарахування як штатних працівників (**3** особи на **1,5** ставки), на умовах погодинної оплати (**4** особи) тощо.

На 2015/16 навчальний рік для викладачів-іноземців (знову – без Інституту філології) заплановано до виконання **584** год. навчального навантаження (у т.ч. **227** год. – лекцій, **131** год. – семінарських і **354** год. – практичних занять) для **9** науково-педагогічних працівників із Німеччини, Франції, Норвегії, Швеції, Таїланду та США: на економічний (**5** осіб) та юридичний (**2** особи) факультети, до військового інституту та інституту міжнародних відносин (по **1** особі).

Окремо варто наголосити на нерівномірності розподілу годин між кафедрами іноземних мов у 2014/15 навчальному році. Середнє навантаження у 2014/15 навчальному році на одного штатного науково-педагогічного працівника кафедр іноземних мов для студентів нефілологічних спеціальностей – традиційно найбільше середнє аудиторне навантаження – виконувалося на кафедрі іноземних мов інституту міжнародних відносин (**656** год.), найменше – на кафедрі іноземних мов економічного факультету (**448** год.).

До організації освітнього процесу у 2015/16 навчальному році в університеті залучено **1164** осіб із числа навчально-допоміжного персоналу, у т.ч. **192** – працівники деканатів/навчально-організаційних відділів факультетів/інститутів, **339** – працівників кафедр, **506** – працівників навчальних лабораторій.

Загалом по Університету один співробітник із числа навчально-допоміжного персоналу припадає на **2,6** науково-педагогічних працівників (чи на **2,1** штатних науково-педагогічних працівників, або на **19** студентів). Один працівник деканату/навчального відділу задіяний на **15,8** науково-педагогічних працівників (найменше на факультеті інформаційних технологій – **2,9**, найбільше в ННЦ "Інститут біології" – **56**) та на **116** студентів (найменше на механіко-математичному факультеті – на **32,3**, найбільше в ННЦ "Інститут біології" – на **415**).

Таблиця 1.25

**ДИСПРОПОРЦІЇ У НАВАНТАЖЕННІ ФАКУЛЬТЕТІВ/ІНСТИТУТІВ
У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

Факультет/інститут	Недовантажені кафедри		Перевантажені кафедри	
	Назва кафедри	Середнє ауд. навантаження 1 штатного викладача (100 % ставки), к-ть год.	Назва кафедри	Середнє ауд. навантаження 1 штатного викладача (100 ставки), к-ть год.
ННЦ "Інститут біології"	Ботаніки	332	Біохімії	446
Ін-т високих технологій	Супрамолекул ярної хімії	281	Теоретичних основ високих технологій	317
Географічний ф-т	Фізичної географії та геоекології	348	Метеор. та кліматології	486
ННІ "Інститут геології"	Геології нафти і газу	339	Мінералогії, геохімії та петрографії	474
Економічний ф-т	Підприємництва	301	Іноземних мов економі- чного факультету	448
Ін-т журналістики	Історії журналістики	295	Кіно і телемистецтва	561
Ф-т інформ. технол.	Технологій управління	269	Програмування та ком- п'ютерної техніки	367
Історичний ф-т	Архівознав. та спец. галузей історичної науки	268	Історії стародавнього світу та середніх віків	494
Ф-т кібернетики	Системного аналізу та теорії прийняття рішень	306	Теорії та технології програмування	442
Мех.-мат. ф.т	Теоретичної та приклад- ної механіки	338	Математичного аналізу	436
Ін.т міжнародних відносин	Міжнародного приватно- го права	308	Міжнародних організа- цій та дипломатичної служби	417
Ф-т психології	Соціальної роботи	312	Загальної психології	376
Радіофіз., електро. та комп'ют. систем	Фізичної електроніки	368	Радіотехніки та радіо- електронних систем	512
Факультет соціології	Галузевої соціології	333	Теорії та іст. соціології	401
Фізичний ф-т	Астрономії та фізики космосу	277	Ядерної фізики	479
Ін-т філології	Історії та стилістики укра- їнської мови	352	Методики навч. іноз. мов і прикл. лінгвістики	496
Філософський ф-т	Релігієзнавства	326	Логіки	561
Хімічний ф-т	Хімії високомолекуляр- них сполук	333	Неорганічної хімії	458
Юридичний ф-т	Екологічного права	292	Цивільного права	390

Таблиця 1.26

**СЕРЕДНЄ НАВАНТАЖЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР ІНОЗЕМНИХ МОВ
У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

Факультет /інститут	Середнє навантаження 1 шт.од. (із врахуванням погод. КНУ)		Середнє навантаження 1 штат- ного викладача (100 % ставки)	
	всього	у т.ч. аудиторне	всього	у т.ч. аудиторне
Іноземних мов ін-ту між нар. відносин	986	656	986	656
Іноземних мов математичних ф-тів	868	598	872	597
Іноземних мов хіміко-фізичних ф-тів	820	580	826	577
Іноземних мов ін-ту журналістики	821	540	821	540
Іноземних мов природничих ф-тів	758	541	759	540
Іноземних мов іст. та філос. ф-тів	715	500	715	500
Іноз. мов ф-тів психології та соціології	792	493	795	489
Іноземних мов юридичного ф-ту	772	484	773	483
Іноземних мов економічного ф-ту	583	448	583	448

Таблиця 1.27

**РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНО-ДОПОМІЖНОГО ПЕРСОНАЛУ МІЖ ДЕКАНАТАМИ /НАВЧАЛЬНИМИ ВІДДІЛЕННЯМИ/ВІДДІЛАМИ
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, КАФЕДРАМИ ТА НАВЧАЛЬНИМИ ЛАБОРАТОРІЯМИ ФАКУЛЬТЕТУ/ІНСТИТУТУ**

Структурний підрозділ	Деканат, навчально-організаційний відділ факультету / інституту			Кафедри			Навчальні лабораторії			Мовно-культурні центри, інші підрозділи			Разом		Разом
	всього		Разом	всього		Разом	всього		Разом	всього		Разом	всього		
	на повну ставку (осіб)	на частину ставки (осіб)		на повну ставку (осіб)	на частину ставки (осіб)		на повну ставку (осіб)	на частину ставки (осіб)		на повну ставку (осіб)	на частину ставки (осіб)				
ННЦ "Ін-т біології"	1	2	3			0	90	17	107	7	6	13	98	25	123
Ін-т високих технологій	2		2		3	3	13	12	25			0	15	15	30
Географічний Ф-т	6	3	9	22	6	28	18	3	21	4	3	7	50	15	65
ННІ "Ін-т геології"	5	0	5	13	5	18	19	0	19	8	2	10	45	7	52
Економічний Ф-т	11	16	27	14	5	19	6	5	11	3	1	4	34	27	61
Ін-т журналістики	6		6	12		12	22	3	25	5	2	7	45	5	50
Ф-т інформаційних технологій	5	3	8	3	1	4			0	1	2	3	9	6	15
Історичний Ф-т	5	1	6	17	1	18	6	1	7	7		7	35	3	38
Ф-т кібернетики	4	2	6	17	4	21			0			0	21	6	27
Механіко-математичний Ф-т	12	11	23	16	3	19	9	2	11			0	37	16	53
Ін-т міжнародних відносин	18		18	21	1	22	23	1	24	11		11	73	2	75
Ф-т психології	6		6	6		6	3		3			0	15	0	15
Ф-т радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	3	0	3	2	0	2	49	19	68	19	9	28	73	28	101
Ф-т соціології	4	0	4	6	0	6	4	0	4	2	2	4	16	2	18
Фізичний ф-т	5	6	11	6		6	66	17	83			0	77	23	100
Ін-т філології	14	3	17	40	5	45	42	6	48	23	7	30	119	21	140
Філософський ф-т	15	0	15	19	1	20	4	0	4			0	38	1	39
Хімічний ф-т	3	0	3	69	4	73	44	0	44			0	116	4	120
Юридичний ф-т	21	0	21	17	1	18	2	0	2	1	2	3	41	3	44
Всього	146	47	193	300	40	340	420	86	506	91	36	127	957	209	1166

Таблиця 1.28

ВИКОНАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ У 2014/15 НАЧАЛЬНОМУ РОЦІ (ВСЬОГО)

Факультет /інститут	Разом	Аудиторні заняття				керівництво практиками	керівництво кваліфікаційними
		всього	у тому числі				
			лекції	семінарські	практичні і лабораторні		
ННЦ "Інститут біології"	104785	46882	13604	1300	26992	9579	7015
Інститут високих технологій	17124	7868	2983	114	3213	298	1905
Географічний факультет	105024	45139	16968	5838	17261	13735	7727
ННІ "Інститут геології"	49394	21271	8502	143	10575	5111	4253
Економічний факультет	184280	79992	25445	24977	19119	4833	19312
Інститут журналістики	96474	46581	5653	6773	28151	6655	8996
Ф-т інформаційних технологій	11343	6646	1694	10	3617	30	0
Історичний факультет	89123	34958	14946	10555	380	4082	5035
Факультет кібернетики	86206	43105	13479	1653	23037	2251	6897
Мех.-математичний факультет	79272	36047	15328	1630	15449	2323	4271
Інститут міжнародних відносин	181407	85867	17239	19026	39099	7332	7219
Факультет психології	76231	30696	11341	11016	4567	2049	5589
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	78026	40679	11448	306	26817	1782	4042
Факультет соціології	33010	12894	4872	5144	1538	1404	2445
Фізичний факультет	83821	42513	16385	1862	21304	2292	5940
Інститут філології	488181	262462	36270	17237	188617	11275	20488
Філософський факультет	136978	55152	18917	23180	967	2710	10643
Хімічний факультет	58520	31012	7534	611	20912	2556	3776
Юридичний факультет	195857	89962	28424	38126	6720	9715	24908
Всього	2155056	1019726	271032	169501	458335	90012	150461

Таблиця 1.29

**ВИКОНАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ У 2013/14 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ШТАТНИМИ
(НА ПОВНУ І НЕПОВНУ СТАВКУ) НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ (БЕЗ ДОДАТКОВОЇ ПОГОДИННОЇ ОПЛАТИ)**

Факультет /інститут	Разом	Аудиторні заняття				керівництво практиками	Керівництво Кваліфікаційними
		всього	у тому числі				
			лекції	семінарські	практичні і лабораторні		
ННЦ "Інститут біології"	95273	39497	12154	1196	23880	10063	6061
Інститут високих технологій	12914	5609	2439	114	2637	263	1520
Географічний факультет	101385	42336	16583	5380	15255	13735	7535
ННІ "Інститут геології"	44404	18185	6940	143	9269	5036	3709
Економічний факультет	175013	74330	24206	22728	17918	4765	18744
Інститут журналістики	93685	44800	5361	6617	28491	6655	8980
Ф-т інформаційних технологій	11343	6646	1694	10	3617	30	0
Історичний факультет	87167	33933	14791	9996	380	4082	4961
Факультет кібернетики	81810	40096	11915	1325	21187	2243	6563
Мех.-математичний факультет	76242	33735	14125	1393	14620	2323	4271
Інститут міжнародних відносин	177737	82617	16549	17996	37628	7332	7219
Факультет психології	70934	26720	10453	9223	4053	1891	5251
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	75696	39045	10722	300	25937	1782	3861
Факультет соціології	32590	11841	4708	5002	1538	1404	2445
Фізичний факультет	77922	38138	13587	1573	20339	2265	5686
Інститут філології	478069	255151	35419	16190	183713	11255	20488
Філософський факультет	126785	49800	17180	20446	908	2710	8658
Хімічний факультет	55708	28658	7164	560	19046	2553	3636
Юридичний факультет	188036	85496	26992	36682	6720	9387	22947
ВСЬОГО	2062713	956633	252982	156874	437136	89774	142535

1.9.2. Планування навантаження на 2015/16 навчальний рік

Планування навантаження на 2015/16 навчальний рік відбувалося відповідно до вимог нового Закону України "Про вищу освіту", згідно з якими вже з 1 вересня 2015 року навантаження науково-педагогічних працівників не може перевищувати **600 год.** (ця норма, як зазначено в перехідних положеннях, не є підставою для збільшення штатних розписів і зростання фонду оплати праці науково-педагогічних працівників). Зберегти структуру навчальних планів, обсяги навчального навантаження студентів і нормативи обрахунку навантаження викладачів було неможливо – для недопущення перевищення граничного навантаження Університет мав би віднайти близько 1000 ставок науково-педагогічних працівників, що абсолютно нереально.

Відтак, Університет був змушений, змінюючи навчальні плани для забезпечення права студентів щодо вибору навчальних дисциплін, внести зміни й до структури навчального навантаження студентів, а також переглянути нормативи розрахунків навчального навантаження, привівши їх у відповідність до визначених Законом форм здійснення освітнього процесу (навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи) та видів навчальних занять (лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація).

Тому сформоване на поточний рік навантаження порівнювати із навантаженнями попередніх років немає сенсу – настільки відмінні його обсяги та структура. Для прикладу: заплановане для основних структурних підрозділів навчальне навантаження становить **один мільйон триста двадцять тисяч** годин, що на **70 % (!)** менше, ніж торік, обсяг навчальних занять (**901 тис. годин**) зменшився на **20 %**, а сукупна кількість лекцій дорівнює **248 тис. годин**, що теж суттєво (на **11 %**) менше, ніж торік.

Зменшення стосувалося всіх факультетів та інститутів, але було все ж не зовсім рівномірним: майже **вдвічі** скоротився обсяг навчального навантаження викладачів історичного, філософського факультетів і факультету психології, натомість на юридичному факультеті, в інститутах журналістики та високих технологій це зменшення не досягло й **60 %**. Так само диференційовано змінилася й кількість годин навчальних занять: зменшення на **30-40 %** в ННІ "Інститут геології", на історичному, філософському та механіко-математичному факультетах, і лише на **10-14 %** – на хімічному факультеті, в інститутах філології, високих технологій, на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем. Обсяг зменшення залежав в першу чергу від того, наскільки кардинальні зміни вносились до навчальних планів і чи виправданим було створення нових спеціалізацій, адже на сьогодні частина кафедр ледь змогла виконати вимоги закону.

Таблиця 1.30

СЕРЕДНЄ НАВАНТАЖЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ У 2015/16 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ (ПЛАН)

Факультет /інститут	Середнє навантаження 1 штатного викладача (100 % ставки)		
	всього	у т.ч. навчальних занять	середня кількість навчальних занять щодо максимуму,
К-ра фізичного виховання та спорту	576	574	95
Підготовче від. із навчання іноземних громадян	548	538	90
Ін-т журналістики	548	338	84
Географічний Ф-т	547	323	82
Хімічний Ф-т	525	391	95
Економічний Ф-т	517	333	82
Підготовче відділення	517	438	80
Ін-т міжнародних відносин	515	351	87
Філософський Ф-т	515	313	79
Ін-т філології	507	385	93
Юридичний Ф-т	505	285	71
ННЦ "Ін-т біології"	500	320	81
ННІ "Ін-т геології"	499	279	72
Ф-т радіофізики, ел-ки та комп.систем	493	394	99
Фізичний ф-т	490	360	93
Історичний ф-т	483	294	77
Ф-т кібернетики	480	315	81
Механіко-математичний Ф-т	480	314	80
Ф-т психології	477	291	72
Ф-т інформаційних технологій	455	358	91
Ф-т соціології	454	255	64
Ін-т високих технологій	403	253	64
В Університеті	506	344	85

Відмінність рівня завантаженості викладачів можна спостерігати також і, порівнюючи середнє навантаження викладачів за факультетами, – кількості годин навчальних занять на одного викладача між структурними підрозділами відрізняються майже вдвічі, а між кафедрами – втричі.

Таблиця 1.31

**ДІАПАЗОН ЗМІНИ СЕРЕДНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ШТАТНИХ НПП
(100 % ставки)**

Кафедра	Навчальне навантаження
Історії журналістики	600
Зарубіжної літератури	600
Радіотехніки та радіоелектронних систем	600
Політичних наук	597
Ядерної фізики	597
Історії та стилістики української мови	594
Країнознавства і туризму	593
Міжнародної економіки та маркетингу	592
Філософії	588
Адміністративного права	587
Землезнавства та геоморфології	584
Періодичної преси	582
Нової та новітньої історії зарубіжних країн	579
Іноземних мов хіміко-фізичних факультетів	576

Фізичного виховання та спорту	576
Страховання та ризик-менеджменту	574
Цитології, гістології та біології розвитку	573
Іноземних мов юридичного факультету	571
Метеорології та кліматології	571
Хімії високомолекулярних сполук	571
	.....
Загальної психології	419
Моделювання складних систем	416
Квантової теорії поля	414
Молекулярної фізики	409
Підприємництва	406
Історії філософії	405
Історії слов'ян	404
Давньої та нової історії України	403
Теоретичних основ високих технологій	397
Загального мовознавства та класичної філології	393
Психології розвитку	393
Геометрії	392
Системного аналізу та теорії прийняття рішень	390
Екологічного права	387
Супрамолекулярної хімії	386
Технологій управління	385
Молекулярної біотехнології та біоінформатики	366

Таблиця 1.32

**ДІАПАЗОН ЗМІНИ СЕРЕДНЬОЇ КІЛЬКОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
ШТАТНИХ НПП (100 % СТАВКИ)**

Кафедра	Навчальне навантаження
Фізичного виховання та спорту	574
Іноземних мов ІМВ	557
Іноземних мов хіміко-фізичних факультетів	539
Іноземних мов юридичного факультету	532
Іноземних мов інституту журналістики	513
Іноземних мов математичних факультетів	504
Іноземних мов природничих факультетів	489
Ядерної фізики	473
Хімії високомолекулярних сполук	468
Української та російської мов як іноземних	463
Методики навчання іноземних мов та прикладної лінгвістики	455
Іноземних мов економічного факультету	454
Кібербезпеки та захисту інформації	447
Радіотехніки та радіоелектронних систем	444
Біофізики	443
	.....
Історії права та держави	252
Філософії гуманітарних наук	251
Системного аналізу та теорії прийняття рішень	250
Вірусології	249
Міжнародного бізнесу	249
Теорії права та держави	249
Теорії та історії соціології	248
Психології розвитку	246
Молекулярної фізики	245
Квантової теорії поля	244

<i>Етнології та краєзнавства</i>	242
<i>Правосуддя</i>	241
<i>Світового господарства і міжнародних економічних відносин</i>	238
<i>Нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури</i>	235
<i>Екологічного права</i>	233
<i>Міжнародних фінансів</i>	232
<i>Технологій управління</i>	231
<i>Давньої та нової історії України</i>	228
<i>Супрамолекулярної хімії</i>	223
<i>Мови та стилістики</i>	221
<i>Міжнародного права</i>	218

Таблиця 1.33

**ОБСЯГИ НАВАНТАЖЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ У 2015/16 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ЗА ПОСАДАМИ (план, години)**

Посада	Стат. параметри	Навчальне навантаження	Навчальних занять	Обсяг лекцій
завідувач кафедри	середнє	482	221	117
	мінімальне	350	150	0
	максимальне	600	464	295
професор	середнє	498	270	138
	мінімальне	350	198	0
	максимальне	600	552	351
доцент	середнє	503	317	117
	мінімальне	350	150	0
	максимальне	600	598	417
старший викладач	середнє	535	494	4
	мінімальне	350	257	0
	максимальне	596	594	94
асистент	середнє	511	399	54
	мінімальне	350	232	0
	максимальне	600	590	343
викладач	середнє	562	545	4
	мінімальне	368	324	0
	максимальне	600	600	64
аспірант (стажер)	середнє	79	78	0
	мінімальне	12	12	0
	максимальне	265	265	0

Приблизно такі самі висновки можна зробити, порівнюючи завантаженість викладачів, які займають тотожні посади на різних кафедрах: є кафедри, на яких і завідувачі, і доценти, й асистенти виконують навантаження практично на мінімально дозволеному рівні, а є кафедри, часто на тому самому факультеті, де навіть завідувач кафедри мусить виконувати майже 600 годин навантаження. Певні речі, щоправда, залишились незмінними – як і у попередні роки, основний обсяг (майже **70 %**) навчального навантаження (**46 %**), навчальних занять (**42 %**) взагалі й лекційних (**56 %**) зокрема виконують в Університеті доценти.

Частина факультетів/інститутів спромоглися зменшити обсяги аудиторного навантаження штатних викладачів завдяки залученню до викладання аспірантів під час педагогічної практики ТА використанню можливостей Відділення цільової підготовки НАН України.

Таблиця 1.34

ПЛАНУВАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ НА 2015/16 НАВЧАЛЬНИЙ РІК (станом на 01.01.16) – КІЛЬКІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ І ШТАТНІ РЕСУРСИ

Факультет/інститут	Осіб, за навантаженням						Штатних одиниць за навантаженням, усього (без резерву на залучення голів ЕК)			
	штатні (100 ставок)	штатні (непов-на ставка)	сумісники	погодинники КНУТШ	погодинники ВЦП НАНУ	пед. практика аспіранти	Усього ставок	у т.ч. штатні викладачі (ставок)	у т.ч. сумісники (ставок)	у т.ч. штатні одиниці на погодин-ників КНУ
ННЦ "Ін-т біології"	97	9	8	9	35	28	108,4	101,5	4,0	2,9
Ін-т високих технологій	21	0	8	9	0	1	26,6	21,0	4,0	1,6
Географічний Ф-т	95	4	1	10	0	18	99,4	97,0	0,5	1,9
ННІ "Ін-т геології"	43	2	2	11	15	12	48,1	44,0	1,0	3,1
Економічний Ф-т	179	16	5	35	0	20	193,9	185,4	1,3	7,2
Ін-т журналістики	102	14	6	12	0	9	111,8	107,5	2,1	2,5
Ф-т інформаційних технологій	32	0	1	1	0	3	32,1	32,0	0,0	0,1
Історичний Ф-т	83	3	5	3	0	1	87,3	84,3	2,0	1,1
Ф-т кібернетики	95	2	3	21	10	14	101,4	96,0	1,5	3,9
Механіко-математичний ф-т	85	1	2	1	19	6	86,2	85,0	1,0	0,3
Ін-т міжнародних відносин	185	5	2	112	0	3	206,8	186,3	0,8	19,8
Ф-т психології	82	1	1	7	0	11	85,2	82,5	0,5	2,2
Ф-т радіофізики, ел-ніки та комп.систем	87	4	2	5	10	5	91,2	89,0	0,8	1,5
Ф-т соціології	37	0	1	2	0	8	37,5	36,5	0,5	0,5
Фізичний ф-т	86	11	1	13	32	9	94,6	91,9	0,5	2,2
Ін-т філології	547	62	12	45	0	25	585,6	572,1	4,8	8,7
Філософський ф-т	122	2	9	17	0	18	129,5	123,0	3,3	3,3
Хімічний ф-т	63	3	1	10	4	5	67,5	64,3	0,5	2,7
Юридичний ф-т	235	10	10	23	0	17	244,8	236,7	3,3	4,8
Підготовче відділення	4	1	23	7	0	0	16,2	4,5	9,6	2,1
Підготовче від-ння із навч. інозем.громадян	12	1	12	3	4	0	18,0	12,3	4,5	1,3
К-ра фізичного виховання та спорту	38	0	0	0	0	0	38,0	38,0	0,0	0,0
В Університеті	2330	151	115	356	129	213	2510,1	2390,7	46,2	73,5

Таблиця 1.35

ПЛАНУВАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ НА 2015/16 НАВЧАЛЬНИЙ РІК (станом на 01.01.16) – КАДРОВИЙ СКЛАД

Факультет/інститут	Кадровий склад															
	штатні (100 % ставки)				штатні на неповну ставку				сумісники				погодинники КНУТШ		погодинники ВЦП НАНУ	
	доктори	кандидати	професори (звання)	доценти (звання)	доктори	кандидати	професори (звання)	доценти (звання)	доктори	кандидати	професори (звання)	доценти (звання)	доктори	кандидати	доктори	кандидати
ННЦ "Ін-т біології"	21	18	51	3	4	2	5	2	3	5	3	1	4	4	14	0
Ін-т високих технологій	6	5	5	0	0	0	0	1	8	0	7	1	5	4	0	1
Географічний ф-т	24	23	50	1	3	1	2	1	1	0	1	0	4	5	0	0
ННІ "Ін-т геології"	10	5	26	2	0	2	0	1	1	1	1	1	3	7	3	0
Економічний ф-т	28	24	85	1	10	1	8	2	3	2	4	1	10	23	0	3
Ін-т журналістики	19	11	51	2	7	2	5	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Ф-т інформаційних технологій	10	6	12	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Історичний ф-т	26	24	51	2	1	3	0	1	4	1	3	0	1	2	0	0
Ф-т кібернетики	33	27	45	1	1	1	0	2	2	1	2	1	10	11	2	0
Механіко-математичний ф-т	27	21	37	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	2	0
Ін-т міжнародних відносин	39	32	81	1	3	1	2	1	2	0	2	0	19	66	0	10
Ф-т психології	14	11	41	0	1	0	0	1	1	0	1	0	3	5	0	0
Ф-т радіофізики, ел-ніки та комп.систем	17	14	39	3	2	2	1	1	2	0	1	1	2	3	2	0
Ф-т соціології	12	7	20	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0
Фізичний ф-т	29	23	39	6	4	3	5	1	2	0	0	1	10	2	10	0
Ін-т філології	61	49	212	5	24	5	8	1	1	3	2	0	1	21	0	0
Філософський ф-т	36	25	66	0	2	0	1	2	6	3	5	2	8	8	0	0
Хімічний ф-т	17	15	35	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	10	1	0
Юридичний ф-т	54	37	111	4	6	3	3	1	5	4	4	1	4	14	0	0
Підготовче відділення	0	0	1	0	0	0	0	2	2	13	1	11	0	1	0	0
Підготовче від-ня із навч. іноз.громадян	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0
К-ра фізичного виховання та спорту	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
В Університеті	484	378	1058	33	69	28	40	24	47	38	41	22	87	189	34	14

Таблиця 1.36

ПЛАНУВАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ НА 2015/16 НАВЧАЛЬНИЙ РІК (станом на 01.01.16) – ПОСАДИ НПП

Факультет/інститут	За посадами														
	штатні									сумісники і погодинники					
	Зав.каф.	Професори	Доценти	Ст. викладачі (к/н)	Ст. викладачі (б/с)	Асистенти (к/н)	Асистенти (б/с)	Викладачі (к/н)	Викладачі (б/с)	т.в.о. зав.каф.	Професори	Доценти	Ст.викладачі	Асистенти	Викладачі
ННЦ "Ін-т біології"	9	14	59	0	0	21	3	0	0	2	22	18	0	9	0
Ін-т високих технологій	3	3	9	0	0	5	1	0	0	1	12	4	0	0	0
Географічний ф-т	7	18	57	0	0	15	2	0	0	1	4	2	0	4	0
ННІ "Ін-т геології"	6	6	26	0	0	5	2	0	0	1	16	10	0	1	0
Економічний ф-т	11	19	95	0	2	50	18	0	0	2	12	21	0	5	0
Ін-т журналістики	9	10	62	0	1	20	12	0	2	1	1	7	0	5	4
Ф-т інформаційних технологій	4	6	12	1	0	6	3	0	0	0	1	1	0	0	0
Історичний ф-т	9	19	51	0	0	7	0	0	0	1	4	2	0	1	0
Ф-т кібернетики	8	21	50	0	0	11	7	0	0	1	18	13	0	2	0
Механіко-математичний ф-т	9	16	42	1	5	9	4	0	0	0	19	2	0	1	0
Ін-т міжнародних відносин	11	26	90	0	2	15	9	5	32	1	18	51	2	16	38
Ф-т психології	5	7	44	0	0	24	3	0	0	1	4	3	0	2	0
Ф-т радіофізики, ел-ніки та комп.систем	7	13	45	0	0	17	9	0	0	1	11	5	0	0	0
Ф-т соціології	3	5	20	0	0	5	4	0	0	1	2	0	0	0	0
Фізичний ф-т	9	23	45	0	0	14	6	0	0	1	26	13	0	1	4
Ін-т філології	31	53	216	0	16	116	152	6	18	1	1	17	0	31	8
Філософський ф-т	9	19	68	0	0	24	5	0	0	1	13	5	0	7	0
Хімічний ф-т	4	13	39	0	0	9	1	0	0	1	3	3	0	8	0
Юридичний ф-т	13	49	109	0	1	54	5	4	10	1	11	10	0	11	0
Підготовче відділення	1	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	14	0	0	16
Підготовче від-ня із навч. іноз.громадян	0	0	1	2	1	0	0	0	9	0	0	3	4	0	12
К-ра фізичного виховання та спорту	1	0	0	0	14	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0
В Університеті	169	340	1140	4	43	427	246	16	96	19	198	204	6	104	82

Таблиця 1.37

ПЛАНУВАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ НА 2015/16 НАВЧАЛЬНИЙ РІК (станом на 01.01.16) – ГОДИНИ КАФЕДРИ

Факультет/інститут	Всього годин по кафедрі			Виконується штатними (100 % ставки) НПП			Виконується штатними (неповна ставка) НПП			Виконується погодинниками КНУТШ		
	Разом	навчальні заняття		Разом	навчальні заняття		Разом	навчальні заняття		Разом	навчальні заняття	
		всього	лекції		всього	лекції		всього	лекції		всього	лекції
ННЦ "Ін-т біології"	61544	40374	12201	47806	30502	9847	2986	1979	681	1722	1127	353
Ін-т високих технологій	12107	7101	3121	8469	5309	2263	0	0	0	939	633	348
Географічний ф-т	57242	34950	14149	51574	30557	13317	1464	771	335	1112	924	423
ННІ "Ін-т геології"	26835	15520	6963	21379	12000	5362	587	271	191	1840	1076	642
Економічний ф-т	103589	67102	23038	90938	58169	20359	4826	3623	841	4321	2710	1324
Ін-т журналістики	62216	38837	5028	53921	32968	4335	5041	3353	429	1474	1310	88
Ф-т інформаційних технологій	15212	11877	3273	14548	11448	3229	0	0	0	81	79	14
Історичний ф-т	42885	26083	13976	39818	24268	13228	855	505	264	659	370	94
Ф-т кібернетики	51731	34463	12117	45465	29885	10368	626	335	162	2341	2075	1008
Механіко-математичний ф-т	43327	28361	12288	40531	26581	11137	213	103	84	170	66	66
Ін-т міжнародних відносин	108640	73448	16115	94437	64368	13889	1452	1064	184	11869	7638	1856
Ф-т психології	41755	25547	9541	39075	23789	9006	267	204	49	1328	782	381
Ф-т радіофізики, ел-ніки та ком.сист.	46321	36823	10670	42623	34231	9375	1250	856	391	898	590	373
Ф-т соціології	17982	10230	3420	16565	9290	3193	0	0	0	276	143	69
Фізичний ф-т	50698	37478	15699	41392	30457	11835	3596	2635	1230	1296	962	661
Ін-т філології	302257	230577	35750	271492	205202	33204	18820	14970	1225	5204	4987	656
Філософський ф-т	69591	42624	19841	62576	37814	18660	776	653	123	1961	1640	475
Хімічний ф-т	36439	27192	6442	32941	24510	5961	817	639	89	1615	1313	116
Юридичний ф-т	126949	72287	24706	117035	66132	22572	2456	1383	498	2894	1774	910
Підготовче відділення	10061	8350	0	2295	1942	0	31	28	0	1264	1038	0
Підготовче від-ня із навч. іноз.громад.	11024	10826	0	6448	6326	0	260	260	0	770	770	0
К-ра фізичного виховання та спорту	21873	21823	18	21873	21823	18	0	0	0	0	0	0
В Університеті	1320277	901873	248356	1163201	787571	221158	46323	33632	6776	44033	32007	9857

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Кадри, наукова тематика та фінансування у 2015 році

2.1.1. Кадрове забезпечення виконання НДР

У науково-дослідній частині університету у 2015 році як штатні співробітники працювали **57** докторів наук, **439** кандидатів наук, **359** інженерів, техніків, лаборантів, усього **823** штатних працівників. З них **1** член-кореспондент НАН України, **6** – Заслужених діячів науки і техніки України, **1** – Заслужений працівник освіти України, **1** – Заслужений працівник народної освіти України. **4** співробітників є лауреатами державної премії в галузі науки і техніки, **3** – нагороджені орденом Ярослава Мудрого, **4** – нагороджено орденом "За заслуги", **1** – нагороджений нагрудним знаком "Відмінник освіти України", **1** – нагороджений нагрудним знаком "За наукові досягнення".

Кількість співробітників, які працювали за сумісництвом, – **152**.

Станом на 01.12.15 до штату НДЧ зараховано випускників докторантури – **1**, аспірантури – **13**.

За результатами конкурсу, проведеного у 2015 році на заміщення посад наукових співробітників, обрано **20** осіб.

2.1.2. Організаційне та фінансове забезпечення НДР

Тематичний план науково-дослідних робіт університету на 2015 рік передбачав виконання **63** тем (**46** фундаментальних і **17** прикладних).

Загальний обсяг фінансування фундаментальних досліджень – **55 млн 268,8 тис. грн**, прикладних – **13 млн 455,7 тис. грн**. Разом — **68 млн 724,5 тис. грн**.

Головним розпорядником коштів у рамках бюджетної програми КПКВ 2201380 "Виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва" затверджено фінансування університету на 2015 рік у розмірі **160,0 тис. грн**. на забезпечення виконання завдань національного контактного пункту щодо реалізації Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій "Горизонт 2020", на проведення міжнародних конференцій — **202,0 тис. грн**.

За договорами із замовниками виконується **34** науково-дослідні роботи. Плановий обсяг фінансування – **6 млн 912,9 тис. грн**. За надання платних послуг (з наукової тематики) отримано **8 млн 761 тис. грн**. Для порівняння, у 2014 році обсяг укладених договорів на виконання науково-дослідних робіт становив **2 млн 350 тис. грн**, обсяг договорів на надання платних послуг – **9 млн 318 тис. грн**.

Відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" за бюджетною програмою КПКВ 2201290 доведено граничний обсяг фінансування наукових досліджень у розмірі **74 млн 668,1 тис. грн**.

2.1.3. Тематика наукових досліджень. Показники наукової діяльності

Науково-дослідна робота виконувалась у 2015 р. за **63** бюджетними темами, з яких **46** фундаментальних і **17** — прикладних. Із них розпочато виконання у 2015 році **11** тем (**7** фундаментальних і **4** прикладних), серед яких **9** тем у категорії "Проекти молодих вчених".

Усі бюджетні теми відповідають пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки на період до 2020 р. (Закон України № 2519-VI від 09.09.10) та переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2015 р. (Постанова КМ України № 942 від 07.09.11).

Зазначені **63** бюджетні теми й всі договірні НДР (**34** теми) об'єднуються до **11** Комплексних наукових програм Університету (КНП). До складу Координаційних рад, які опікуються проведенням наукових досліджень в університеті, входять провідні вчені університету, інститутів НАН України та НААН України. Координаційні ради приймають результати науково-дослідних робіт.

За тематикою **20** бюджетних тем виконувалися договори за рахунок коштів спеціального фонду. Не виконувались договірні роботи на факультетах: кібернетики, економічному, юридичному, історичному, філософському, соціології, психології, у ННІ "Інститут геології", в інститутах філології і міжнародних відносин. З усіх соціогуманітарних факультетів лише в інституті журналістики виконано науково-дослідну роботу.

Серед тем, якими керували молоді вчені, цей показник найвищий у темі "Розробка нових нанокompозитів вуглець-полімер із заданим розподілом наповнювача для захисту від електромагнітного випромінювання", **Лазаренко О.А.** (фізичний ф-т) – **0,41** (зароблено **60,0** тис. грн, бюджетні кошти – **147,2** тис. грн.).

У 2015 році виконувалося **68** договорів про науково-технічну співпрацю (без фінансових розрахунків). Найбільше договорів (**23**) – з вищими навчальними закладами України та зарубіжжя: **18** договорів з академічними установами України і зарубіжжя, **7** – з підприємствами, **6** – з медичними установами, у т.ч. установами Національної академії медичних наук (**3** договори).

За ініціативи ректорату з 2012 р. проводиться щорічне рейтингування наукових тем за спеціально розробленою системою показників, що включає оцінку публікаційної активності (статті, монографії, підручники, навчальні посібники), участь у підготовці кадрів вищої кваліфікації, штатну активність, фінансову ефективність тощо. Методика та алгоритми підрахунку балів розміщена на сайті НДЧ. Рейтингування бюджетних тем у 2015 році (за результатами роботи 2014 р.) проводилося згідно із "Положенням щодо рейтингової системи оцінювання загального результату поточного (річного) виконання (або завершення) науково-дослідної теми з бюджетним фінансуванням".

Таблиця 2.1

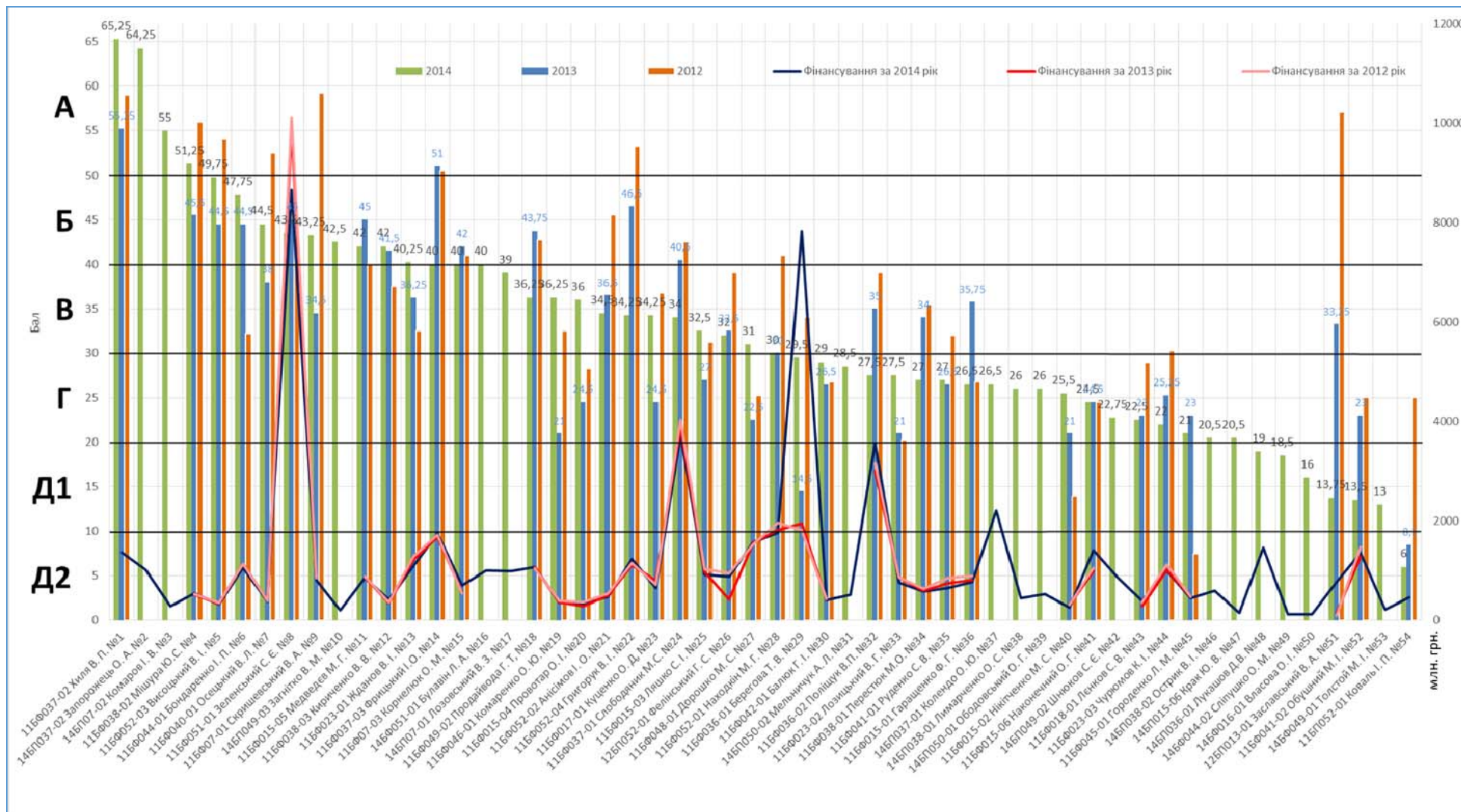
НАЙБІЛЬШ ЕФЕКТИВНІ БЮДЖЕТНІ ТЕМИ У 2015 РОЦІ (ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ)

Назва бюджетної теми, науковий керівник	Обсяг фінансування теми, тис. грн		Наукові керівники договірних тем	Ефективність
	бюджетної	договірної		
Нові гетероциклічні сполуки – ефективні джерела біологічно-активних речовин, флуоресцентних зондів, модифікаторів супрамолекулярних об'єктів. Хиля В.П. , хімічний ф-т	1488,3	3597,5	Бойко О.М. Мороз Ю.С. Толмачов А.О.	2,42
Фізичні основи процесів формування напівпровідникових наноструктур для пристроїв електроніки і фотоніки. Скришевський В.А. , Ін-т високих технологій	892,8	600,0	Скришевський В.А.	0,67
Фундаментальні дослідження в галузі фізики конденсованого стану і елементарних частинок, астрономії і матеріалознавства для створення основ новітніх технологій. Зеленський С.Є. , фізичний ф-т	7378,3	4946,3	Безшийко О.А. Дмитрук І.М. Каденко І.М.	0,67
Конденсований стан (рідинні системи, наноструктури, полімери, медико-біологічні об'єкти) – фундаментальні дослідження молекулярного рівня організації речовини. Булавін Л.А. , фізичний ф-т	1498,9	773,1	Асламова Л.І. Булавін Л.А. Куліш М.П. Макарець М.В. Неділько С.Г. Чорний В.П.	0,52
Механізми реалізації адаптаційно-компенсаторних реакцій організму за умов розвитку різних патологій. Берегова Т.В. , ННЦ "Інститут біології"	8888,7	4540,4	Берегова Т.В. Бучатський Л.П. Дзюбенко Н.В. Кузнєцова Г.М. Линчак О.В. Макарчук М.Ю. Мартинюк В.С. Остапченко Л.І. Рибальченко В.К. Рудь Ю.П. Шепелевич В.В.	0,51

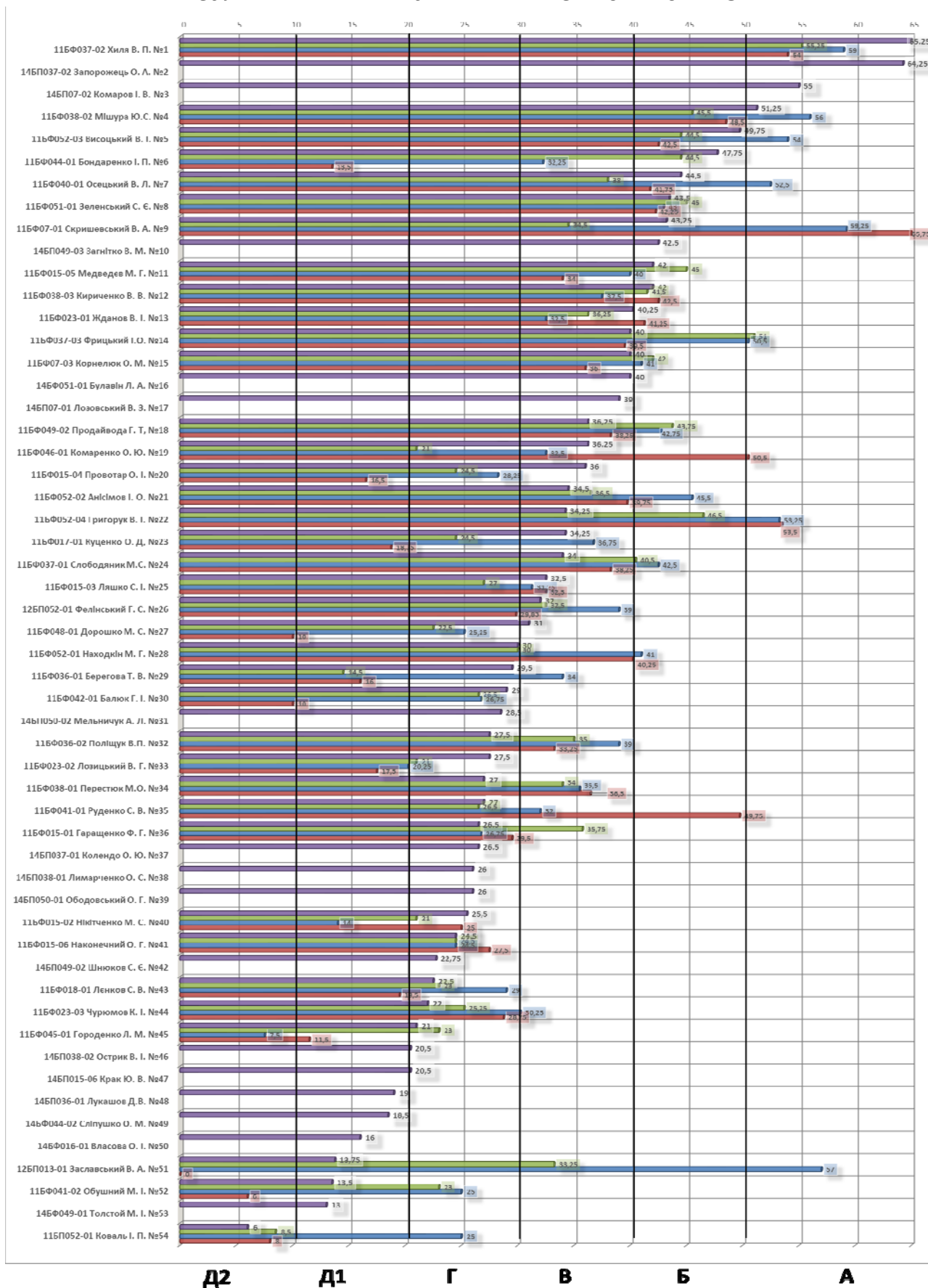
У діаграмах максимальна кількість набраних балів становить **65,25**, а мінімальна – **6,0**. Теми, розташовані в діапазонах А–Б (від **40** балів) є найбільш ефективними та потребують уваги з погляду надання подальшого сприяння у збільшенні фінансування та розвитку. Теми в діапазонах В–Г (від **20–40** балів) виконуються в рамках Технічного завдання, відповідно до поставлених задач. Теми, що перебувають у діапазонах Д1–Д2 (нижче за **20** балів) є найменш ефективними та підлягають перегляду Технічних завдань і складу виконавців або взагалі закриття.

Діаграма 2.1

РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГУВАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ТЕМ ЗА 2012-2014 РОКИ

РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГУВАННЯ ТЕМ ЗА 2011-2014 РОКИ

2.1.4. Конкурс проектів НДР

На конкурс проектів науково-дослідних робіт Міністерства освіти і науки України, виконання яких розпочинається в 2016 році за рахунок видатків державного бюджету, подано **84** запити (**51** – фундаментальні НДР, **33** – прикладні НДР). Секції за фаховими напрямками провели рецензування матеріалів запитів, поданих науковими колективами. Результати конкурсного відбору опубліковані на сайті МОН (Наказ МОН України від 11.01.2016 № 4 "Про затвердження переліків проектів фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних розробок)").

Найвищі бали (**76** і більше – за 100-бальною шкалою) отримали проекти наукових колективів університету за напрямками:

• Біологія, біотехнологія, харчування	• Математика
• Електроніка, радіотехніка та телекомунікації	• Механіка
• Загальна фізика	• Хімія
• Інформатика та кібернетика	• Ядерна фізика, радіофізика та астрономія

Наукові проекти, які вибороли високі бали, буде профінансовано у 2016 році.

2.1.5. Конкурс на заміщення вакантних посад

Відповідно до Закону України "Про наукову та науково-технічну діяльність", Статуту університету, "Положення про Науково-дослідну частину Київського національного університету імені Тараса Шевченка", чинного "Положення про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" та згідно з наказом ректора №52-32 від 02.03.15 навесні 2015 року було проведено конкурс на заміщення посад наукових працівників університету.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів №65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету" від 01.03.14 конкурс проводився у межах затвердженого фонду оплати праці (кошторису) та штатних розписів тем. Конкурс оголошено на заміщення **21** вакантної посади наукових працівників в окремих підрозділах університету для виконання НДР на термін до завершення наукових тем.

Оголошення вийшло другим у газеті "Освіта України" №10 від 09.03.15. Прийом документів здійснювався з 09.03 по 09.04.15 включно. **На конкурс було подано 20 заяв. Через відсутність претендентів знято з конкурсу 1 посаду – старший науковий співробітник (географічний факультет).**

До складу конкурсної комісії, крім провідних учених університету, увійшли представники МОН України. Згідно з розпорядженням проректора з наукової роботи №22 від 17.03.15 створено профільні експертні групи конкурсної комісії.

24.04.15 проведено засідання конкурсної комісії університету, на якому розглянуто й обговорено висновки профільних експертних груп про відповідність заявлених до участі у конкурсі кандидатур професійним та спеціальним вимогам щодо претендентів на посади (за конкретними науковими темами). Конкурсною комісією рекомендовано до зарахування **20** осіб.

За результатами конкурсу, затвердженими Вченою радою університету (протокол № 10 від 18.05.15), на посади наукових працівників зараховано **20** осіб:

Завідувач НДЛ – 1; Науковий співробітник – 3;
Старший науковий співробітник – 11; Молодший науковий співробітник – 5.

2.2. Рейтингові показники університету

2.2.1. Публікації співробітників Університету у Scopus

Для оцінки ефективності наукової роботи важливими є показники наукометричної бази даних Scopus. Наукометричний апарат Scopus забезпечує облік публікацій науковців та установ, в яких вони працюють, і статистику їх цитованості.

Таблиця 2.2

НАУКОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ (13.01.16)

№	Організація (обліковий запис у базі даних Scopus)	Кількість публікацій у Scopus	Індекс Гірша (h-індекс)
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	13196	73
2	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	7409	57
3	Львівський національний університет імені Івана Франка	5244	46
4	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	2614	45
5	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	2109	44
6	Національний технічний університет України "Київський політехнічний ін-т"	5144	38
*	Інститут теоретичної фізики імені М.М. Боголюбова	2884	77
**	Національна академія наук України (без уточнення установи)	27178	85

* перший в рейтингу інститут серед установ НАН України за інд. Гірша; ** загальний рейтинг установ НАН України

Таблиця 2.3

РЕЙТИНГ НАУКОВЦІВ УКРАЇНИ (SciVerse Scopus станом на 13.07.15)

№ за рейтингом	Науковець	Установа	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Індекс Гірша* (h-індекс)
16	Шиванюк О.М.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Інститут фармакології та токсикології НАМН України	91	1911	26
17	Солдаткін О.П.	Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Київський національний університет імені Тараса Шевченка	140	1610	26
28	Домасевич К.В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	163	1809	23
32	Фрицький І.О.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	99	977	23
34	Іванов Б.О.	Інститут магнетизму НАН і МОН України; Київський національний університет імені Тараса Шевченка	202	1786	22
62	Дзядевич С.В.	Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Київський національний університет імені Тараса Шевченка	120	1109	20
63	Колежук О.К.	Інститут магнетизму НАН і МОН України; Київський національний університет імені Тараса Шевченка	71	966	20
85	Жолос О.В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	71	1091	18
87	Кокозей В.М.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	173	891	18
95	Решетняк В.Ю.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	164	1184	17

* без самоцитувань

Кількість публікацій за період 2012–2015рр. у Scopus, які асоційовані з університетом (принаймні один із авторів вказав університет місцем роботи) станом на 31.12.15, становила **3430**. За галузями знань ці публікації розділилися так: **Діаграма 2.3**

Окремо наведемо дані про публікації із **соціогуманітарних напрямків**. Усього в Scopus представлено **141** така публікація за період 2012–2015 років (кількість публікацій за період 2011–2014 років станом на 18.10.14 становила **55**).

2 журнали, які видає університет, представлені у Scopus:

Algebra and Discrete Mathematics (видається разом з Інститутом прикладної математики і механіки НАН України та Луганським національним університетом імені Тараса Шевченка);

Украинский химический журнал (Ukrainskij Khimicheskij Zhurnal). Науковий журнал Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Теорія ймовірностей та математична статистика (в Scopus представлене англomовне перевидання **Theory of Probability and Mathematical Statistics**, що видає Американське математичне товариство).

Наведемо список найбільш цитованих статей за період з 2012 року за даними Scopus на 31.12.15. До уваги взято публікації, кількість цитувань яких перевищує 40.

1. Brovarets, O.O., Hovorun, D.M. Can tautomerization of the A·T Watson-Crick base pair via double proton transfer provoke point mutations during DNA replication? A comprehensive QM and QTAIM analysis. 2014. Journal of Biomolecular Structure and Dynamics. **Cited by 52**.

2. Nesterov, D.S., Chygorin, E.N., Kokozay, V.N., (...), Pombeiro, A.J.L., Shul'Pin, G.B. Heterometallic Co III 4Fe III 2 schiff base complex: Structure, electron paramagnetic resonance, and alkane oxidation catalytic activity. 2012. Inorganic Chemistry. Number of Documents that reference this Document. **Cited by 47**.

3. Agapitov, O., Artemyev, A., Krasnoselskikh, V., (...), Balikhin, M., Rolland, G. Statistics of whistler mode waves in the outer radiation belt: Cluster STAFF-SA measurements. 2013. Journal of Geophysical Research: Space Physics. **Cited by 44**.

4. Rotaru, A., Gural'Skiy, I.A., Molnár, G., (...), Demont, P., Bousseksou, A. Spin state dependence of electrical conductivity of spin crossover materials. 2012. Chemical Communications. Number of Documents that reference this Document. **Cited by 44**.

5. Brovarets, O.O., Yurenko, Y.P., Dubey, I.Ya., Hovorun, D.M. Can DNA-binding proteins of replisome tautomerize nucleotide bases? Ab initio model study. 2012. Journal of Biomolecular Structure and Dynamics. **Cited by 43**.

6. Brovarets, O.O., Yurenko, Y.P., Hovorun, D.M. Intermolecular CHO/N H-bonds in the biologically important pairs of natural nucleobases: A thorough quantum-chemical study. 2014. Journal of Biomolecular Structure and Dynamics. **Cited by 40**.

Таблиця 2.4

**ТОП-СПИСОК СПІВРОБІТНИКІВ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЗА ПУБЛІКАЦІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ В 2011-2015 РОКАХ СТАНОМ НА 31.12.15
(за даними Scopus, 10 і більше публікацій)**

Прізвище	Посада	Факультет	Док-тів	Цитування	Цитування*	h-index
Булавін Л.А.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	фізичний ф-т	108	212	82	14
Толмачов А.О.	г.н.с., д.х.н., професор	хімічний ф-т; НУХБЦ	70	308	201	19
Прилуцький Ю.І.	професор, д.ф.м.н.,	ННЦ "Ін-т біології"	65	207	64	16
Говорун Д.М.	професор, д.б.н., професор	ІВТ	64	752	278	29
Михайлюк П.К.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	61	273	166	12
Остапченко Л.І.	директор, проф., д.б.н.	ННЦ "Ін-т біології"	49	32	13	3
Каденко І.М.	зав.кафедри, професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	46	92	51	14
Агапітов О.В.	н.с., к.ф.-м.н	фізичний ф-т	46	262	97	13
Слободяник М.С.	зав.кафедри, д.х.н., професор	хімічний ф-т	45	31	13	7
Григоренко О.О.	доцент, к.х.н.	хімічний ф-т	45	189	135	11
Гогота О.П.	аспірант	фізичний ф-т	43	120	64	7
Хиля В.П.	професор, д.х.н., професор	хімічний ф-т	42	26	17	10
Кокозей В.М.	п.н.с., д.х.н	хімічний ф-т	41	131	63	22
Мішура Ю.С.	зав.кафедри, д.ф.м.н, професор	механіко-математичний ф-т	41	42	19	6
Давиденко М.О.	п.н.с., д.ф.-м.н, с.н.с.	хімічний ф-т	41	37	6	9
Воловенко Ю.М.	декан, професор, д.х.н.	хімічний ф-т	40	68	35	9
Дзядевич С.В.	професор, д.б.н., професор	ІВТ	39	149	77	24
Туров О.В.	п.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	38	42	13	10
Купраш О.Є.	аспірант	фізичний ф-т	37	92	48	9
Іванов Б.О.	професор, д.ф.-м.н., професор	ФРЕКС	37	69	35	26
Домасевич К.В.	п.н.с., д.х.н., с.н.с.	хімічний ф-т	35	217	154	26
Затовський І.В.	доцент, д.х.н.	хімічний ф-т	35	30	17	7
Комаров І.В.	зав.кафедри, д.х.н., професор	ІВТ	35	234	141	20
Скришевський В.А.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	ІВТ	33	98	51	14
Ящук В.М.	зав.кафедри, д.ф.м.н., професор	фізичний ф-т	32	59	30	14
Оніщук Ю.М.	доцент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	31	84	44	8
Попов М.О.	н.с., к.ф.-м.н.	ФРЕКС	31	74	37	6
Неділько С.Г.	зав. НДЛ, д.ф.-м.н., с.н.с.	фізичний ф-т	30	42	21	12

Броварець О.О.	с.н.с., к.ф.-м.н.	ІВТ	30	487	161	18
Мацуй Л.Ю.	зав. НДЛ, д.ф.-м.н., с.н.с.	фізичний ф-т	30	51	33	9
Зависляк І.В.	професор, д.ф.-м.н.	ФРЕКС	29	65	32	7
Протасов І.В.	п.н.с., д.ф.-м.н.	ф-т кібернетики	29	43	11	8
Рапопорт Ю.Г.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	28	113	72	15
Черняк В.Я.	професор, д.ф.-м.н.	ФРЕКС	28	48	19	6
Солдаткін О.П.	професор, д.б.н.,	ІВТ	28	96	55	31
Студзинський С.Л.	доцент, к.х.н.	хімічний ф-т	27	23	2	4
Войтенко З.В.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	27	49	21	7
Макара В.А.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	фізичний ф-т	27	13	3	5
Горбар Е.В.	професор, д.ф.-м.н., с.н.с.	фізичний ф-т	27	110	84	20
Коротченков О.О.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	26	31	14	7
Фрицький І.О.	зав.кафедри, д.х.н., професор	хімічний ф-т	25	151	78	26
Лозовський В.З.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	ІВТ	25	32	20	9
Козерецька І.А.	доцент, к.б.н.	ННЦ "Ін-т біології"	25	21	15	5
Кондратенко С.В.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	24	36	15	5
Запорожець О.А.	зав.кафедри, д.х.н., професор	хімічний ф-т	23	59	41	13
Мартиш Є.В.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	ФРЕКС	23	27	1	3
Поперенко Л.В.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	фізичний ф-т	23	24	7	7
Прилуцька С.В.	с.н.с., к.б.н., с.н.с.	хімічний ф-т	23	92	22	11
Шека Д.Д.	професор, д.ф.-м.н.	ФРЕКС	23	82	37	13
Висоцький В.І.	зав.кафедри, д.ф.-м.н.	ФРЕКС	22	52	14	8
Шевченко Г.М.	доцент, д.ф.-м.н.,	Мех.-мат. ф-т	22	33	9	4
Козаченко Ю.В.	професор, д.ф.-м.н.	механіко-математичний ф-т	22	15	5	6
Потіха Л.М.	зав.НДЛ, к.х.н., с.н.с.	хімічний ф-т	22	4	1	4
Мелков Г. А.	професор, д.ф.-м.н.	ФРЕКС	21	99	58	15
Недибалюк О.А.	зав. сектору, к.ф.-м.н.	ФРЕКС	21	49	16	5
Алексєєв С.О.	доцент, к.х.н.	хімічний ф-т	21	43	18	9
Амірханов В.М.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	21	39	8	18
Веклич А.М.	професор, д.ф.-м.н.	ФРЕКС	21	28	6	4
Сисоєв В.М.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	21	15	3	4
Гуральський І.О.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	21	219	114	12
Борецький В.Ф.	доцент, к.ф.-м.н.,	ФРЕКС	20	28	6	4
Вовченко Л.Л.	с.н.с., д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	20	40	26	7
Хаврюченко О.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	20	86	49	9

Крупка О.М.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	20	76	50	10
Середюк М.Л.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	20	56	42	15
Ковтуненко В.О.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	20	4	1	7
Зайцев В.М.	професор, д.х.н.,	хімічний ф-т	19	100	67	14
Дегода В.Я.	п.н.с., д.ф.-м.н., с.н.с.	фізичний ф-т	19	81	12	9
Петричук М.В.	с.н.с., д.ф.-м.н.	ФРЕКС	19	23	10	13
Науменко А.П.	с.н.с., .ф.-м.н.	фізичний ф-т	19	21	14	3
Теребіленко К.В.	доцент, к.х.н.,	хімічний ф-т	19	10	5	5
Давиденко І.І.	с.н.с., .ф.-м.н.	хімічний ф-т	19	5	1	7
Анісімов І.О.	декан, д.ф.-м.н., професор	ФРЕКС	19	5	1	4
Кудін В.Г.	доцент, д.техн.н.	фізичний ф-т	19	7	2	3
Куліш М.П.	зав.кафедри, к.ф.-м.н., професор	фізичний ф-т	19	3	2	6
Роїк О.С.	доцент, к.х.н.	хімічний ф-т	18	28	11	5
Решетняк В.Ю.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	18	102	70	21
Плюйко В.А.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	18	22	11	10
Міліневський Г.П.	зав. НДЛ, д.ф.-м.н., с.н.с.	фізичний ф-т	18	84	40	10
Іксанов О.М.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	ф-т кібернетики	18	23	5	8
Львов В.А.	професор, д.ф.-м.н.	ФРЕКС	18	50	19	15
Стебленко Л.П.	с.н.с., д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	18	4	0	4
Нікітченко М.С.	зав.кафедри, д.ф.-м.н.	ф-т кібернетики	18	0	0	1
Мельник О.В.	н.с., к.ф.-м.н.	АО	17	70	35	7
Желтоножська Т.Б.	п.н.с., д.х.н, професор	хімічний ф-т	17	4	4	6
Прокопенко О.В.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., доцент	ФРЕКС	17	30	11	33
Дорошенко І.Ю.	с.н.с., к. ф.-м.н.	фізичний ф-т	17	13	5	4
Рябухін С.В.	доцент, к.х.н.,	ІВТ	16	94	76	16
Хижний Ю.А.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	16	30	15	9
Чорній В.П.	м.н.с., к.ф.м.н.	фізичний ф-т	16	14	8	3
Ніколаєнко Т.Ю.	асистент, к.ф.-м.н.,	фізичний ф-т	16	84	35	4
Лосицький М.Ю.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	16	23	9	13
Мельник Т.А.	професор, .ф.-м.н.	механіко-математичний ф-т	15	28	8	9
Павленко В.О.	заст.декана, к.х.н., доцент	хімічний ф-т	15	22	7	6
Забашта Ю.Ф.	професор, д.ф.-м.н., професор	фізичний ф-т	15	10	4	3
Іскендеров Т.С.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	15	6	2	4
Ситар О.В.	с.н.с., к.біол.н.	ННЦ "Ін-т біології"	15	70	62	3
Білявіна Н.М.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	15	8	3	7

Пивоваренко В.Г.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	14	86	43	21
Дмитрук І.М.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	14	69	45	13
Хусаїнов Д.Я.	професор, д.ф.-м.н.	ф-т кібернетики	14	45	30	10
Жолос О.В.	професор, д.біол.н.	ННЦ "Ін-т біології"	14	44	27	21
Голень І.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	14	32	13	4
Русанова Ю.А.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	14	30	15	8
Курилюк В.В.	доцент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	14	27	13	3
Мокринська О.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	14	16	1	4
Олексенко Л.П.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	14	15	7	4
Анісімов А.В.	декан, д.ф.-м.н., професор	ф-т кібернетики	14	8	3	4
Надточій А.Б.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	14	13	6	6
Сиромятніков В.Г.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	14	11	4	9
Лисенко А.Б.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	13	108	86	15
Єщенко О.А.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	13	79	55	9
Висоцький М.В.	асистент, к.ф.-м.н.	ФРЕКС	13	45	14	3
Лукін О.В.	провідний інженер	хімічний ф-т	13	37	29	20
Пенкова Л.В.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	13	36	11	6
Мельничук Є.Є.	пров.інж.	фізичний ф-т	13	30	3	3
Труш В.О.	с.н.с, к.х.н.	хімічний ф-т	13	25	4	9
Сокольський В.Е.	п.н.с., д.х.н. с.н.с	хімічний ф-т	13	16	4	5
Лиситченко Т.Є.	пров. інж.	ФРЕКС	13	14	1	3
Куницька Л.Р.	зав.НДЛ, к.х.н., с.н.с.	хімічний ф-т	13	5	4	3
Пласконь А.С.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	13	81	67	16
Казіміров В.П.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	13	11	3	6
Савченко І.О.	професор, д.х.н.	хімічний ф-т	13	3	1	5
Дмитренко О.П.	доцент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	13	2	2	5
Рибальченко В.К.	зав.НДС, д.біол.н., професор	ННЦ "Ін-т біології"	13	40	13	4
Капустян О.В.	професор, д.ф.-м.н.	механіко-математичний ф-т	13	20	5	9
Голобородько А.О.	доцент, к.ф.-м.н., доцент	ФРЕКС	12	21	8	3
Горбаченко О.М.	зав. НДЛ, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	12	18	10	4
Васильєва О.Ю.	с.н.с.,к.х.н.	хімічний ф-т	12	16	8	13
Вакулєнко О.В.	с.н.с., д. ф.-м.н., проф.	фізичний ф-т	12	12	4	5
Котова Н.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	12	6	6	6
Куцевол Н.В.	пров.н.с., д.х.н.,с.н.с.	хімічний ф-т	12	5	1	4
Бурбело М.-Р.М.	п.н.с., д.ф.-м.н., с.н.с.	фізичний ф-т	12	19	1	4

Безшийко О.А.	доцент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	12	6	6	3
Погорелов В.Є.	професор, д.ф.-м.н, професор	фізичний ф-т	12	16	8	5
Горічко М. В.	доцент, к.х.н., доц.	хімічний ф-т	12	9	6	6
Марченко О.О.	доцент, к.ф.-м.н, доцент	ф-т кібернетики	12	3	1	1
Власій Н.Д..	асистент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	12	15	6	3
Радченко Д.С.	н.с., к.х.н.	ІВТ	11	72	40	9
Смокал В.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	11	57	41	5
Матушкіна Н.О.	доцент, к.б.н., доц.	ННЦ "Ін-т біології"	11	51	34	7
Колендо О.Ю.	зав.кафедри, д.х.н., професор	хімічний ф-т	11	50	32	6
Вільчинський С.Й.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., професор	фізичний ф-т	11	26	18	5
Козак Л.В.	доцент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	11	26	17	4
Соломенко О.В.	інж. І категорії	ФРЕКС	11	16	2	3
Бондаренко Є.В.	доцент, к.ф.-м.н.	механіко-математичний ф-т	11	15	11	3
Таран Н.Ю.	зав.кафедри, д.б.н., професор	ННЦ "Ін-т біології"	11	10	7	2
Ісаєв М.В.	асистент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	11	19	1	3
Юхименко В.В.	м.н.с., к.ф.-м.н.	ФРЕКС	11	5	3	3
Даценко О.І.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	11	4	2	3
Кириченко В.В.	професор, д.ф.-м.н.	механіко-математичний ф-т	11	1	1	4
Чигорін Е.М.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	84	39	3
Слива Т.Ю.	зав.НДЛ, к.х.н.	хімічний ф-т	10	20	8	14
Знов'як К.О.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	17	5	5
Линник Р.П.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	11	1	3
Чуприна М.Г.	с.н.с., к.ф.-м.н.	хімічний ф-т	10	7	1	4
Сенчик Г.А.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	81	63	8
Семенов В.В.	професор, д.ф.-м.н.	ф-т кібернетики	10	16	5	3
Гордієнко О.В.	доцент, к.х.н.,	хімічний ф-т	10	8	6	3
Савенков С.М.	зав.кафедри, д.ф.-м.н., доцент	ФРЕКС	10	9	6	8
Семенько М.П.	професор, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	10	5	1	3

*без самоцитування всіх співавторів

**РОЗПОДІЛ ТОП-СПИСКУ СПІВРОБІТНИКІВ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЗА ПІДРОЗДІЛАМИ**

Підрозділ університету	Загальна кількість співробітників в ТОП-списку	Кількість штатних співробітників НДЧ в ТОП-списку	Інтервал кількості статей
Хімічний факультет	59	36	10-70
Фізичний факультет	49	19	10-108
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	21	6	10-37
Інститут високих технологій	9	2	11-64
ННЦ "Інститут біології"	8	0	11-65
Механіко-математичний факультет	7	1	11-41
Факультет кібернетики	7	1	10-29
Астрономічна обсерваторія	1	1	17
Всього:	163	66	10-108

2.2.2. Преміювання співробітників НДЧ

У грудні 2015 року було проведено рейтингування співробітників науково-дослідної частини університету за публікаційною активністю та преміювання, залежно від місця в загальному рейтингу (ТОП-5, ТОП-10, ТОП-50, ТОП-100, ТОП-200):

- **ТОП-5** – 2 співробітники НДЧ (Агапітов О.В., фізичний факультет, сума балів за статтями – **1384**; Михайлюк П.К., хімічний факультет, сума балів за статтями – **1156**), сума премії – **17** тис. грн;

- **ТОП-10** – 1 співробітник НДЧ (Петричук М.В., факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, сума балів за статтями – **733**), сума премії – **15** тис. грн;

- **ТОП-50** – 8 співробітників НДЧ (8 – з природничого напрямку), сума премії – **11** тис. грн;

- **ТОП-100** – 31 співробітник НДЧ (23 – з природничого, 8 – з соціогуманітарного напрямків), сума премії – **8** тис. грн;

- **ТОП-200** – 50 співробітників НДЧ (46 – з природничого, 4 – із соціогуманітарного напрямків), сума премії – **7** тис. грн.

2.2.3. Конференції, семінари, форуми

У 2015 році на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка було проведено **56** конференцій (симпозіумів, форумів, семінарів), з яких: **35** – міжнародних, **5** – всеукраїнських та **16** – молодих учених та студентів. **6** міжнародних конференцій було профінансовано за рахунок бюджетної програми "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським націо-

нальним університетом імені Тараса Шевченка" (КПКВ 2201290) на суму **32,2** тис. грн, **4** міжнародні конференції – за рахунок бюджетної програми "Виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва" (КПКВ 2201380) на суму **202** тис. грн. Фінансування всіх інших конференцій здійснювалося за рахунок надходження коштів з інших джерел.

Найбільш представницькими конференціями (кількість учасників яких була понад **130** осіб) були: VIII Міжнародна науково-практична конференція "Дні науки історичного факультету" (Історичний факультет, Наукове товариство студентів та аспірантів), Міжнародна конференція "Моделювання та дослідження стійкості динамічних систем" (Факультет кібернетики), I Міжнародна науково-технічна конференція "Інформаційні технології та взаємодії" (Факультет інформаційних технологій), I Міжнародна наукова конференція з питань науково обґрунтованої практики в психології "Змінюючи суспільство" (Факультет психології), Науково-практична конференція "Мультипробіотики в профілактиці та лікуванні найбільш поширених захворювань" (ННЦ "Інститут біології"), XIII Міжнародна міждисциплінарна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих науковців "Шевченківська весна" (Наукове товариство студентів та аспірантів), Наукова конференція молодих вчених "Наука XXI сторіччя: сучасні проблеми фізики" (Фізичний факультет), XVI Міжнародна конференція студентів та аспірантів "Сучасні проблеми хімії" (Хімічний факультет), Українсько-німецький форум "Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики", V Українсько-німецький симпозіум з "Фізики та хімії наноструктур та нанобіотехнологій" (ННЦ "Інститут біології"), Міжнародна конференція "Програма ЄС "Горизонт 2020", навчання для національних та регіональних контактних пунктів". Загальний перелік усіх конференцій з додатковою інформацією про них наведено у табл. 2.6.

Додатково на базі університету та за його участі були проведені з'їзди, форуми, конференції, семінари:

- Українсько-німецький студентський семінар "UKRAINE: NEW CHALLENGES FOR INTEGRITY AND SECURITY";
- Всеукраїнська науково-практична конференція "Нові інформаційні технології в освіті";
- Міжнародна науково-практична конференція "Сакура 2015" (Інститут філології);
- Науково-технічна конференція "Інформаційна безпека України" (Факультет інформаційних технологій);
- Міжнародний круглий стіл "Всесвіт Тараса Шевченка" (Інститут філології);
- VII Міжнародна науково-практична конференція "Переклад у Японії та Україні: сучасний стан та завдання" (Інститут філології);
- Практична школа: "Геоінформаційні та картографічні сервіси у мережі Internet. GeoWEB 2015" (Географічний факультет);

Таблиця 2.6

ПЕРЕЛІК КОНФЕРЕНЦІЙ, ЩО ПРОВЕДЕНО У КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У 2015 РОЦІ

№	Назва заходу	Факультет, виконавець	Термін проведення
КПКВ 2201290 ""Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" "			
I. МІЖНАРОДНІ КОНФЕРЕНЦІЇ			
1	Міжнародна науково-практична конференція "Конкурентоспроможність національної економіки"	Економічний факультет	26-27.03
2	XXI міжнародна науково-практична конференція з питань мовної політики в Україні, проблем функціонування і розвитку української мови "Мова. Суспільство. Журналістика"	Інститут журналістики	3.04
3	Міжнародна конференція "Probability, Reliability and Stochastic Optimization"	Мех.-матем. факультет	7-10.04
4	VIII Міжнародна науково-практична конференція "Дні науки історичного факультету"	Історичний факультет	23-24.04
5	Міжнародна конференція "Проблеми прийняття рішень в умовах невизначеності"	Факультет кібернетики	11-15.05
6	III Міжнар. науково-технічна конференція "Обчислювальний інтелект – 2015 (проблеми, результати, перспективи)"	Ф-т інформ. технологій	12-15.05
7	III Міжнародна науково-практична конференція "Статистика XXI століття: нові виклики, нові можливості"	Економічний факультет	27-29.05
8	Щорічна Міжнародна конференція присвячена 170-річчю Астрономічної обсерваторії "Астрономія та фізика космосу в Київському університеті"	Астрон. обсерваторія	25-29.05
9	VI з'їзд Українського біофізичного товариства	ННЦ "Інститут біології", Східноєвроп. ун-т, Укр. біофіз. тов.-во	26-29.05
10	Міжнародна конференція "Моделювання та дослідження стійкості динамічних систем"	Факультет кібернетики	28-30.05
11	Міжнародна наукова конференція "Україна – Азербайджан: на перехрестях історії та культури"	Історичний факультет	5.06
12	III Міжнародна наукова конференція "Сучасні проблеми механіки"	Мех.-матем. факультет	27-30.08
13	Міжнародна наукова конференція "Погляд зі Сходу: Європа в арабських джерелах"	Історичний факультет	22-23.09
14	V Міжнародна конференція "Медична фізика – сучасний стан, проблеми, шляхи розвитку. Новітні технології"	Ф-т радіоф., електр. ...	24-25.09
15	XXII Міжнародна Школа-семинар Галини Пучковської "Спектроскопія молекул і кристалів"	Фізичний факультет	27.09 – 4.10
16	Міжнародна наукова конференція "Сучасна філологічна наука в міждисциплінарному контексті"	Інститут філології	8.10
17	Київська конференція з аналітичної хімії "Сучасні тенденції аналізу - 2015" (з міжнародною участю)	Хімічний факультет	7-9.10
18	IV Міжнародна конференція "Сучасні проблеми фізики конденсованого стану"	Фізичний факультет	7-10.10
19	VIII Міжнародна конференція імені академіка І.І.Ляшка "Обчислювальна та прикладна математика"	Факультет кібернетики	8-9.10
20	Міжнародна конференція "Stochastic Processes in Abstract Spaces" dedicated to 80th anniversary of Professor A.Ya.Dorogovtsev (1935 – 2004)	Механіко-математичний факультет	14-16.10
21	Міжнар. конф. "Геостратегічні пріоритети України в політичній, економічній, правовій та інформаційній сферах"	Ін-т міжнародних відносин	15.10
22	XI Міжнародна конференція "Електроніка та прикладна фізика"	Ф-т радіоф., електр. ...	21-24.10
23	Міжнародна наукова конференція "Українство в контексті світових цивілізаційних процесів"	Філософський факультет	29.10
24	Міжнародна науково-практична конференція "Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України" (співорганізатор Азербайджанський державний економічний університет)	Економічний факультет	29-30.10
25	Міжнародна наукова конференція "Природничі музеї та їх роль у освіті та науці"	ННІ "Інститут геології"	27-30.10

26	I Міжнародна науково-технічна конференція "Інформаційні технології та взаємодії"	Ф-т інформ. технологій	3-5.11
27	Міжнар. науково-прак. семінар "Текст і образ: особливості взаємодії між наративом і візуальністю в різні епохи"	Історичний факультет	5-6.11
28	I Міжнародну наукову конференцію з питань науково обґрунтованої практики в психології "Змінюючи суспільство"	Факультет психології	13-14.11
29	Міжнародна науково-практична конференція "Сучасні виклики розвитку світової економіки"	Економічний факультет	19-20.11
30	Між. конф. "Мова як світ світів. Граматика і поетика текстових структур"(присвячена Дню української писемності)	Інститут філології	5-6.11
31	Міжнародна наукова конференція "Україна у XX–XXI століттях: на шляху гідності і свободи"	Історичний факультет	11-12.12
II. ВСЕУКРАЇНСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ			
32	Всеукраїнська наукова конференція "Український соціум та медіа: динаміка взаємодії у XXI ст."	Інститут журналістики	2.04
33	XII Всеукраїнська науково-практична конференція "Проблеми розвитку соціологічної теорії"	Факультет соціології	21-22 травня
34	Науково-практична конференція "Мультипробіотики в профілактиці та лікуванні найбільш поширених захворювань" (MP&D)	ННЦ "Інститут біології"	4-6.05
35	Всеукраїнська науково-практична конференція "Тенденції розвитку психології в Україні: історія та сучасність"	Факультет психології	25.09
36	Всеукраїнська наукова конференція "Географічна освіта і наука в Україні"	Географічний факультет	26-28.11
III. КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ			
37	Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих учених "Сучасні виклики для соціально значущої медіа діяльності"	Інститут журналістики	26-27.03
38	XIII Міжнар. міждисципл. наукова конференція студентів, аспірантів та молодих науковців "Шевченківська весна"	НТСА	1-3.04
39	XVII Міжнар. конф. "Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження"	Факультет психології	3.04
40	XXII Міжнародна наукова конференція молодих вчених "Астрономія та фізика космосу"	Фізичний факультет	20-25.04
41	Наукова конференція молодих вчених "Наука XXI сторіччя: сучасні проблеми фізики"	Фізичний факультет	12-14.05
42	XVI Міжнародна конференція студентів та аспірантів "Сучасні проблеми хімії"	Хімічний факультет	20-22.05
43	XV Міжнародна конференція молодих вчених з прикладної фізики	Ф-т радіоф., електр. ...	10-13.06
44	III Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених "Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри"	Юридичний факультет	18.09
45	Міжнародна науково-теоретична конференція молодих учених "Актуальні проблеми міжнародних відносин"	Ін-т міжнародних відносин	22.10
46	XVI Міжнародна наукова конференція молодих учених "Оптика та матеріалознавство високих технологій"	Фізичний факультет	22-25.10
47	II Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень"	Рада молодих вчених, НТСА	10-11.11
48	VIII Міжнародна конференція студентів та молодих науковців "Соціологія та сучасні соціальні трансформації"	Факультет соціології	12-13.11
49	Українсько-французький науковий семінар для молодих дослідників "Компаративістський підхід у дослідженнях геноцидів та масових вбивств"	Історичний факультет	18-20.11
50	Всеукраїнська науково-практична конференція "Молоді науковці – географічній науці"	Географічний факультет	19-20.11
51	V Міжн. конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Теоретичні та прикладні аспекти кібернетики"	Факультет кібернетики	23-27.11
52	III Міжнар. наук. Конф. студентів та молодих науковців "Біологічні дослідження молодих вчених України та світу"	ННЦ "Інститут біології"	9-11.12
КПКВ 2201380 "Виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва"			
53	Українсько-німецький форум "Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики"	Університет	6-7.03
54	II Міжнародна науково-практична конференція "Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст."	Економічний факультет	15-16.09
55	V Українсько-німецький симпозіум з "Фізики та хімії наноструктур та нанобіотехнології"	ННЦ "Інститут біології"	21-25.09
56	Міжнар. Конф. "Програма ЄС "Горизонт 2020", навчання для національних та регіональних контактних пунктів"	Університет	26.11

- Круглий стіл "Мова як чинник єднання суспільства" (інститут філології);
- Інтерактивна конференція "Перспективи євроатлантичної інтеграції України" (історичний факультет);
- I Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні проблеми викладання іноземних мов (української, російської, англійської, китайської, турецької) у вищих навчальних закладах" (факультет навчання іноземних громадян);
- Науково-практична конференція "Забезпечення якості освіти в Україні в системі навчання протягом життя";
- Наукова конференція "Проблеми розвитку соціологічної теорії: Теорії солідарності та конфлікту в поясненні сучасних суспільних процесів" (факультет соціології);
- Міжнародна наукова конференція "Українська Друга світова", присвячена 70-й річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (історичний факультет);
- Всеукраїнська студентська науково-практична конференція семінарій Української Греко-Католицької Церкви "Християнство в Україні: реалії, виклики перспективи", присвячена тисячоліттю пам'яті рівноапостольного Великого київського князя Володимира;
- Круглий стіл до Дня слов'янської писемності, 1000-ліття смерті князя Володимира Великого на тему: "Князь Володимир Великий – Державник і Хреститель Київської Руси-України";
- Наукова конференція "Філософсько-світоглядні та міждисциплінарні проблеми гуманітарного розвитку сучасного суспільства" (філософський факультет);
- I Міжнародна конференція "Реформи вищої освіти в Україні: критичні питання у сфері законодавчих та інституційних трансформацій";
- Міжнародна науково-практична конференція "Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації і перспективи розвитку" (факультет соціології);
- IV Міжнародна конференція "Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу";
- II конференція студентів і молодих вчених "Philosophed-2015" (Рада молодих вчених, Наукове товариство студентів та аспірантів);
- I науково-практична конференція "Юридичний факультет Університету Святого Володимира в персоналіях його викладачів та вчених", присвячена 140-річчю від дня народження ректора Університету Св. Володимира Є.В. Спекторського (юридичний факультет);
- Круглий стіл на тему: "Стратегія розвитку культури: візійна рамка та пріоритети";
- Міжнародна конференція з історії арабської літератури (інститут філології);
- IV Міжнародна віршознавча конференція "Українське віршознавство в контексті європейської віршової культури" (інститут філології);
- IV Судовий форум Асоціації правників України;
- Міжнародна наукова конференція "Перші Танчерівські читання "Методологічні проблеми сучасного релігієзнавства";

- Міжнародна наукова конференція "Як будувати Рідну хату" – погляд з XXI століття" з нагоди відзначення 150-річчя митрополита Української греко-православної церкви Андрея Шептицького (історичний факультет);
- Міжнародна науково-практична конференція "Норми права: соціологічні та філософські проблеми конституційної реформи" (юридичний факультет);
- Міжнародна науково-практична конференція "Література руху опору: вияви національної ідентичності" (інститут філології);
- Всеукраїнська науково-практична конференція "Архівна наука і освіта в незалежній Україні";
- Всеукраїнський семінар за результатами ATHENA "Сприяння сталості та автономії вищих навчальних закладів";
- Круглий стіл "Проблеми розвитку науки господарського права і вдосконалення законодавства України" (юридичний факультет);
- III Всеукраїнський науково-практичний круглий стіл "Проблеми теорії фінансового права в сучасний період" (юридичний факультет);
- Всеукраїнська підсумкова науково-практична конференція "Імплементція Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини: підсумки та перспективи" (інститут філології).

2.2.4. Премії і відзнаки учених університету

Результати досліджень учених університету визнані державою і науковою громадськістю. Про сучасний рівень наукової роботи свідчить присвоєння ученим університету наступних премій:

ДЕРЖАВНА ПРЕМІЯ УКРАЇНИ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ

• за роботу **"Будова та еволюція Всесвіту на галактичних та космологічних масштабах, прихована маса і темна енергія: теоретичні моделі та спостережні результати": ЖДАНОВУ Валерію Івановичу**, доктору фізико-математичних наук, завідувачеві відділу астрономічної обсерваторії

ПРЕМІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

• за цикл наукових праць **"Алгебраїчні, геометричні та динамічні властивості скінченних автоматів" БОНДАРЕНКУ Євгену Володимировичу**, кандидату фізико-математичних наук, доценту.

• за цикл наукових праць **"Моделювання екомереж регіонального та локального територіальних рівнів" КОРОГОДІ Наталії Петрівні**, кандидату географічних наук, доценту.

• за цикл наукових праць **"Управління правами інтелектуальної власності та їх комерціалізація в Україні" МАЙДАНИК Любові Романівні**, кандидату юридичних наук, асистенту.

ІМЕННА СТИПЕНДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ДЛЯ НАЙТАЛАНОВИТИШИХ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ГРІНЕНКО Олені Олексіївні, доктору юридичних наук, старшому науковому співробітнику.

**ПРЕМІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ НАЙТАЛАНОВИТИШИМ МОЛОДИМ УЧЕНИМ
В ГАЛУЗІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
І НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ РОЗРОБОК**

• за роботу "Когерентні та нелінійні процеси при взаємодії заряджених та нейтральних часток з упорядкованими середовищами" **ВИСОЦЬКОМУ Михайлу Володимировичу**, кандидату фізико-математичних наук, асистенту.

**ГРАНТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

• для проведення наукового дослідження "Багатофункціональні матеріали зі спіновими переходами на основі каркасних гетеробіметальних комплексів" **ГУРАЛЬСЬКОМУ Іллі Олександровичу**, кандидату хімічних наук, молодшому науковому співробітнику.

• для проведення наукового дослідження "Полімерні композити з орієнтованим розподілом наповнювача як елементи захисту від електромагнітного випромінювання" **ЛАЗАРЕНКО Олександрі Андріївні**, кандидату фізико-математичних наук, молодшому науковому співробітнику.

**ГРАНТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
ДОКТОРАМ НАУК ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

• для проведення наукового дослідження "Атрактори розривних динамічних систем" **КАПУСТЯНУ Олексію Володимировичу**, доктору фізико-математичних наук, професору.

2.3. Трансфер технологій, комерціалізація результатів наукової роботи

2.3.1. Патентно-ліцензійна діяльність

Винахідницька активність національних заявників кожної держави свідчить про рівень її науково-технологічного потенціалу і є одним з ключових індикаторів її технологічної конкурентоспроможності, інноваційної перспективності та інвестиційної привабливості. Підтримуючи високий статус дослідницького університету, Київський національний університет імені Тараса Шевченка приділяє значну увагу створенню та охороні об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ).

Станом на 31 грудня 2015 співробітниками Університету отримано **20 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності**, з яких **8** – патентів на винаходи, **8** – патентів на корисні моделі та **4** – свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір (комп'ютерні програми та відеокурси лекцій). Подано **33** заявки на видачу охоронних документів на ОПІВ, із них **20** – на отримання патентів України на винаходи. Результати винахідницької роботи за 2015 рік і порівняння показників винахідницької роботи з 2011 по 2015 роки представлено в табл. 2.7 та 2.8.

На початок 2016 року Університет є власником майже **160** охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, з яких понад **90** патентів на винаходи, що складає – **58,8 %**, **50** патентів на корисні моделі – **32,7 %**, **1** патент на промисловий зразок – **0,7 %**, **2** патенти на сорти рослин – **1,3 %**, **2** свідоцтва торгові марки – **1,3 %**, **8** свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір – **5,2 %** від загальної кількості ОПІВ. Порівняння поточних показників винахідницької роботи з минулорічними показало, що кількість отриманих охоронних документів на ОПІВ складає **70 %**, а кількість поданих заявок зросла більше ніж в **2** рази, що свідчить про проведену активну винахідницьку роботу співробітників університету в 2015 р.

Портфель інтелектуальної власності університету складається на **90 %** з патентів на винаходи та патентів на корисні моделі, які відносяться до промислової власності, з яких майже **60 %** це патенти з двадцятирічним строком дії, що є свідченням наявності значного науково-дослідного потенціалу Університету для вирішення складних науково-технічних задач. Слід відзначити збільшення кількості поданих заяв на отримання Свідоцтв про реєстрацію авторського права на службовий твір, зокрема, комп'ютерних програм, розроблених на базі університету, що є свідченням розуміння співробітниками університету важливості державної реєстрації та захисту інтелектуальної власності.

Університет проводить активну роботу із залучення інвесторів та партнерів до спільного впровадження власних результатів науково-дослідних розробок (НДР), з метою успішної комерціалізації результатів науково-дослідних розробок на внутрішньому та міжнародному ринку інтелектуальної власності.

Таблиця 2.7

Підрозділи університету	Отримано охоронних документів / подано заявок на об'єкти права інтелектуальної власності									
	Свідоцтва		Винаходи		Корисні моделі		Всього ОПІВ			
	Отр.	Под.	Отр.	Под.	Отр.	Под.	Отр.			Под.
	шт.	шт.	шт.	шт.	шт.	шт.	шт.	%	шт.	%
ННЦ "Інститут біології"			1	7	2	2	3	15	9	27,27
Географічний факультет					2		2	10		0,00
ННІ "Інститут геології"		1		2				0	3	9,09
Факультет кібернетики	2	3					2	10	3	9,09
Механіко-математичний факультет								0		0,00
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем					1	3	1	5	3	9,09
Фізичний факультет				2	1	1	1	5	3	9,09
Хімічний факультет			6	7	2	1	8	40	8	24,24
Військовий інститут								0		0,00
Інститут високих технологій			1	2			1	5	2	6,06
Факультет філософії	2	2					2	10	2	6,06
Всього	4	6	8	20	8	7	20	100	33	100
Всього отримано охоронних документів:			20							
Всього подано охоронних документів			33							

**ПОРІВНЯННЯ ПОКАЗНИКІВ ВИНАХІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ
ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2011–2015 РОКИ**

Підрозділи університету	Отримано охоронних документів / подано заявок на об'єкти права інтелектуальної власності				
	2011	2012	2013	2014	2015
	шт.	шт.	шт.	шт.	шт.
ННЦ "Інститут біології"	4/5	5/1	6/6	5/-	3/9
Географічний факультет				-/1	2/-
ННІ "Інститут геології"	-/1		1/-		-/3
Факультет кібернетики					2/3
Механіко-математичний факультет	1/1	1/-			
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютер- них систем	2/4	-/1	6/3	1/1	1/3
Фізичний факультет	5/1	2/1	2/1	4/2	1/3
Хімічний факультет	7/14	7/21	21/10	15/11	8/8
Військовий інститут	2/2	1/-			
Ін-т високих технологій	-/1		-/3	4/1	1/2
Факультет філософії					2/2
Всього ОПІВ	21/29	16/24	36/23	29/16	20/33

За 2105 рік університет став власником багатьох патентів, серед яких, слід відмітити наступні:

- Патент № 109722 "Стенд для моделювання слідкуючої системи ока" Ляховецького Р.В., співробітника ННЦ "Інституту біології".

- Комплекс патентів в галузі гідроенергетики № 93887 "Високо екологічна мала ГЕС" та № 100050 "Спосіб розміщення високоекологічної малої ГЕС" авторів Ободовського О.Г. та Онищука В.В., співробітників географічного факультету.

Також слід згадати патенти, отримані в галузі нанобіотехнологій № 110262 "Спосіб інкапсуляції та доставки аналогів вітаміну Е міцелами блок-кополімерів" та № 110280 "Міцелярна композиція для доставки протиракового препарату" авторів Желтоножської Т.Б., Пермякової Н.М., Куницької Л.Р. та ін., співробітників хімічного факультету.

Протягом 2015 року співробітники патентно-ліцензійного відділу з метою обміну досвідом в області розвитку інтелектуальної власності, встановлення ділових контактів тощо брали участь в наступних семінарах та конференціях:

- Семінар "Особливості проведення експертизи заявок на позначення та промислові зразки", ДП "Український інститут інтелектуальної власності", 28 квітня 2015 року, м. Київ.

- Літня школа з інтелектуальної власності, з 20 по 26 липня 2015 року, Київ, Україна. Організаторами Літньої школи виступали Державна служба інтелектуальної власності України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка та Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України. Проведений захід охопив базові аспекти інтелектуальної власності та

був спрямований на студентів випускних курсів вишів, викладачів та молодих професіоналів. Під час Літньої школи було проведено теоретичний курс з інтелектуальної власності та тематичні практичні заняття за програмою Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

- Семінар "Питання управління об'єктами інтелектуальної власності та процесами комерціалізації об'єктів технологій", організований Міністерством освіти і науки спільно з Київським національним університетом будівництва і архітектури, 10 грудня 2015 року м. Київ. В рамках семінару було розглянуто актуальні питання, що стосуються створення інноваційних продуктів на базі університетів України та особливості їх трансферу технологій.

2.3.2. Трансфер технологій

У 2015 році продовжено роботу з оновлення та розширення бази даних пропозицій, що мають комерційний потенціал, і на кінець 2015 року вона складає понад **113** пропозицій. Усі ці розробки поступово адаптуються до вимог Європейської мережі підприємств (Enterprise Europe Network – EEN) та підготовлені для друкованого видання. Пропозиції представлені в **6** розділах за науковими напрямками: біотехнології, енергетика, екологія, інформаційні та комунікаційні технології, нанотехнології і нові матеріали, соціально важливі та промислові пропозиції. В електронному вигляді розробки (інноваційні пропозиції) представлені на електронному ресурсі наукової частини Університету: <http://dsr.univ.kiev.ua/projects/services/index.php>.

Крім бази технологічних проектів, створюється й база науково-технічних послуг, що можуть надаватися співробітниками та лабораторіями Університету.

Університет як член Консорціуму EEN – Україна взяв на себе завдання представити кращі українські інноваційні розробки в мережі EEN.

Станом на грудень 2015 р. у мережі EEN Університет представив уже **32** пропозиції, серед яких **18** власних технологічних і **3** власні бізнес пропозиції та **11** пропозицій від інших ВНЗ та інститутів НАН України, що складає приблизно половину технологічних і бізнес пропозицій, представлених у мережі EEN від України. Протягом 2015 року з дванадцяти розміщених пропозицій відбулися контакти з підприємствами-членами EEN.

Консорціум, за сприяння Міністерства закордонних справ України та за участю Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, розпочав роботу в рамках програми Європейського союзу, націленій на євроінтеграцію та підтримку конкурентоспроможності малих та середніх підприємств та розвиток міжнародної торгівлі – Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises (COSME), що запроваджена на період з 2015 по 2020 рік.

Зроблені доповіді на заходах, присвячених розвитку системи трансферу технологій:

- BILAT-UKR*AINA 2nd Stakeholders' Forum: Enhancing Ukraine's Competitiveness in RI on the way to the Association to Horizon 2020 | 27-28 January 2015. Доповідь: "How to identify, protect and commercialize your intellectual property?";

- STI Cooperation Network for Eastern Partnership Countries (IncoNet EaP) Workshop on the Enterprise Europe Network, Kiev, 26 February 2015. Доповідь: "Cooperation within Enterprise Europe Network: Ukrainian experience";

- UKRAINIAN-GERMAN FORUM "EDUCATION, SCIENCE, INNOVATION AT UNIVERSITIES: CURRENT CHALLENGES", Kiev, 6-7 March 2015, Доповідь: "The University Experience in EEN";

- Meeting 19 March 2015 with Delegation of EU in Ukraine. Доповідь: "Representation of Taras Shevchenko National University of Kyiv at the Consortium EEN-Ukraine".

Семінар-тренінг щодо взаємодії з EEN в Національному університеті "Києво-Могилянська академія", Київ, 06.10.2015. Доповідь: "Співпраця з EEN, досвід роботи Київського університету імені Тараса Шевченка".

27 жовтня 2015 року в головному корпусі Київського національного університету імені Тараса Шевченка був організований і проведений семінар-навчання щодо співробітництва з Європейською мережею підприємств (EEN). Була представлена інформація щодо діяльності мережі EEN в Україні та проведено навчання з оформлення профілів в мережі EEN, де, зокрема, були роз'яснені особливості оформлення кожного з розділів профілів та зосереджена увага на відмінностях в підходах при оформленні технологічних та бізнес пропозицій.

Міжнародна конференція "Програма ЄС "Горизонт 2020", навчання для національних та регіональних контактних пунктів", Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 26.11.15. Доповідь: "Особливості співпраці EEN з Програмою "Горизонт2020".

Протягом квітня-червня 2015 року разом з патентно-ліцензійним відділом Університету були проведені зустрічі-навчання на всіх природничих факультетах та в інститутах Університету з питань інтелектуальної власності, трансферу технологій та співпраці з EEN.

27.11.15 в Торгово-промисловій палаті України відбувся навчальний семінар-тренінг з EEN. Організатор семінару – Консорціум EEN-Ukraine. Представники Університету взяли участь в організації та проведенні семінару.

У рамках семінару виступили представники Університету – партнери Консорціуму EEN-Ukraine – к.ф-м.н. О. Бедюх, який провів навчання з правил заповнення та управління профілями в мережі EEN, та к.ю.н. М. Зенова, яка розглянула питання участі у форумах EEN.

2.3.3. Участь університету у наукових виставках

Одним із пріоритетних напрямів представлення результатів наукових досліджень є участь Університету у Міжнародних виставках.

Університет взяв участь у роботі двох виставок:

- **Міжнародний екологічний форум "Довкілля для України"**, який проходив з 22-24.04.15 в Міжнародному виставковому центрі в Києві за підтримки Міністерства екології та природних ресурсів України.

У рамках Міжнародного екологічного форуму відбулася VIII міжнародна виставка "ДОВКІЛЛЯ", де Університет представив свої розробки у вигляді PowerPoint презентацій, плакатів та фотовиставки за напрямками: збереження біорізноманіття України, моніторинг та охорона навколишнього середовища, контроль якості продуктів харчування, біохарчові та лікарські препарати, тест-системи з контролю забруднення навколишнього середовища тощо.

- **XII Міжнародна спеціалізована виставка "Зброя та безпека – 2015"**, яка проходила з 22-25.09.15. На виставці в режимі слайд-шоу були представлені 19 розробок Університету подвійного призначення.

У рамках виставки за участю Міністерства освіти і науки України відбувся інформаційно-комунікативний захід "Перспективи науково-технологічного забезпечення оборонно-промислового комплексу України", на якому були представлені доповіді і від Університету в наступних дискусійних панелях: "Електроніка та техніка різного призначення", "Медицина", "Технології, матеріали, захист".

Деякі підприємств виявив зацікавленість у розробках Університету. Зокрема, розробкою "Обладнання для дефектоскопії жорстких металевих, металокерамічних та композитних конструкцій з використанням рентгенівського та оптичного випромінювання" зацікавилися представники Державного підприємства "ВО Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова" (м. Дніпропетровськ) та НВП Темп 3000 (м. Ворзель), які хотіли б використати цю розробку для контролю якості елементів ракетних двигунів та засобів індивідуального та колективного захисту (бронежилетів, кулестійких касок, захисних пластин автотранспорту тощо).

Виявили зацікавленість у розробках: Екзоскелетон – медики (Центр медичної реабілітації та санаторного лікування "Пуща-Водиця" Військового санаторію МО України), зброярі (SCANDIUM @ "AD CLORIAM", Турція, Анталія); пристроїв-трансформерів (різьбові з'єднання) – зброярі (ПРАКТИКА, ЗБРОЯР тощо), ДП (Антонов, КБ "Прогрес" тощо).

2.4. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

2.4.1. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

Забезпечення якості та конкурентоспроможності освіти, як на вітчизняному, так і на світовому ринках праці, є головною передумовою підготовки кадрів вищої кваліфікації у докторантурі, аспірантурі та ад'юнктурі університету.

До 01.01.16 підготовка кадрів вищої кваліфікації у докторантурі, аспірантурі та ад'юнктурі університету здійснювалась на **186** кафедрах **7** інститутів і **13** факультетів університету за **168** науковими спеціальностями, що складає 39 % від загальної кількості наукових спеціальностей в Україні.

Діаграма 2.3

З ініціативи факультетів та інститутів за останні роки в університеті розширився перелік наукових спеціальностей в докторантурі та аспірантурі:

- 01.04.11 магнетизм (факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем);
- 25.00.01 історія та теорія державного управління (філософський факультет);
- 25.00.02 механізми державного управління (філософський факультет);
- 25.00.03 державна служба (філософський факультет);
- 21.03.03 геополітика (гуманітарна і політична безпека) (інститут міжнародних відносин);
- 05.13.22 управління проектами (факультет інформаційних технологій);
- 05.13.23 системи та засоби штучного інтелекту (факультет інформаційних технологій).

Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.14 зобов'язав переглянути перелік освітніх спеціальностей та спеціалізацій (їх близько 570) та наукових спеціальностей (їх більше 435), привести їх у відповідність з міжнародними стандартами, створивши єдиний в межах вищої школи перелік.

Факультети та інститути університету визначились з переліком галузей знань та спеціальностей, за якими буде здійснюватись підготовка докторів філософії та докторів наук у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка відповідно до постанови Кабінету Міністрів України за № 266 від 29.04.15 "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти":

Таблиця 2.9

Галузь знань	Спеціальність
01 Освіта	011 Науки про освіту
	015 Професійна освіта
03 Гуманітарні науки	031 Релігієзнавство
	032 Історія та археологія
	033 Філософія
	034 Культурологія
	035 Філологія
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка
	052 Політологія
	053 Психологія
	054 Соціологія
	056 Міжнародні економічні відносини
06 Журналістика	061 Журналістика
07 Управління та адміністрування	071 Облік і оподаткування
	072 Фінанси, банківська справа та страхування
	073 Менеджмент
	074 Публічне управління та адміністрування
	075 Маркетинг
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
08 Право	081 Право
	082 Міжнародне право
09 Біологія	091 Біологія
10 Природничі науки	101 Екологія
	102 Хімія
	103 Науки про Землю
	104 Фізика та астрономія
	105 Прикладна фізика та наноматеріали
11 Математика та статистика	111 Математика
	112 Статистика
	113 Прикладна математика
12 Інформаційні технології	121 Інженерія програмного забезпечення
	122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології
	123 Комп'ютерна інженерія
	124 Системний аналіз
	125 Кібербезпека
14 Електрична інженерія	143 Атомна енергетика
16 Хімічна та біоінженерія	161 Хімічні технології та інженерія
17 Електроніка та телекомунікації	172 Телекомунікації та радіотехніка
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота

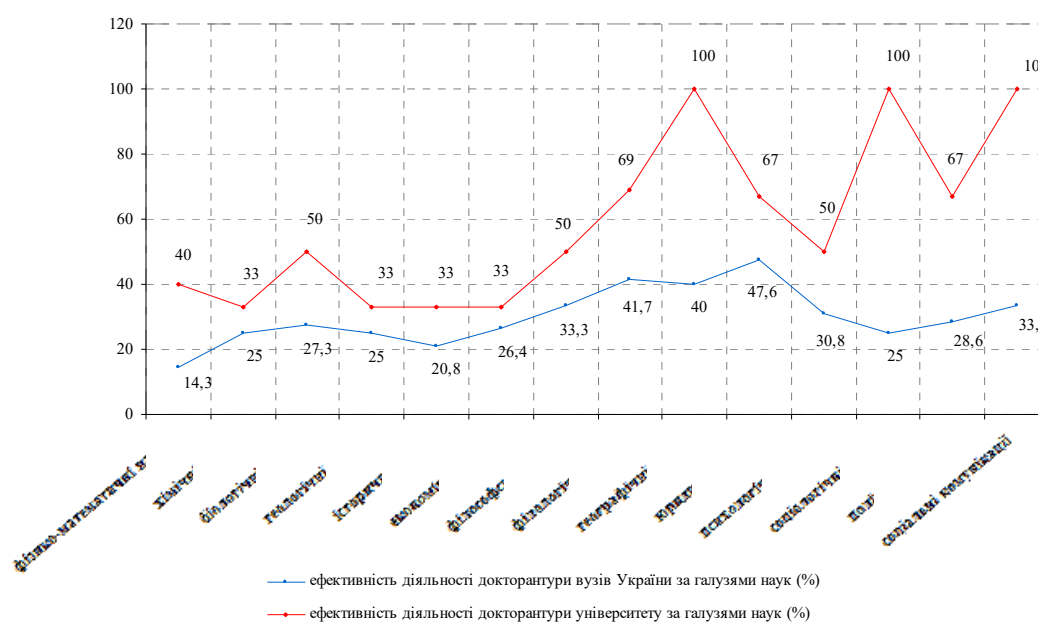
Докторантура, аспірантура та ад'юнктура університету на 31.12.15 налічувала **120** докторантів (**13 %** від загальної кількості докторантів в Україні), **1630** аспірантів: **1183** – з відривом та **447** – без відриву від виробництва (**9 %** від загальної кількості аспірантів в Україні) та **14** ад'юнктів.

Університет був, є і залишається провідним вітчизняним і міжнародним центром в галузі підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Проведений порівняльний аналіз діяльності аспірантури та докторантури вузів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка за галузями знань у 2014/15 н.р. свідчить про значне підвищення ефективності роботи докторантури та аспірантури університету порівняно із загальнонаціональними показниками (за матеріалами збірника "Підготовка наукових кадрів у 2014 році. Статистичний бюлетень. К. 2015 р.").

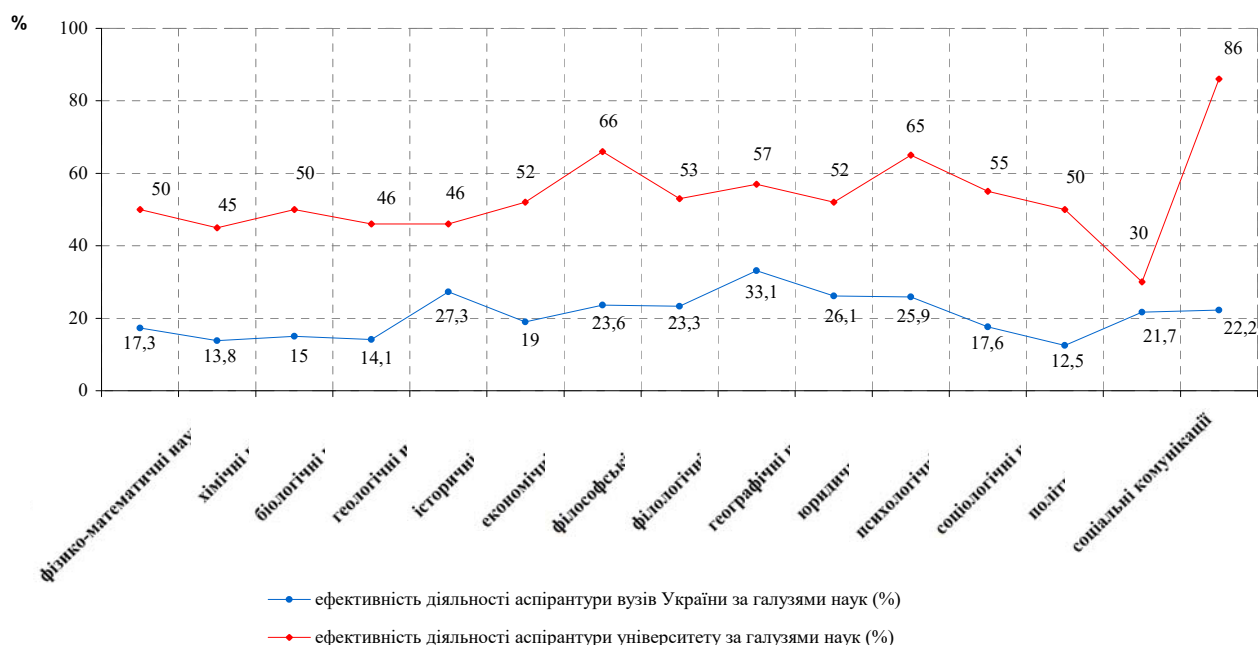
Діаграма 2.4

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ДОКТОРАНТУРИ ВНЗ УКРАЇНИ ТА КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ЗА ГАЛУЗЯМИ НАУК У 2014 – 2015 Н.Р. (%)

Діаграма 2.5

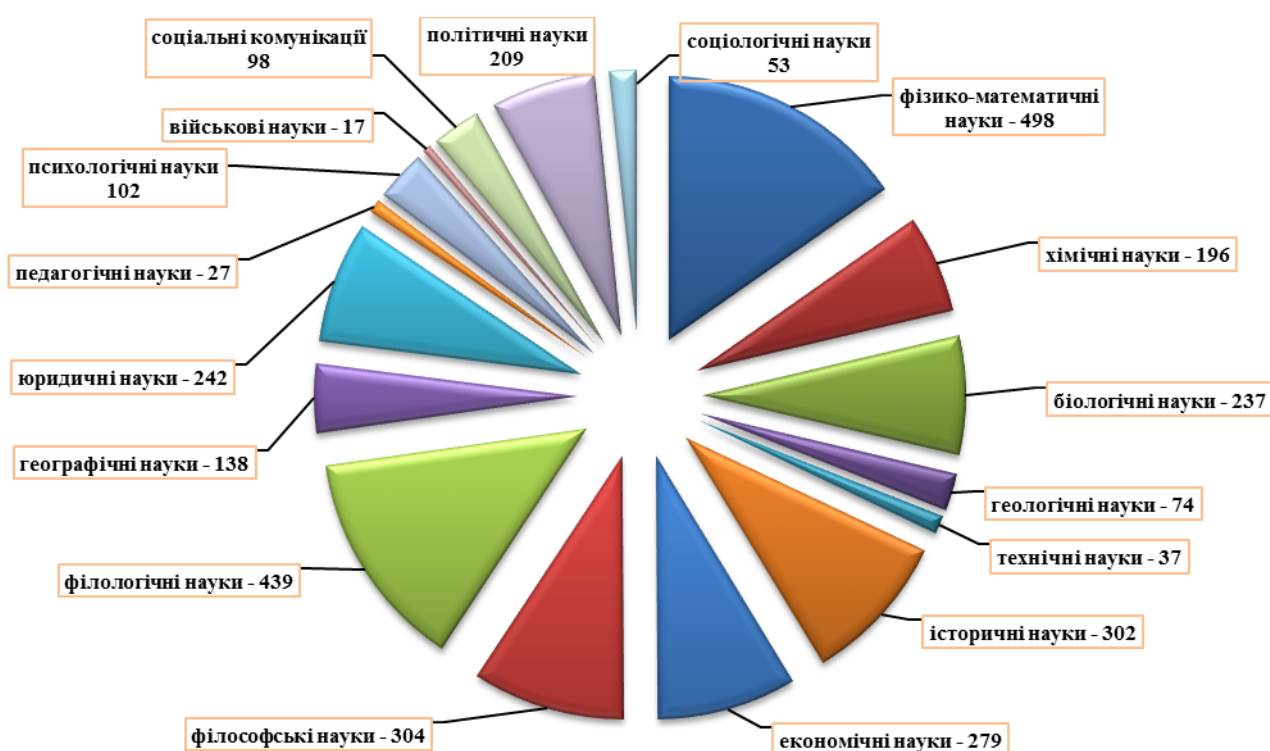
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АСПІРАНТУРИ ВНЗ УКРАЇНИ ТА КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ЗА ГАЛУЗЯМИ НАУК У 2014 – 2015 Н.Р. (%)

Упродовж 2000-2015 року випускниками аспірантури та ад'юнктури університету захищені **3252** кандидатські дисертації. Найбільша кількість дисертацій аспірантами та ад'юнктами захищена в галузі фізико-математичних наук (**498** кандидатських дисертацій), філологічних наук (**439** кандидатських дисертацій), філософських наук (**304** кандидатських дисертацій), історичних наук (**302** кандидатських дисертацій), економічних наук (**279** кандидатських дисертацій), біологічних наук (**237** кандидатських дисертацій).

Діаграма 2.6

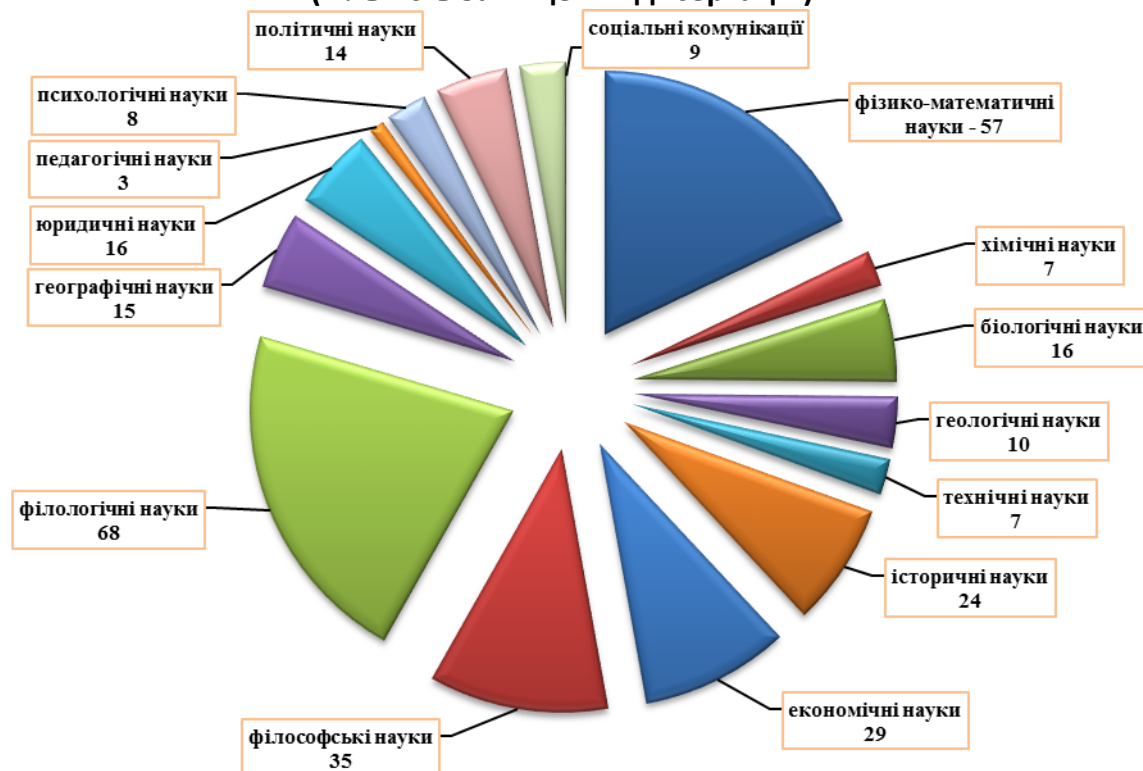
**СТРУКТУРА ЗАХИЩЕНИХ ДИСЕРТАЦІЙ ВИПУСКНИКАМИ АСПІРАНТУРИ Й АД'ЮНКТУРИ
КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ВПРОДОВЖ 2000 – 2015 РР.
(кількість захищених дисертацій)**

За такий самий період випускниками докторантури університету захищені **318** докторських дисертацій. Найбільша кількість дисертацій докторантами захищена в галузі філологічних наук (**68** докторських дисертацій), фізико-математичних наук (**57** докторських дисертацій), філософських наук (**35** докторських дисертацій), економічних наук (29 докторських дисертацій).

**СТРУКТУРА ЗАХИЩЕНИХ ДИСЕРТАЦІЙ ВИПУСКНИКАМИ ДОКТОРАНТУРИ
КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ВПРОДОВЖ 2000 – 2015 РР.**

(кількість захищених дисертацій)

Сучасний рівень освітньої та наукової підготовки докторантів, аспірантів, ад'юнктів забезпечують **534** доктори наук і **189** кандидатів наук, які мають дозвіл Вченої ради університету на керівництво. Серед докторів наук наукове консультування докторантів та наукове керівництво аспірантами й ад'юнктами впродовж останніх років здійснювали **19** академіків та **24** член-кореспонденти НАН України, а також **67** докторів наук із провідних інститутів НАН України.

Роль та значення наукового керівництва особливо зростає в теперішніх умовах впровадження в освітній процес нового Закону про вищу освіту. Науковий керівник здійснює не лише керівництво роботою над дисертацією, контролює виконання індивідуального плану, але й несе особисту відповідальність за якісне та своєчасне виконання освітньо-наукової програми підготовки майбутніх докторів філософії. Як відзначила Вчена рада Університету 2.11.15, відповідальність за якість, ефективність та результативність в підготовці кадрів вищої кваліфікації, в першу чергу, несе науковий керівник та кафедра, яка забезпечує повний цикл підготовки аспіранта: від затвердження теми дисертації до рекомендації дисертаційного дослідження до захисту.

Вчена рада університету щорічно розглядає ефективність діяльності кожного наукового консультанта/наукового керівника. Це питання регулюється "Положенням про надання дозволу кандидатам наук керувати аспірантами (ад'юнктами), трива-

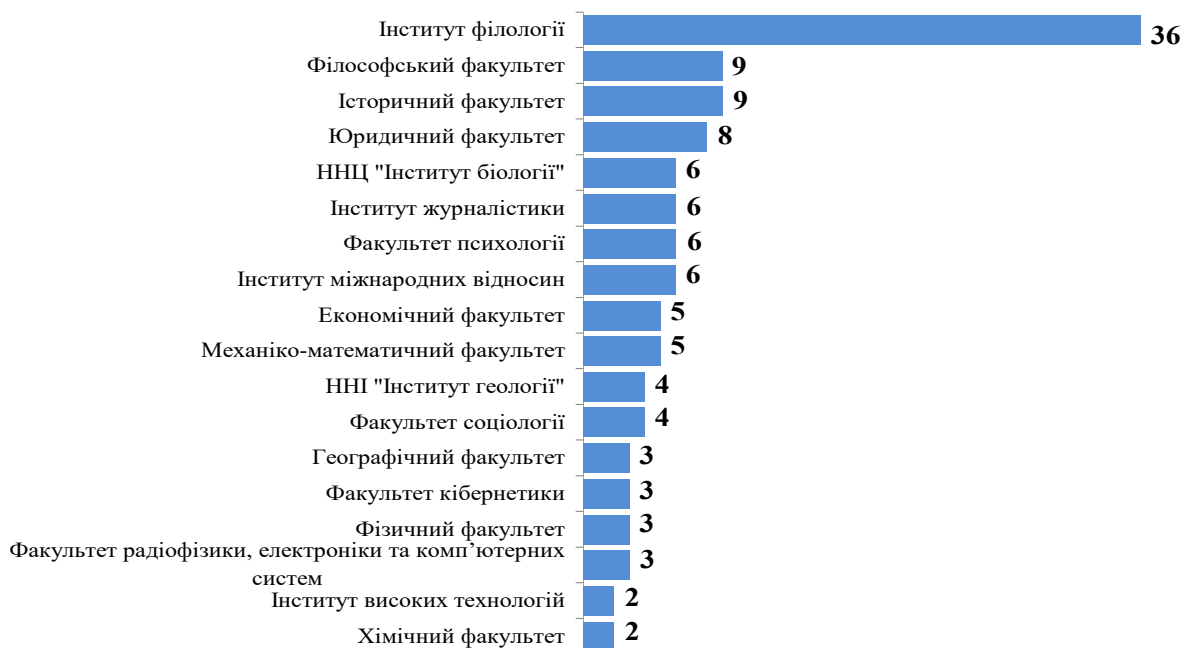
лість такого дозволу і призупинення його дії", яке затверджене Вченою радою університету 06.05.08.

Докторантура

У докторантурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка перебували **120** докторантів (**13 %** від загальної кількості докторантів у вищих навчальних закладах, підпорядкованих МОН України).

Діаграма 2.8

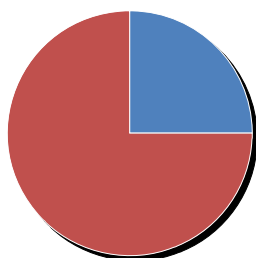
КІЛЬКІСТЬ ДОКТОРАНТІВ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЛИ НА ФАКУЛЬТЕТАХ (В ІНСТИТУТАХ) КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В 2015 РОЦІ (осіб)

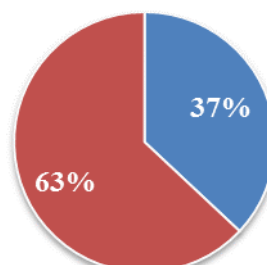
Діаграма 2.9

СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖ КІЛЬКІСТЮ ДОКТОРАНТІВ ТА АСПІРАНТІВ, ЯКІ НАВЧАЛИСЬ НА ПРИРОДНИЧИХ ТА СОЦІОГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЯХ (2015 РІК)

Докторантура

Аспірантура

- – відсоток докторантів та аспірантів, які навчались на природничих факультетах (в інститутах) університету
- – відсоток докторантів та аспірантів, які навчались на соціогуманітарних факультетах (в інститутах) університету

Найбільша кількість докторантів перебувала в інституті філології – **36 осіб (30 %** від загальної кількості докторантів в університеті), на філософському факультеті – **9 осіб (7 %** від загальної кількості докторантів в університеті), на історичному факультеті – **9 осіб (7 %** від загальної кількості докторантів в університеті).

У 2015 році, порівняно з минулим роком, зменшилась кількість докторантів та аспірантів, які навчались на природничих спеціальностях: аспірантів – на **5 %**; докторантів – на **3 %**.

Основними критеріями відбору претендентів для зарахування до докторантури університету є: науковий ступінь, вчене звання, схильність до наукової роботи, доробок за темою майбутньої докторської дисертації, кількість публікацій, опублікованих у фахових виданнях за темою майбутньої дисертації, у тому числі й кількість публікацій в закордонних виданнях.

Державний план прийому до докторантури університету в 2015 році становив **27** місць. Вступниками до докторантури було подано **47** заяв. Загальний конкурс – **1,7** особи на місце. Конкурс на історичному факультеті та на факультеті соціології склав **3** особи на місце; **2** особи на місце – в інституті філології та в інституті журналістики.

У 2015 році на високому рівні залишаються якісні показники вступників до докторантури. Кількість випускників КНУ імені Тараса Шевченка становила **55 % (26 осіб)** від загального числа претендентів. **9** вступників мали одноосібні монографії.

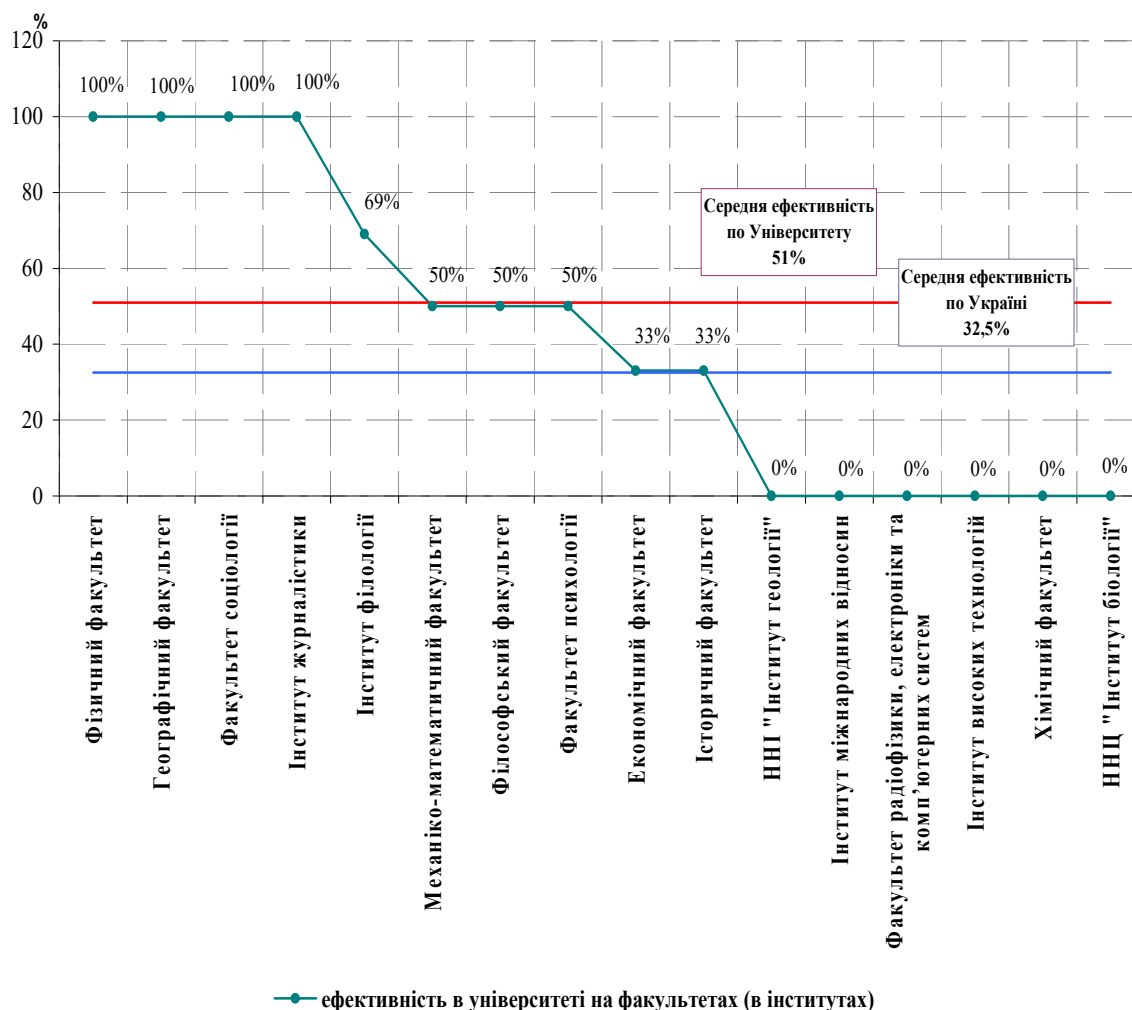
Усі вступники мали не менше **10** статей у фахових виданнях за темою майбутнього дослідження після захисту кандидатської дисертації. Переважна більшість претендентів опублікували у закордонних виданнях по **2–3** наукові статті. Середній вік вступників до докторантури в цьому році становив **39** років.

До докторантури у 2015 році було зараховано:

- **13** викладачів та наукових співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
- **8** викладачів інших вищих навчальних закладів;
- **4** наукові співробітники інститутів й організацій НАН України;
- **2** працівники інших організацій.

У 2015 році докторантуру університету завершили 39 випускників, з яких **5** докторантів захистили дисертації та **15** докторантів подали дисертації до спеціалізованих вчених рад. Ефективність випуску з докторантури становить **51 %**.

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВИПУСКУ З ДОКТОРАНТУРИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ТА ВНЗ УКРАЇНИ В 2015 РОЦІ**

У 2015 році випускниками докторантури захищені дисертації:

Фізичний факультет: Гоцульський В.Я. – науковий консультант проф. Булавін Л.А.

Філософський факультет: Корабльова В.М. – науковий консультант проф. Губерський Л.В. (достроковий захист).

Інститут філології: Бігун О.А. – науковий консультант проф. Астаф'єв О.Г.

Ленська С.В. – науковий консультант проф. Семенюк Г.Ф.

Факультет соціології: Іванкова-Стецюк О.Б. – науковий консультант проф. Аза Л.О. (достроковий захист)

Аспірантура (ад'юнктура)

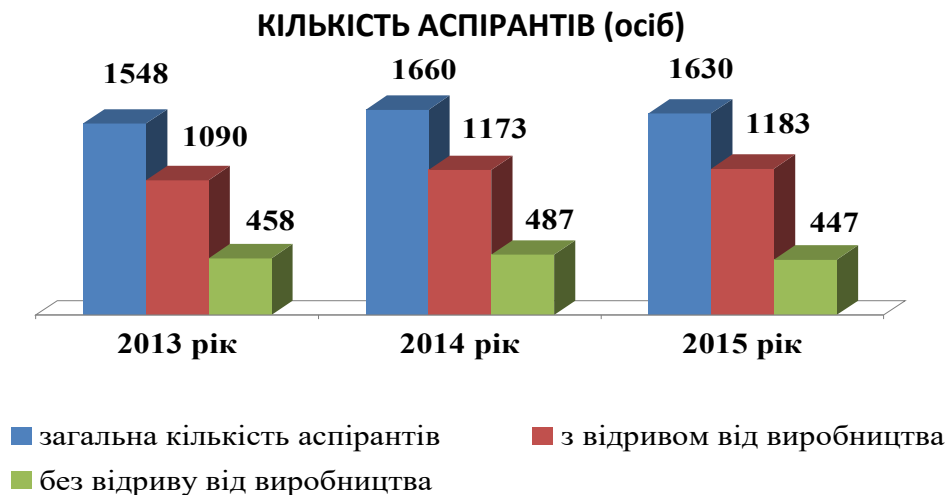
На 31.12.15 в аспірантурі університету навчались **1630** аспірантів (**1183** – з відривом від виробництва та **447** – без відриву від виробництва) та **14** ад'юнктів. На умовах контракту в аспірантурі навчались **86** аспірантів.

Найбільша кількість аспірантів в університеті навчається в галузі фізико-математичних наук – **316** осіб та в галузі юридичних наук – **242** особи.

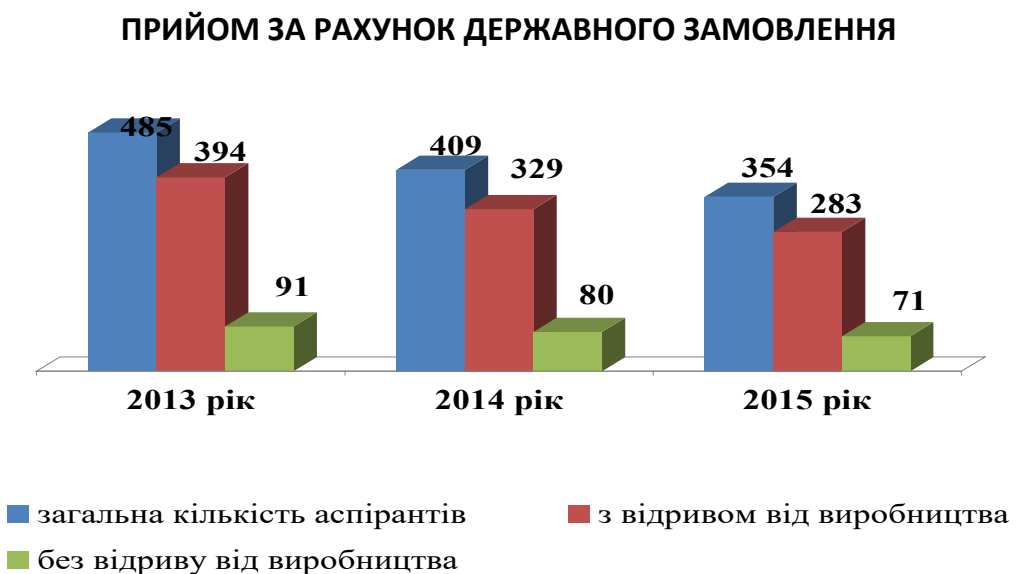
В аспірантурі університету навчаються **46** аспірантів із зарубіжних країн:

- Механіко-математичний факультет – 3 (Ірак, Іран)
- Факультет кібернетики – 6 (Ірак, Лівія, Нігерія)
- Хімічний факультет – 2 (Іран)
- ННЦ "Інститут біології" – 2 (Йорданія)
- Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем – 1 (Іран)
- Факультет інформаційних технологій – 3 (Іран, Нігерія)
- Інститут міжнародних відносин – 9 (Китай, Грузія, Азербайджан, В'єтнам, Ірак)
- Економічний факультет – 3 (Об'єднані Арабські Емірати, Лівія, Азербайджан)
- Інститут філології – 7 (Об'єднані Арабські Емірати, Іран, Ірак, Китай)
- Юридичний факультет – 1 (Азербайджан)
- Факультет психології – 1 (Іран)
- Факультет соціології – 2 (Нігерія, Корея)
- Філософський факультет – 5 (Китай, Росія, Азербайджан, Іран)
- Історичний факультет – 1 (Канада)

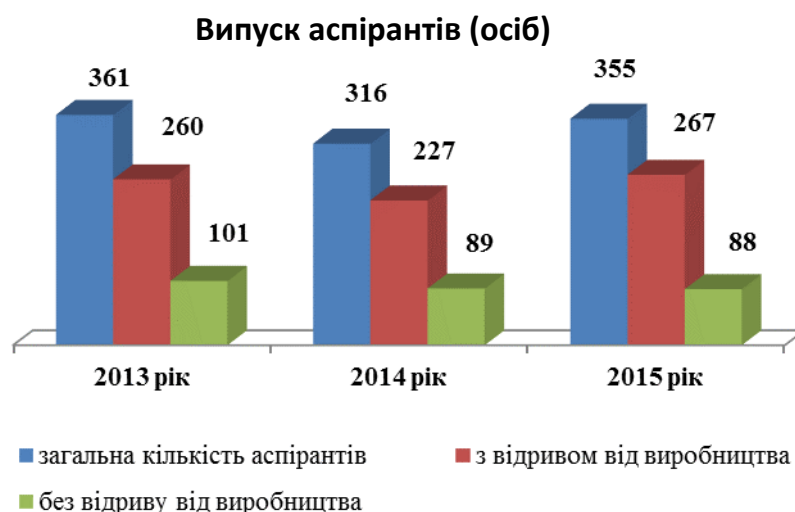
Діаграма 2.11

Діаграма 2.12

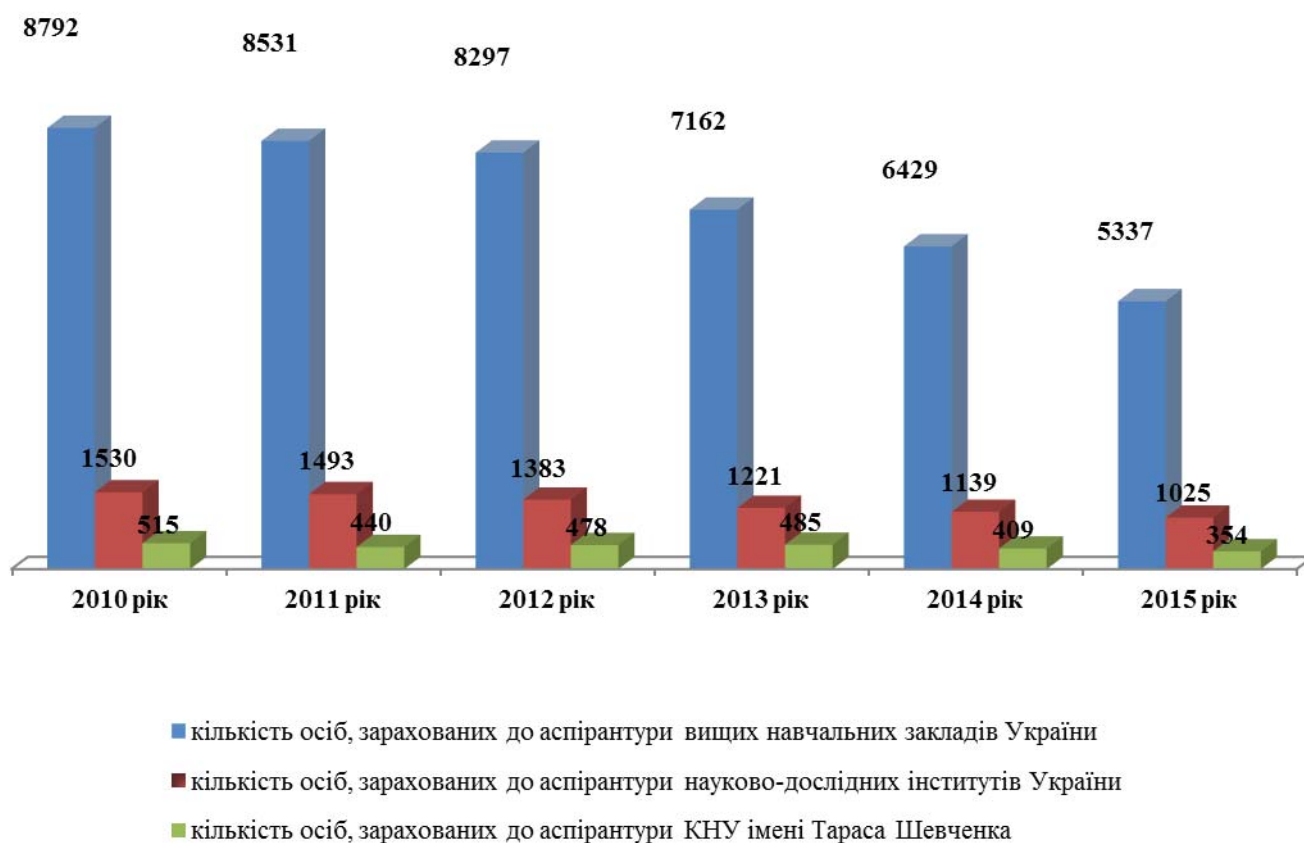
Діаграма 2.13

Стратегічна програма розвитку університету передбачає щорічне збільшення обсягів державного замовлення на підготовку аспірантів в середньому на 5 %. Однак загальна державна тенденція зменшення набору як до аспірантури, так і до докторантури не завжди дозволяє цього досягти.

Діаграма 2.14

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАРАХОВАНИХ ДО АСПІРАНТУРИ
ЗА ДЕРЖАВНИМ ЗАМОВЛЕННЯМ КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,
ІНШИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ІНСТИТУТІВ УКРАЇНИ
(за даними державної служби статистики України, 2015 рік)**

Державний план прийому до аспірантури в 2015 році, затверджений Міністерством освіти і науки України, налічував **354** місця (**283** – з відривом від виробництва та **71** – без відриву від виробництва).

План прийому до ад'юнктури, затверджений Міністерством оборони України, налічував **5** місць.

Вступна кампанія до аспірантури та ад'юнктури щороку проводиться прозоро та відкрито, що привертає увагу вступників і забезпечує конкурс на всі оголошені наукові спеціальності. Так, у 2015 році до вступу в аспірантуру було подано **591** заяву (конкурс становив **1,7** особи на місце); у 2014 році було подано 602 заяви (конкурс – 1,5 особи на місце).

Із року в рік підвищуються вимоги факультетів та інститутів до вступників в аспірантуру та ад'юнктуру, що забезпечує високий якісний склад зарахованих.

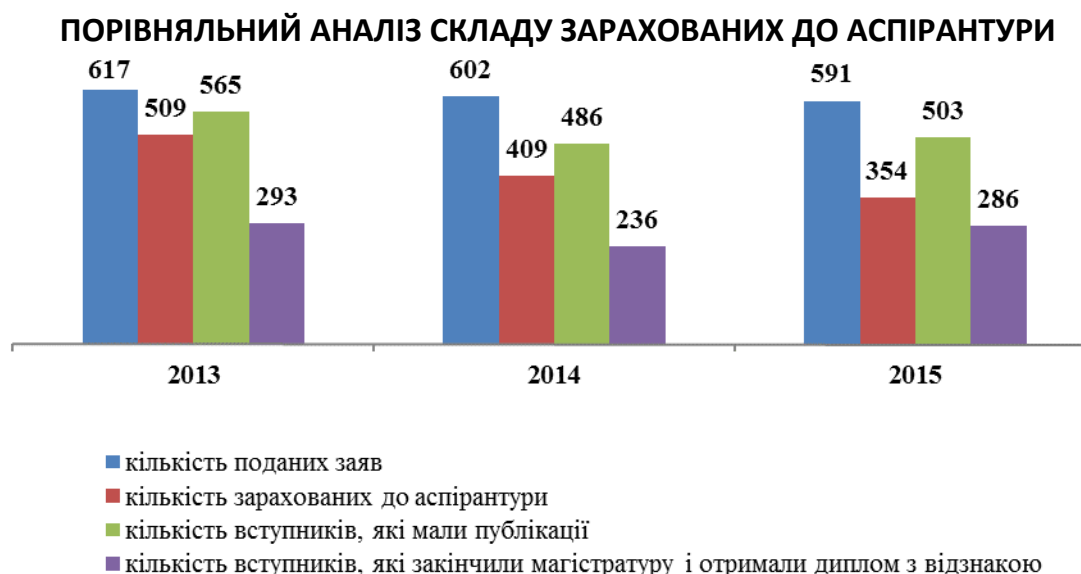
Серед зарахованих до аспірантури збільшується кількість осіб, які мають наукові публікації, брали участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях тощо; успішно закінчили магістратуру і отримали диплом магістра з відзнакою.

Збільшується кількість зарахованих до аспірантури – випускників інших вищих навчальних закладів: з **67** осіб у 2011 році до **83** осіб у 2015 році.

Збільшується кількість осіб, які подали документи в аспірантуру на природничі спеціальності, насамперед на спеціальності фізичного факультету та інституту високих технологій: 01.04.05 – оптика, лазерна фізика; 01.04.07 – фізика твердого тіла; 01.04.10 – фізика напівпровідників та діелектриків; 03.00.03 – молекулярна біологія тощо.

Саме у 2015 році вперше за останні роки кількість вступників, зарахованих до аспірантури за державним замовленням з природничих спеціальностей, майже досягла кількості вступників, зарахованих на соціогуманітарні спеціальності (на природничі спеціальності зараховані **174** особи, на соціогуманітарні – **180** осіб).

Діаграма 2.15

02.11.15 Вчена рада університету дала позитивну оцінку результатам вступної кампанії, вказавши на необхідність удосконалення системи вступу до аспірантури та ад'юнктури, відповідно до нового Закону України "Про вищу освіту". Інноваційність вступної кампанії у 2015 році пов'язується з визнанням міжнародних сертифікатів з іноземних мов рівнів B2-C2, врахуванням додаткових балів за навчальні та наукові досягнення, переходом з 5-бальної шкали оцінювання вступних іспитів на 100-бальну.

У 2015 році аспірантуру університету завершили **355** випускників (**267** осіб з відривом від виробництва та **88** осіб без відриву від виробництва).

Випускниками аспірантури цього року захищені **90** дисертацій та подані до спеціалізованих вчених рад дисертаційні дослідження **104** випускників. Ефективність випуску з аспірантури у 2015 році становить **54 %**.

Ад'юнктуру університету успішно завершили **4** ад'юнкти. Ефективність роботи ад'юнктури в 2015 році становить **100 %**.

У 2015 році для аспірантів продовжувалось викладання англо- та німецькомовних спецкурсів "Укладання та оформлення заявок на гранти Німецького фонду академічних обмінів" та "Науковий стиль письма для навчання та досліджень у Німеччині", які читає Штеффі Арнольд, лекторка Німецької служби академічних обмінів (DAAD).

Для аспірантів першого року навчання лекції з філософії для підготовки до складання кандидатського іспиту читаються викладачами філософського факультету в он-лайнному режимі.

Для поглиблення фахової, професійної та загальноосвітньої підготовки аспірантів та ад'юнктів в Університеті запроваджений міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної науки. Лекції в межах даного лекторію читають не лише науковці та викладачі університету, але й провідні вчені НАН України та закордонних університетів.

З метою підвищення ефективності наукових досліджень аспірантів на факультетах та в інститутах працюють науково-теоретичні аспірантські семінари, на яких доповідаються результати власних наукових розробок та впровадження дисертаційних робіт і які є однією з форм їх апробації.

Аналізуючи рух аспірантів упродовж останніх трьох років (2013–2015), можна зробити висновок про те, що на деяких кафедрах відсутній необхідний контроль за виконанням індивідуальних планів аспірантів. І як результат – за три роки зі складу аспірантів відраховані **106** осіб за невиконання індивідуальних планів та **332** аспіранти перервали навчання за власним бажанням. Так, лише у 2015 році **36** аспірантів відраховані за результатами атестації. Найбільша кількість відрахованих аспірантів у зв'язку з невиконанням індивідуального плану на факультеті соціології (**9** осіб), в Інституті філології (**7** осіб); **117** аспірантів відраховані за власним бажанням.

Відповідно до Закону України про вищу освіту факультети та інститути долучилися до створення освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії. В основі формування цих програм покладений компетентнісний підхід, спрямований на формування знань, умінь, навичок аспірантів, затребуваних на ринку праці. Динамічні процеси на ринку праці потребують сьогодні тісної взаємодії освітян та роботодавців.

2.4.2. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

Атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів у 2015 р. в університеті успішно проводили **48** спеціалізованих вчених рад за **16** галузями наук зі **122** наукових спеціальностей (**116** спеціальностей на здобуття наукового ступеня доктора наук, **6** спеціальностей на здобуття наукового ступеня кандидата наук).

Усього в Україні діє **922** спеціалізовані вчені ради (657 докторських, 265 кандидатських) за **25** галузями наук (дані МОН України на 01.01.16).

Протягом 2015 року Міністерством освіти і науки України було затверджено **13** спеціалізованих вчених рад за **31** науковою спеціальністю (зокрема, відкрито 3 нові ради – Д 26.001.50, К 26.001.51, Д 26.001.52): **Д 26.001.01** (історичний факультет, 2 спеціальності), **Д 26.001.02** (Інститут міжнародних відносин, 1 спеціальність), **Д 26.001.04** (юридичний факультет, 3 спеціальності), **Д 26.001.05** (юридичний факультет, 3 спеціальності), **Д 26.001.06** (юридичний факультет, 2 спеціальності), **Д 26.001.07** (географічний факультет, 3 спеціальності), **Д 26.001.09** (факультет кібернетики, 3 спеціальності), **Д 26.001.29** (Інститут міжнародних відносин, 2 спеціальності), **Д 26.001.38** (ННЦ "Інститут біології", 3 спеціальності), **Д 26.001.46** (юридичний факультет, 1 спеціальність), **Д 26.001.50** (Інститут філології, 1 спеціальність), **К 26.001.51** (факультет інформаційних технологій, 2 спеціальності), **Д 26.001.52** (юридичний факультет, 1 спеціальність).

6 спеціалізованих вчених рад у 2015 р. подали документи до МОН України на продовження своїх повноважень та затверджені рішенням Атестаційної колегії Міністерства від 25.02.16, Наказ МОН України №241 від 09.03.16: **Д 26.001.03** (хімічний факультет, 3 спеціальності); **Д 26.001.17** (філософський факультет, 3 спеціальності); **Д 26.001.25** (хімічний факультет, 3 спеціальності); **Д 26.001.27** (філософський факультет, 4 спеціальності); **Д 26.001.30** (факультет соціології, 4 спеціальності); **Д 26.001.42** (ННІ "Інститут геології", 3 спеціальності).

4 спеціалізовані вчені ради готують документи для подання до МОН України на продовження своїх повноважень: **Д 26.001.11** (Інститут філології, 3 спеціальності), **Д 26.001.15** (Інститут філології, 4 спеціальності), **Д 26.001.22** (географічний факультет, 2 спеціальності); **Д 26.001.37** (механіко-математичний факультет, 2 спеціальності).

У спеціалізованих вчених радах університету у 2015 році відбувся **461** захист – **64** на здобуття наукового ступеня **доктора наук**, **397** – на здобуття наукового ступеня **кандидата наук**. Для порівняння, у 2014 році відбулось **411** захистів, з яких **60** – захисти докторських дисертацій і **351** – кандидатських.

Найбільше захистів у 2015 р. проведено у таких спеціалізованих вчених радах університету:

- **Д 26.001.04** (захищено **27** дисертацій: **7** докторських, **20** кандидатських; голова – Гриценко І.С., вчений секретар – Чуприна Л.М., юридичний факультет);

- **Д 26.001.11** (захищено **24** дисертацій: **1** докторська, **23** кандидатських; голова – Бурбело В.Б., вчений секретар – Клименко Л.В., Інститут філології);

- **Д 26.001.06** (захищено **24** дисертацій: **1** докторська, **23** кандидатських; голова – Кузнєцова Н.С, вчений секретар – Отрадна О.О., юридичний факультет);

- **Д 26.001.46** (захищено **24** дисертацій: **3** докторських, **17** кандидатських; голова – Іншин М.І., вчений секретар – Черноус С.М., юридичний факультет);

- **Д 26.001.38** (захищено **19** дисертацій: **4** докторські, **15** кандидатських; голова – Мартинюк В.С., вчений секретар – Фалалєєва Т.М., ННЦ "Інститут біології");

- **Д 26.001.05** (захищено **18** дисертацій, **18** кандидатських; голова – Погорецький М.А., вчений секретар – Сиза Н.П., юридичний факультет);

- **Д 26.001.10** (захищено **17** дисертацій: **4** докторських, **13** кандидатських; голова – Мицик В.В., вчений секретар – Кориневич А.О., інститут міжнародних відносин);

- **Д 26.001.34** (захищено **17** дисертацій: **1** докторська, **16** кандидатських; голова Іванов В.Ф, вчений секретар – Корнєєв В.М., Інститут журналістики);

- **Д 26.001.19** (захищено **16** дисертацій: **4** докторські, **12** кандидатських; голова – Мойсієнко А.К., вчений секретар – Гнатюк Л.П., Інститут філології);

- **Д 26.001.01** (захищено **15** дисертацій: **4** докторські, **11** кандидатських; голова – Капелюшний В.П., вчений секретар – Пількевич А.Л., історичний факультет).

- **Д 26.001.15** (захищено **15** дисертацій: **4** докторські, **11** кандидатських; голова – Семенюк Г.Ф., вчений секретар – Наумовська О.В., Інститут філології).

Спеціалізовані вчені ради університету у своїй роботі керуються нормативними документами Міністерства освіти і науки України і намагаються неухильно дотримуватися вимог нормативно-правових актів з питань присудження наукових ступенів.

Разом з тим, Департаментом атестації кадрів МОН України протягом 2015 р. висловлені зауваження щодо діяльності **4** спеціалізованих вчених рад:

- **Д 26.001.27** (філософський факультет – Наказ МОН України № 483 від 28.04.15);

- **Д 26.001.34** (Інститут журналістики – Наказ МОН України № 483 від 28.04.15);

- **Д 26.001.30** (факультет соціології – Наказ МОН України №690 від 30.06.15);

- **Д 26.001.29** (Інститут міжнародних відносин – Наказ МОН України № 1292 від 15.12.15).

Зауваження переважно стосувалась порушень, виявлених під час проведення МОН України експертизи дисертацій та розгляду атестаційних справ:

- п. 18 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника;

- п. 7 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника";

- п. 3.7 "Положення про спеціалізовану вчену раду.

Крім вище вказаних зауважень МОН України, на останньому засіданні Атестаційної колегії МОН України №1292 від 15.12.15 було скасовано рішення спеціалізованої вченої ради **Д 26.001.12** Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 30.06.15, протокол №10, про присудження наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит та відмовлено у видачі диплома кандидата економічних наук Сошці Надії Володимирівні на підставі висновку експертної ради з питань проведення експертизи дисертаційних робіт МОН України з питань макроекономіки, світового господарства і соціального економічного розвитку (економічні науки).

Спеціалізовані вчені ради університету в 2016 р. працюють згідно з чинними нормативними вимогами. Передбачене МОН України реформування спецрад відповідно до нового Закону України "Про вищу освіту" планується здійснити протягом 2017–2018 рр.

2.5. Рада молодих вчених та Наукове товариство студентів та аспірантів

2.5.1. Рада молодих вчених (РМВ)

Рада молодих вчених (далі РМВ) Київського національного університету імені Тараса Шевченка – постійно-діючий колегіальний, дорадчий та представницький орган Вченої ради Університету з питань молодих вчених та спеціалістів.

Основною метою діяльності РМВ є активізація та сприяння професійному росту молодих вчених Університету, об'єднання їх зусиль для розробки актуальних наукових проблем і вирішення пріоритетних наукових завдань, розвиток інноваційної діяльності молодих вчених та залучення їх до створення новітніх досягнень в науці, її популяризації.

За час існування РМВ вдалося реалізувати чимало завдань:

- 20.05.15 були проведені перші Загальні збори РМВ Університету, на яких були присутні **199** членів РМВ із **327**. На цих зборах були прийняті зміни до положення "Про Раду молодих вчених Київського національного університету імені Тараса Шевченка", відповідно до нового Закону України "Про вищу освіту". Також було представлено та затверджено логотип (емблему) РМВ.

- Зусиллями представника молодих вчених факультету кібернетики здійснюється підтримка та адміністрування сайту РМВ Університету, який увійшов у топ-5 сайтів за запитами "рада молодих вчених", "рада молодих науковців" у пошуковій системі

Google. Інформація на сайті постійно поновлюється, є актуальною, що підтверджується високою відвідуваністю та рейтингом сайту.

- Для оперативного інформування про конкурси, гранти, проекти та можливості, які надає Університет для професійного та інтелектуального росту наукової молоді, представниками РМВ були сформовані бази даних молодих вчених по факультетах та інститутах.

- РМВ провела **соціологічне опитування** серед наукової молоді університету з метою забезпечення статистичною та аналітичною інформацією адміністрації щодо необхідності удосконалення рівня знань англійської мови молодих вчених. Результати опитування продемонстрували нагальну потребу відкриття додаткових розмовних курсів з іноземної мови для молодих вчених університету з акцентом на правила написання наукових статей до фахових видань, які входять до міжнародних баз даних.

- Для оперативного обміну повідомленнями між членами РМВ було організовано діяльність Google-групи. В рамках роботи з інформування молодих вчених головами підрозділів РМВ створено посилання на сторінку РМВ на сайтах своїх підрозділів, а також власні сторінки РМВ підрозділів в соціальних мережах, здійснюється розсилка інформації на електронні адреси членів РМВ. У 2015 р. створено прес-центр РМВ юридичного факультету, основні завдання якого стали: наповнення сторінки РМВ на сайті факультету, висвітлення роботи РМВ на сайті Університету, сайті РМВ КНУ, в соціальних мережах тощо; фотозвіти про роботу РМВ підрозділу.

- З метою активізації та популяризації діяльності РМВ головами підрозділів було проведено презентації для аспірантів першого року навчання.

- Підготовлено низку законодавчих ініціатив, зокрема розроблено та направлено на розгляд:

- проект положення "Про постдокторантуру в університетах та наукових установах України", який наразі розглядається в МОН України.
- проект положення "Про проведення Конкурсу проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, які працюють у вищих навчальних закладах та наукових установах, що належать до сфери управління МОН, подальшого виконання робіт і розробок та управління ними", яке затверджено наказом МОН № 867 від 11.08.15.
- пропозиції щодо внесення змін до положення "Про проведення конкурсів наукових проектів та наукову діяльність Державного фонду фундаментальних досліджень України", які були направлені в ДФФД України.

- РМВ бере активну участь в організації та проведенні конкурсів науково-дослідних робіт. Так, у 2014 році до Міністерства освіти і науки України у категорії "Проекти молодих вчених", молодими вченими університету було подано **19** проектів, 9 з яких були затверджені до фінансування. У кінці 2015 р. ці проекти були успішно завершені й пройшли звітування. У 2015 р. в рамках конкурсу науково-дослідних ро-

біт у категорії "Проекти молодих вчених" до МОН України, молодими вченими університету було підготовлено та подано на розгляд вже **24** проекти.

• РМВ Університету спільно з Науково-дослідною частиною Університету підтримує та стимулює інноваційну діяльність молодих вчених, інформує їх про інвестиційні програми та гранти для молоді. Так, у 2015 р. відбулася ціла низка зустрічей молодих вчених підрозділів із:

- генеральним директором Корпорації "Науковий парк Київський національний університет імені Тараса Шевченка" Чернюком В.І.;
- представниками Національного контактного пункту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка з питань реалізації Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій "Горизонт 2020" за напрямками "Дії Марії Склодовської-Кюрі" та "Майбутні і нові технології";
- старшим науковим співробітником відділу організації фундаментальних досліджень у галузі природничих і технічних наук Державного фонду фундаментальних досліджень, Малиновською О.А., проведено семінар-навчання для молодих вчених, на якому їх було ознайомлено з проектами, якими займається Фонд, та перспективами співпраці;
- представником DAAD (Німеччина) для молодих вчених хімічного факультету;

• РМВ Університету сприяє організації і проведенню наукових конференцій, семінарів, виїзних шкіл та інших заходів, в яких могли би брати участь молоді вчені Університету. З метою розвитку безпосередніх контактів між молодими вченими для організації міждисциплінарних комплексних наукових досліджень, спрямованих на вирішення актуальних і практично значущих завдань сучасної науки, РМВ, в рамках розробленого плану заходів до Міжнародного дня науки, 10-11.10.15 проведено **II Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених: "Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень"**.

Крім цього, підрозділи РМВ Університету разом із студентським активом та адміністрацією взяли участь у організації та проведенні цілої низки визначних заходів в області науки, інформативних зустрічей, лекцій, семінарів, дискусій тощо:

РМВ факультету соціології:

• XIII Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Шевченківська весна: психологія, військові науки, соціологія, філологія", 01-03.04.15. Окрім роботи секцій, у співпраці з редакцією часопису молодих соціологів "СВОЄ", 01.04.15 була проведена презентація першого його всеукраїнського випуску та 02.04.15 – круглого столу "Факультетські дослідження соціологів: що і як вивчаємо?";

• VIII Міжнародна конференція студентів, аспірантів і молодих вчених "Соціологія та сучасні соціальні трансформації", 12-13.11.15;

• актова лекція авторитетного соціального науковця Миколи Рябчука "Path Dependence" та посткомуністичні трансформації";

- презентація випуску 2-3 часопису молодих соціологів "СВОЄ";
- круглий стіл "Соціальні зміни та освіта: стихійні виклики та реформістська політика", за участі провідних фахівців факультету за першого заступника Міністра освіти та науки України Інни Совсун;

- в рамках II Міжнародної міждисциплінарної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених "Philosophed-2015" організовано соціологічний круглий стіл "Мислення та свідомість: від абстракцій до полону науки", 26.11.15. Це був перший досвід міждисциплінарної співпраці між соціологами та філософами Університету;

- дискусію-презентацію "Образ і сенс: методика візуальних матриць у дослідженні сприйняття абстрактних категорій" за книгою О. Злобіної та Л. Бевзенко (Інститут соціології НАН України) "Успіх: досвід візуального дослідження" (2012);

З метою налагодження контактів між вченими університету та вдосконалення їх професійних мовних компетенцій РМВ взяла участь у відновленні дискусійного клубу на факультеті соціології. Починаючи з листопада 2015 р. **англомовний дискусійний клуб** працює на постійній основі, проведено три засідання. Також продовжена робота (від жовтня 2015 р.) **клубу аналітичного читання** (модератор – представниця РМВ підрозділу Анастасія Фітісова).

РМВ юридичного факультету:

- Інформаційний захід "Навчання та наукові дослідження за кордоном: можливості для студентів та молодих вчених", 23.12.15;

- Загальні збори РМВ юридичного факультету (11.06.15), в яких взяли участь 44 члени РМВ ЮФ, а також представники Наукового товариства студентів та системи студентсько-аспірантських наукових гуртків факультету;

- I етап Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю "Правознавство", 03.03.15;

- Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні питання державотворення в Україні" спільно з НТСА, 22.05.15;

- Майстер-клас з правильного оформлення студентських письмових робіт для студентів 1 курсу спільно з НТСА 22.10.15;

- Засідання з питань податкової реформи спільно з Комітетом суспільної ініціативи Ліги студентів АПУ 30.09.15;

- Відкрита зустріч з державними уповноваженими Антимонопольного комітету України організовано відділом освіти Студентського парламенту та НТСА 04.12.15;

- I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук у 2015/16 н.р. Міністерства освіти і науки України (10.11.15).

РМВ економічного факультету:

- інформаційний захід на тему "Освіта і наукові дослідження у Польщі: можливості та перспективи для студентів та молодих вчених", 18.12.15. Лекторами стали докторан-

ти Варшавського державного університету Pavel Stawarz та Julita Karwacka, які поділились власним досвідом навчання в докторантурі та відповіли на поставлені їм запитання;

- участь у конкурсі наукових робіт НАН України для молодих учених і студентів вищих навчальних закладів за підсумками 2014 р (Переможці: Кудрявець Є.В. та Вікулова А.О.);

- оцінювали роботи слухачів обласного етапу слухачів Малої академії наук Київської області.

РМВ факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем:

- XV Міжнародна конференція молодих учених з прикладної фізики;
- XI Міжнародна конференція "Електроніка та прикладна фізика".

РМВ факультету інформаційних технологій:

- II Міжнародна науково-практична конференція "Інформаційні технології та взаємодії", 03-05.11.15. Працювало 9 секцій.

- конкурс "Кращий молодий науковець ФІТ";
- конкурси наукових робіт з фундаментальних та прикладних досліджень на здобуття грантів для молодих науковців факультету;
- участь молодих вчених факультету у щорічному Фестивалі науки;
- атестація стипендіатів Кабінету Міністрів України для молодих учених.

РМВ ННЦ "Інститут біології":

- Міжнародна науково-практична конференція "Шевченківська весна";
- Міжнародна наукова конференція "Біологічні дослідження молодих вчених";
- оцінювали роботи слухачів обласного етапу слухачів Малої академії наук м. Києва та МАН Київської області за напрямками: біологія, медицина, екологія;
- провели info- кампанію стипендіальної програми "Завтра.UA";
- I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових проектів;
- конкурс наукових проектів магістрів I року навчання від Британського фізіологічного товариства;

- брали участь у профільних конференціях всеукраїнського та міжнародного рівня за межами університету, у програмах "Erasmus-Mundus", "Горизонт 2020" та ДААД, проходили стажування в лабораторіях США, Англії, Нідерландів та Німеччині.

РМВ факультету психології:

- Міжнародна науково-практична конференція "Псі-фактор", 16.10.15;
- I Міжнародна конференція з проблем науково обґрунтованої практики в психології "Changing Society", 13.11.15;
- науково-практичний семінар і тифлотренінг, 07.12.15;
- допомагали в роботі "Клубу розвитку", "Науково-практичного гуртка";
- організовували зустрічі з відомими українськими лекторами та тренерами психологами.

РМВ хімічного факультету:

- 16 конференція студентів і аспірантів "Сучасні проблеми хімії", 20-22.05.15;
- VIIIth Scientific international conference in chemistry "Kyiv-Toulouse", 1-4.06.15, м. Тулуза, Франція;
- "Київська конференція з аналітичної хімії. Сучасні тенденції. 2015", присвяченій 110-річчю від дня народження видатного українського хіміка-аналітика, засновника кафедри аналітичної хімії КНУ, академіка А.К.Бабка, 7-9.10.15, м. Київ, Україна.

РМВ ННІ "Інститут геології":

- Форум "Наука. Освіта. Економіка. Інтеграція для сталого розвитку" на базі Київського національного торговельно-економічного університету, 5-16.10.15. Голова РМВ підрозділу був співорганізатором Форуму.
- За цей рік представники РМВ активно працювали над налагодженням зв'язків з Радами молодих вчених інших ВНЗ та академічних інститутів НАН України, ведуть співробітництво з науковими товариствами університетів-партнерів, незалежними науковими спільнотами, здійснюють пошуки міжфакультетських напрямків співпраці.
- З кінця 2015 р. голова РМВ Університету входить до Президії правління Ради молодих вчених при Міністерстві освіти й науки України, а заступник голови РМВ Університету з природничого напрямку є її дійсним членом, що дозволяє лобіювати інтереси молодих вчених нашого Університету на рівні держави.

РМВ отримує підтримку та достатню увагу адміністрації університету. Для поліпшення роботи представників Ради доцільно було б розглянути наступні пропозиції:

1. Започаткувати програму "post-doctoral studies", яка дозволить забезпечити академічну мобільність молодим вченим з метою їх професійного зростання та заохочення до продовження наукової діяльності після захисту кандидатських дисертацій;
2. З огляду на Закони України "Про Вищу освіту" (ст. 41) та "Про наукову і науково-технічну діяльність" (ст. 24) внести зміни та доповнення до Статуту університету щодо статусу РМВ та НТСА в Університеті.

2.5.2. Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)

Наукове товариство студентів та аспірантів (далі НТСА) Київського національного університету імені Тараса Шевченка - студентська самоврядна організація, що активно сприяє розвитку науки та виникненню інтересу до наукової роботи в молодіжному середовищі університету, пропагує наукові цінності, займається проведенням молодіжних наукових заходів, а також інформує студентів та аспірантів про наукову діяльність на факультетах (в інститутах) і за їх межами. НТСА нараховує близько **8500** учасників, що представляють всі курси та спеціальності університету.

Протягом 2015 р. члени НТСА брали участь у численних Міжнародних та Всеукраїнських форумах, конференціях, симпозіумах, олімпіадах, круглих столах та інших

заходах, що проводилися в Україні та за кордоном. Діяльність НТСА включає в себе як окремі загальноуніверситетські проекти, так і активну участь в роботі товариств факультетів та інститутів, підтримку та сприяння їх діяльності.

18.03.15 відбулась **Звітно-виборча конференція**, на якій зі складу найбільш активних членів було обрано нове правління НТСА.

За сприяння НТСА з 1-3.04.15 було організовано Міжнародну міждисциплінарну наукову конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених "**Шевченківська весна**", у якій взяли участь понад **1 000** молодих учених з різних ВНЗ України. Окрім цього, в межах конференції на більшості факультетів були організовані учнівські секції, учасниками яких стали учні та ліцеїсти навчальних закладів міста Києва, а саме Українського гуманітарного та фізико-математичного ліцеїв Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Природничо-наукового ліцею №145, Київського військового ліцею імені Івана Богуна, Києво-Печерського ліцею №171 "Лідер", Малої академії наук України та інших. Участь для наймолодших учасників конференції була безкоштовною, наприкінці була організована екскурсія університетом. Також вперше була доступною заочна форма участі у конференції. Учасниками "**Шевченківської весни**" були не тільки представники українських ВНЗ, а й далекого та ближнього зарубіжжя, зокрема Росії, Білорусії, Молдови, Азербайджану, Польщі, Словенії, Хорватії, Німеччини. За результатами конференції було визначено та нагороджено переможців, видано збірники матеріалів конференції, в яких опубліковано тези доповідей.

НТСА брало активну участь у сприянні та підготовці предметних студентських олімпіад, конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт студентів університету, а також у програмі фонду Віктора Пінчука "Завтра.UA".

У травні-вересні 2015 року було проведено ряд зустрічей із активістами наукових товариств інших ВНЗ м. Києві та обговорено питання створення **Асоціації наукових товариств м. Києва**.

У червні 2015 року за сприяння НТСА проведено **зустріч студентів із директором Наукового парку КНУ Чернюком В.І.**

НТСА Військового інституту організувало зустріч з ветеранами, учасниками бойових дій.

З осені 2015 року спільно із студентським парламентом університету НТСА факультету кібернетики почало щотижнево проводити **щотижневу інтелектуальну гру "Що? Де? Коли?"**.

НТСА ІМВ провели щорічну "**Модель ООН**" восени 2015 року.

Співпраця з Мовним клубом КНУ та проведення ряду спільних заходів (зустрічі з іноземцями, перегляд англomовних фільмів, екскурсії по Києву).

2.6. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Наукова бібліотека (НБ) імені М.Максимовича протягом 2015 р. здійснювала формування, наукове опрацювання, зберігання документів, забезпечувала використання інформаційних ресурсів, проводила науково-методичну, прикладну дослідницьку роботу у сфері бібліотечно-бібліографічної та інформаційної діяльності, надавала користувачам онлайнний доступ до наукових джерел інформації.

Виконуючи функції інформаційного, наукового, освітнього і культурного центру університету, НБ формує книжковий фонд відповідно до потреб навчального процесу та науково-дослідницької діяльності, оскільки документні ресурси є основою інформаційного, бібліотечно-бібліографічного забезпечення діяльності усіх підрозділів університету.

Бібліотека має значний за обсягом, унікальний за складом інформаційний ресурс, який поєднує бібліотечні документні фонди та електронні інформаційні ресурси. Фонд налічує **3 321 740** прим. літератури, а на **22** абонементів та у **23** читальних залах головного корпусу і на факультетах університету щороку обслуговуються за єдиним читацьким квитком понад **40** тис. користувачів.

Основними джерелами комплектування НБ (табл. 2.10) є купівля у видавництвах та книготорговельних організацій, документообмін, передача від видавничо-поліграфічного центру "Київський університет", безкоштовна передача від організацій, авторів, благодійних фондів тощо.

Таблиця 2.10

НАДХОДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ

Джерела надходжень	Кількість примірників
Купівля	1861
Передача від підрозділів КНУ	8408
Передплата	2110
Дарча / Безкоштовно	3791
На заміну загублених читачами	3135
Наукові фахові видання	1989
Документи, що не беруться на баланс (дисертації, автореферати, брошури)	1929
Документообмін	2895
Переопрацювання	238
Разом	26 356

На веб-сайті бібліотеки www.library.univ.kiev.ua у розділі "Повнотекстові бази даних" представлено передплачені університетом повнотекстові та реферативні БД з детальним описом кожного такого ресурсу (табл. 2.12). Також, у новинах тестового доступу (табл. 2.11) <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/trial.php3> представлено інформацію про всі повнотекстові та реферативні БД, доступ до яких бібліотека отримала безкоштовно на короткий період часу для ознайомлення з ними користувачів.

ТЕСТОВІ ПОВНОТЕКСТОВІ РЕСУРСИ

Назва ресурсу	Галузь знань	Термін доступу
SpringerLink	InfoTrac Academic OneFile (http://infotrac.galegroup.com/default/taras?db=AONE) – з усіх галузей знань; Artemis Literary Sources (http://infotrac.galegroup.com/default/taras?db=GLS) – літературознавство; Artemis Primary Sources (http://infotrac.galegroup.com/default/taras?db=GDC) -економіка, політика, історія: "Financial Times Historical Archive 1888-2010" та "Economist Historical Archive".	01.04 – 17.06; 19.11 – 09.12.
EBSCO Publishing	<i>Academic Search Complete</i> — мультидисциплінарна БД, що пропонує доступ до найбільш популярних та цінних наукових журналів різних галузей знань. База індексує майже 14 000 журналів, надає доступ до повних текстів з 9000 журналів (7800 – рецензовані). <i>Applied Science & Technology Source</i> — БД із прикладних та комп'ютерних наук. 1400 повнотекстових журналів надають доступ до провідних періодичних ділових, професійних, технічних та популярних журналів. <i>Legal Source</i> — БД юридичного спрямування, що пропонує доступ до більше ніж 870 повнотекстових журналів з права, та є авторитетним джерелом інформації з актуальних досліджень, думок і тенденцій у юридичній сфері. <i>Political Science Complete</i> — БД надає доступ до 660 журналів, 30 книг та монографій, 45000 матеріалів конференцій з порівняльної політології, гуманітарних питань, міжнародних відносин, права та законодавства, політичних теорій та ін. <i>Humanities Source</i> — ресурс для студентів, викладачів, дослідників різних сфер гуманітарної науки. База даних пропонує повнотекстовий доступ до більше ніж 1500 журналів, а також до бібліографічних даних, інтерв'ю, повних літературних текстів, рецензій на книги, фільми, мюзикли, програми радіо та телебачення тощо. Тематично база охоплює археологію, історію, гендерні студії, мовознавство, літературознавство, філософію, релігію, різні види мистецтва (музика, фільми, танці, художнє мистецтво та ін.). <i>Education Source</i> — 1900 повнотекстових журналів, повні тексти книг, конференцій, матеріалів конференцій, звітів, статистичних щорічників, 5 млн. статей з освітньої тематики. База містить педагогічні матеріали для різних вікових категорій (від раннього дитинства до вищої освіти, а також освіта дорослих, мовна освіта, методи тестування тощо).	02.04 – 31.05
Cairn.info	Cairn International Edition (http://www.cairn-int.info) - англomовна платформа, на якій представлені повні метадані, а також професійне переведення статей, відібраних з престижних журналів Cairn.info, англійською мовою. Колекція містить більше 50 000 описів і 3000 повнотекстових статей з 200 найбільш відомих і видатних французьких видань. Колекція наукових журналів (Cairn.info) налічує більше 400 франкомовних видань, включаючи такі престижні, як Cahiers Internationaux de Sociologie, Clio, Critique, L'Economie Politique, Espace Geographique, Ethnologie Francaise, Les Etudes Philosophiques, Herodote, Innovations, Journal Francais de Psychiatrie, La Linguistique, Le Moyen-Age, Psychanalyse, Revue Internationale de Droit Economique, Revue Internationale de Sciences Sociales, Revue Francaise de Science Politique. Представлений архів з 2001 року без ембарго. Колекція наукових книг (Cairn.info) налічує більше 3200 видань від ведучих франкомовних видавничих будинків Autrement, La Decouverte, Belin, De Boeck, ENS Editions, Eres, Presses de Sciences Po, Presses Universitaires de France, Quae та інші. Колекція енциклопедій (Cairn.info) включає 1200 видань і складається з двох пакетів французькою мовою: the Que sais-je (видавничий дім Presses Universitaires de France) і Reperes (видавничий дім La Decouverte). Колекція популярних журналів (Cairn.info) складається з 8 спеціалізованих видань французької преси. Дана колекція орієнтована на студентів, викладачів і дослідників в області соціальних і гуманітарних наук. Включає всі випуски з 2001 р.	17.04 – 31.05

Wiley	(http://onlinelibrary.wiley.com/browse/publications) - економіка, фінанси та бухгалтерський облік, інформатика, інформаційні технології, гуманітарні науки, право та кримінологія, математика, статистика, медицина, соціальні науки та ін.	21.04 – 15.06; 09.11 – 30.11
Al Manhal	(www.almanhal.com/eJournals) - 300 авторитетних видань провідних університетів, дослідницьких інститутів та наукових центрів. Більша частина журналів поширюється Al Manhal на ексклюзивних умовах. Видання представлені арабською, англійською, французькою, іспанською мовами та на івриті. БД призначена для дослідників та студентів, що спеціалізуються на вивченні Близького Сходу.	08.05 – 11.06
Digitalia Hispanica, Digitalia Francaise та Digitalia Portuguesa компанії MIPP International	Digitalia Hispanica містить 13000 книг та більше 2500 журналів видавничих домів Іспанії та Латинської Америки (Колумбії, Чилі, Аргентини, Мексики, Перу, Домініканської республіки). Доступні колекції: архітектура; мистецтво; дослідження країн Карибського басейну; кінематографія; бізнес і економіка; наука і технології; історичні періодичні видання Іспанії; історія; мови, лінгвістика і філологія; право; літературознавство; медицина; філософія; політологія; релігія і міфологія; соціологія і поведінкові науки; літературна критика. Digitalia Francaise містить 1300 книг видавничих домів та університетів Франції з предметів: мистецтво, географія, антропологія, історія, мови і лінгвістика, літературна критика, право, політичні науки, соціальні науки, психологія, філософія, релігія, наука і технології, белетристика. Digitalia Portuguesa містить близько 100 книг видавничих домів та університетів Португалії з предметів: мистецтво, географія, антропологія, історія, мови і лінгвістика, літературна критика, право, політичні науки, соціальні науки, психологія, філософія, релігія, наука і технології, белетристика.	01.10 – 31.10
East View's Universal Databases	Книги та періодичні видання країн СНД, Східної Європи та Азії з різних галузей знань	до 31.12
Повнотекстова БД вид-ва "Центр навч. літератури"	730 повнотекстових видань в форматі PDF	протягом року
Polpred.com	огляд засобів масової інформації	протягом року
New England Journal of Medicine	інформація щодо досліджень на перетині біомедичної науки та клінічної медичної практики	протягом року
BionOne	біологія, екологія та питань охорони навколишнього середовища. Колекція складається з 171 періодичного видання (118 індексуються системою Web of Science) і містить більше 85000 публікацій.	протягом року
IEEE Computer Society Digital Library	Computing in Science & Engineering Internet Computing IEEE Transactions on Knowledge & Data Engineering IEEE Transactions on Parallel & Distributed Systems IEEE Transactions on Software Engineering (комп'ютерні науки)	протягом року

ВИКОРИСТАННЯ РЕФЕРАТИВНОЇ БД SCOPUS

	01.15	02.15	03.15	04.15	05.15	06.15	07.15	08.15	09.15	10.15	11.15
Пошукові запити	216	1078	2473	2470	2095	3175	4037	1525	2587	3590	3373
Переглянуто рефератів	66	116	1558	1207	874	1527	2034	615	1003	1235	1452

НБ веде книгообмін зі **114** організаціями: національними бібліотеками, бібліотеками університетів України та зарубіжних країн.

Важливу роль у функціонуванні автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (АБІС) "УФД/Бібліотека" відіграє лінгвістичне забезпечення та підтримка на актуальному рівні інформаційно-мовних словників, забезпечення виконання системних функцій пошуку по тематичних запитах. Бібліотека продовжує роботу з лінгвістичного забезпечення електронного каталогу бібліотеки з використанням різних інформаційно-пошукових мов для максимально повного розкриття змісту документів і якнайповнішого задоволення інформаційних запитів користувачів бібліотеки.

Науковою бібліотекою забезпечена повна наукова обробка документів в автоматизованому режимі: розширено **17 700**, відредаговано понад **90 000** бібліографічних записів.

В АБІС створено **6 000** та відредаговано **9 000** предметних рубрик.

Постійно проводиться робота з перекладу загального змісту та анотуванню іноземних документів з метою їх подальшої систематизації та координатного індексування.

Продовжується робота по наповненню "Електронного каталогу періодичних видань Університету", створеного з метою надання науковому співтовариству зручних сучасних засобів доступу до електронних версій наукових журналів та збірників, які засновані Київським національним університетом імені Тараса Шевченка. Створено окремі повнотекстові інформаційні ресурси на веб-сайті бібліотеки – "Вісники КНУ" (**28** серій) та "Наукова періодика університету" (**38** назв).

Представлення повнотекстових копій дозволить збільшити кількість повнотекстових веб-сторінок на сайті бібліотеки (відкритість/OPENNESS за www.webometrics.info) та підвищити рейтинг університету.

Гордістю бібліотеки є фонд рідкісних книг і рукописів, який нараховує більше ніж **13** тис. прим. стародрукованих видань, рідкісних та цінних книг XV–XXI ст. Продовжується робота з оцифрування рідкісних та цінних видань, що перебувають у фондах НБ. Протягом року створено **166** електронних копій примірників таких видань (**80 274** сторінки), з них стародруків – **145** (**70 646** сторінок). У цифровому депозитарії www.rare.univ.kiev.ua представлено **1 358** описаних та **2 198** неописаних електронних копій стародруків.

Науково-дослідницька діяльність НБ здійснюється за темами:

• Оцифрування рідкісних та цінних видань як складова вивчення, збереження, використання фондів НБ ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

- Михайло Максимович. Бібліографія (1804-1873);
- Біобібліографія вчених Київського університету;
- Особливості організації електронного обслуговування у НБ;
- Розвиток підходів індексування інформаційних ресурсів в контексті здійснення наукового опрацювання документів;

• Використання можливостей бібліометрії для моніторингу ефективності дослідницької роботи.

Працівники НБ брали активну участь у 15 міжнародних наукових конференціях, форумах та семінарах:

- "Берковські читання" (26–27.05.15, м. Мінськ, республіка Білорусь);
- "Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону "Про вищу освіту" та інформатизації суспільства" (16-19.06.15, М. Івано-Франківськ);
- "Книга. Время. Общество" (20-21.11.15, м. Павлодар, республіка Казахстан);
- "Бібліотека. Наука. Комунікація" (6-8.10.15, м. Київ);
- "Еволюційний поступ бібліотек ВНЗ у світлі модернізації вищої освіти" (15-16.10.15, м. Київ);
- "Традиційні та новітні інформаційні технології у сучасній бібліотеці" (23.10.15, м. Київ);
- "Наукова комунікація в цифрову епоху" (10-12.03.15, м. Київ);
- "Бібліотека XXI століття: від класичної моделі до нових потреб суспільства" (23-24.04.15, м. Київ);
- "Клим Чурюмов – людина сторіччя" (29.04.15, м. Переяслав-Хмельницький);
- "Форум видавництва у Львові. Бібліотек@ - стратегія розвитку" (8-12.09.15, м. Львів);
- "Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці" (14-17.09.15, м. Одеса);
- "Менеджмент вузовских библиотек" (22-23.09.15, м. Мінськ, республіка Білорусь);
- "Університетська бібліотека в системі міжнародних відносин: значення, досвід, можливості" (19.11.15, м. Київ);
- "Наукометричні бази даних як інструментарій реалізації наукового та науково-технічного потенціалу в контексті інтеграції до Європейського наукового простору" (04.12.15, м. Київ);
- "Застосування методів хемоінформатики та біоінформатики для вирішення завдань біології та медицини засобами програмно-технологічних продуктів для Life Science компанії Elsevier" (17.12.15, м. Київ).

Працівниками НБ опубліковано **58** статей у фахових журналах, матеріалах конференцій та електронних ресурсах.

У жовтні 2015 р. НБ долучилася до проекту ElibUkr "Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України". Це інноваційний проект, що об'єднує бібліотеки вищих навчальних закладів, національні бібліотеки та інші організації України. Метою проекту є забезпечення доступу до світової наукової інформації, створення власних академічних ресурсів, а також інтеграція української науки та бібліотечної справи у світову наукову комунікацію. Проект передбачає передплату ліцензованих інформаційних продуктів для кожного університету – електронних журналів, електронних книг, баз даних – найважливішого ядра світових інформаційних ресурсів, що покривають усі галузі знань (наука, техніка, медицина, соціальні та гуманітарні науки).

Також у жовтні Наукова бібліотека разом з Громадським об'єднанням "ЕЛіБУкр", Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського, Асоціацією користувачів української науково-освітньої мережі "УРАН" шляхом укладання багатостороннього договору (без утворення самостійної юридичної особи) створили **Консорціум e-VERUM**. Головною метою діяльності Консорціуму є покращення забезпечення електронними інформаційними ресурсами університетських та науково-дослідних установ України, підвищення продуктивності та ефективності діяльності вчених, сприяння збільшенню числа публікацій у провідних наукових виданнях, поліпшення показників української науки в міжнародних рейтингах.

Бібліотека є засновником інтерактивного проекту **Ukrainian scientific journals** (<http://usj.org.ua>), що стартував влітку 2015 р. і покликаний консолідувати зусилля всіх редакцій наукових журналів України. Ресурси цього проекту містять широкий обсяг консультативної інформації щодо питань оптимізації шляхів підвищення якості журналів.

У рамках програми інформатизації Київського національного університету імені Тараса Шевченка реалізовано **4** проекти:

- Створення Веб-порталу Наукової бібліотеки,
- Створення електронної бібліотеки статей з наукової періодики Університету,
- Розробка інституційного депозитарію,
- Розробка платформи федеративного пошуку. Організація одночасного мультипошуку по всіх ресурсах (в одному вікні) та зв'язків з повними текстами документів.

Повноцінне використання цих проектів залежить від реалізації п'ятого проекту – придбання та встановлення серверів для роботи бібліотеки .

Культурно-просвітницькі комплексні програми є ефективною, сучасною, інтерактивною формою спілкування бібліотекарів з широкою аудиторією користувачів. Вони допомагають студентській молоді у формуванні світогляду, творчості, духовності, розвитку її комунікативних навичок, самоорганізації, надають можливості отримання додаткових знань задля професійного та особистісного росту.

Протягом року проведено **321** тематичну книжкову виставку, відбулося **26** культурно-масових заходів і проведено **16** екскурсій.

З метою розвитку мистецького напрямку в бібліотеці експонувалися виставки української художниці Sky pearl, художника-графіка Станіслава Лішанського та міжнародна виставка політичної карикатури одного з найвідоміших карикатуристів США Деріла Кейгла.

Відбулися презентації: історичного роману Сергія Зінченка "Отаман Холодного Яру, книги Юлії Івашко та Лі Шуань "Модерн Западної Європи, України и Китая: пути трансформации и имплементации".

Була організована зустріч студентів Інституту філології з українським письменником та музикантом Сергієм Лазо. Родзинкою заходу стала презентація цілого проекту Сергія Лазо – "Майстри часу та ще чогось", де завдяки праці багатьох талановитих людей вдалося поєднати вірші, музику і графіку в одне ціле.

Спільно зі студентами Інституту журналістики знято відео "Моя Бібліотека", яке розміщено на сторінці НБ у ресурсі YouTube.

Уся інформація про заходи, які відбувалися в бібліотеці, відображається на офіційному сайті НБ і на сторінці соціальної мережі Facebook, яка була створена у звітному році. З моменту створення на сторінку НБ у Facebook – підписалося **1166** читачів, і кількість їх невпинно зростає.

Основою для всієї подальшої роботи бібліотеки є внесення до АБІС якомога більш детальної інформації про бібліотечний фонд. Завдяки багаторічній плідній праці співробітників НБ по внесенню до електронного каталогу АБІС інформації отримані наступні результати - кількість проіндексованих сторінок сайту бібліотеки в пошуковій системі GOOGLE близько **1 500 000** повнотекстових посилань (статей та документів).

Наразі сайт Наукової бібліотеки активно індексується такими пошуковими системами як yahoo.com, mail.ru та bing.com, що сприяє підвищенню міжнародного рейтингу університету, покращує інформованість зацікавлених осіб про педагогічну і наукову діяльність університету та надає можливість отримання науко-метричних даних для проведення оціночних досліджень на державному і корпоративному рівнях.

2.6.1. Служба інформаційного моніторингу НБ

У березні 2015 р. з метою здійснення бібліометричного моніторингу системи документальних комунікацій, інформаційно-технологічної підтримки формувань зібрань наукових серіальних видань і сприяння входженню цих видань у міжнародні та національні бібліометричні бази даних, представлення публікацій науковців Університету для індексування в міжнародних реферативних базах та пошукових системах Scopus, Google Scholar та ін. створено Службу інформаційного моніторингу НБ.

У листопаді 2015 р. Службою інформаційного моніторингу здійснено **моніторинг позицій Київського національного університету у світових та національних рейтингах:**

- 1) Times Higher Education World University Rankings – 601-800 місце;
- 2) QS World University Rankings – 421-430 місце;
- QS University Rankings: EECA (Emerging Europe and Central Asia) 2015 – 39 місце;
- 3) Webometrics Ranking of World Universities – 1028 місце;
- 4) Консолідований рейтинг вузів України – 1 місце;
- Кращі класичні університети України – 1 місце;
- Кращі вищі навчальні заклади столиці України – 1 місце;
- 5) Рейтинг ВНЗ "Топ-200 Україна" – 1/2 місце (розділив з Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут").

У березні-жовтні проведено первинний моніторинг наявності профілів у світових реєстрах унікальних ідентифікаторів авторів та у спеціалізованих соціальних мережах науковців Університету на основі "ТОП-списку співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за публікаційною активністю в 2010-2013 рр. станом на 15.01.14 (за даними Scopus, 7 і більше публікацій)" (Аналітична доповідь "Науково-дослідницька робота в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: підсумки за 2013 р. і завдання на 2014 р.").

Результати: загальна кількість науковців – **153**; Google Академія – **46**, ResearcherID – **8**, ORCID – **40**; Academia.edu – **14**; ResearchGate – **1**. Пошук відбувався за варіантами написання прізвища та імені у профілі автора у базі Scopus.

Здійснено контроль коректного представлення науковців Університету з "ТОП-списку співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за публікаційною активністю в 2010-2013 рр. станом на 15.01.14 у національній рейтинговій системі Бібліометрика української науки. Відсутні у системі профілі Google Академія науковців Університету було додано.

У листопаді розпочато первинний моніторинг наявності профілів у світових реєстрах унікальних ідентифікаторів авторів та у спеціалізованих соціальних мережах науковців Університету за підрозділами. На кінець грудня 2015 р. проаналізовано три підрозділи: історичний факультет, філософський факультет, Інститут філології.

Результати:

1) Історичний факультет: кількість кафедр – 12; кількість науковців – 109; Scopus – 0; ResearcherID – 0; ORCID – 1; Academia.edu – 0; Google Академія – 0.

2) Філософський факультет: кількість кафедр – 11; кількість науковців – 130; Scopus – 0; ResearcherID – 0; ORCID – 4; Academia.edu – 3; Google Академія – 0.

3) Інститут філології: кількість кафедр – 32; кількість науковців – 623; Scopus – 1; ResearcherID – 1; ORCID – 14; Academia.edu – 26; Google Академія – 2.

Інформацію про склад кафедр підрозділів університету було отримано з офіційних сайтів факультетів. Пошук профілів відбувався за прізвищами та іменами за до-

помогою офіційної транслітерації, затвердженої Кабінетом Міністрів України 27 січня 2010 р. (КМУ 2010), офіційної транслітерації, затвердженої Українською комісією з питань правничої термінології 19 квітня 1996 р. (УКППТ 1996) та транслітерації, затвердженої Палатою Сполучених Штатів з географічних назв та Постійним комітетом з географічних назв Великобританії (BGN/PCGN 1965).

Працівники Служби інформаційного моніторингу брали участь та проводили семінари-тренінги:

- 20 квітня – лекція-семінар "Електронні ресурси в контексті здійснення науково-дослідної роботи" в рамках дисципліни "Науково-дослідна робота студента-історика (нова та новітня доба)";

- 2 грудня – семінар-тренінг для магістрів юридичного факультету 1-го року навчання спільної магістерської програми КНУ імені Тараса Шевченка та Литовського університету ім. М. Ромеріса;

- 17 грудня – семінар від представника компанії Elsevier А.Худошина "Застосування методів хемоінформатики та біоінформатики для вирішення завдань біології та медицини засобами програмно-технологічних продуктів для Life Science компанії Elsevier" для дослідників у галузях хімії та біології;

- 6 травня – тренінг "Редагування та створення статей у Вікіпедії" у Науковій бібліотеці Національного університету "Києво-Могилянська академія";

- 5 листопада – демонстрація тренінгу із користування спеціалізованою пошуковою системою по реферативних базах наукових публікацій з хімічних наук SciFinder, яка відбулась у читальному залі хімічного факультету;

- 19 листопада – участь в міжнародному науково-практичному семінарі "Університетська бібліотека в системі міжнародних відносин: значення, досвід, можливості" (University library in international relations: the values, experiences, opportunities).

2.6.2. Рейтинги наукових видань

У травні та грудні проведено аналіз та укладено рейтинги наукових видань Київського національного університету імені Тараса Шевченка:

- 1) Рейтинг наукових видань Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо відповідності умовам їх включення до світових реферативних та наукометричних баз (на 17.05.15), в якому проаналізовано **73** видання за **8** критеріями, сформованими, відповідно до мінімальних вимог прийняття журналів на розгляд щодо включення в наукометричні бази Scopus та Web of Science Core Collection.

- 2) Рейтинг наукових видань Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо відповідності умовам їх включення до світових реферативних та наукометричних баз (на 14.12.15), в якому було проаналізовано **84** видання за **9** критеріями, сформованими відповідно до мінімальних вимог прийняття журналів на розгляд щодо включення в наукометричні бази Scopus та Web of Science Core Collection.

У жовтні-грудні проведено консультації та узгоджено процедуру співпраці з офіційною реєстраційною агенцією CrossRef щодо надання публікаціям видань Університету цифрових ідентифікаторів об'єкту (Digital object identifier (DOI)). В межах Бібліотечної Ради Університету проведено низку робочих засідань із цього питання з уповноваженими представниками редакцій наукових видань Університету (10.10.15, 12.11.15, 23.12.15).

2.7. Науковий парк

Основним завданням Наукового парку є поєднання можливостей освіти, науки, виробництва і бізнесу шляхом координації виконання інноваційних проектів його учасниками та партнерами, для прискорення розробки, впровадження у виробництво наукоємної конкурентоспроможної високотехнологічної продукції. Поєднання унікальних характеристик Наукового парку забезпечує повний цикл створення та реалізації інноваційної продукції – від генерації ідеї і розробки концепції до їх комерціалізації та виробництва конкурентоспроможної продукції.

Науковий парк надає послуги з організації та проведення наукових досліджень, фінансово-економічного супроводу реалізації проектів, розробки і реалізації комплексу маркетингу, фахової комунікації і гармонізації термінології, фахового аудиту освітньої та науково-дослідницької діяльності, а також організації конференцій, семінарів, форумів та інших інформаційно-комунікативних заходів. В 2015 році Науковим парком було виконано **48** договорів на загальну суму **1 700 000** грн. Найбільш активно з Науковим парком співпрацюють: Навчально-науковий центр "Інститут біології"; Навчально-науковий інститут "Інститут геології"; Інститут високих технологій; Юридичний факультет; Економічний факультет; Географічний факультет; Хімічний факультет; Факультет інформаційних технологій; Факультет кібернетики; Фізичний факультет; Інформаційно-обчислювальний центр; Рада молодих вчених; Студентський парламент; Національний контактний пункт Програми "Горизонт 2020".

Реалізація учасниками та партнерами Наукового парку масштабних інноваційних проектів є одним з основних напрямків діяльності Наукового парку. Виконання одного з таких проектів стане можливим завдяки першому отриманому європейському гранту в рамках Програми "ГОРИЗОНТ 2020" за напрямком "Дії Марії Склодовської-Кюрі" по темі "Використання наноматеріалів на основі вуглецю для тераностики". Кінцевою метою реалізації чотирьохрічного проекту є створення інноваційних підходів для багатофункціонального застосування вуглецевих наноматеріалів для діагностики і терапії раку. В рамках виконання даного інноваційного проекту передбачається проведення спільних наукових досліджень з Національним інститутом прикладних наук (м. Леон, Франція) – координатором проекту, Астонським університетом (м. Бірмінгем, Великобританія) та виробничою компанією "Ray Techniques Ltd." (м. Єрусалим,

Ізраїль). Виконавцями української частини проекту є дослідники з Інституту високих технологій, фізичного та хімічного факультетів Університету.

З метою забезпечення сприятливих умов для співробітників, вчених, аспірантів, студентів та випускників університету, що планують відкрити свої стартап-компанії і займатися підприємницької діяльністю, **Науковий парк створив бізнес-інкубатор** з власною стартап-школою, де навчають основам інноваційного підприємництва, допомагають розробляти бізнес-моделі та презентувати бізнес-плани перед потенційними інвесторами з метою залучення інвестицій для реалізації стартап проектів. Стартап-школа допомагає нашій молоді перевіряти і підтверджувати валідність та масштабованість власних стартап-ідей або продуктів. Основна увага приділяється розвитку навичок, необхідних для повного використання інновацій та діяльності з передачі знань у поєднанні з комерціалізацією нових технологій.

В 2015 році Науковий парк за безпосереднього сприяння Національного інформаційного центру з питань науково-технічного співробітництва Україна-ЄС організував участь співробітників Університету в закордонних заходах в рамках міжнародних проектів країн східного партнерства (IncoNet EaP):

- семінар з науково-дослідної та інноваційної політики, що був організований австрійським Центром соціальних інновацій та проходив в місті Відень (Австрія) в період 9-13.02.15;
- тренінг з питань розвитку інновацій та науково-технологічного співробітництва, що проходив в м. Мінськ (Республіка Білорусь) в період з 26-28.05.15;
- VI Європейська конференція з питань біологічного очищення води та поверхні від забруднення органічними відходами, що проходила в місті Ханья (о. Крит, Греція) в період з 29.06 – 02.07.15.

Для популяризації Наукового парку за межами України встановлюються контакти з науковими парками інших країн світу та представниками різних міжнародних компаній і фондів. З цією метою керівництво Наукового парку взяло участь у заходах Програми розвитку наукових та технологічних парків, організатором і спонсором яких виступив корейський фонд "INNOPOLIS" за безпосередньої підтримки Міністерства науки, інформаційно-комунікаційних технологій та майбутнього планування Республіки Корея 01-12.06.15 у місті Теджон (Республіка Корея). Метою даної програми є поширення корейського досвіду в побудові та управлінні науковими та технологічними парками, а також надання можливості обміну ідеями з іншими учасниками. Також за участю керівництва Наукового парку в місті Пекіні (Китайська Народна Республіка) проходив міжнародний семінар з технологічних інновацій та підприємництва за підтримки Народного уряду Пекінського муніципалітету та Пекінського міжнародного бізнес-інкубатору на базі Наукового парку "Zhongguancun" в період з 21-25.09.15. Метою семінару було поширення успішного досвіду та вивчення перспектив подальшого співробітництва з колегами з інших країн.

Минулого року Центром міжкультурної фахової комунікації та гармонізації термінології Наукового парку було започатковано проектну співпрацю з такими закордонними інституціями: Німецькою службою академічних обмінів (Deutscher akademischer Austauschdienst, DAAD), Фондом Александра фон Гумбольдта (Alexander-von-Humboldt-Stiftung, AvH), Німецьким дослідницьким товариством (Deutsche Forschungsgesellschaft, DFG), Німецьким товариством з міжнародної співпраці (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit, GIZ GmbH), міжнародним проектом "Підтримка реформ у сфері юстиції України" (Support to Justice Sector Reforms in Ukraine).

Основними завданнями Наукового парку на наступний період є:

- здійснення досліджень в перспективних напрямках розвитку світової науки;
- розвиток науково-технічної та інноваційної діяльності в Університеті, ефективне та раціональне використання наявного потенціалу і матеріально-технічної бази Університету для комерціалізації результатів наукових досліджень та їх впровадження на вітчизняному та закордонному ринках;
- стимулювання інноваційної діяльності з метою підвищення добробуту Університету та його співробітників через ефективне й раціональне використання наукового і кадрового потенціалу Університету;
- здійснення спільної господарської діяльності з українськими та іноземними підприємствами, установами, організаціями, товариствами, фондами, фірмами, організаціями та окремими особами як в Україні, так і за кордоном;
- надання платних послуг юридичним та фізичним особам відповідно до чинного законодавства;
- створення сприятливих стартових умов для вчених, аспірантів, студентів і випускників Університету, що планують відкрити свої spin-off компанії;
- формування сприятливого середовища для створення та розвитку start-up компаній в рамках створеного бізнес-інкубатору;
- інтенсифікація розробок, виробництва і впровадження наукоємної конкурентоспроможної продукції;
- організаційне удосконалення інноваційної діяльності та комерційного трансферу науково-технічних розробок;
- створення нових і збереження існуючих робочих місць;
- залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій для вирішення завдань, що стоять перед Науковим парком.

2.8. Електронні ресурси

У рамках програми інформатизації університету у 2015 році службами науково-дослідної частини постійно підтримувались та вдосконалювались основні електронні ресурси НДЧ. Наприклад, проект "**Публікації університету**" працює у штатному ре-

жимі з 2014 року і налічує більше ніж **96 000** публікацій, понад **14 000** видань і понад **23 600** авторів і співавторів у публікаціях. У 2015 році службами НДЧ було надано більше **1 000** письмових відповідей на звернення стосовно публікацій, також за даними бази публікацій університету в режимі реального часу був сформований рейтинг публікаційної активності співробітників університету.

Календар подій університету (<http://dsr.univ.kiev.ua>) налічує понад **23** календарів і близько **2 000** актуальних подій, де представлені всі події у житті університету, а саме: міжнародні конференції, всеукраїнські конференції, загальні події, захисти дисертацій, культурно-мистецькі події, міжнародні події, державні свята, спортивні події, зустрічі з відомими особистостями, лекції іноземних вчених, лекторій для аспірантів, збори трудових колективів, вчені ради, семінари, турніри, круглі столи, наради, засідання, презентації, дні відкритих дверей та інші. Окрім того, на ресурсі розміщена відеогалерея із зустрічами з відомими особами, проект "Відкритий університет" та "Миттєвості університету", відеолекції міждисциплінарного лекторію з актуальних проблем сучасної науки.

За 2015 рік календар подій відвідали **168 882** користувачі, з них **74 %** з України, по **6 %** – США та Російська Федерація, **3 %** – Федеративна Республіка Німеччина, **2 %** – Китай. Такий самий розподіл користувачів прослідковується по сторінках бази публікацій університету.

Енциклопедія університету (<http://eu.univ.kiev.ua>) також працює в штатному режимі та налічує біля **5 200** персоналій по підрозділам університету та близько **300** додатків, які постійно оновлюються. Також на даному ресурсі можна знайти інформацію про дати та місця народження, біографічний опис співробітників університету.

У рамках проекту "**Музеї, музейні колекції університету**" представлена основна інформація про музеї, місця їх знаходження та їх контактні дані для відвідування та замовлення екскурсій.

У 2015 році був запроваджений проект "**Унікальне обладнання та послуги університету**". В рамках цього проекту було додано більше **150** найменувань унікального обладнання та понад **100** сформованих послуг, які підрозділи університету можуть надавати стороннім організаціям та фізичним особам. Форма зворотного зв'язку та моментальна реакція на запити дозволяє ефективно співпрацювати із зацікавленими особами службами науково-дослідної частини.

Інформаційний ресурс науково-дослідної частини (<http://science.univ.kiev.ua>) постійно працює і вдосконалюється для отримання всіма зацікавленими особами актуальної інформації з науково-дослідної роботи університету, а саме впроваджено постійне актуальне оновлення інформації про події, виставки, конференції, висвітлення аналітичної інформації та інформування підрозділів університету про накази, розпорядження, тощо. Окрім того, ресурс призначений для збору та систематизації інфор-

мації для проведення рейтингування науково-дослідних робіт, аналізу звітів та запитів з наукової роботи факультетів та науково-дослідних тем в електронній формі.

На сьогоднішній день впроваджена нова база даних та вдосконалені підходи по заведенню аспірантів, докторантів та здобувачів із авторефератами та дисертаційними роботами, які перевіряються системою запозичення текстів "Антиплагіат".

Таким чином у 2015 році науково-дослідна робота у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка проводилась на всіх факультетах, в інститутах та інших наукових підрозділах. Як бачимо, має позитивні результати, які дозволяють з повним правом говорити про Університет як флагман вітчизняної науки.

Разом із тим, слід констатувати наявні значні резерви для покращення ефективної наукової роботи в першу чергу в сфері прикладних досліджень. **Першочерговим завданням науковців є активна участь Університету у вирішенні завдань безпеки, енергоефективності, обороноздатності та підтримки критичної інфраструктури України.**

Важливими завданнями науково-дослідного сектору Університету в 2016 році залишаються:

- **приведення діяльності та структурної організації науково-дослідної частини у відповідність до нового Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність";**
- **подальше удосконалення наукової тематики згідно з потребами обороноздатності і конкурентоспроможності країни;**
- **якісне підвищення рівня наукових досліджень, їх інноваційної спрямованості, ефективності наукових розробок, комерціалізації результатів тощо;**
- **оптимізація структури науково-дослідних підрозділів згідно з новими викликами щодо організації наукової діяльності в Університеті і нового тематичного плану науково-дослідних робіт;**
- **забезпечення вимог наукового рівня і включення університетських наукових видань до наукометричних баз даних;**
- **подальша співпраця з корпорацією "Науковий парк Київський університет імені Тараса Шевченка" у сфері комерціалізації результатів наукових досліджень та взаємодії науки і бізнесу;**
- **переведення міжнародної наукової співпраці із площини мобільності до реального співробітництва в рамках наукових та науково-інноваційних і інфраструктурних проектів, для чого необхідно принципово реорганізувати роботу відповідних підрозділів НДЧ;**
- **активізація участі в програмі ЄС "Горизонт 2020", інших міжнародних проектах, грантових програмах;**
- **організація і участь в міжнародних міждисциплінарних наукових конференціях, форумах, виставках та інших заходах.**

3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Участь у міжнародному співробітництві

У 2015 році Київський національний університет імені Тараса Шевченка активно працював у напрямках інтенсифікації міжнародного академічного співробітництва. Найбільшого прогресу було досягнуто у відносинах із польськими, німецькими, французькими, китайськими, турецькими та чеськими партнерами. У звітний період університет здійснював активну співпрацю із зарубіжними вищими навчальними закладами у рамках існуючих міжнародних проектів, на дво- та багатосторонній основі.

У 2015 році продовжувалась співпраця інститутів і факультетів університету із зарубіжними партнерами у напрямку започаткування програм подвійного дипломування.

На сьогодні університет має **262 партнерські угоди** (242 – із вищими навчальними закладами та 20 – з міжнародними організаціями, фундаціями та посольствами) із **61 країни світу**.

3.2. Участь університету у міжнародних освітніх проектах і програмах

Співробітники відділу міжнародного співробітництва (ВМС) систематично інформують підрозділи університету про нові можливості для співпраці у сфері вищої освіти, сприяють подачі заявок для участі у конкурсах на отримання грантів освітніх програм ЄС, супроводжують подальшу реалізацію міжнародних проектів у межах університету.

3.2.1. Програма ЄС "Еразмус+"

У рамках Програми "Еразмус+": "Кредитна мобільність" за результатами конкурсу 2015 року відділ міжнародного співробітництва уклав **Міжінституційні угоди** на реалізацію академічної мобільності та стажування студентів, аспірантів і викладачів з **26** європейськими університетами:

- Софійським університетом імені святого Климента Охридського, Болгарія,
- Університетом Аристотеля у м. Салоніки, Греція,
- Університетом м. Гранада, Іспанія,
- Університетом Деусто, м. Більбао, Іспанія,
- Університетом м. Кадіз, Іспанія,
- Університетом м. Мачерата, Італія,
- Університетом м. Камеріно, Італія,
- Латвійським університетом, м. Рига, Латвія,
- Університетом Міколаса Ромеріса, м. Вільнюс, Литва,
- Університетом м. Констанц, Німеччина,
- Університетом Нурланда, м. Буде, Норвегія,
- Вроцлавським університетом, м. Вроцлав, Польща,
- Технологічним університетом м. Лодзь, Польща,

ДВОСТОРОННІ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКІ УГОДИ, УКЛАДЕНІ У 2015 РОЦІ

№	Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про співробітництво	Країна		Дата підписання	Термін дії
		код	назва		
1.	Школа італійської мови та культури для іноземців "Кампус Магнолія"	ИТ	Італія	16.01.2015	5 р.
2.	Ханойський національний педагогічний університет	ВН	В'єтнам	22.01.2015	5+5р.
3.	Університет м. Верона	ИТ	Італія	04.03.2015	3 р.
4.	Університет м. Камеріно	ИТ	Італія	19.03.2015	5+5р.
5.	Посольство Індонезії (мовний центр)	ИД	Індонезія	02.04.2015	безстроково
6.	Інститут Яна-Урбана Сандала, м. Осло	НО	Норвегія	09.04.2015	безстроково
7.	Університет Суншіль, м Сеул	КО	Корея	10.05.2015	5+5р.
8.	Празький університет хімії та технологій	ЧЕ	Чехія	13.05.2015	5+1р
9.	Національна дослідницька рада Італії (CNR)	ИТ	Італія	20.05.2015	4+4р.
10.	Литовський університет освітніх наук	ЛИ	Литва	01.06.2015	5 р.
11.	Університет м. Валенсія	ИП	Іспанія	15.06.2015	4+4р.
12.	Вища національна школа передових технологій ПаріТек	ФР	Франція	23.06.2015	5 р.
13.	Університет м. Кан Нижня Нормандія	ФР	Франція	23.06.2015	безстроково
14.	Університет м. Ле Ман	ФР	Франція	23.06.2015	5+5р.
15.	Університет м. Бялисток	ПЛ	Польща	23.07.2015	5+5р.
16.	Національний автономний університет Мексики	МС	Мексика	28.07.2015	5 р.
17.	Університет "Спа", м. Бат	ВБ	Велика Британія	14.09.2015	5 р.
18.	Університет м. Барселона	ИП	Іспанія	23.09.2015	безстроково
19.	Університет Humanitas (м. Сосновець)	ПЛ	Польща	29.09.2015	безстроково
20.	Університет м. Альгарве	ПО	Португалія	13.10.2015	5 р.
21.	Туркменський державний університет імені Махтумкулі	ТУ	Туркменістан	29.10.2015	5 р.
22.	Киргизький національний університет імені Жусупа Баласагіна	КЗ	Киргизстан	10.11.2015	безстроково
23.	Вища школа права та адміністрації	ПЛ	Польща	10.11.2015	безстроково
24.	Вища центральна школа м.Ліон	ФР	Франція	17.11.2015	5+5р.
25.	Університет Адамас (м. Барасат)	ИН	Індія	24.11.2015	безстроково
26.	Зеленогурський університет	ПЛ	Польща	11.01.2016	5 р.

Таблиця 3.2

ПОНОВЛЕНО ДІЮ УГОД ПРО СПІВПРАЦЮ З 5 УНІВЕРСИТЕТАМИ-ПАРТНЕРАМИ

Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про співробітництво	Країна		Дата підписання угоди	Термін дії
	код	назва		
Анжуйський університет	ФР	Франція	25.02.15	5+5р.
Університет Йоннам (м. Кьонсан)	КО	Корея	07.04.15	5 р.
Паризький національний інститут східних мов та цивілізацій (INALCO)	ФР	Франція	23.06.15	5 р.
Політехнічна школа м. Париж	ФР	Франція	23.06.15	безстроково
Університет ім. Аристотеля (м. Салоніки)	ГЦ	Греція	08.10.15	3 р.

Таблиця 3.3

УГОДИ ПРО ПОДВІЙНЕ ДИПЛОМУВАННЯ УКЛАДЕНО З 6 УНІВЕРСИТЕТАМИ-ПАРТНЕРАМИ

Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про подвійне дипломування	Країна		Дата підписання угоди	Факультет/інститут	Термін дії
	код	назва			
Анжуйський університет	ФР	Франція	25.02.2015	Хімічний факультет	5+5р.
Університет імені Поля Валері – Монпельє III	ФР	Франція	18.05.2015	Інститут філології	3 р.
Університет імені Марії Кюрі-Склодовської, м. Люблін	ПЛ	Польща	26.05.2015	Інститут міжнародних відносин	5+5р.
Університет м. Ле Ман	ФР	Франція	23.06.2015	Хімічний факультет	5+5р.
Вища центральна школа м.Ліон	ФР	Франція	17.11.2015	Інститут високих технологій	5+5р.
Університет Humanitas (м. Сосновець)	ПЛ	Польща	20.11.2015	Інститут журналістики	безстроково

- Вища школа права та адміністрації, м. Жешув, м. Перемишль, Польща,
- Університетом соціальних і гуманітарних наук, м. Варшава, Польща,
- Середньосхідним технічним університетом, м. Анкара, Туреччина,
- Університетом м. Киркларелі, Туреччина,
- Університетом м. Дебрецен, Угорщина,
- Університетом м. Печ, Угорщина,
- Університетом імені Лоранда Етвеша, м. Будапешт, Угорщина,
- Університетом прикладних наук Новіа, м. Вааса, Фінляндія,
- Університетом м. Ле Ман, Франція,
- Загребським університетом, м. Загреб, Хорватія,
- Університетом імені Томаша Баті, м. Злін, Чехія,
- Університетом м. Лунд, Швеція.

Протягом жовтня – грудня 2015 року було проведено 10 конкурсів для навчання студентів та аспірантів у 2 семестрі 2015/16 н.р. в університетах-партнерах.

За результатами першого конкурсу програми "Еразмус+" за напрямом розвитку потенціалу вищої освіти (KA2) з 2015 р. університет розпочав виконання 2 нових проектів:

1. Проект: "Система забезпечення якості в Україні: розвиток на основі стандартів та інструкцій Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти" (№ 562013-EPP-1-2015-1-PL-EPPKA2-CBHE-SP). Координатор: Вроцлавський технічний ун-т, Польща. Координатор від КНУ – проф. Заславський В.А., ф-т кібернетики.
2. Проект: "Створення адаптивного навчального середовища для досягнення компетенцій з оцінки впливу погоди, якості повітря і клімату на різні галузі економіки та суспільства" (№ 561975-EPP-1-2015-1-FI-EPPKA2-CBHE-JP). Координатор Університет м. Гельсінкі, Фінляндія. Координатор від КНУ – проф. Сніжко С.І., географічний ф-т.

3.2.2. Участь у програмі "Еразмус Мундус"

Університет бере участь у програмі міжнародних академічних обмінів ЄС "Еразмус Мундус" за напрямом "Партнерство" з 2007 року. У 2015 році КНУ продовжив свою участь у 5 проектах "Еразмус Мундус":

- BMU-MID, координатор – Університет м. Турку, Фінляндія.
- EMP-AIM, координатор – Університет Міколаса Ромеріса, Литва
- MID, координатор – Університет м. Турку, Фінляндія.
- ELECTRA, координатор – Університет м. Олденбург, Німеччина
- HUMERIA, координатор – Університет м. Таллінн, Естонія.

3.2.3. Програма "ТЕМПУС"

Університет бере активну участь у реалізації проектів Програми ЄС "ТЕМПУС", що спрямована на модернізацію системи вищої освіти та створення простору для співпраці між країнами-членами ЄС та країнами-партнерами. Останні проекти в рамках цієї програми будуть завершені у 2016 році.

Таблиця 3.4

ПРОЕКТИ ПРОГРАМИ "ТЕМПУС", РЕАЛІЗАЦІЯ ЯКИХ ЗАВЕРШИЛАСЬ У 2015 РОЦІ

Тривалість	Назва проекту	Координатор проекту	Координатор від КНУТШ	Сума гранту ЄС програми Темпус
15.10.2012-14.10.2015	Сприяння життєздатним та автономним системам вищої освіти у регіоні Східного сусідства (ATHENA) 530465-TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR	Асоціація Європейських Університетів, Бельгія	доц. Трубочанінова Т.А.	€ 1 191 277,00
15.10.2012-14.10.2015	Підвищення ефективності студентських служб (IMPRESS) № 530534-TEMPUS -1-2012-1-UK-TEMPUS- SMGR	Університет Носамбрія, Велика Британія	проф. Черняк О.І.	€ 823 937,72
15.10.2012-14.10.2015	Європейська політика сусідства: право та належне врядування (EUNEG) 530391-TEMPUS-1-2012-1-SI-TEMPUS-JPCR	Університет Марібору, Словенія	проф. Мірошниченко А.М.	€ 935 709,43
15.10.2012-14.10.2015	Інформатика та менеджмент: рамки кваліфікацій відповідно до Болонського процесу (INARM) 530785-TEMPUS-1-2012-1-PL-TEMPUS-JPCR	Університет Марії Кюрі-Склодовської, Польща	проф. Заславський В.А.	€ 736 980,65

Таблиця 3.5

ПРОЕКТИ ПРОГРАМИ ТЕМПУС, РЕАЛІЗАЦІЯ ЯКИХ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Тривалість	Назва проекту	Координатор проекту	Керівник в КНУТШ	Сума гранту ЄС програми Темпус
1.12.2013-30.11.2016	Сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів у країнах Східного партнерства через культурні та структурні перетворення" (PICASA) 544125-TEMPUS-1-2013-1-AM-TEMPUS-SMGR	Єреванський державний університет, Вірменія	доц. Трубочанінова Т.А.	€ 743 382,50
1.12.2013-1.12.2016	Досягнення та регулювання балансу між освітніми програмами та рамками кваліфікацій (ALIGN_QF) 543901-TEMPUS-1-2013-1-AM-TEMPUS-JPCR	Єреванський державний лінгвістичний університет, Вірменія	проф. Заславський В.А.	€ 1 139 438,79
1.12.2013-30.11.2016	Мережа для розвитку навчання впродовж життя у Вірменії, Грузії та Україні (LeAGU) 543839-TEMPUS-1-2013-1-SE-TEMPUS-SMHES	Ліннеус Університет, Швеція	проф. Жарких Ю. С.	€ 928 530,15
15.10.2012-продовжено до 14.10.2016	Розробка навчальних планів нової спеціалізації: Магістр Інженерії в мікросистемному дизайні (MastMST) 530601-TEMPUS-1-2012-PL-TEMPUS-SMHES	Лодзинський технічний університет, Польща	проф. Скришевський В.А.	€ 1 007 727,18

Програма Європейського Союзу "Навчання впродовж життя"

В Інституті міжнародних відносин продовжується реалізація проекту **"Університетські курси з європейської економічної інтеграції"** у рамках програми Європейського Союзу "Навчання впродовж життя" (програма Жана Моне). Керівник проекту від КНУ – проф. Шнирков О.І. Проект, розрахований на 3 роки (2013-2016), має за мету формування кафедри Жана Моне на базі кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин, викладання курсів або складових частин курсів із тематики європейської економічної інтеграції: конкурентна політика ЄС; регулювання міжнародних економічних відносин в ЄС; соціальна політика в ЄС; Європейський Союз у світовій економіці; регулювання зовнішньої торгівлі у ЄС. Також проект передбачає здійснення наукових досліджень з проблем європейської інтеграції, проведення методичної конференції для викладачів інших вищих навчальних закладів України, видання навчально-методичних матеріалів.

Проект Європейського Союзу "TransStar Europe"

В Інституті філології триває робота над проектом Європейського Союзу для молодих перекладачів і міжкультурних посередників **TransStar (ТрансСтар)** за участі університету м. Тюбінген (Німеччина) і ще дев'яти інституцій країн Європи, у тому числі України. Проект триватиме три роки. Його метою є представлення й укорінення на ментальній карті Європи "малих" мов і менш відомих культур Центрально-Східної та Південної Європи. Проект координує кафедра теорії та практики перекладу з німецької мови, координатор – доц. Іваницька М.Л.

3.2.4. Програма ЄС "ГОРИЗОНТ 2020"

За результатами конкурсу 2015 року Корпорація "Науковий парк "Київський університет імені Тараса Шевченка"" у співпраці з європейськими університетами під керівництвом Національного інституту прикладних наук Ліона реалізовуватимуть проект: Carbon-based nano-materials for theranostic application в рамках програми **"Дії Марії Склодовської-Кюрі"**, напрям науково-інноваційний кадровий обмін (Marie Skłodowska-Curie Actions, RISE).

Індивідуальні гранти програми Марії Склодовської-Кюрі (Marie Skłodowska-Curie Individual Fellowships), що входить до рамочної програми Горизонт, 2020 отримали:

- старший науковий співробітник кафедри аналітичної хімії, хімічного факультету КНУ, к.х.н. Павло Михайлюк. Вартість гранту – 100 000 євро.
- молодший науковий співробітник кафедри фізичної хімії, хімічного факультету КНУ, к.х.н. Ілля Гуральський. Вартість гранту – 100 000 євро.

Університет бере участь у виконанні програми ЄС **"COSME"** (Competitiveness of Enterprise and Small and Medium-sized Enterprises), що є інструментом програми "Горизонт 2020", яка, серед іншого, надає послуги з пошуку партнерів за кордоном,

сприяє розвитку інновацій та трансферу технологій. У рамках програми підтримано діяльність Консорціуму **EEN-Україна** (Європейська мережа підприємств – Україна) на період 2015-2016 років. Координатор проекту від КНУ – старший науковий співробітник кафедри квантової радіофізики факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем – **Бедюх О.Р.**

На географічному факультеті триває робота над реалізацією **2 міжнародних проектів в рамках програми ЄС "Горизонт 2020"**:

- **Проект "Сірий і зелений в Європі: люди похилого віку, які проживають на урбанізованих територіях"** (Grey and green in Europe: elderly living in urban areas) в рамках програми "Дії Марії Склодовської-Кюрі", напрям науково-інноваційний кадровий обмін (Marie Skłodowska-Curie Actions, RISE). Мета проекту – дослідження таких трендів європейського суспільства, як старіння нації та зростання урбанізації та розробка рекомендацій з удосконалення засад європейської політики щодо людей похилого віку, які проживають на урбанізованих територіях. Загальне координування консорціуму університетів здійснює Університет Мачерата (Італія). Координатор проекту від КНУ – **доц. Мотузенко О.О.**

- **Проект "FREEWAT"**, який передбачає створення відкритого програмного забезпечення для управління водними ресурсами відповідно до положень Водної рамкової директиви ЄС. У консорціумі під координуванням Вищої школи університетських наук та вдосконалення Святої Анни (Італія) беруть участь ще 16 інституцій. Координатор проекту від КНУ – **проф. Гродзинський М.Д.**

У 2015 р. Університет виборов конкурс двох проектів програми "Дії Марії Склодовської-Кюрі", напрям науково-інноваційний кадровий обмін (**Research and Innovation Staff Exchange**):

- **Проект "Використання наноматеріалів на основі вуглецю для тераностики"**, основними виконавцями української частини якого є співробітники Інституту високих технологій, фізичного та хімічного факультетів. Координатор проекту від КНУ – завідувач кафедри нанофізики конденсованих середовищ Інституту високих технологій, проф. **В.А. Скришевський**. Термін виконання проекту – 2016-2019 р. Вартість проекту – 250 000 євро.

- **Проект "Пептидоміметики з фотокерованою біологічною активністю"**. Координатор проекту від КНУ – завідувач кафедри супрамолекулярної хімії Інституту високих технологій, проф. **І.В. Комаров**. Термін виконання проекту – 2016-2019 р. Вартість проекту – 488 000 євро.

Низка проектів, які були подані на конкурси Програми "Горизонт 2020" 2015 року, ще знаходяться на етапі експертної оцінки і результати по них очікуються найближчим часом. Серед таких **проект "Гендерна різноманітність покращує досягнення наукових та інноваційних цілей в Європі"**, який був поданий на конкурс "Сприяння гендерній рівності в галузі наукових досліджень та інновацій" (Call for promoting Gender Equality in Research and Innovation). До складу робочої групи від КНУ увійшли співробітники факультету соціології, юридичного факультету та ННЦ "Інститут біології".

**ПРОЕКТИ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,
ЯКІ БУЛИ ПОДАНІ НА КОНКУРСИ ПРОГРАМИ "ГОРИЗОНТ 2020" У 2015 РОЦІ**

Назва проекту	Назва конкурсу	Тематика	Факультет/інститут
Gender Equality Nurturing Diversity in Research and Innovation Goals	H2020-GERI-2015-1	GERI-4-2015	Факультет соціології
Rethinking EU Engagement with the Eastern Neighbourhood	H2020-INT-SOCIETY-2015	INT-08-2015	Інститут міжнародних відносин
Manufactured and computationally driven high-figure-of-merit thermoelectric nanomaterials	H2020-FETOPEN-2014-2015-RIA	FETOPEN-RIA-2014-2015	Фізичний факультет
Innovation capacity building in Ukrainian SMEs and enhancing cooperation with European SMEs	H2020-EEN-SGA-2015-01-1	INNOVATION-2015-02	Науково-дослідна частина
Terahertz and Microwave Applications of Novel Carbon/Inorganic hybrid Nanostructures	H2020-MSCA-RISE-2015	MSCA-RISE-2015	Фізичний факультет
Gamma ray telescope Research and computing	H2020-TWINN-2015	H2020-TWINN-2015	Фізичний факультет
European Sustainable Alternatives for Public Involvement and Engagement in Science	H2020-ISSI-2015-1	ISSI-1-2015	ННЦ "Інститут біології"
Increase of scientific culture among citizens within EU and Ukraine	H2020-ISSI-2015-1	ISSI-1-2015	Науково-дослідна частина
Innovation capacity building in Ukrainian SMEs and enhancing cooperation with European SMEs	EEN-SGA-COSME-2015-01-1	COSME-14-2015	Науково-дослідна частина
Plants investigation for edibility and sustainability of flora	H2020-TWINN-2015	H2020-TWINN-2015	ННЦ "Інститут біології"
Anti-communist Groups and Environments in the Former Socialist Countries	H2020-REFLECTIVE-SOCIETY-2015	REFLECTIVE-4-2015	Історичний факультет
Technological support of business-centres for multi-model university-industry cooperation (TESMUNIC)	H2020-ECSEL-2015-1-RIA-two-stage	ECSEL-07-2015	Факультет інформаційних технологій
Cultural Messengers: European Circulators of Texts, Ideas, Events	H2020-REFLECTIVE-SOCIETY-2015	REFLECTIVE-2-2015	Інститут філології
Training the next generation of ion channel scientists: GeneratIOn2020	H2020-MSCA-ITN-2015	MSCA-ITN-2015-ETN	ННЦ "Інститут біології"

3.2.5. Міжнародний Вишеградський фонд

Проект "Зовнішня політика ЄС: досвід та внесок країн Вишеградської групи" (№ 61450044) реалізовується кафедрою міжнародних відносин та зовнішньої політики Інституту міжнародних відносин за програмою "Вишеградська четвірка – Східне партнерство: університетські дослідницькі гранти" Міжнародного Вишеградського фонду.

3.2. 6. Програма Міністерства освіти Турецької республіки "МЕВЛЯНА"

Програма Міністерства освіти Турецької республіки "МЕВЛЯНА" – програма обмінів студентами та викладачами різних спеціальностей, які володіють турецькою та англійською мовами.

Упродовж 2014 та 2015 років у рамках програми МЕВЛЯНА наш університет підписав протоколи про обмін студентами й викладачами із **14 університетами Туреччини:**

- Анатолійський університет, м. Ескішехір;
- Університет Чукурова, м. Адана;
- Університет "Хітіт", м. Чорум;
- Університет "Дев'ятнадцяте травня", м. Самсун;
- Університет "Ататюрк", м. Ерзурум;
- Середньосхідний технічний університет, м. Анкара;
- Кавказький університет, м. Карс;
- Університет Киркларелі, м. Киркларелі;
- Університет "Дюздже";
- Університет м. Анкара;
- Університет м. Стамбул;
- Університет Хаджетепе, м. Анкара;
- Університет м. Мерсін;
- Університет "Газі", м. Анкара.

У програмі обмінів "МЕВЛЯНА" у 2014/15 роках взяли участь 6 викладачів факультету психології, 9 – Інституту філології, 4 – Інституту міжнародних відносин, 3 – хімічного факультету та 1 – економічного факультету.

3.2.7. Норвезько-Українське співробітництво у сфері освіти та досліджень у сфері сталого менеджменту

За останні 5 років в університеті створено підґрунтя для співпраці з університетами Норвегії та України. Співробітники посольства Королівства Норвегії в Україні

сприяють підтримці та розвитку партнерського співробітництва між навчальними закладами України та Норвегії.

З 2015 р. в університеті реалізується перший спільний грант Уряду Норвегії № СРЕА-2010/10117 "Norwegian-Ukrainian and Research Cooperation in the field of Sustainable Management" ("Норвезько-Українське співробітництво у сфері освіти та досліджень у області сталого менеджменту"). У ході виконання цього проекту започатковано конкурсний відбір та консультативну підтримку для навчання в Норвегії. За 5 років освіти за магістерською програмою в Університеті Нурланда (м. Буде, Норвегія) отримали 44 студенти з інституту міжнародних відносин, факультету кібернетики і економічного факультету; 6 магістрів та 4 аспіранти – пройшли стажування.

Завдяки гранту Уряду Норвегії 11 студентів геологічного факультету нашого університету перебували на стажуванні в Університеті м. Тромсо у 2015. Також, у звітному році Київський національний університет разом з університетом м. Тронхейм (Норвегія) отримав грант для підготовки 4-річного проекту з проблематики "Ризик-менеджмент".

У рамках цього проекту наш університет сприяв співпраці Університету Нурланда із університетами України. Так, у 2015 році Університет Нурланда відвідали ректори університетів зі Львова, Ужгорода, Вінниці, Києва, Харкова, Тернополя та було укладено 12 партнерських угод з ВНЗ України.

Підготовлено до видання буклет "Нові можливості відкриває Норвегія: досвід співробітництва в галузі освіти, науки, інновацій" про співробітництво з університетами Норвегії, зокрема в рамках проекту СРЕА-2010/10117.

3.3. Організація зарубіжних відряджень

За 2015 рік у зарубіжні відрядження (до **64** країн світу) виїхало **1151** викладача, співробітника, студента та аспіранта університету:

- **267** – на конференції, симпозіуми, семінари тощо. Зокрема у конференціях ВНЗ-партнерів взяли участь **63** співробітника, **7** студентів та аспірантів.
- **54** фахівця – для наукової роботи.
- **41** науковець – на наукове стажування.
- **15** – на викладацьку роботу.
- **285** студентів та аспірантів – на навчання (із них **175** навчалися у ВНЗ-партнерах).
- **128** студентів і **1** аспірант – на мовне стажування (**45** із них – у ВНЗ-партнери).
- **87** студентів та **11** аспірантів – на наукове стажування.
- **73** – на міжнародні олімпіади та змагання.

Переважна більшість викладачів, науковців і студентів університету виїздить до університетів і наукових установ Німеччини, Польщі, Італії, Франції, КНР і Туреччини.

У 2015 році студенти та аспіранти університету взяли активну участь у стипендіальній програмі "Польський Еразмус для України" (близько **40** осіб). У рамках програми "Подвійний диплом" до провідних закордонних університетів було направлено на навчання:

- Університет Мачерата (Італія) – 8 студентів економічного факультету та 7 студентів географічного факультету.
- Університет імені Миколаса Ромеріса (Литва) – 16 студентів юрид. факультету,
- Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща) – 3 студента Інституту журналістики,
- Тулонський університет (Франція) – 5 студентів мех.-математичного факультету,
- Анжуйський університет (Франція) – 2 студента хімічного факультету,
- Університет імені Поля Валері-Монпельє III (Франція) – 4 студенти Інституту філології,
- Університет Поля Сабатьє (Тулуза-3, Франція) – 1 студент хімічного факультету,
- Університет Нікосії (Кіпр) – 2 студента Інституту міжнародних відносин.

3.4. Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів

Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів є вагомим показником інтернаціоналізації університету. Загалом, у звітний період, університет відвідали **287 зарубіжних гостей із **25** країн світу.**

Для проведення наукової роботи, участі у конференціях, короткотермінового читання лекцій університет відвідали **86** зарубіжних вчених і викладачів із **12** країн світу (США, Іспанія, Вірменія, Німеччина, Польща, Франція, Норвегія, Данія, Марокко, Угорщина, Іран, Туреччина).

За звітний період в університеті працювало на довгостроковій основі **22 іноземних викладачі із **13** країн світу:** Австрії, Болгарії, Італії, КНР, Німеччини, Республіки Корея, Сербії, Словенії, Білорусії, Індонезії, Туреччини, Хорватії, Японії.

У рамках двосторонніх партнерських угод із зарубіжними освітніми та науковими закладами, міжурядових угод України з урядами деяких зарубіжних країн, університет прийняв для часткового навчання, участі у конференціях і літніх школах – **180** іноземних студентів із **14** країн світу, із них **163** – на короткий термін – до 3 місяців, участь у конференціях і літніх школах (Чехія, Німеччина, Вірменія, Болгарія, Сербія, Туреччина, Іспанія, Франція, Польща, Японія) і **17** – на період від трьох місяців до одного року (КНР, Республіка Корея, Японія, Німеччина, Естонія, Словаччина).

Таблиця 3.7

Кількість науковців, викладачів і студентів, які були відряджені за кордон (по роках і країнах)

2012 рік				2013 рік				2014 рік				2015 рік			
Країни	Всього	викладачі, науковці	студенти та аспіранти	Країни	Всього	викладачі, науковці	студенти та аспіранти	Країни	Всього	викладачі, науковці	студенти та аспіранти	Країни	Всього	викладачі, науковці	студенти та аспіранти
Росія	276	151	125	Росія	303	167	136	Польща	108	13	95	Німеччина	169	73	96
Німеччина	162	92	70	Німеччина	250	87	163	Німеччина	106	29	77	Польща	145	62	83
Франція	142	67	75	Франція	190	63	127	Франція	78	14	64	Італія	78	17	61
Польща	128	62	66	Польща	147	89	58	КНР	53	3	50	Франція	69	29	40
Чехія	68	34	34	Бельгія	103	20	83	Чехія	44	20	24	КНР	62	12	50
Вел. Брит.	46	13	33	КНР	70	17	53	Росія	37	10	27	Туреччина	60	26	34
Італія	45	34	11	Велика Брит.	66	28	38	США	34	12	22	Чехія	46	18	28
Білорусь	44	16	28	Чехія	60	24	36	Італія	33	2	31	Литва	40	10	30
КНР	43	14	29	Туреччина	54	18	36	Туреччина	32	9	23	США	39	12	27
Бельгія	42	9	33	Білорусь	53	31	22	Швейцарія	30	6	24	Норвегія	37	12	25
США	38	15	23	США	49	25	24	Болгарія	21	5	16	Іспанія	33	19	14
Люксембург	33	2	31	Люксембург	49	2	47	Іспанія	21	10	11	Білорусь	30	15	15
Іспанія	32	23	9	Іспанія	45	27	18	Норвегія	21	2	19	Вел. Брит.	26	14	12
Швеція	32	27	5	Італія	41	23	18	Корея	19	1	18	Корея	22	2	20
Корея	24	6	18	Болгарія	39	18	21	Литва	19	4	15	Єгипет	19	3	16
Інші країни	358	220	138	Інші країни	499	287	212	Інші країни	246	92	154	Інші країни	276	162	114
Разом	1513	785	728	Разом	2018	926	1092	Разом	902	232	670	Разом	1151	486	665

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ ЗАКОРДОННИХ ВІДРЯДЖЕНЬ ФАХІВЦІВ І СТУДЕНТІВ ЗА 2015 РІК

Країна		Обсяги відряджень											
		відряджено		у тому числі за видами відряджень									
		всього	в т. ч. за прямими договорами	наукова робота	стажування	педагогічна робота	участь у конференціях, з'їздах і т.і	навчання в аспірантурі	повний курс навчання студентів	частковий курс навчання студентів	мове стажування	проекти	інші види відряджень
код	назва												
АВ	Австрія	16			1		5			2	1	3	4
АА	Австралія	1											1
АЗ	Азербайджан	7					3						4
АЖ	Алжир	2					2						
БЯ	Бельгія	6					3			1		2	
БР	Білорусь	30	18			1	11			12		1	5
БЛ	Болгарія	17	12				4			9			4
БО	Боснія і Герцеговина	1											1
БЗ	Бразилія	3		2			1						
ВА	Ватикан	5			3								2
ВБ	Велика Британія	26		2	2		10			7			5
ВН	В'єтнам	2	2		-						2		
ВР	Вірменія	13	5		1		3					6	3
ГЦ	Греція	7	4		1		3				3		
ГЗ	Грузія	10	5				8					1	1
ДА	Данія	2					1			1			
ЕС	Естонія	17		1	4		6	1		4		1	
ЕТ	Єгипет	19			1		1				16		1
ІЗ	Ізраїль	3	3				3						
ІН	Індія	3									2		1
ІД	Індонезія	5									2		3
ІП	Іспанія	33	2	4	6	3	7			10	1	1	1
ІТ	Італія	78	11	4	5		9			12	1	25	22
ІР	Іран	1	1										1
ІО	Йорданія	2								2			
КХ	Казахстан	13					5						8
КА	Канада	2			1					1			
КР	Катар	1									1		
КП	Кіпр	2	2							2			

КЗ	Киргизія	1										1	
КТ	КНР	62	31	3	2	1				7	49		
КО	Корея	22	15	1	1					1	18		1
КВ	Кувейт	2	2							2			
ЛА	Латвія	4					4						
ЛИ	Литва	40	26	2	11		7			20			
МЕ	Македонія	5	4		3		1					1	
МК	Марокко	3	3										3
МО	Молдова	6					3					3	
НД	Нідерланди	10								1		3	6
НМ	Німеччина	169	54	16	21	1	43	1		33	4	4	46
НО	Норвегія	37	21	1	6		6			8		13	3
ПЛ	Польща	145	55	5	5	1	43	3		65	9	7	7
ПО	Португалія	10	2		2		5			1		1	1
РО	Росія	3	2		1		2						
РМ	Румунія	11	3	2			6					1	2
СР	Сінгапур	1		1									
СБ	Сербія	8	7				1			6			1
СЧ	Словаччина	4		1			2						1
СЕ	Словенія	10	1				4					3	3
СШ	США	39		1	24		6			7	1		
ТН	Туніс	1				1	-						
ТР	Туреччина	60	3		16	6	3			19	14	1	1
УГ	Угорщина	15			13		1					1	
УЗ	Узбекистан	1											1
УР	Уругвай	1					1						
ФЛ	Фінляндія	1					1						
ФР	Франція	69	39	5	6		15			27	1	5	10
ХР	Хорватія	3					2			1			
ЧЕ	Чехія	46	26	1	1	1	14	1		14	1	5	8
СБ	Чорногорія	1					1						
ШР	Швейцарія	16		4	3		3			3			3
ШВ	Швеція	10			1		5			1	1		2
ЯП	Японія	8		3			3				2		
Всього		1151	359	59	141	15	267	6		279	129	89	166

Співпраця з Посольствами та іншими міжнародними організаціями є важливою складовою стратегії розвитку Університету на рівні нашої Держави та на міжнародній освітній арені. Співпраця забезпечується за рахунок постійного діалогу адміністрації університету та представників міжнародних організацій.

За звітний період відбулися зустрічі ректора із **послами та радниками посольств із 7 країн світу**, серед яких Туреччина, Латвія, Туркменістан, Швейцарія, Індонезія, Іран та Ізраїль. Серед інших було проведено зустріч з Єврокомісаром з питань освіти паном Карлом Мюедашом, було проведено нараду по програмі Горизонт 2020, моніторингову зустріч по проекту Темпус, було проведено німецько-український конгрес, круглий стіл "Реформування галузі науки в Україні та у Франції, обмін досвідом", зустріч з ректором Вищої школи права та адміністрації Єжи Послушни, та координатором програми IELPO Альтаграцією Куевас-Артур.

За сприяння зарубіжних Посольств університет відвідали та виступали перед студентами **Сіім Каллас** – колишній Прем'єр-міністр Естонії, **Юхим Зельманов** – всесвітньовідомий математик, нагороджений Філдсівською премією на Міжнародному конгресі математиків у Цюріху в 1994 році, **Доріс Бренер** – спеціаліст з технологій підбору персоналу, **Петер Померанцев** – відомий британський письменник, **Андрюс Кубиліс** – литовський політик, була проведена виставка та відкрита лекція присвячена життю та діяльності **Єжи Гедройця**. Перед університетською громадою виступав **Майкл Нобель**.

3.5. Підготовче відділення для навчання іноземних громадян

Залучення іноземних громадян на навчання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка є одним із важливих завдань факультетів та інститутів університету й надалі залишається державним та університетським пріоритетом. Це, перш за все, підвищення загального іміджу та привабливості країни, а отже й самого університету.

Навчання іноземних громадян та осіб без громадянства на підготовчому відділенні для навчання іноземних громадян відбувається за такими напрямками: гуманітарний, інженерно-технічний, медико-біологічний та економічний. Якісна мовна та загальноосвітня доуніверситетська підготовка має принципове значення, а також є основою успішного оволодіння програмами освітньої і професійної підготовки у подальшому університетському навчанні за обраною спеціальністю.

Останнім часом особлива увага в роботі відділення надається саме питанню якості навчання, його навчально-методичного та наукового забезпечення. В рамках

такої роботи на відділенні створена Науково-методична комісія, компетенцією якої є не тільки формування, погодження та затвердження навчальних планів, робочих навчальних програм, матеріалів поточного, модульного, семестрового вхідного та вихідного контролю, але й постійного моніторингу якості навчання.

У 2014/15 н.р. були розроблені нові навчальні плани (доуніверситетська підготовка) з підготовки іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади України, з диференціацією навчальних планів за напрямками підготовки та термінами навчання (8 місяців, 1 рік, 1,5 року); екзаменаційні матеріали для вихідної та семестрової діагностики мовної підготовки слухачів відділення та критерії оцінювання відповідно до світових норм і методів такої діагностики, що передбачають багаторівневу стандартизацію знань, умінь та навичок абітурієнтів (рівні A1-B1).

Успішні рецензії отримали програми вступних випробувань з української (російської) мови як іноземної для абітурієнтів, що бажають вступати на 1 курс ОР "Бакалавр", а також тестові завдання до них.

Методичні розробки щодо використання інноваційних методів навчання і мультимедійних засобів для інтенсифікації навчально-виховного процесу є основним напрямом підвищення кваліфікації викладачів відділення, яке відбувається відповідно до вимог "Положення про атестацію педагогічних працівників".

Проривом у розвитку наукової компоненти в роботі Науково-методичної комісії відділення стала вперше проведена Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні проблеми викладання іноземних мов (української, російської, англійської, китайської, турецької) у ВНЗ". Участь у конференції взяли представники 11 ВНЗ, серед яких Азербайджанський університет мов, Університет м. Киркларелі (Туреччина), Київський університет імені Бориса Грінченка, Київський національний лінгвістичний університет, Інститут педагогіки НАПН, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Національний університет харчових технологій, Ліцей іноземних мов та інформативних технологій SOCRATE (Молдова) тощо.

З 1 липня 2015 року вперше на відділенні почали роботу **літні курси** з вивчення української та російської мов. Впродовж липня-серпня 2015 року літні курси закінчили 23 слухачі з **Великої Британії, Франції, Канади, Японії, Туреччини, Грузії, Ірану, КНР, Республіки Корея, Ізраїлю.**

За звітний період на підготовчому відділенні для навчання іноземних громадян **навчалось 140 слухачів з 29 країн світу** (Азербайджан, Афганістан, Бангладеш, Білорусь, Бразилія, Гана, Іспанія, Іран, Ірак, КНР, Королівство Марокко, Республіка Корея, Нідерланди, Нігерія, Німеччина, Росія, США, Туреччина, Туркменістан, Франція, Швеція, Японія та інші), на **11.03.16** продовжують навчання **120** слухачів.

Для формування контингенту іноземних громадян на навчання в Університеті на відділенні було проведено низку заходів: повністю оновлено сайт відділення,

укладено договори про надання освітніх послуг із закордонними партнерами (Азербайджан, Грузія, Зімбабве, КНР тощо).

Розроблено нові рекламні буклети, плакати про підготовче відділення для навчання іноземних громадян англійською та китайською мовами, а також інформаційні буклети для мешканців гуртожитку.

Відбулись зустрічі з представниками дипломатичного корпусу різних країн щодо навчання іноземних громадян в Університеті.

Розроблено нові презентації підготовчого відділення російською, англійською та китайською мовами (використовувались під час поїздки до КНР).

Упродовж року основними завданнями в роботі відділення було створення таких умов у навчанні й вихованні, за яких студенти-іноземці виявили б зацікавленість в оволодінні мовою, традиціями, культурою країни, в якій навчаються, а також виявили б бажання навчатись в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

3.6. Навчально-виховна робота для іноземних громадян на основних факультетах

Загальна кількість іноземних громадян, які навчаються в університеті за освітньо-кваліфікаційними рівнями "Бакалавр", "Спеціаліст", "Магістр" становить на 11.03.16 941 особа, доуніверситетська підготовка – 120, аспірантура – 47, докторантура – 1, стажування – 4. Усього 1113 осіб, що на 77 осіб більше показників минулого року. На сьогоднішній день в університеті навчаються іноземні студенти з 61 країни. Найбільша кількість студентів із Азербайджану – 457, Туркменістану – 135, КНР – 103, Росії – 93, Іраку – 48, Грузії – 33, Республіки Корея – 27, Ірану – 23, Туреччини – 23, Королівства Марокко – 18, Білорусі – 13, Узбекистану – 13, Нігерії – 11 та інших країн.

Суттєво збільшилась кількість студентів та слухачів з Азербайджану, Грузії, Королівства Марокко, КНР, Республіки Корея. Цього року студентами Університету стали громадяни ще з трьох країн: Алжиру, Зімбабве, Канади.

Найпопулярнішими для іноземних студентів серед підрозділів Університету залишаються: Інститут міжнародних відносин – 47 осіб, Інститут післядипломної освіти – 35 осіб, Інститут філології – 33 особи, економічний факультет – 69 осіб, юридичний факультет – 68 осіб, філософський факультет – 21 особа.

Таблиця 3.9

СТУДЕНТИ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН, ЗАРАХОВАНІ У ВЕРЕСНІ 2015 РОКУ

Факультет/інститут	Бакалавр		Спеціаліст	Магістр		Всього
	Денна	Заочна	Заочна	Денна	Заочна	
Економічний факультет	12	43		4	10	69
Юридичний факультет	22	28		5	13	68
Інститут міжнародних відносин	20			22	5	47
Інститут післядипломної освіти			35			35
Інститут філології	20			13		33
Філософський факультет	1	2		4	14	21
Факультет психології	2			4		6
Географічний факультет	2	1		1		4
Інститут журналістики	2	1		1		4
Інститут геології	2			1		3
Факультет інформаційних технологій	3					3
Фізичний факультет	2					2
ННЦ "Інститут біології"	1					1
Механіко-математичний факультет	1					1
Факультет соціології				1		1
Всього	90	75	35	56	42	298

ЗВЕДЕНІ ДАНІ

СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ОР БАКАЛАВР, СПЕЦІАЛІСТ, МАГІСТР, АСПІРАНТ, ДОКТОРАНТ ТА СТАЖИСТ В
КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (денна форма), станом на 11.03.16

факультети та інститути	відділення доуніверси- тетської	бакалавратура		спеціаліст		магістратура		аспірантура		докторантура		стажування		Всього
		курс		курс		рік		рік		рік		рік		
		I	II	III	IV	I	I	II	I	II	III	I	I	
Інститут філології		18	26	37	58		12	23	3	2				179
Юридичний ф-т		22	12	34	38		5	2						114
Інститут міжнародних відносин		18	14	19	21		20	15	1		3	1		112
Економічний ф-т		12	19	28	8		3	2	1	1				73
Філософський ф-т		1	2	2	7		4	1	1	2			1	21
Географічний ф-т		2	2	8	5		1	2						20
Інститут журналістики		2	3	6	3		1							15
Механіко-математичний ф-т		1		5	4			1	1	2			1	15
Інститут геології		2	2	4	3		1							12
Ф-т кібернетики			1	2	1			2	1	3	1		1	12
ННЦ "Інститут біології"		1	3	2				3						9
Ф-т психології		2	1		1		4		1					9
Фізичний ф-т		2	1	2					1					6
Ф-т радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем				1	1		1	2					1	6
Ф-т інформаційних технологій										3				6
Історичний ф-т			1	1				1						3
Ф-т соціології				1			1			1				3
Хімічний ф-т			2	0					1					3
Всього	120	86	89	152	150		53	54	11	14	4	1	4	738

Таблиця 3.11

ЗВЕДЕНІ ДАНІ
СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ОР БАКАЛАВР, СПЕЦІАЛІСТ, МАГІСТР ТА АСПІРАНТ В
КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (заочна форма), станом на 11.03.16

Факультети та інститути	бакалаврат					спеціаліст			магістратура		аспірантура				Всього
	курс					курс			рік		рік				
	I	II	III	IV	V	I	II	III	I	II	I	II	III	IV	
Юридичний факультет	28	15	34	24	7				12	7	1				128
Економічний факультет	41	15	18	4	2				9	6	3				102
Інститут післядипломної освіти						35	19	16							70
Філософський факультет	2	3	1	1	1				14	9	1	1			33
Інститут міжнародних відносин									5		5	2		1	13
ННЦ "Інститут біології"		3			2					3					8
Географічний факультет	1	2	1		2										6
Інститут журналістики	1			1						4					6
Інститут філології		1									1	1			3
Історичний факультет		1		1							1				3
Факультет кібернетики		1		1	1										3
Факультет психології										1					1
Факультет соціології												1			1
Всього	73	41	54	34	15	35	19	16	40	30	12	5		1	375

**КІЛЬКІСТЬ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ У КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
(по країнах) станом на 11.03.16**

Країна	доуніверситетська	бакалаврат	спеціаліст	магістратура	аспірантура	стажування	докторантура	Всього
Азербайджан	1	317	57	72	10	0	0	457
Азербайджан	1	317	57	72	10	0	0	457
Туркменістан	7	121	3	4	0	0	0	135
Китай	35	49	0	14	5	0	0	103
Росія	1	74	7	10	1	0	0	93
Ірак	6	1	0	31	8	2	0	48
Грузія	0	18	0	13	2	0	0	33
Республіка Корея	16	10	0	0	1	0	0	27
Іран	7	6	0	2	6	2	0	23
Туреччина	4	15	0	3	1	0	0	23
Марокко	16	0	0	2	0	0	0	18
Білорусь	1	10	1	1	0	0	0	13
Узбекистан	0	13	0	0	0	0	0	13
Нігерія	1	3	0	2	5	0	0	11
Лівія	1	2	0	2	2	0	0	7
США	1	2	1	2	1	0	0	7
Казахстан	0	4	0	1	0	0	1	6
Конго	2	4	0	0	0	0	0	6
Молдова	0	3	0	3	0	0	0	6
Таджикістан	0	6	0	0	0	0	0	6
Еквадор	1	3	0	1	0	0	0	5
Сенегал	2	3	0	0	0	0	0	5
Латвія	0	2	0	2	0	0	0	4
Сирія	2	1	0	1	0	0	0	4
Афганістан	2	1	0	0	0	0	0	3
Вірменія	0	2	0	1	0	0	0	3
Иорданія	0	1	0	0	2	0	0	3
Польща	0	2	0	1	0	0	0	3
Чехія	0	2	0	1	0	0	0	3
Бразилія	1	1	0	0	0	0	0	2

Гана	2	0	0	0	0	0	0	2
Греція	0	2	0	0	0	0	0	2
Зімбабве	2	0	0	0	0	0	0	2
Індія	0	1	0	1	0	0	0	2
Іспанія	2	0	0	0	0	0	0	2
Камерун	0	1	0	1	0	0	0	2
Канада	0	1	0	0	1	0	0	2
Кіпр	0	2	0	0	0	0	0	2
Литва	0	1	1	0	0	0	0	2
Ліван	1	1	0	0	0	0	0	2
Німеччина	0	1	0	1	0	0	0	2
Пакистан	1	1	0	0	0	0	0	2
Алжир	0	0	0	1	0	0	0	1
Бангладеш	1	0	0	0	0	0	0	1
Болгарія	0	1	0	0	0	0	0	1
В'єтнам	0	1	0	0	0	0	0	1
Гвінея	0	0	0	1	0	0	0	1
Екватор.Гвінея	0	1	0	0	0	0	0	1
Єгипет	0	1	0	0	0	0	0	1
Італія	0	0	0	0	1	0	0	1
Киргизія	0	1	0	0	0	0	0	1
Об'єднані Арабські	0	0	0	0	1	0	0	1
Перу	0	0	0	1	0	0	0	1
Судан	1	0	0	0	0	0	0	1
ОК Великої Британії	0	0	0	1	0	0	0	1
Туніс	0	1	0	0	0	0	0	1
Угорщина	0	1	0	0	0	0	0	1
Франція	1	0	0	0	0	0	0	1
Чорногорія	0	0	0	1	0	0	0	1
Швеція	1	0	0	0	0	0	0	1
Японія	1	0	0	0	0	0	0	1
Всього	120	694	70	177	47	4	1	1113

Навчальна робота зі студентами та слухачами підготовчого відділення для навчання іноземних громадян нерозривно пов'язана з виховними заходами, які мотивують іноземців вступати на навчання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У 2015 році проводилась активна культурно-виховна робота. Вперше проведено випускний вечір для бакалаврів, а також "Дні культури Марокко". Студенти-іноземці брали участь у концерті, присвяченому 20-ій річниці нейтралітету Туркменістану "Новруз-2015"; у Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв іноземних студентів в Україні "Мистецтво без кордонів", де отримали призові місця; неодноразово відвідували Національний академічний театр імені Лесі Українки, а також мистецькі заходи: "Outlook world culture festival" – міжнародний фестиваль, що репрезентував культури різних країн і традиції народів світу в Україні; Міжнародний фестиваль традиційних культур "ЕтноСвіт" "Відкрий інших – пізнай себе!"; залучалися до майстер-класів з декупажу, бісероплетіння та участі у гуртку "Українська культура"; відвідували Мистецький салон Університету, Пирогове, Ботанічний сад, Києво-Печерську Лавру, Співоче поле тощо.

У червні спільно з Інститутом філології була організована зустріч адаптаційного клубу для іноземних студентів. Корейські студенти, які вчаться на різних факультетах, відвідали Корейський центр Інституту філології, де спілкувались з українськими студентами, які вивчають корейську мову.

Висновки та перспективи розвитку

Звітний 2015 рік як і попередній був непростим для міжнародної співпраці з огляду на виклики, перед якими стоїть наша держава. Проте міжнародна активність університету не знизилась. Колективи факультетів та інститутів активніше використовували інструменти міжнародних програм, фондів, організацій. Загальною рисою минулого року став перехід у більшості напрямків міжнародної співпраці від суто представницької і рамкової активності до конкретних форм роботи. Усе це зумовило збереження місця університету у світовому рейтингу QS World University Rankings, отримання високого результату у регіональному рейтингу QS University Rankings: Emerging Europe & Central Asia (EECA) та входження до рейтингу Times Higher Education World University Rankings.

Однак, нам необхідно активно працювати з напрямів академічної репутації і зміцнювати партнерські зв'язки із бізнес-середовищем, адже ці показники в рейтингу (50 % у сукупності) складаються на основі персонального опитування контактів з академічного середовища та роботодавців, які подає університет. Наразі маємо **232** контакти з академічного середовища (72 000 респондентів у цілому по світу) та **200** контактів роботодавців (44 000 респондентів у цілому по світу).

Для підвищення індексу цитування необхідно активізувати партнерські угоди з іншими університетами, розширити спектр спільних досліджень і, відповідно, публікацій в іноземних виданнях для зміцнення наукового іміджу та цитованості.

Важливою з погляду європейської інтеграції та отримання додаткового фінансування для реалізації наукових проектів є успішна участь представників нашого університету у програмі ЄС "Горизонт". У найближчій перспективі це збільшить кількість отриманих нових грантів і спрацює на розбудову мережі надійних міжнародних контактів.

Академічна мобільність студентів, викладачів, співробітників у звітному році залишається на відносно високому рівні за рахунок продовження участі університету у програмі обмінів із турецькими вищими навчальними закладами "Мевляна", польськими вищими навчальними закладами "Польський Еразмус" і, безумовно, активна позиція Університету в рамках нової програми ЄС "Еразмус+", що об'єднала сім діючих європейських програм у сфері освіти, науки та спорту, зокрема "Темпус" та "Еразмус Мундус".

За останні роки в Університеті збільшилася кількість іноземних студентів та аспірантів. Якщо в 2013 році іноземний контингент нараховував близько 500 осіб, то в 2015 році в Університеті навчається понад 1100 іноземних громадян. Щодо привабливості для іноземних студентів першість посідають: інститут філології, юридичний факультет, інститут міжнародних відносин, економічний факультет. Провівши моніторинг, можна стверджувати про позитивні зрушення у навчальному процесі на факультетах/в інститутах, що демонструють тісний зв'язок між навчальними програмами курсів, що викладаються іноземними мовами, і кількістю іноземних студентів, що навчаються на відповідних факультетах/інститутах за цими програмами.

Приємно зазначити, що окремі факультети/інститути запровадили комплексні навчальні програми винятково іноземною мовою, але є й такі, що впроваджують у навчальний процес лише окремі курси іноземними мовами. А це є недостатнім для повноцінного забезпечення навчального процесу з викладанням навчальних дисциплін іноземними мовами. Особливу увагу слід приділити PhD-програмам іноземними мовами.

Не менш важливим чинником для активізації розробки навчальних програм іноземними мовами можна вважати гармонізацію університетських навчальних програм із програмами партнерів. За приклад може слугувати проект програми "Темпус" – модернізація навчальних планів, включаючи трициклову структуру, відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) та визнання дипломів.

Для успішної реалізації спільних навчальних програм щодо подвійного дипломування, збільшення кількості проектів у рамках програми "ЕРАЗМУС+" і з метою збільшення кількості іноземних студентів, необхідно продовжувати комплекс заходів з: гармонізації навчальних програм з партнерами; створення англomовних навчальних програм; лібералізації процедури прийому студентів; забезпечення комфортних умов перебування в університеті та в країні.

Убачається необхідність формування переліку стратегічних партнерів (університети, міжнародні фонди й організації, бізнес-середовище), співпраця з якими дозволить покращити якість майбутніх проектів. З погляду цих пріоритетів особливу увагу варто приділити природничим факультетам/інститутам і передбачити роботу з молодими науковцями задля їхнього професійного розвитку, залучення до міжнародної діяльності, зокрема, й організації тренінгів і програм навчання за тематикою управління міжнародними проектами.

В Університеті має бути сформована довготермінова стратегічна співпраця з акцентом на спільних наукових проектах, міжнародних публікаціях, удосконаленні програм навчання та підвищенні кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників.

Загалом можна зробити висновок, що робота в рамках уже існуючих угод ведеться продуктивно – спільна участь у проектах, міжнародних конференціях, спільні публікації тощо. Проте, слід активізувати роботу щодо збільшення мережі партнерів, удосконалення внутрішньої системи управління міжнародною діяльністю (розробка системи внутрішнього моніторингу); зосередити увагу на пошукові нових напрямів співпраці, особливо з бізнес-середовищем.

Отже, отримані позитивні результати міжнародної співпраці за звітний рік можемо занести до загального доробку університету, а те, що не вдалося, спонукатиме до більш кропіткої роботи та стане фундаментом для отримання нових здобутків наступного року.

4. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка за своїм кадровим потенціалом був і залишається флагманом вітчизняної освіти і науки. Станом на 31.12.15 до кадрового складу Університету входило **7505** працівників (у т. ч. **282** сумісники), що на **320** осіб більше, ніж на 31.12.14 (**7185** працівників, із них **132** – сумісники).

4.1. Забезпечення навчального процесу

Навчальний процес забезпечує **2691** викладач, у тому числі **174** – зовнішніх сумісників і погодинників. Серед науково-педагогічних працівників, які прийняті на умовах погодинної оплати або за сумісництвом, **19** академіків і **17** член-кореспондентів НАН України та інших національних академій.

Із науково-педагогічних працівників:

- мають науковий ступінь:
  - доктора наук – **611** (22,71 %), із них сумісників і погодинників – **72** (2,68 %),
  - кандидата наук – **1744** (64,81 %), із них сумісників і погодинників – **74** (2,75 %);
- мають учене звання:
  - професора – **478** (17,76 %), з них сумісників і погодинників – **61** (2,27 %),
  - доцента – **1119** (41,59 %), з них сумісників і погодинників – **32** (1,19 %).

На **197** кафедрах завідувачами є **162** доктори наук, професори, **34** – кандидата наук, доцента. Кількість випускаючих кафедр – **178**, завідувачами на них є **157** докторів наук, професорів, **21** кандидат наук, доцент.

Середній вік професорсько-викладацького складу Університету упродовж останніх двох років залишається незмінним і становить **47** років. "Наймолодшими" є інститут міжнародних відносин (36 років), факультети інформаційних технологій (42), економічний (42), юридичний (43 років). Найбільший середній вік ПВС – на факультетах радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, історичному, фізичному, кібернетики, в інституті високих технологій та ННІ "Інститут геології".

Середній вік завідувачів кафедр в Університеті загалом протягом останніх років є стабільним і становить **57** років. При цьому на історичному, фізичному, механіко-математичному, філософському факультетах і на факультеті кібернетики цей вік є найвищим і становить від **60** до **63** років. Наймолодші завідувачі кафедр – на факультетах соціології, інформаційних технологій та економічному, а також в інституті журналістики (середній вік – **53-55** років).

Зменшення середнього віку завідувачів кафедр протягом останніх двох років відбулося на факультетах соціології, радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем і в інституті міжнародних відносин. В усіх інших підрозділах цей показник залишається сталим або має тенденцію до незначного зростання.

Окремо слід зазначити про зменшення з 59 до 56 р. середнього віку професорів Університету, яке відбувається протягом останніх двох років. Серед тих, хто найбільш послідовно проводить політику "омолодження" професорського складу – ННЦ "Інститут біології", філософський та юридичний факультети. Крім них, найменший середній вік професорів (**52-56 років**) – на факультетах інформаційних технологій, історичному, а також в інституті високих технологій. Найвищий середній вік професорів – на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (**70 років**).

Середній вік доцентів останні два роки залишається на рівні **47 років** і проходить в межах від **43 р.** (юридичний факультет) до **52 р.** (факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем).

Надзвичайно важливим аспектом кадрової діяльності є залучення до навчального процесу досвідчених висококваліфікованих викладачів. Університет завжди був осередком найвідоміших і найтитулованіших представників інтелектуальної еліти України, про що, зокрема, свідчить кількість викладачів, що є дійсними членами та член-кореспондентами національних академій.

Водночас, **високі показники середнього віку можуть свідчити про недостатню роботу щодо залучення до науково-педагогічної діяльності талановитої молоді та підготовки належної кадрової зміни досвідченим викладачам.** Крім того, це призводить до **незбалансованості оплати праці професорсько-викладацького складу** на різних факультетах. Зокрема, розмір фонду оплати праці у перерахунку на одну ставку на факультетах з "молодшим" складом (інформаційних технологій, економічний, юридичний, інститут міжнародних відносин) менший, ніж на таких факультетах, як історичний, кібернетики, хімічний і географічний.

4.2. Навчально-допоміжний та адміністративно-управлінський персонал

Діяльність університету у 2015 році забезпечували **1143 працівники навчально-допоміжного персоналу** (із них **907** – жінки) і **2756** – працівники **адміністративно-управлінського (господарського) персоналу**. Разом – **3899 осіб (52 % від загальної чисельності працівників університету).**

Водночас відбулись істотні зміни в структурі допоміжних підрозділів. Наприклад, з метою підвищення якості обслуговування студентів шляхом підвищення відповідальності обслуговуючого персоналу та його мобільності було проведено реорганіза-

цію студмістечка, його структури та кадрового складу. **Для даної категорії працівників характерна істотна плинність кадрів.** Наприклад, протягом року змінилося близько **15 %** навчально-допоміжного та **18 %** – адміністративно-управлінського (господарського). Особливо гострою ця проблема є для низькокваліфікованих працівників (прибиральників, двірників) корпусів і студмістечка. Зокрема, протягом 2015 року в студмістечку змінилася майже третина персоналу.

Актуальним питанням є оптимізація кадрової структури адміністративно-господарської частини з метою позбавлення від дублювання функцій її окремими підрозділами.

4.3. Кадрове забезпечення науково-дослідної діяльності

Здійснення наукової діяльності у 2015 році забезпечували 787 штатних працівників науково-дослідної частини. Із них на повних ставках працювало **208** осіб, на 0,25 ставки – **5**, 0,5 ставки – **138**; 0,6 ставки – **35**; 0,7 ставки – **60**; 0,75 ставки – **66**; 0,8 ставки – **170**; 0,84 ставки – **20**; 0,9 ставки – **85** осіб.

Серед працівників НДЧ у 2015 році кількість наукових працівників – **464** особи, із них мають науковий ступінь доктора наук – **57**, кандидата наук – **444**, учене звання професора – **21**, доцента – **16**, старшого наукового співробітника – **106** осіб. Серед науковців: член-кореспондентів НАН України – **1**, Заслужених діячів науки і техніки України – **6**, Заслужених працівників народної освіти України – **1**, Заслужених працівників освіти України – **1**; інженерів, фахівців – **298** осіб; техніків – **5**, допоміжного персоналу – **20** осіб.

За конкурсом було обрано **250** науковців, **1** – за контрактом (директор АО), пройшли атестацію **117** науковців, **281** інженер, фахівець.

У виконанні науково-дослідних робіт брали участь **28** аспірантів і **34** студенти.

Середній вік докторів наук – **60**, кандидатів наук – **43**, інженерно-технічних працівників – **44**.

Із 01.03.16 відкрито фінансування **50** бюджетних тем, які пройшли конкурсний відбір. Для забезпечення виконання вказаних і перехідних науково-дослідних тем зараховано **188** інженерно-технічних працівників.

29.02.16 і 09.03.16 оголошено конкурс на заміщення вакантних посад наукових працівників для виконання зазначених вище науково-дослідних тем. Усього на конкурс подано **476** наукових посад. Термін конкурсу – **один місяць**.

У 2015 році робота з персоналом університету здійснювалася відповідно до вимог часу та змін у законодавстві в сфері освіти.

Відповідно до вимог нового Закону України " Про вищу освіту" вперше у серпні 2015 року був проведений масштабний конкурс на заміщення вакантних посад професорсько-викладацького складу, за результатами якого з 01.09.15 було зараховано 78 викладачів. Продовження такого підходу до формування кадрового складу університету сприятиме створенню здорової конкуренції у викладацькому середовищі та підвищенню якості освіти.

Важливою подією 2015 року стали вибори ректора університету на новій правовій основі. Відбулися зміни у керівному складі університету – введено посаду проректора, на якого покладено виховну роботу та співпрацю зі студентською молоддю, водночас зі штатного розпису виведено посаду проректора з фінансово-господарських питань.

Уперше, відповідно до Закону України " Про вищу освіту", призначення всіх проректорів відбувалося за погодженням їх кандидатур з органом студентського самоврядування – студентським парламентом.

До керівного складу факультетів та інститутів введено штатні посади заступників деканів/заступники директорів, що має на меті посилення відповідальності керівництва підрозділів і покращення його дієздатності.

Крім того, закладено правові підвалини для залучення на керівні посади, що не належать до науково-педагогічних, висококваліфікованих фахівців на конкурентних засадах за допомогою прозорого конкурсного відбору.

Розпочато роботу з упровадження гнучкої системи заохочення працівників шляхом установлення їм доплат і надбавок із обмеженим терміном на основі оцінки їх персонального внеску до діяльності університету, а також якості роботи відповідних підрозділів. При цьому враховуватимуться такі чинники, як фінансова спроможність університету та його окремих підрозділів, персональна робота конкретних працівників і результати діяльності підрозділів у фінансовому та навчальному роках, а також під час вступної кампанії.

Успішне вирішення окреслених завдань дозволить у подальшому зберегти та зміцнити кадровий потенціал Університету та сприятиме його ствердженню як одного із провідних освітньо-наукових центрів України та світу.

5. ВИХОВНА РОБОТА

Упродовж 2015 року відбувалася реалізація затвердженої Вченою Радою Університету Концепції виховної роботи, на підставі якої укладалися загальноуніверситетський і факультетські/інститутські/ліцейний/коледжеві плани виховної роботи. Основним принципом зазначеної системи виступає створення умов і можливостей для самореалізації членами університетського колективу (насамперед, студентами) у різних сферах діяльності – мистецької, спортивної, організаційної тощо.

Однією із головних подій було відзначення **181-річчя** заснування Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Одним із напрямків діяльності адміністрації Університету було створення необхідних побутових умов для проживання студентів, аспірантів, докторантів і співробітників. Умови проживання студентів, комфортність підготовки до занять і відпочинку значною мірою залежать від активності в цьому питанні керівництва факультетів (інститутів), студентського самоврядування. Як позитивний приклад можна навести гуртожитки №2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 17, де студентські ради спільно із заступниками деканів/директорів проводять значну роботу для поліпшення умов проживання. Поселення студентів відбувалося за спільним рішенням адміністрації і профспілкового комітету Університету, погодженого органами студентського самоврядування Університету, і пройшло чітко й організовано. Регулярно проходять засідання житлової комісії, за результатами якої спільним рішенням адміністрації і профспілкового комітету Університету за погодженням з органами студентського самоврядування приймаються рішення щодо поселення, переселення та виселення студентів.

"Свій дім – своїми руками" – під таким девізом уже шостий рік поспіль в Університеті успішно працює Студентський трудовий загін із ремонту гуртожитків. Проведено ремонтні роботи у низці гуртожитків студмістечка, здійснено благоустрій території біля гуртожитків.

Головним організатором естетичного виховання є Молодіжний центр культурно-естетичного виховання, під егідою якого працюють **19** творчих колективів, серед яких **7** – мають звання "народний колектив": хорова капела "Дніпро", народний фольклорно-етнографічний ансамбль імені Володимира Нероденка "Веснянка", ансамбль української музики "Роксоланія", вокальна студія, студія естрадного вокалу, студія індійського танцю "Накшатра", студія драматичного театру. Протягом року відділами Молодіжного центру культурно-естетичного виховання було підготовлено, проведено та технічно забезпечено близько **300** заходів (концерти, конкурси, фестивалі, конференції, вечори відпочинку, Новорічні ранки для дітей, дискотеки, творчі зустрічі тощо). Важливо зазначити, що Молодіжний центр реалізовує програму диверсифікації культурно-мистецьких заходів, забезпечуючи їх проведення у всіх кампусах університету.

Важливою формою залучення студентів до здорового способу життя є організація занять фізичною культурою та спортом. Головним організатором виступає кафед-

ра фізичного виховання та спорту. Найголовнішим надбанням спортивної матеріально-технічної бази Університету є наявність сучасного стадіону. Наразі стадіон є своєрідним фундаментом зміцнення здоров'я студентів, майданчиком, де створено умови для заняття спортом на сучасному рівні. Трибуни налічують **2200** місць, поле й доріжки призначені для гри у футбол і занять легкою атлетикою. Крім стадіону, у спортивному комплексі функціонує басейн, спортивні та тренажерні зали, спортивні майданчики для гри у футбол, волейбол і теніс. Також є **2** спортзали в навчальних корпусах (інститут міжнародних відносин та інститут журналістики, інститут геології) і спортивні майданчики на території студентського містечка.

Організація всіх напрямків виховної роботи значною мірою залежить від ефективної роботи органів студентського самоврядування та профспілкового комітету. Ректорат Університету приділяє велику увагу цьому питанню, у зв'язку з чим було поновлено посаду проректора з виховної роботи. Це дозволить поліпшити якість комунікації адміністрації факультетів (інститутів, коледжів) зі студентством, органами самоврядування та студентською комісією профкому, результатом якого стане оперативне та ефективне реагування на проблеми студентського життя та їх розв'язання.

На особливу увагу заслуговують заходи ректорату та громадських організацій патріотичного спрямування: підтримка воїнів Збройних сил України, Національної Гвардії України, інших збройних формувань, а також добровольчих з'єднань, які беруть участь у бойових діях. Продовжує функціонувати Координаційна рада з допомоги воїнам, що беруть участь у бойових діях.

У 2015 році новим змістом наповнилася діяльність ветеранської організації Університету, яку очолив професор філософського факультету Ф.М. Кирилюк. Під егідою та з ініціативи Ради ветеранів проведено Перший громадянський форум університету, зустрічі з учасниками АТО. Ветеранська спільнота активно долучилася до реалізації гуманітарної політики та патріотичного виховання, у край важливого й актуального в нинішніх умовах.

Успішно проводяться загальноуніверситетські заходи, зокрема:

- з відзначення 181-ї річниці університету;
- до Дня Збройних Сил України та Дня захисника України;
- святкування Днів факультетів та інститутів;
- Дні відкритих дверей університету, інститутів і факультетів;
- святкування Дня знань, урочисті посвята у студенти;
- Міжнародний День студента;
- урочисті вручення дипломів випускникам;
- Спартакіада серед студентів та викладачів Університету, Кубки Ректора з футболу, більярду;
- заходи у Мистецькому салоні університету (відповідно до окремого плану). Заходи культурно-естетичного виховання;
- Кубок ректора з KBK;
- Міжнародна конференція "Шевченківська весна-2015";

- Ярмарок вакансій;
- Королева КНУ та Голос КНУ;
- IV Міжнародний студентський театральний фестиваль "КАТАРСИС";
- концерт творчої майстерні театральних, естрадних мініатюр і художнього читання;
- концерт східного танцю студії "Маріам";
- VII Щорічний захід у середньовічному стилі "Medieval. Openparty";
- вечір класичної та джазової музики (Мистецький салон).

Масові заходи організовувалися структурними підрозділами Університету, серед яких: День правничої кар'єри на юридичному факультеті; День кар'єри на економічному факультеті та Конкурс "Містерія-2015" (економічний факультет); Андріївські вечорниці на історичному факультеті; Великі Андріївські вечорниці (Інститут біології); Конкурс краси "StudMISSto" (профком і дирекція студентського містечка Університету); фестиваль "Журналістська весна 2015"; Фестиваль електронної музики "TheVarsity" (проспект Академіка Глушкова, 4 г); Фестиваль мистецтв SHEVAARTDAYS.

В Університеті проведено низку благодійних акцій, зокрема: Благодійний проєкт КНУ та дуєту "ТЕЛЬНЮК: СЕСТРИ", "Наш Шевченко" у супроводі Національного симфонічного оркестру України; "Повертайся живим"; Великий благодійний книжковий ярмарок (ІМБ); Благодійний проєкт "Вечір української краси – 2015"; Благодійний культурний фестиваль "Історичне коло" (Парк ім. Т. Шевченка); Благодійний фестиваль КНУ ""Надія є" (парк Т. Шевченка); Благодійний концерт "Ні війні"; Благодійна акція "ГеоПосмішка" на допомогу захисникам в АТО (географічний факультет); Новорічний благодійний бал економічного факультету; Благодійний ярмарок до Дня Святого Миколая (географічний факультет); Благодійний новорічний ярмарок "Щедрик" (ННЦ "Інститут біології").

Студенти та співробітники Університету були активними у проведенні соціальних акцій з посадки Шевченкової верби та Священного дуба Сковороди (біля фізичного факультету); проведення Днів донора та Дня довкілля; Презентації Товариства Червоного Хреста; Природника у парку Т. Шевченка.

Як ефективна форма естетичного виховання позитивно зарекомендувало себе проведення виставок робіт: Фотовиставка на студентську тематику: "Зупини мить!"; Виставка "Самчиківський розпис"; Міжнародна виставка політичної карикатури. Лекція та майстер-клас американського художника-карикатуриста Деріла Кейгла; Виставка Любов Сенчук "Вікно мрій"; Виставка "Я тобою, Україно, живу..."; Виставка молодого українського художника Юрія Пікуля; Виставка портретів геніїв світової цивілізації "Обрані часом" Володимира Слепченка; Виставка "Свята Тереза Авільська: 500-та річниця з Дня її народження. Подорож її слідами; її література та її містика"; Виставка "Єжи Гедройц і його справа. Доробок бібліотеки "Культури"; Фотосушка ІФ "У вирі студентського життя"; Виставка картин художниці Анни Діденко; Художня виставка Андрія Куцаченка.

Значної популярності набули регулярні зустрічі з видатними особами, круглі столи, форуми, серед яких варто виокремити: офіційний візит комісара ЄС з досліджень науки та інновацій Карлоса Моедаса; Лекція Філдсівського лауреата Ю. Зельманова "AppliedAbstractAlgebra (Прикладна абстрактна алгебра)"; Зустріч з народним депутатом Мустафою Джемільєвим у пам'ять про депортацію кримськотатарського народу; Зустріч із відомою українською співачкою Джамалою; Зустріч з Єврокомісаром Тибором Наврачичем; Зустріч з Головою Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Лілією Гриневич; Зустріч із Олександром Бригинцем та Миколою Тихоновим на тему "Мистецтво і війна або мистецтво миру"; Українсько-німецький форум "Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики"; Міжнародний круглий "Всесвіт Тараса Шевченка"; Зустріч з бійцями АТО; Лекція-діалог Крістіни Куянівської-Кортні, голови факультету досліджень Великобританії та Британської Співдружності Університету міста Лодзь, професора англійської літератури Варшавського університету; Зустріч із Тарасом Ткаченком, українським кінорежисером і сценаристом, перегляд фільму "Кобзар. Історія однієї книги"; Лекція Вахтанга Кіпіані на тему: "Історія невідцензурної преси (самвидаву) в Україні"; Зустріч з Левком Лук'яненком "До уроків нашої історії"; Зустріч із PR-директором 1+1 медіа та випускницею Інституту міжнародних відносин КНУ Світланою Павелецькою; Міжнародний колоквиум, присвячений Франкофонії і мовній політиці, за участі провідних науковців і дипломатів Франції, Бельгії, Швейцарії, Канади та інших франкомовних країн; Лекція Костянтина Тищенка "Новітні методи лінгвістичного дослідження"; Лекція Гаррі Каспарова "Російська агресія в Україні у контексті світової політики"; Круглий стіл "Політичні комунікації за умов міждержавних конфліктів: досвід України для Європи"; "Молодіжний Європейський форум"; Зустріч із музикантом Дмитром Шуровим (Pianoboy); Лекція пана Йоханеса Айгнера "Introduction to Law of the EU" та лекція Лариси Антошук "Податкове право країн ЄС"; Зустріч з британським письменником Пітером Помаранцевим; Зустріч з українським письменником, автором роману "Іловайськ", журналістом, громадським діячем та головним редактором газети "Панорама" Євгеном Положієм; Лекція американського професора, доктора Дарела МакКарти (Dr. Daryl McCarthy) "Великі книги, що змінять ваше життя" ("Great Books That Will Change Your Life"); Лекція Левка Лук'яненка "Україна: шлях до незалежності. Успіхи та прорахунки". Презентація нового тринадцятитомника автора; Зустріч із заступником Генерального прокурора України Давідом Сакварелідзе; Зустріч з Браяном Боннером, головним редактором KyivPost; Зустріч із телеведучим Ігорем Кондратюком; Зустріч з поетом Сергієм Жаданом; Зустріч із громадським діячем, меценатом та футурологом Богданом Гаврилишиним "Роль молоді у майбутньому країни"; Лекція Іцика Аміеля; Зустріч з українським перекладачем Володимиром Чернишенком, "Редьярд Кіплінг в українському перекладі".

Проведено заходи щодо вшанування пам'яті видатних особистостей, зокрема: відкрито погруддя поета Василя Симоненка і пам'ятника М. Максимовичу у внутрішньому дворіку Головного корпусу; урочисто відкрито меморіальну дошку Святославу

Горбенку (ІФ); До Дня пам'яті українського поета та письменника Богдана-Ігоря Антонича проведено Музично-літературну виставу у виконанні театральної студії зі Словаччини.

Значною популярністю користуються спортивні заходи, серед яких варто виокремити такі: спартакіада серед студентів із різних видів спорту; спартакіада "Бадьорість та здоров'я" серед професорсько-викладацького складу університету; Спартакіада Голосіївського району м. Києва серед студентів – I місце; Спартакіада Голосіївського району м. Києва загальнокомандний залік і професорсько-викладацький склад КНУ імені Тараса Шевченка – I місце; Кубок України зі спортивної аеробіки – I місце (у загальнокомандному заліку в складі збірної команди м. Києва); XII літня Універсіада студентів м. Києва з плавання – II місце, з плавання – III місце (серед ВНЗ - 3 категорії); з шахів – II місце, волейбол (юнаки) – III місце; кубок Ректора з футзалу серед студентів; товариський матч з футболу між представниками професорсько-викладацького складу університету та Київського національного університету біоресурсів та природокористування України присвячений "Дню захисника України"; спортивні заходи присвячені "Міжнародному дню студента", зокрема, товариський матч з баскетболу між студентами університету та студентами Київського університету імені Б.Грінченка, турнір з плавання серед студентів 1 курсу, турнір з настільного тенісу серед студентів; турнір з волейболу присвячений "Дню гідності та свободи"; товариська зустріч з футзалу між студентами університету та курсантами Військового інституту університету присвячена "Дню Збройних Сил України"; турніри з настільного тенісу та баскетболу серед дівчат присвячений "Дню пам'яті жертв Голодомору".

Як і в попередні роки, традиційно проводилися заходи, пов'язані з Другою світовою війною та ушануванням ветеранів: відзначення Дня 9 Травня; Музично-театральна постановка, присвячена 70-річчю Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; покладання квітів від ректорату, профкому, Ради ветеранів, студентів університету до Пам'ятного знаку викладачам і студентам університету, загиблим у боях Великої Вітчизняної війни 1941-1945; відзначення Дня скорботи і вшанування пам'яті загиблих у роки війни; покладання квітів ветеранами війни і праці, студентами, викладачами, співробітниками університету до скульптури-символу "Навала" з нагоди "Дня партизанської слави та до 74-ї річниці оборони Києва".

- **Пріоритетними завданнями на 2016 рік є:**
- **Активніше залучення студентства до життя Університету;**
- **Підвищення ролі національно-патріотичного виховання студентської молоді, а також формування духу єдності та корпоративної солідарності в університетській громаді;**
- **Поліпшення якості виховної роботи в коледжах і ліцеї;**
- **Поліпшення естетично-мистецького виховання через збільшення кількості та якості культурно-мистецьких заходів, насамперед виставок, екскурсій, вистав тощо;**

- Продовження залучення студентства до культурно-масових заходів за допомогою діяльності Молодіжного центру культурно-естетичного виховання, а також активізація роботи студентського клубу "Планета";
- Поліпшення активної спортивно-масової роботи, перехід від традиційної моделі до індивідуально-секційної, в тому числі через відновлення Спортивного клубу;
- Пропаганда здорового способу життя і спорту, прищеплення в студентській молоді негативного ставлення до паління, алкоголізму, наркоманії;
- Підтримка органів студентського самоврядування, посилення ролі студентського самоврядування в діяльності Університету та допомога в реалізації студентських ініціатив.

6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

6.1. Витрати університету у 2015 році

Обсяг фінансування Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2015 рік становив **1 017,4 млн грн**.

Фінансування за загальним фондом у 2015 році становило **685,5 млн грн** або **67,4 %**, за спеціальним фондом – **331,9 млн грн**, або **32,6 %** загального обсягу фінансування.

Фактичні надходження з Державного бюджету України (загальний фонд) у 2015 році за усіма бюджетними програмами (**685,5 млн грн**) були спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **512,46 млн грн (74,8 %)**;
- оплату комунальних послуг – **8,12 млн грн (1,2 %)** із них: НДЧ – 2,5 млн грн, ліцей – 2,4 млн грн, коледжі – 2,3 млн грн;
- виплату стипендій та інших виплат населенню – **154,82 млн грн (22,58 %)**; із них: для діяльності коледжів – **5,3 млн грн**;
- видатки на відрядження – **0,1 млн грн (0,01 %)**;
- придбання продуктів харчування – **7,7 млн грн (1,1 %)**;
- використання товарів і послуг – **2,27 млн грн (0,3 %)**;
- проведення конференцій – **0,03 млн грн (0,01 %)**.

у тому числі:

За програмою КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" (ОСВІТА) становили **580,8 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **426,9 млн грн (73,5 %)**;
  - виплату стипендій та інших виплат населенню – **149,5 млн грн (25,74 %)**;
  - оплату комунальних послуг – **0,9 млн грн (0,16 %)**;
  - придбання продуктів харчування (харчування дітей сиріт) – **3,5 млн грн (0,6 %)**;
- за програмою КПКВ 2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" (НАУКА)** – **68,8 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **65,1 млн грн (94,62 %)**, у тому числі премії – **3,1 млн грн**;
- оплату комунальних послуг – **2,5 млн грн (3,63 %)**;
- продукти харчування (забезпечення молоком співробітників, які працюють в шкідливих умовах) – **0,1 млн грн (0,15 %)**;
- видатки на відрядження – **0,07 млн грн (0,1 %)**;
- придбання матеріалів – **1,0 млн грн (1,46 %)**;
- витрати на проведення конференцій – **0,03 млн грн (0,04 %)**.

За програмою КПКВ 2201100 "Надання загальної та поглибленої освіти з фізики і математики, фізкультури і спорту спеціалізованими школами – інтернатами" (ЛІЦЕЙ) – 16,3 млн грн, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **8,9 млн грн (54,6 %)**, у тому числі премії – **0,6 млн грн**;
- оплату комунальних послуг – **2,4 млн грн (14,7 %)**;
- виплату стипендій та інших виплат населенню – **0,02 млн грн (0,1 %)**;
- використання товарів і послуг – **0,96 млн грн (5,9 %)**, із них поточний ремонт санвузлів – **0,2 млн грн**, внутрішньої системи холодного водопостачання – **0,2 млн грн**, придбання сантехнічних матеріалів та віконних блоків – **0,2 млн грн**;
- придбання продуктів харчування – **4,0 млн грн (24,6 %)**;
- видатки на відрядження – **0,02 млн грн (0,1 %)**.

За програмою КПКВ 2201150 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики" (КОЛЕДЖІ) – 19,2 млн грн, які спрямовано на:

Коледж геологорозвідувальних технологій

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **7,1 млн грн (60,2 %)**, у тому числі премії – **0,3 млн грн**;
- оплату комунальних послуг – **1,9 млн грн (16,1 %)**;
- виплату стипендій та інших виплат населенню – **2,5 млн грн (21,2 %)**;
- використання товарів і послуг – **0,1 млн грн (0,8 %)**;
- придбання продуктів харчування – **0,2 млн грн (1,7 %)**.

Оптико-механічний коледж

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **4,1 млн грн (55,4 %)**, у тому числі премії – **0,6 млн грн**;
- оплату комунальних послуг – **0,4 млн грн (5,4 %)**;
- виплату стипендій та інших виплат населенню – **2,7 млн грн (36,5 %)**;
- використання товарів і послуг – **0,1 млн грн (1,3 %)**;
- придбання продуктів харчування – **0,1 млн грн (1,4 %)**.

За програмою КПКВ 2201380 "Виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва" (НАУКА) – 0,36 млн грн, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **0,14 млн грн (38,9 %)**;
- оплату комунальних послуг – **0,005 млн грн (1,4 %)**;
- використання товарів і послуг – **0,005 млн грн (1,4 %)**;
- видатки на відрядження – **0,01 млн грн (2,8 %)**;
- витрати на проведення конференцій – **0,2 млн грн (55,5 %)**

Фактично за спеціальним фондом у 2015 році надходження за усіма бюджетними програмами (освітня та наукова діяльність, навчання в ліцеї та коледжах) становили **324,3 млн грн.**

За 2015 рік отримано надходжень за спеціальним фондом КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" **312,2 млн грн.**

Основним джерелом надходжень до спеціального фонду в Університеті є платні послуги з підготовки студентів, які становлять **68,7 %** від загальної суми надходжень.

Таблиця 6.1

**СТРУКТУРА ФАКТИЧНИХ НАДХОДЖЕНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНИМ ФОНДОМ У 2015 РОЦІ
ЗА КПКВ 2201280 "ПІДГОТОВКА КАДРІВ
КИЇВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА"(ОСВІТА)**

Джерела надходжень	Сума, млн грн	%
Навчання за контрактом студентів	214,6	68,7
Навчання за контрактом аспірантів, докторантів, здобувачів, слухачів, кандидатські іспити, курси іноземних мов тощо	15,7	5,0
Проживання в гуртожитках студентів, аспірантів, докторантів тощо	40,4	13,0
Оренда приміщень	2,0	0,6
Інші послуги (ВПЦ, послуги Інтернет, телефонні послуги, брукхт, інше)	5,8	1,9
Благодійні внески, гранти, дарунки, суми за дорученнями	7,5	2,4
Надання послуг Центрами харчування	26,2	8,4
Всього	312,2	100,0

Таблиця 6.2

**СТРУКТУРА НАДХОДЖЕНЬ ЗА ПЛАТНІ ОСВІТНІ ПОСЛУГИ У 2015 РОЦІ
В РОЗРІЗІ ФАКУЛЬТЕТІВ, ІНСТИТУТІВ**

№	Факультет, Інститути	Надходження від платних послуг, млн грн	Відсоток
1	Військовий інститут	10,5	4,9
2	Географічний факультет	4,9	2,3
3	ННІ "Інститут геології"	0,4	0,2
4	Економічний факультет	20,1	9,4
5	ННЦ "Інститут біології"	3,7	1,7
6	Інститут високих технологій	0,2	0,1
7	Інститут журналістики	16,2	7,6
8	Інститут міжнародних відносин	31,6	14,7
9	Інститут післядипломної освіти	23,4	10,9
10	Інститут філології	13,1	6,1
11	Історичний факультет	1,6	0,7
12	Механіко-математичний факультет	0,9	0,4
13	Факультет радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем	0,8	0,4
14	Факультет кібернетики	2,7	1,2
15	Факультет психології	4,1	1,9
16	Факультет соціології	0,8	0,4
17	Фізичний факультет	0,2	0,1
18	Філософський факультет	7,5	3,5
19	Хімічний факультет	0,1	0,1
20	Юридичний факультет	47,3	22,0
21	Факультет навчання іноземних громадян	21,7	10,1
22	Факультет інформаційних технологій	2,8	1,3
Всього		214,6	100,0

У 2015 році кошти **спеціального фонду** за **КПКВ 2201280** "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"(ОСВІТА) спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **179,1 млн грн.** (55,3 %), у тому числі премії – **1,1 млн грн;**

- оплату комунальних послуг – **65,3 млн грн** (20,2 %);

- відрядження співробітників та практику студентів – **1,0 млн грн** (0,3 %);

- відрахування Профспілкової організації згідно Колективного договору – **1,8 млн грн** (0,6 %);

- придбання предметів, матеріалів обладнання та інвентарю – **8,8 млн грн** (2,7 %);

- поточний ремонт, капітальний ремонт, реконструкцію, будівництво – **12,2 млн грн** (3,8 %);

- поточні ремонти обладнання – **1,5 млн грн** (0,5 %);

- придбання продуктів харчування – **17,6 млн грн** (5,4 %);

- придбання канцтоварів та витратних матеріалів – **2,8 млн грн** (0,9 %);

- придбання господарських товарів, матеріалів для проведення поточних ремонтів – **6,5 млн грн** (2 %);

- придбання комплектуючих для ремонту та виготовлення меблів – **0,4 млн грн** (0,1 %);

- придбання комплектуючих до комп'ютерної техніки – **0,8 млн грн** (0,2 %);

- бланки документів про освіту та студентських квитків – **0,5 млн грн** (0,17 %);

- телекомунікаційні послуги (телефон, інтернет, спецзв'язок) – **0,4 млн грн.** (0,1 %);

- послуги з доступу до баз даних, обслуговування програмного забезпечення, відновлення локальних комп'ютерних мереж – **1,6 млн грн.** (0,5 %);

- послуги з технічного обслуговування обладнання, вивозу сміття, дезінфекції, охорони – **3,1 млн грн.** (1 %);

- придбання медикаментів – **0,1 млн грн** (0,03 %),

- оплата послуг з медогляду працівників, транспортних послуг, паливо-мастильних матеріалів, питної води та оренди кулерів, касового обслуговування, розробки документації, рекламні послуги та інше – **8,8 млн грн** (2 %);

- сплата податків (ПДВ, збір за воду, збір за надра, за забруднення навколишнього середовища, податок за землю) – **6,9 млн грн** (2,1 %);

- придбання обладнання і предметів довгострокового користування – **4,6 млн грн** (1,4 %).

За програмою **КПКВ 2201290** "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київського національного університету імені Тараса Шевченка" (НАУКА) надходження за спеціальним фондом у 2015 році становили **15715,6 тис. грн.**

Крім того, університетом отримано для розвитку науки грантів в загальній сумі **891,1 тис. грн.**

Таблиця 6.3

**ПОКАЗНИКИ ВИКОНАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ УНІВЕРСИТЕТУ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ ЗА ДОГОВОРАМИ ІЗ ЗАМОВНИКАМИ ЗА 2015 РІК**

№	Підрозділи	Кількість договорів	Обсяг договорів, тис. грн	Фактично надійшло, тис. грн
<i>Природничі факультети</i>				
1	ННЦ "Інститут біології"	10	816,0	816,0
2	Географічний факультет	1	20,0	20,0
3	Геологічний факультет			
4	Факультет кібернетики			
5	Механіко-математичний факультет	3	182,0	182,0
6	Радіофізичний факультет	2	239,4	239,4
7	Фізичний факультет	9	1259,0	1259,0
8	Хімічний факультет	7	3657,5	3657,5
9	Інститут високих технологій	1	600,0	600,0
10	Військовий інститут			
11	Астрономічна обсерваторія	1	155,0	155,0
Усього:		34	6928,9	6928,9
<i>Соціогуманітарні факультети</i>				
13	Економічний факультет			
14	Історичний факультет			
15	Факультет соціології			
16	Факультет психології			
17	Філософський факультет			
18	Юридичний факультет			
19	Інститут журналістики	1	26,0	26,0
20	Інститут міжнародних відносин	0	0,0	0,0
21	Інститут філології	0	0,0	0,0
Усього:		1	26,0	26,0
Разом:		35	6954,9	6954,9
Надання інших платних послуг (проведення науково технічної експертизи)				
1	ННЦ "Інститут біології"	64	4074,9	4015,1
2	Географічний факультет	2	15,5	15,5
3	Радіофізичний факультет	2	16,8	16,8
4	Міжнародний центр ядерної безпеки	9	4699,3	4699,3
5	Фізичний факультет	2	14,1	14,1
Разом:		79	8820,6	8760,8

Таблиця 6.4

**ПЕРЕЛІК ІНОЗЕМНИХ ПАРТНЕРІВ ТА РОЗМІР ФІНАНСУВАННЯ ГРАНТОВИХ УГОД
НА 2015 РІК**

Назва міжнародних фінансових організацій або країн – донорів гранту	Договір про грант	Мета використання гранту	Надходження коштів за 2015 рік, грн
Програма проекту ЕРАЗМУС МУНДУС, Університет Турку, Фінляндія	№20122742/001-001 ЕМА-2 від 04.2013	Досягнення кращого взаєморозуміння і взаємного збагачення між Європейським Союзом і країнами – партнерами, які не входять до ЄС у рамках програми в галузі вищої освіти	28 080,28
Грант СРЕА-2010/10117 Ун-т Нурланда, Норвегія	СРЕА2010/10117 від 12.06.2012	Координації академічних обмінів кваліфікованими фахівцями	195 998,48
Проект ЕМР-АІМ, -т Миколаса Ромеріса, Лит- ва	№20114053/002-001-ЕМА2 від 19.04.2012	Організація поточної діяльності, мобільності за проектом ЕМР-АІМ	72 718,80
Програма проекту ЕРАЗМУС МУНДУС Олденбурзький у-т, ФРН	№2012-2738/001-001 ЕМА-2 від 24.04.2014	Партнерство у проекті "ELECTRA" в межах програ- ми Європейської комісії "Еразмус Мундус Напряв 2"	38 513,02
Грант НАТО, США	NUKR.SFPP 984617	Грант для роботи за проектом "Наноструктуровані тонкі метал-напівпровідникові плівки для ефектив- ного використання сонячної енергії"	274 512,54
Грант Горизонт 2020, Італія	HORIZON 2020 від 03.03.15	Сприяння розширенню участі українських науково- дослідних організацій та університетів в європейсь- ких наукових дослідженнях	281 278,45

У 2015 році кошти **спеціального фонду за КПКВ 2201290** "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київського національного університету імені Тараса Шевченка" (НАУКА) у сумі **16646,0 тис. грн** спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **10268,3 тис. грн** (61,7 %);
- придбання реактивів, лабораторного приладдя та посуду, канцтоварів та витратних матеріалів – **2643,0 тис. грн** (15,9 %);
- оплата послуг зв'язку, оцінка майнових прав (патентів), медогляд, дозиметричний контроль працівників, виготовлення форм, участь в конференціях, рекламні оголошення, оргвнески та інше – **502,2 тис. грн** (3 %);
- видатки на відрядження – **41,9 тис. грн** (0,3 %);
- оплата комунальних послуг – **155,4 тис. грн** (0,9 %);
- оплата послуг співвиконавців НДР – **1327,6 тис. грн** (0,8 %)
- придбання обладнання – **304,3 тис. грн.** (1,8 %) в тому числі мікроскоп для Інституту біології – 52,1 тис. грн, генератор сигналів – 32,0 тис. грн, блок живлення – 2,3 тис. грн, пристрій об'ємного прототипування – 43,0 тис. грн, 3Д-сканер – 32,7 тис. грн для фізичного факультету, комплектуючі для комп'ютерної техніки – 28,0 тис. грн, обчислювальні машини – 69,3 тис. грн, ДБЖ, НЖМД – 34,2 тис. грн, принтер – 10,4 тис. грн для міжнародного центру ядерної безпеки;
- сплата податків (ПДВ) – **1403,3 тис. грн.** (8,4 %).

За програмою КПКВ 2201100 "Надання загальної та поглибленої освіти з фізики і математики, фізкультури і спорту спеціалізованими школами – інтернатами" (ЛІЦЕЙ) надходження за **спеціальним фондом** склали **206,2 тис. грн**, які спрямовано на:

- використання товарів і послуг – **101,2 тис. грн**;
- оплату комунальних послуг – **0,2 тис. грн**;
- інші поточні видатки (податки) – **3,5 тис. грн**;
- придбання обладнання і предметів довгострокового використання для їдальні – **119,4 тис. грн**;

За програмою КПКВ 2201150 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики" (КОЛЕДЖІ) становили **3,7 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **1,3 млн грн**, у тому числі премії – **0,01 млн грн**;
- оплату комунальних послуг – **0,9 млн грн**;
- використання товарів і послуг – **0,7 млн грн**;
- інші поточні видатки (податки) – **0,2 млн грн**;
- видатки на відрядження – **0,08 млн грн**;
- придбання обладнання і предметів довгострокового використання – **0,02 млн грн.**

6.2. Заробітна плата співробітників університету по загальному та спеціальному фондах

У 2015 році заробітна плата співробітникам університету підвищувалася з **01.09.2015 року:**

- 1 тарифний розряд – на 13,1 %
- 2 тарифний розряд на – 13,1 %
- 3 тарифний розряд на – 13,0 %
- 4 тарифний розряд на – 12,9 %
- 5 тарифний розряд на – 12,8 %
- 6 тарифний розряд на – 16,2 %
- із 7 по 25 тарифний розряд на – 18,8 %

01.12.2015 року – на 10 %.

Після вищевказаних підвищень заробітна плата науково-педагогічного персоналу Університету, яка виплачується за рахунок загального та спеціального фондів, становить:

Професор (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, науковий ступінь та вчене звання) – **14826,00 грн;**

Доцент (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, науковий ступінь і вчене звання) – **12559,00 грн;**

Асистент, кандидат наук – **7762,00 грн;**

Асистент (без ступеня) – **6210,00 грн.**

Для інших категорій співробітників Університету розмір посадових окладів складає від **2226 до 7861 грн.**

На виконання абзацу 11 частини першої статті 57 Закону України "Про освіту" у 2015 році надавалася матеріальна допомога на оздоровлення у розмірі **місячного посадового окладу** всім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету, а також працівникам Наукової бібліотеки імені М.Максимовича на суму **11,8 млн грн.**

Також матеріальна допомога на оздоровлення виплачена всім іншим категоріям працівників у розмірі **0,5 посадового окладу** на суму **4,5 млн грн.**

У 2015 році виплачено премії за роботу у приймальній комісії та кращому викладачу року на суму **736,3 тис. грн.**

На виплату доплат до посадових окладів співробітникам університету за рахунок **загального фонду** в 2015 році витрачено **48 018,4 тис. грн,** а саме:

- за суміщення посади у розмірах **15-50 % 452** працівникам педагогічного персоналу, робітникам та спеціалістам на суму **7 372,1 тис. грн;**

- за науковий ступінь у розмірах **15-25 % 1702** працівникам педагогічного та науково-педагогічного персоналу, спеціалістам та адмінперсоналу на суму **17 178,0 тис. грн;**
- за знання іноземної мови у розмірі **10 % 7** спеціалістам на суму **12,6 тис. грн;**
- за вислугу років від **10 до 30 % 137** спеціалістам на суму **959,4 тис. грн;**
- за вчене звання у розмірах **25-33 % 1315** працівникам науково-педагогічного персоналу та адмінперсоналу на суму **21 604,3 тис. грн;**
- за шкідливі умови праці у розмірах **4-24 % 119** робітникам та спеціалістам на суму **612,3 тис. грн;**
- за завідування кафедрою у розмірі **20 % 58** працівникам науково-педагогічного персоналу на суму **279,7 тис. грн.**

За рахунок коштів спеціального фонду доплат до посадових окладів виплачено на суму **12 896,2 тис. грн,** а саме:

- за суміщення посади у розмірах **15-50 % 226** робітникам та спеціалістам на суму **2 990,7 тис. грн;**
- за науковий ступінь у розмірах **15-25 % 679** працівникам науково-педагогічного персоналу, спеціалістам та адмінперсоналу на суму **4 958,4 тис. грн;**
- за ненормований робочий день в розмірі **25 % 17** робітникам на суму **76,7 тис. грн;**
- за вислугу років від **10-30 % 20** спеціалістам на суму **111,8 тис. грн;**
- за вчене звання у розмірах **25-33 % 358** працівникам науково-педагогічного персоналу та адмінперсоналу на суму **4 524,8 тис.грн;**
- за шкідливі умови праці у розмірах **4-24 % 81** робітникам та спеціалістам на суму **164,6 тис. грн;**
- за завідування кафедрою у розмірі **20 % 13** працівникам науково-педагогічного персоналу на суму **69,2 тис. грн.**

У 2015 році співробітникам університету виплачено надбавок до заробітної плати за рахунок загального фонду **35825,6 тис. грн,** а саме:

- за складність та напруженість в роботі в розмірі **10-50 % 16** працівників педагогічного та науково-педагогічного персоналу, спеціалістам і робітникам на суму **451,2 тис.грн;**
- за високі досягнення в праці в розмірі **10-50 %** від посадового окладу **3** співробітникам адмінперсоналу на суму **145,4 тис. грн;**
- за вислугу років в розмірі **10-30 % 99** співробітникам педагогічного та науково-педагогічного персоналу на суму **946,2 тис. грн;**
- за знання іноземної мови в розмірі **10 %** окладу **7** співробітникам науково-педагогічного персоналу та спеціалістам на суму **34,0 тис. грн;**

- за науковий стаж в розмірі **10-30 % 1477** співробітникам педагогічного, науково-педагогічного персоналу, спеціалістам та адмінперсоналу на суму **28149,3 тис. грн**;
- за особливі умови роботи в розмірі **50 % 133** спеціалістам та педагогічному персоналу на суму **3107,1 тис. грн**;
- за почесне звання в розмірі **15-40 % 123** співробітникам науково-педагогічного персоналу, спеціалістам та адмінперсоналу на суму **2225,1 тис.грн**;
- педагогічним працівникам **20 % 112** співробітникам на суму **683,2 тис. грн**;
- за спортивне звання в розмірі **10-20 % 9** співробітникам науково-педагогічного персоналу на суму **84,1 тис. грн..**

За рахунок спеціального фонду надбавок до посадових окладів співробітників університету виплачено **16 039,3 тис. грн**, а саме:

- за складність і напруженість у роботі в розмірі **10-50 % 588** працівникам педагогічного та науково-педагогічного персоналу, спеціалістам, робітникам та адмінперсоналу на суму **4274,9 тис. грн**;
- за виконання особливо важливої роботи в розмірі **40-50 % 9** спеціалістам та адмінперсоналу на суму **199,9 тис.грн**;
- за високі досягнення в праці в розмірі **10-50 % 108** співробітнику педагогічного, науково-педагогічного персоналу, спеціалістам, робітникам та адмінперсоналу на суму **2186,8 тис. грн**;
- за вислугу років в розмірі **10-30 % 74** співробітникам педагогічного, науково-педагогічного персоналу, спеціалістам та адмінперсоналу на суму **801,8 тис. грн**;
- за знання іноземної мови в розмірі **10 % 78** співробітникам науково-педагогічного персоналу та спеціалістам на суму **274,7 тис.грн**;
- за класність в розмірі **10-25 % 26** робітникам на суму **124,6 тис. грн**;
- за науковий стаж в розмірі **10-30 % 458** співробітникам педагогічного, науково-педагогічного персоналу, спеціалістам та адмінперсоналу на суму **6632,0 тис. грн**;
- за особливі умови роботи в розмірі **50 % 17** спеціалістам на суму **359,4 тис. грн**;
- за почесне звання в розмірі **15-40 % 55** співробітникам науково-педагогічного персоналу, спеціалістам та адмінперсоналу на суму **881,3 тис. грн**;
- педагогічним працівникам **20 % 32** співробітникам на суму **270,0 тис.грн**;
- за спортивне звання в розмірі **10-20 % 5** співробітникам науково-педагогічного персоналу та спеціалістам на суму **33,9 тис. грн..**

На оплату праці студентських загонів в 2015 році витрачено **93,1 тис. грн.**

Упродовж 2015 року підвищення посадових окладів здійснювалось і співробітникам Українського фізико-математичного ліцею, Оптико-механічного коледжу та Коледжу геологорозвідувальних технологій.

У 2015 році надана матеріальна допомога на оздоровлення педагогічним працівникам та бібліотекарям ліцею та коледжів:

- Український фізико-математичний ліцей (загальний фонд) – **109,1 тис. грн**;

- Коледж геологорозвідувальних технологій (загальний та спеціальний фонди) – **183,0 тис. грн;**

- Оптико-механічний коледж (загальний фонд) – **65,8 тис. грн.**

Співробітникам коледжів та ліцею в 2015 році виплачено **премії**:

- Український фізико-математичний ліцей (загальний фонд) – **542,3 тис. грн;**

- Коледж геологорозвідувальних технологій (загальний фонд) – **275,8 тис. грн;**

- Оптико-механічний коледж (загальний фонд) – **592,3 тис. грн.**

На виплату доплат до посадового окладу співробітникам коледжів та ліцеїв витрачено:

- Український фізико-математичний ліцей (загальний фонд) – **458,4 тис. грн;**

Коледж геологорозвідувальних технологій (загальний та спеціальний фонди) – **436,3 тис. грн;**

- Оптико-механічний коледж (загальний фонд) – **276,2 тис. грн;**

На виплату надбавок до посадового окладу співробітникам коледжів та ліцеїв витрачено:

- Український фізико-математичний ліцей (загальний фонд) – **1513,5 тис. грн;**

Коледж геологорозвідувальних технологій (загальний та спеціальний фонди) – **861,6 тис. грн;**

- Оптико-механічний коледж (загальний фонд) – **620,2 тис. грн.**

6.3. Стипендіальне забезпечення

У 2015 році стипендію отримували **11604** студентів, **948** аспірантів та **91** докторант, всього **12643** особи.

Таблиця 6.5

КОНТИНГЕНТ СТУДЕНТІВ, ЩО ОТРИМУЮТЬ СТИПЕНДІЇ

Студенти	Кількість стипендіатів у 2015 році	у т. ч. стипендіати коледжів і ліцеїв
що отримують стипендії Верховної Ради України	9	
що отримують стипендії Президента України	39	1
що отримують стипендію імені Грушевського	12	
що отримують стипендії Кабінету Міністрів України	9	
що отримують стипендію імені В.Чорновола	1	
що отримують іменні стипендії Університету	39	
сироти та позбавлені батьківського піклування	144	19
чорнобильці"	5	
із малозабезпечених сімей	4	3
яким встановлена інвалідність	80	7
які мають сім'ї з дітьми	4	3
за напрямами підготовки педагогічної освіти	461	
які навчаються на відмінно	1847	23
які мають середній бал 4-4,99	8950	481
Усього	11604	524

Стипендіальний фонд у 2015 році становив **149,0 млн грн** з 01.09.15 року підвищено розмір стипендій мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентам коледжів з **550 грн** до **622 грн** та студентам університету з **730 грн** до **825 грн**.

Премії отримало **2817** студентів на загальну суму **2,5 млн грн**.

6.4. Фінансування практики студентів і відряджень

Для опанування студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в Університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності Університет здійснював організацію і проведення практики студентів. Загальні витрати на педагогічну та навчально-виробничу практику наведено у таблиці.

Таблиця 6.6

ВИТРАТИ НА ПЕДАГОГІЧНУ ТА НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧУ ПРАКТИКУ У 2015 РОЦІ

Факультет/інститут	Витрати на педагогічну практику	Витрати на навчально-виробничу практику	Всього, тис. грн
ННЦ "Інститут біології"		93,3	93,3
Інститут філології		0,6	0,6
Інститут високих технологій		2,7	2,7
ННІ "Інститут геології"		76,6	76,6
Географічний факультет		156,8	156,8
Історичний факультет	5,1	3,8	8,9
Хімічний факультет	1,7		1,7
Мех.-матем.факультет	2,6		2,6
Коледж геологорозвідувальних технологій		74,5	74,5
Всього	9,4	408,3	417,7

6.5. Фінансування студентського самоврядування

Відповідно до ст.40 Закону України "Про вищу освіту" в університеті створено студентський парламент як керівний орган студентського самоврядування. Ухвалою Вченої ради Університету на виконання завдань і повноважень студентського самоврядування у 2015 році передбачено **1160,2 тис. грн**, у тому числі на проведення наукових студентських з'їздів, симпозіумів, конференцій і семінарів – **117,4 тис. грн**, видатки на відрядження – **334,2 тис. грн**, капітальні видатки, пов'язані з науковою, соціальною, культурно-масовою, спортивною та мистецькою діяльністю студентського самоврядування в інститутах та на факультетах – **171,7 тис. грн**, витрати на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю – **536,9 тис. грн**.

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ВИДІЛЕНИХ НА СТУДЕНТСЬКЕ
САМОВРЯДУВАННЯ У 2015 РОЦІ, СТАНОМ НА 31.12.2015 РОКУ**

№		Затверджено кошторисом	Витрачено коштів	Залишок коштів
		грн		
1	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	536934,98	536934,98	-
2	Оплата послуг (крім комунальних)	63581,96	58881,96	4700,0
3	Видатки на відрядження	334178,01	301880,47	32297,54
4	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	170670,8	170670,8	
5	Продукти харчування	53852,25	53852,25	
Всього		1160218,0	1123220,46	36997,54

а саме:

№	Витрати	Сума (грн)
Отримано у 2014 році, оплачено у 2015 році		
1	Канцелярські товари	4 200,00
2	Презентаційні вироби з емблемою університету, грамоти, карти, банери	61 990,80
3	Спортивна форма	8 116,05
4	Накопичувачі інформації	93 689,82
Всього		167 996,67
Закуплено у 2015 році		
5	Канцелярські товари	17355,99
6	Картриджі	2999,00
7	Кубки, медалі, статуетки, грамоти, рамки для грамот	96844,00
8	Презентаційні вироби з емблемою університету	134922,12
9	Дошки оборотні	74865,00
10	Навчальний комплекс „Світло”	116990,80
11	Спортивний інвентар	96632,20
12	Видатки на відрядження	301880,47
13	Організаційні внески	57883,71
14	Телекомунікаційні послуги	998,25
15	Витрати на організацію заходів "кава-брейк"	53852,25
Всього		955 223,79
Разом		1123220,46

6.6. Господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури Університету

У 2015 році постійна увага приділялася господарчій діяльності, капітальному та поточному ремонту, збереженню та підтриманню в належному технічному стані університетського майна та інфраструктури.

Університетом у 2015 році всього придбано матеріальних цінностей капітального характеру на загальну суму **4 585,9 тис. грн**, у тому числі:

- Комп'ютерна та офісна техніка – 356,5 тис. грн;
- Обладнання та прилади – 2 273,9 тис. грн;
- Побутові прилади та посуд – 194,1 тис. грн;
- Спортивне обладнання та інвентар – 99,8 тис. грн;
- Меблі та жалюзі – 249,0 тис. грн;

- Одяг та взуття – 119,4 тис. грн;
- Бібліотечні фонди – 390,0 тис. грн;
- Конструкції та деталі – 703,1 тис. грн;
- Меблеві заготівки – 200,1 тис. грн

Таблиця 6.8

**ПРИДБАННЯ ТА ОТРИМАННЯ В ПОРЯДКУ БЛАГОДІЙНОЇ ДОПОМОГИ
ОБЛАДНАННЯ ТА ІНШИХ МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗА 2015 РІК**

Назва	Освіта	НДЧ	Безкоштовно	Всього
Інститут Геології	97 182,05		425 070,00	522 252,05
Обладнання та прилади	2 632,46		424 730,00	427 362,46
Меблі та жалюзі			120,00	120,00
Побутові прилади та посуд	94 549,59		220,00	94 769,59
Інститут біології	28 100,52		138 983,00	167 083,52
Меблі та жалюзі			136 800,00	136 800,00
Обладнання та прилади	28 100,52			28 100,52
Комп'ютерна та офісна техніка			2 183,00	2 183,00
Інститут високих технологій			263 535,00	263 535,00
Комп'ютерна та офісна техніка			263 535,00	263 535,00
Інститут журналістики			257 867,00	257 867,00
Комп'ютерна та офісна техніка			155 406,00	155 406,00
Обладнання та прилади			102 461,00	102 461,00
Інститут післядипломної освіти	2 201,00			2 201,00
Конструкції та деталі	2 201,00			2 201,00
Інститут філології			889 974,16	889 974,16
Комп'ютерна та офісна техніка			371 264,00	371 264,00
Обладнання та прилади			107 691,16	107 691,16
Меблі та жалюзі			215 668,00	215 668,00
Побутові прилади та посуд			95 541,00	95 541,00
Бібліотечні фонди			99 810,00	99 810,00
Інформаційно-обчислювальний центр	218781,92		22 011,58	240 793,50
Комп'ютерна та офісна техніка	55 570,10		21 211,58	76 781,68
Обладнання та прилади	122723,12			122 723,12
Меблі та жалюзі	15 405,16			15 405,16
Побутові прилади та посуд			800,00	800,00
Конструкції та деталі	25 083,54			25 083,54
Автотранспорт	97 391,43		345 180,00	442 571,43
Транспортні засоби			345 180,00	345 180,00
Конструкції та деталі	97 391,43			97 391,43
Астрономічна обсерваторія			5 000,00	5 000,00
Обладнання та прилади			5 000,00	5 000,00
Відділ організації процесу закупівель та матеріально-технічного забезпечення	4064840,53	197767,88	249 413,00	4 512 021,41
Комп'ютерна та офісна техніка	290290,37	2 265,00	245 412,00	537 967,37
Обладнання та прилади	2499479,32	195502,88	1 949,00	2 696 931,20
Побутові прилади та посуд	78 924,38			78 924,38
Спортивне обладнання та інвентар	99 779,56		2 052,00	101 831,56
Меблі та жалюзі	220578,08			220 578,08
Одяг та взуття	97 298,99			97 298,99
Конструкції та деталі	578391,74			578 391,74
Меблеві заготівки	200098,09			200 098,09
Відділ поточних та капітальних ремонтів			5 249,00	5 249,00

Побутові прилади та посуд			5 249,00	5 249,00
Географічний			2 508,00	2 508,00
Спортивне обладнання та інвентар			2 508,00	2 508,00
Економічний			538 745,00	538 745,00
Комп'ютерна та офісна техніка			538 745,00	538 745,00
Кібернетики			48 085,00	48 085,00
Комп'ютерна та офісна техніка			44 597,00	44 597,00
Обладнання та прилади			3 488,00	3 488,00
Корпус Інституту міжнародних відносин	19 164,78		145 901,88	165 066,66
Комп'ютерна та офісна техніка	8 382,54			8 382,54
Обладнання та прилади	9 900,00		11 975,04	21 875,04
Меблі та жалюзі	882,24		3 936,84	4 819,08
Конструкції та деталі			129 990,00	129 990,00
Корпус по вул. Ломоносова, 36			7 359,50	7 359,50
Побутові прилади та посуд			7 359,50	7 359,50
Корпус/Головний навчальний корпус	12 116,89		50 400,00	62 516,89
Меблі та жалюзі	12 116,89		50 400,00	62 516,89
Механіко-математичний			9 455,00	9 455,00
Меблі та жалюзі			9 455,00	9 455,00
Молодіжний центр культурно-естетичного виховання	22 100,05			22 100,05
Одяг та взуття	22 100,05			22 100,05
Навчально-спортивний комплекс	540,64			540,64
Обладнання та прилади	540,64			540,64
Наукова бібліотека	310912,99		381664,47	692 577,46
Бібліотечні фонди	310912,99		381 664,47	692 577,46
Науково-дослідний інститут фізіології			2 500,00	2 500,00
Обладнання та прилади			2 500,00	2 500,00
Підготовче відділення для навчання іноземних громадян			26 167,50	26 167,50
Обладнання та прилади			16 170,00	16 170,00
Меблі та жалюзі			1 100,00	1 100,00
Побутові прилади та посуд			5 198,00	5 198,00
Спортивне обладнання та інвентар			3 699,50	3 699,50
Психології			134 696,00	134 696,00
Комп'ютерна та офісна техніка			123 195,00	123 195,00
Обладнання та прилади			11 501,00	11 501,00
Радіофізичний			139 110,00	139 110,00
Обладнання та прилади			139 110,00	139 110,00
Студмістечко			359 451,20	359 451,20
Комп'ютерна та офісна техніка			1 400,00	1 400,00
Обладнання та прилади			187 195,06	187 195,06
Меблі та жалюзі			132 906,88	132 906,88
Побутові прилади та посуд			17 696,26	17 696,26
Спортивне обладнання та інвентар			20 253,00	20 253,00
Філософський			1 478,00	1 478,00
Бібліотечні фонди			1 478,00	1 478,00
Центр харчування №1	20 615,98			20 615,98
Побутові прилади та посуд	20 615,98			20 615,98
Юридичний	79 000,00		237 600,00	316 600,00
Комп'ютерна та офісна техніка			188 550,00	188 550,00
Обладнання та прилади			49 050,00	49 050,00
Бібліотечні фонди	79 000,00			79 000,00
Всього	4 585 981,29	197 67,88	4 475 063,53	9 258 812,70

Передано в порядку благодійної допомоги підрозділам університету за 2015 рік усього матеріальних цінностей на суму **4 475,0 тис. грн**, у тому числі:

- Комп'ютерна та офісна техніка – 1 955,5 тис. грн
- Обладнання та прилади – 850,3 тис. грн
- Побутові прилади та посуд – 132,1 тис. грн
- Спортивне обладнання та інвентар – 28,5 тис. грн
- Меблі та жалюзі – 550,4 тис. грн
- Транспортні засоби – 345,2 тис. грн
- Бібліотечні фонди – 483,0 тис. грн
- Конструкції та деталі – 130,0 тис. грн

На проведення аварійних, поточних, капітальних ремонтів та реконструкцію об'єктів соціально-побутової сфери та навчальних корпусів університетом спрямовані кошти спеціального фонду в загальній сумі **12,2 млн грн**, тому числі:

Проведено:

- капітальний ремонт покрівлі гуртожитку № 19 (вул. Васильківська, 94) на суму **399,1 тис. грн**,

- завершено капітальний ремонт з обстеженням у гуртожитку № 1, вул. Ломоносова, 35 на суму **6 918,3 тис. грн**,

- проведено капітальний ремонт із заміною дерев'яних та дверних блоків в гуртожитку № 11 (вул. Ломоносова, 45) на суму **461, 7 тис. грн**,

Розроблено проектно-кошторисну документацію на утеплення та модернізацію внутрішньої системи вентиляції і опалення, а також обмірів і креслень будівель факультету РЕКС, механіко-математичного та факультету кібернетики на загальну суму **1013,3 тис. грн**.

Виготовлено ПКД на капітальний ремонт систем освітлення із заміною освітлювальних елементів в корпусі механіко-математичного факультету на суму **44,8 тис. грн**.

Виготовлено ПКД на капітальний ремонт санвузлів та душових кімнат в гуртожитку № 16 (вул. Сеченова, 6) на суму **119,8 тис. грн**.

Виготовлено ПКД по визначенню технічного стану огорож факультету РЕКС, механіко-математичного та факультету кібернетики на суму **63,1 тис. грн**.

Виготовлено ПКД на реконструкцію внутрішнього дворику економічного факультету на суму **171,2 тис. грн**.

Здійснювався авторський нагляд за капітальним ремонтом огороження Ботанічного саду (б-р Шевченка) на суму **27,8 тис. грн**.

Сплачено заборгованість 2014 року за заміну ліфтів на факультеті кібернетики на суму **45,3 тис. грн**.

Проведені поточні ремонти:

- санвузлів і душових кімнат, тамбурів з 1 по 9 поверхи та сміттєзбірника в гуртожитку №20 в сумі **990,0 тис. грн**;
  - санвузлів 1,2,3 та 4 поверхів корпусу ІМВ в сумі **540,0 тис. грн**;
  - приміщень ЦХ №2 (вул. А.Барбюса, 9) в сумі **234,3 тис. грн**;
  - внутрішніх мереж водопостачання в гуртожитку №12 в сумі **134,7 тис. грн**;
  - водостоків та цоколів Адмінкорпусу та Меридіального павільйону Астрономічної обсерваторії в сумі **69,1 тис. грн**;
  - аварійні й поточні ремонти кабельних ліній електропостачання – **193,2 тис. грн**;
  - відремонтовано кімнату № 15 в приміщенні Ректорату – **99,1 тис. грн**.
- Виконані оздоблювальні роботи колон вхідного portalу Головного навчального корпусу, відремонтовано водостічну систему покрівлі та частину металопластикових вікон Головного навчального корпусу на загальну суму **150,9 тис. грн**.
- Відремонтовано зовнішні теплові мережі між корпусами фізичного факультету на суму **133,9 тис. грн**.
- Проведено аварійний ремонт теплових мереж від ТК-120/18-4-6 до тепло-пункту гуртожитку №14 в сумі **77,8 тис. грн**.
- Проведено поточний ремонт ліфтів у студмістечку на суму **192,3 тис. грн**.
- Проведені інші ремонтні роботи в корпусах університету на суму **99,7 тис. грн**.

6.7. Структурні зміни в університеті у 2015 році

З метою розвитку змісту та форм навчальної, наукової та культурно-просвітницької діяльності Університету та підвищення якості підготовки висококваліфікованих фахівців на історичному факультеті створено кафедру **історії мистецтв**.

Для удосконалення та поліпшення якості навчального процесу при Інституті філології створено **Центр індонезійської мови та літератури** та **Навчальну лабораторію сучасних технологій усного перекладу**.

З метою розширення навчальних та науково-дослідних можливостей студентів та викладачів юридичного факультету, активізації співпраці з польськими навчальними закладами і науковими установами, створено **Центр польського права** як структурний підрозділ юридичного факультету.

З метою забезпечення ефективної роботи в організації освітнього процесу факультет навчання іноземних громадян реорганізовано у **підготовче відділення для навчання іноземних громадян**, створено **Центр комунікацій** та **Відділ академічної мобільності**.

Для забезпечення практичної реалізації вимог Законів України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про відходи", зменшення негативного впливу на навколишнє середовище внаслідок господарської, науково-дослідної та навчальної діяльності університету, створено **сектор з екології та охорони навколишнього природного середовища** як структурний підрозділ експлуатаційно-технічного відділу.

З метою оптимізації роботи господарських підрозділів університету реорганізовано відділ організації процесу закупівель та матеріально-технічного постачання та відділ обслуговування гуртожитків Студмістечка.

6.8. Штатний розпис

Паспортом Бюджетної програми на 2015 рік затверджена середньорічна чисельність **7439** штатних одиниць, у тому числі **5206** – за загальним фондом та **2233** – за спеціальним фондом.

Таблиця 6.9

СЕРЕДНЬОРІЧНА ЧИСЕЛЬНІСТЬ ШТАТНИХ ОДИНИЦЬ У 2014/15 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

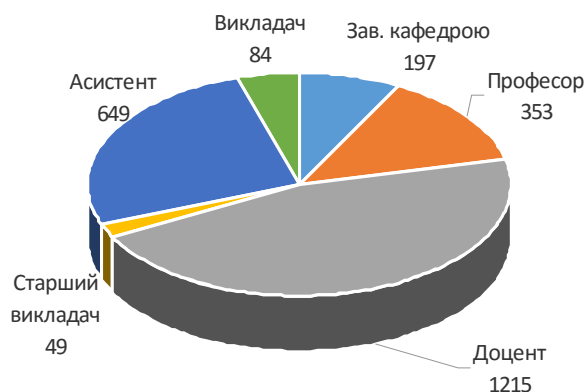
Тип персоналу	Загальний фонд	Спеціальний фонд
Науково-педагогічний персонал	1800	774
Адмінперсонал, за умовами оплати праці віднесений до науково-педагогічного персоналу	32	9
Педагогічний персонал	112	38
Спеціалісти	1804	478
Робітники	1458	934
Всього	5 206	2 233

Загальна кількість ставок науково-педагогічних працівників з вересня 2014 року по вересень 2015 року залишалася незмінною і становила відповідно **1800** штатних одиниць та **774** – за рахунок спеціального фонду.

З вересня 2015 року (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. N 1134 "Про затвердження нормативів чисельності") кількість ставок науково-педагогічних працівників становила **1739** штатних одиниць за рахунок загального фонду та **808** – за рахунок спеціального фонду.

Відповідно до кількості діючих кафедр кількість посад завідувачів кафедр у 2015 році становить **197** штатних одиниць.

Протягом 2015 року у структурі науково-педагогічного персоналу відбувалися зміни якісного складу, а саме: на **2** штатних одиниці збільшилася кількість ставок професорів, на **37** – кількість ставок доцентів, що зумовило зростання фонду заробітної плати по науково-педагогічному персоналу на **508,5 тис. грн** щомісячно.

ЯКІСНИЙ СКЛАД НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ЗА ШТАТНИМ РОЗПИСОМ**6.9. Фінансові перспективи у 2016 році**

Бюджет університету формується на основі чинного законодавства, доведених Міністерством фінансів та МОН показників економічного розвитку держави, з урахуванням потреб факультетів, інститутів та підрозділів університету, на основі таких принципів:

- принцип законності – бюджет формується відповідно до чинного законодавства;
- принцип обґрунтованості – усі цифри обґрунтовані розрахунками;
- принцип публічності, гласності та прозорості – існує цілий механізм публічного обговорення і прийняття бюджету;
- принцип цільового використання бюджетних коштів;
- принцип ефективності та результативності – показники бюджету формуються з метою досягнення максимального результату при залученні мінімального обсягу бюджетних коштів;
- принцип звітності – звітність зверху донизу в межах окремих підрозділів і на рівні Університету: факультети/інститути звітують перед своїми колективами й Університетом, Університет – перед своїми підрозділами і колективом Університету в цілому.

Доходи, одержані від надання платних послуг, в першу чергу спрямовуються на відшкодування витрат із заробітної плати працівників (з нарахуваннями), комунальних та інших господарських витрат, що забезпечують утримання Університету в цілому.

Витрати структурних підрозділів затверджені в кошторисі за кодами економічної класифікації видатків відповідно до поданих ними розрахунків в межах розподілених коштів. Під час визначення видатків у проекті кошторису Університету забезпечено суворий режим економії коштів і матеріальних цінностей.

Проект кошторису розглянуто Постійною бюджетно-фінансовою комісією Вченої ради Університету, до складу якої входять представники різних структурних підрозді-

лів університету та представники студентського самоврядування. Засідання бюджетно-фінансової комісії відкриті. Для отримання додаткових пояснень у необхідності внесення до бюджету тих чи інших витрат члени комісії запрошують керівників підрозділів, які подали потребу.

Після опублікування Закону про Державний бюджет України проект бюджету університету, схвалений Постійною бюджетно-фінансовою комісією, виноситься на розгляд і ухвалення Вченої Ради університету. Після схвалення бюджету Вченою Радою, ректор затверджує його у вигляді кошторису.

Так, обсяг запланованого фінансування по університету за усіма бюджетними програмами складає **1076,0 млн грн**, у тому числі за загальним фондом **721,4 млн грн** (або **67,0 %**) та за спеціальним фондом – **354,6 млн грн** (або **33,0 %**).

У загальній сумі фінансування за загальним та спеціальним фондом разом на освіту заплановано **943,8 млн грн (87,7 %)**, на науку – **92,3 млн грн (8,6 %)**, на коледжі виділено **23,4 млн грн (2,2 %)**, фінансування ліцею складає **16,5 млн грн (1,5 %)**.

Таблиця 6.10

**СТРУКТУРА ФІНАНСУВАННЯ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НА 2016 РІК У РОЗРІЗІ КПК**

КПКВ	Назва бюджетної програми	Затверджені Законом України "Про Державний бюджет на 2016 рік"					
		Загальний фонд	%	Спеціальний фонд	%	Всього	%
2201280	Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка	610,8	84,7	333	93,9	943,8	87,7
2201290	Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, фінансова підтримка об'єктів, що становлять національне надбання	74,7	10,3	17,6	5,0	92,3	8,6
2201250	Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	19,5	2,7	3,9	1,1	23,4	2,2
2201100	Надання освіти у загальноосвітніх школах соціальної реабілітації, загальноосвітніх ліцеях-інтернатах, гімназіях-інтернатах з посиленою військово-фізичною підготовкою та інших загальноосвітніх навчальних закладах державної форми власності	16,4	2,3	0,1	0	16,5	1,5
	Разом	721,4	100	354,6	100	1076,0	100

У загальному обсязі запланованого фінансування за **КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"** фінансування у 2016 році за загальним фондом становить **610,8 млн грн**, або **64,7 %**, за спеціальним фондом – **333 млн грн**, або **35,3 %**.

За загальним фондом програми 2201280 кошти виділяються лише за захищеними статтями видатків. За рахунок вказаних коштів фінансуватимуться видатки на оплату праці – **495,2 млн грн**, стипендії – **111,2 млн грн**, харчування дітей-сиріт, забезпечення їх навчальною літературою, одягом тощо – **4,4 млн грн**.

Таблиця 6.11

**СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ
КПКВ 2201280 "ПІДГОТОВКА КАДРІВ КИЇВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА" НА 2016 РІК**

Напрями видатків	Обсяг видатків	
	млн грн	%
Видатки, усього	610,8	100
<i>видатки споживання всього, у тому числі:</i>	<i>610,8</i>	<i>100</i>
Оплата праці	405,9	66,5
Нарахування на зарплату	89,3	14,6
Стипендії	111,2	18,2
Харчування дітей-сиріт	3,9	0,6
Витрати на забезпечення дітей-сиріт навчальною літературою, одягом	0,5	0,1

Частка **видатків на оплату праці та комунальні послуги** за спеціальним фондом становить **86,2 %** (або **287 млн грн**).

Таблиця 6.12

**СТРУКТУРА ВИДАТКІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДУ
КПКВ 2201280 "ПІДГОТОВКА КАДРІВ КИЇВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА" НА 2016 РІК**

Напрями видатків	Обсяг видатків	
	млн грн	%
Видатки, всього	333,0	100
Оплата праці	161,4	48,4
Нарахування на зарплату	35,5	10,7
Комунальні послуги	90,1	27,1
Продукти харчування	19,5	5,9
Відрядження та практика студентів	0,9	0,3
Придбання предметів та матеріалів, медикаментів тощо	4,9	1,4
Придбання обладнання	2,3	0,7
Поточний ремонт, інші послуги	7,0	2,1
Капітальний ремонт, будівництво та реконструкція	4,6	1,4
Платежі в бюджет	6,8	2,0

У структурі формування спеціального фонду програми 2201280 у розрізі видів надходжень найбільша питома вага припадає на надходження коштів від плати за послуги з освітньої діяльності – **73,28 %** усіх надходжень, або **244 млн грн**.

**СТРУКТУРА ПЛАНОВИХ НАДХОДЖЕНЬ СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДУ КПКВ 2201280
"ПІДГОТОВКА КАДРІВ КИЇВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА" У 2016 РОЦІ**

Види надходжень	Всього, тис. грн	%
Надходження від плати за послуги з освітньої діяльності	243 995,00	73,28
Послуги з підготовки кадрів	226 272,40	67,96
Послуги з підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів	4937,9	1,48
Міжнародний центр ядерної безпеки (курси)	300,00	0,09
ІМВ – друга мова	3 040,00	0,91
ІМВ (підвищення кваліфікації)	25,2	0,01
Науково-консультаційний.центр	1 732,10	0,52
ІВЦ (СІСКО)	449,00	0,13
ІПО (семінари)	150,00	0,05
Навчально-науковий центр державного управління і фін.контролю	121,00	0,04
Німецько-український центр економіко-екологічної освіти,науки	80,00	0,02
Центр вивчення іноземних мов (інститут філології)	834,00	0,25
Підвищення кваліфікації. Центр радіаційної безпеки	475,00	0,14
Навчальний центр для актуаріїв та фінансових аналітиків	40,00	0,01
Підготовка до вступу до ВНЗ	5239,4	1,58
Наукова бібліотека (надання платних послуг)	143,9	0,04
Молодіжний центр культурно-естетичного виховання	155,10	0,05
Надходження від плати за послуги з господарської діяльності	87 252,10	26,2
Студмістечко	44 596,30	13,39
Гуртожиток ІПО № 21	4 226,50	1,27
ІОЦ (Інтернет для гуртожитків)	2 018,80	0,60
Житловий будинок (квартплата)	133,00	0,04
Центр телекомунікацій	390,00	0,12
Видавничий центр	590,00	0,18
Канівський заповідник	175,00	0,05
Центри харчування	34 891,20	10,48
Господарська діяльність Наукової бібліотеки	62,50	0,02
Господарська діяльність факультету навчання іноземних громадян	64,00	0,02
Німецько-український центр економіко-екологічної освіти,науки	104,80	0,03
Плата за оренду майна	1 525,10	0,46
Надходження від реалізації майна	200,00	0,06
Всього	332 972,20	100,00

Заплановані надходження від надання платних послуг за навчання студентів відповідно до укладених договорів з фізичними та юридичними особами у 2016 році становитимуть **226,3 млн грн**, або **67,96 %** від планової суми надходжень за спеціальним фондом.

Таблиця 6.14

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПЛАНОВІ НАДХОДЖЕННЯ КОШТІВ ЗА НАВЧАННЯ
ВІД ЮРИДИЧНИХ ТА ФІЗИЧНИХ ОСІБ У 2016 РОЦІ**

Назва підрозділу	ОКР			Усього, грн	%
	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр		
ННЦ "Інститут Біології"	3 218 500	465 000	910 000	4 593 500	2,0
Географічний факультет	4 546 700	210 000	955 000	5 711 700	2,5
ННІ "Інститут геології"	620 000		240 000	860 000	0,4
Економічний факультет	17 707 135		6 952 250	24 659 385	10,9
Інститут високих технологій			120 000	120 000	0,1
Інститут журналістики	16 839 000		2 287 000	19 126 000	8,4
Інститут міжнародних відносин	28 798 502		12 759 000	41 557 502	18,4
Інститут післядипломної освіти		17 344 400		17 344 400	7,6
Інститут філології	14 750 850		3 242 356	17 993 206	8,0
Військовий інститут (офіцери запасу)				9 987 618	4,4
Історичний факультет	1 853 500		534 500	2 388 000	1,0
Механіко-математичний факультет	489 000		1 008 000	1 497 000	0,7
Факультет інформаційних технологій	2 064 000		982 500	3 046 500	1,3
Факультет кібернетики	4 065 000		864 500	4 929 500	2,2
Факультет психології	3 843 987,5		1 347 450	5 191 437,5	2,3
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	480 000		605 000	1 085 000	0,5
Факультет соціології	767 000		150 000	917 000	0,4
Фізичний факультет	150 000		30 000	180 000	0,1
Філософський факультет	5 257 750		4 270 500	9 528 250	4,2
Хімічний факультет	97 500		37 500	135 000	0,1
Юридичний факультет	40 710 400	858 000	13 853 000	55 421 400	24,5
Всього	146 258 824,5	18 877 400	51 148 556	226 272 398,5	100

Прогнозні видатки на направлення студентів, аспірантів, докторантів, відрядження співробітників університету в межах України та видатки на практику студентів у 2016 році відображено у таблиці.

Таблиця 6.15

**ЗАПЛАНОВАНІ ВИДАТКИ НА ВІДРЯДЖЕННЯ
ЗА КПКВ 2201280 "ПІДГОТОВКА КАДРІВ КИЇВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА", на 2016 рік, тис. грн**

Видатки на відрядження	870,8
Відрядження по Україні	432,8
Практика студентів	438,0

Відповідно до Закону України "Про Вищу освіту" університет забезпечує фінансування студентського самоврядування. На 2016 рік Вченою радою університету виділено кошти на студентське самоврядування на суму **1,1 млн грн**. Розподіл видатків, згідно з рішенням студентського парламенту, відображено в таблицях.

Таблиця 6.16

**СТРУКТУРА ВИДАТКІВ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ,
У РОЗРІЗІ КОДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ**

Напрями видатків	Обсяг видатків	
	тис. грн	%
Видатки, всього	1 140,0	100,0
<i>видатки споживання всього, у тому числі:</i>	<i>912,0</i>	<i>80 %</i>
придбання предметів і матеріалів	342,0	30 %
оплата послуг (крім комунальних)	228,0	20 %
видатки на відрядження	342,0	30 %
<i>видатки розвитку всього, у тому числі:</i>	<i>228,0</i>	<i>20 %</i>
придбання обладнання і предметів двогострокового користування	228,0	20 %

Таблиця 6.17

**СТРУКТУРА ВИДАТКІВ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ,
ЗА НАПРЯМАМИ РОБОТИ**

Показник	Обсяг видатків	
	тис. грн	%
Видатки, всього	1140,0	100,0
Студентський парламент Університету	102,6	9 %
Студентські парламенти факультетів, інститутів	820,8	72 %
Бюджет Студентської ради	102,6	9 %
Студентські ініціативи	57,0	5 %
ЦВК	57,0	5 %

Обсяг запланованого фінансування за КПКВ 2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, фінансова підтримка об'єктів, що становлять національне надбання" на 2016 рік становить **92,3 млн грн**, у тому числі фінансування за загальним фондом становить **74,7 млн грн**, або **80,9 %**, за спеціальним фондом – **17,6 млн грн**, або **19,1 %** загального обсягу фінансування.

Обсяг фінансування університету за КПКВ 2201150 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики" на 2016 рік становить **23,4 млн грн**, у тому числі фінансування за загальним фондом становить **19,5 млн грн**, або **83,3 %**, за спеціальним фондом – **3,9 млн грн**, або **16,7 %** загального обсягу фінансування.

Таблиця 6.18

ПЛАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ НА 2016 РІК
КПКВ 2201290 (НАУКА)

Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
	тис. грн		
Всього	74668,1	17552,2	92220,3
Поточні видатки	72402,8	17552,2	89955,0
Заробітна плата	54453,9	9214,3	63668,2
Нарахування на оплату праці	11833,5	2027,2	13860,7
Використання товарів і послуг	6115,4	4155,0	10270,4
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	2748,7	1975,5	4724,2
Продукти харчування	142,7		142,7
Оплата послуг (крім комунальних)	282,8	1024,0	1306,8
Видатки на відрядження	271,2	195,5	466,7
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	2600,0	210,0	2810,0
Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм		750,0	750,0
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	70,0		70,0
Інші поточні видатки		2155,7	2155,7
Капітальні видатки	2265,3		2265,3
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	2265,3		2265,3

Таблиця 6.19

КОЛЕДЖ ГЕОЛОГОРОЗВІДУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПЛАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ НА 2016 РІК

Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
	тис. грн		
ВСЬОГО	12 083,6	2 580,0	14 663,6
Поточні видатки	12 083,6	2 130,0	14 213,6
Заробітна плата	6 276,9	784,3	7 061,2
Нарахування на оплату праці	1 374,7	172,6	1 547,3
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	4,7	133,1	137,8
Продукти харчування	334,4		334,4
Оплата послуг (крім комунальних)		185,0	185,0
Оплата комунальних послуг	2146,0	715,0	2861,0
Стипендії	1 928,3		1 928,3
Інші виплати населенню	18,6		18,6
Інші поточні видатки		140,0	140,0
Капітальні видатки		450,0	450,0
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування		250,0	250,0
Капітальний ремонт житлового фонду (приміщень)		200,0	200,0

Таблиця 6.20

ОПТИКО-МЕХАНІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ПЛАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ НА 2016 РІК

Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
	тис. грн		
ВСЬОГО	7 399,4	1 300,0	8 699,4
Поточні видатки	7 399,4	1 200,0	8 599,4
Заробітна плата	3 542,5	633,1	4 175,6
Нарахування на оплату праці	775,6	139,2	914,8
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	2,4	77,5	79,9
Продукти харчування	168,9		168,9
Оплата послуг (крім комунальних)		50,0	50,0
Оплата комунальних послуг	466,0	260,2	726,2
Стипендії	2 436,5		2 436,5
Інші виплати населенню	7,5		7,5
Інші поточні видатки		40,0	40,0
Капітальні видатки		100,0	100,0
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування		100,0	100,0

Обсяг фінансування університету за КПКВ 2201100 "Надання освіти у загальноосвітніх школах соціальної реабілітації, загальноосвітніх ліцеях-інтернатах, гімназіях-інтернатах з посиленою військово-фізичною підготовкою та інших загальноосвітніх навчальних закладах державної форми власності" на 2016 рік становить **16,5 млн грн.**

Таблиця 6.21

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ЛІЦЕЙ
ПЛАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ НА 2016 РІК

Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
	тис. грн		
Поточні видатки	16 453,0	69,2	16 522,2
Заробітна плата	7 673,2	6,4	7 679,6
Нарахування на оплату праці	1 688,1	2,3	1 690,4
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	63,1	6,3	69,4
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	5,5		5,5
Продукти харчування	4 240,2		4 240,2
Оплата послуг (крім комунальних)	87,1	9,1	96,2
Видатки на відрядження	10,7		10,7
Оплата комунальних послуг	2662,5	36,2	2698,7
Стипендії	14,4		14,4
Інші поточні видатки	8,2	8,9	17,1

У 2016 році, як і в минулі роки, відбудеться зростання тарифів на комунальні послуги, що призведе до збільшення витрат на оплату цих послуг майже на **24,7 млн грн**, порівняно з 2015 роком. Найбільша питома вага у видатках на оплату комунальних послуг – видатки з оплати теплопостачання – **72,3 млн грн (73 %)**.

ВИДАТКИ НА ОПЛАТУ КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА 2016 РІК

Вид послуг	Усього		У тому числі за КПКВ			
			тис. грн			
	сума	%	2201280	2201290	2201150	2201100
Всього видатки на оплату комунальних послуг	99 153,8	100,0	90 057,9	2 810,0	3 587,2	2 698,7
Теплопостачання	72 341,5	73,0	66 239,4	1 546,5	2 649,3	1 906,3
Водопостачання та водовідведення	8 646,3	8,7	7 977,6	183,3	308,7	176,7
Електроенергія	16 789,6	16,9	14 529,6	1 040,1	604,2	615,7
Газ	976,4	1,0	911,3	40,1	25,0	
Інші енергоносії	400,0	0,4	400,0			

6.10. Пропозиції щодо удосконалення діяльності університету у фінансово-господарській сфері у 2016 році

Складна економічна ситуація в державі, з одного боку, і безперервний процес розвитку науки й техніки – з іншого, вимагають нових підходів до використання коштів **загального фонду**, а саме зменшення поточних видатків (напр., фонду оплати праці шляхом оптимізації комплектації груп, перегляду навантаження тощо) і збільшення видатків на розвиток матеріально-технічної бази університету.

Інфляційні процеси у державі призведуть до зростання посадових окладів і подорожчання вартості товарів та послуг, що призведе до збільшення навантаження на **спецфонд**. Необхідно ширше та активніше залучати позабюджетні кошти (гранти тощо). Закупівлю обладнання і витратних матеріалів доцільно здійснювати за кошти від наукових розробок.

Закон України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" передбачає фінансування державного замовлення лише педагогічних, військових та медичних спеціальностей. Отже, зменшення контингенту студентів, що навчаються за державним замовленням, призведе до скорочення штатної чисельності професорсько-викладацького складу. Кадровий потенціал можливо буде зберегти лише за умови прийняття студентів за контрактами.

З метою удосконалення навчального процесу маємо вивчити питання оптимізації навчальних, наукових та навчально-наукових **лабораторій**.

Зважаючи на необхідність економії коштів та тривалість процедури закупівлі товарів, робіт і послуг декани/директори інститутів, керівники структурних підрозділів мають здійснювати закупівлі лише після ретельного аналізу фактично наявного майна, завчасно подавати обґрунтовані подання, щоб можна було провести закупівлі відповідно до чинного законодавства. Закупівлі мають бути максимально централізованими.

Залучення більшої кількості студентів-іноземців зумовить наповнення спецфонду і позитивно вплине на конкурентоспроможність університету в цілому.

Необхідним є зменшення навантаження на спецфонд, перегляд функціональної необхідності утримання деяких підрозділів.

Вкрай нагальним є **дбайливе ставлення до майна**. Багато витрат університет несе через пошкодження майна (напр., зламані меблі, замки, інструменти). За сього-
днішньої ситуації необхідне введення матеріальної та дисциплінарної відповідальності за пошкодження майна університету (державного майна).

Однією з основних вимог сьогодення є **економне ставлення до енергоресурсів**. Кожен співробітник університету, кожен студент (у тому числі ті, що проживають у гуртожитках) має розуміти, що необхідно економити електроенергію, воду, газ. Зараз на часі є запровадження енергозберігаючих технологій в університеті. Адміністративно-господарські служби мають розробити та неухильно дотримуватися заходів з економії енергоносіїв і контролювати їх виконання іншими підрозділами.

Минулий рік був дуже складним і для України загалом, і для нашого колективу. Війна на Сході наклала відбиток на все наше життя. Але колектив наш вистояв і здобув успіхів. Входження вперше в історії української освіти до світового рейтингу **Times Higher Education**, упевнені позиції в рейтингу **QS**, участь в рейтингу **U-Multirank**, багато інших здобутків – яскраве свідчення правильності обраного нашим колективом курсу на забезпечення якості освіти, досліджень та інновацій.

Дотримання вимог законодавства і запровадження норм Закону України «Про вищу освіту», прозорість та колегіальність прийняття рішень, чітке та обґрунтоване планування діяльності, спільна праця та наполегливий пошук оптимальних рішень – це та багато іншого дозволяють з оптимізмом дивитися у майбутнє.

Зазначу, що всі питання діяльності Університету, відповідно до чинного законодавства, розглядалися Вченою Радою Університету, яка приймала необхідні рішення. Дякую голові Вченої ради **Цвиху В.Ф.**, всім членам Вченої Ради, головам постійних комісій **Остапченко Л.І.** (комісія з питань організації навчального процесу), **Гаращенко Ф.Г.** (комісія з питань організації наукової роботи), **Різуну В.В. та Семенюку Г.Ф.** (комісія з гуманітарних питань), **Ільченку В.В.** (комісія з питань перспективного розвитку), **Гриценку І.С.** (правнична комісія), **Базилевичу В.Д.** (фінансово-бюджетна комісія), **Закусилю О.К.** (кадрова комісія), **Патриляку І.К.** (історико-меморіальна комісія), **Копійці В.В.** (комісія з питань міжнародного співробітництва) за плідну працю.

Хочу висловити щиру вдячність проректорам, деканам факультетів, директорам інститутів, керівникам структурних підрозділів, завідувачам кафедр, профкому Університету, студентському парламенту та активу, всім членам колективу Університету за сумлінну працю, за надання постійної допомоги у виконанні моїх обов'язків. Дякую за розуміння і підтримку.

Наш Університет є флагманом освіти і науки в Україні, що визнано міжнародною та вітчизняною спільнотою. Ми повинні зробити все залежне від нас, щоб Київський національний університет імені Тараса Шевченка і надалі був центром освіти, науки і культури, підтверджуючи свою високу місію.

Нинішній 2016 рік дуже непростий, але я переконаний, що університетський колектив виконає все заплановане та докладе усіх зусиль в справі досягнення нашої перемоги. Попереду в нас не проста, напружена робота. На мою думку, найголовніше те, що наш колектив вірить у свої сили, що склалась належна морально-психологічна атмосфера у колективі. Саме це – запорука вирішення всіх важливих завдань, які стоять перед нами. Ми маємо всі умови, щоб наш Університет підтвердив свій авторитет і завоював повагу у всьому світі. Я упевнений, що ми зможемо це зробити!

Дякую за увагу!

ЗМІСТ

ВСТУП	1
1. ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	4
1.1. Контингент студентів	5
1.1.1. Поновлення та відрахування	9
1.1.2. Коледжі Університету	12
1.1.3. Підготовче відділення	13
1.1.4. Підготовче відділення для навчання іноземних громадян	14
1.1.5. Переведення студентів з інших вищих навчальних закладів	15
1.2. Прийом на навчання	16
1.2.1. Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за рівнями молодшого спеціаліста та бакалавра	18
1.2.2. Прийом на навчання іноземних громадян	20
1.3. Розробка, запровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців	25
1.4. Підвищення якості методичного забезпечення навчального процесу	27
1.5. Посилення практичної підготовки студентів	31
1.6. Оцінка якості підготовки фахівців	35
1.6.1. Підсумкова (державна) атестація студентів	45
1.7. Випуск фахівців – виконання державного замовлення	53
1.8. Академічна мобільність	54
1.9. Нормування робочого часу викладачів, планування та виконання навчального навантаження	56
1.9.1. Виконання навантаження у 2014/15 навчальному році	58
1.9.2. Планування навантаження на 2015/16 навчальний рік	65
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	73
2.1. Кадри, наукова тематика та фінансування у 2015 році	73
2.1.1. Кадрове забезпечення виконання НДР	73
2.1.2. Організаційне та фінансове забезпечення НДР	73
2.1.3. Тематика наукових досліджень. Показники наукової діяльності	74
2.1.4. Конкурс проектів НДР	78
2.1.5. Конкурс на заміщення вакантних посад	78
2.2. Рейтингові показники університету	79
2.2.1. Публікації співробітників Університету у Scopus	79
2.2.2. Преміювання співробітників НДЧ	86
2.2.3. Конференції, семінари, форуми	86
2.2.4. Премії і відзнаки учених університету	91
2.3. Трансфер технологій, комерціалізація результатів наукової роботи	92
2.3.1. Патентно-ліцензійна діяльність	92
2.3.2. Трансфер технологій	95
2.3.3. Участь університету у наукових виставках	97
2.4. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	98
2.4.1. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	98
2.4.2. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	110
2.5. Рада молодих вчених та Наукове товариство студентів та аспірантів	112
2.5.1. Рада молодих вчених (РМВ)	112

2.5.2. Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)	117
2.6. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича	119
2.6.1. Служба інформаційного моніторингу НБ	125
2.6.2. Рейтинги наукових видань	127
2.7. Науковий парк	128
2.8. Електронні ресурси	130
3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	133
3.1. Участь у міжнародному співробітництві	133
3.2. Участь університету у міжнародних освітніх проектах і програмах.....	133
3.2.1. Програма ЄС "Еразмус+"	133
3.2.2. Участь у програмі "Еразмус Мундус"	136
3.2.3. Програма "ТЕМПУС"	136
3.2.4. Програма ЄС "ГОРИЗОНТ 2020"	138
3.2.5. Міжнародний Вишеградський фонд	141
3.2.6. Програма Міністерства освіти Турецької республіки "МЕВЛЯНА"	141
3.2.7. Норвезько-Українське співробітництво у сфері освіти та досліджень у сфері сталого менеджменту	141
3.3. Організація зарубіжних відряджень.....	142
3.4. Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів	143
3.5. Підготовче відділення для навчання іноземних громадян.....	147
3.6. Навчально-виховна робота для іноземних громадян на основних факультетах	149
4. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ	158
4.1. Забезпечення навчального процесу.....	158
4.2. Навчально-допоміжний та адміністративно-управлінський персонал.....	159
4.3. Кадрове забезпечення науково-дослідної діяльності.....	160
5. ВИХОВНА РОБОТА	162
6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО- ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	168
6.1. Витрати університету у 2015 році.....	168
6.2. Заробітна плата співробітників університету по загальному та спеціальному фондах.....	175
6.3. Стипендіальне забезпечення	178
6.4. Фінансування практики студентів і відряджень.....	179
6.5. Фінансування студентського самоврядування	179
6.6. Господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури Університету	180
6.7. Структурні зміни в університеті у 2015 році	184
6.8. Штатний розпис.....	185
6.9. Фінансові перспективи у 2016 році.....	186
6.10. Пропозиції щодо удосконалення діяльності університету у фінансово-господарській сфері у 2016 році	194